

Załącznik
do Uchwały nr XXVI/208/2008
Rady Miejskiej w Chełmku
z dnia 18 grudnia 2008r.

GMINA CHEŁMEK

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA CHEŁMEK

**CHEŁMEK
GRUDZIEŃ 2008 ROK**

A. Wstęp – geneza	4
A.1. Tło Programu.....	4
A.2 Definicja i cechy rewitalizacji	5
A.3. Metodyka prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Chełmek	8
A.4. Przebieg prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Chełmek.....	9
I Streszczenie.....	10
II Charakterystyka obecnej sytuacji na obszarze	27
II.1 Sfera mieszkaniowa i społeczne aspekty mieszkalnictwa na wybranym obszarze:	27
II.1.1 Zasoby mieszkaniowe.....	27
II.1.2. Własność mieszkań	28
II.1.3. Mieszkania oddane do użytku	29
II.2. Stan infrastruktury technicznej na obszarze przewidzianym do rewitalizacji.....	30
II.2.1. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna	30
II.2.2 Gospodarka odpadami.....	33
II.2.3. Ciepłownictwo.....	34
II.2.4 Zaopatrzenie w gaz.....	34
II.2.5 Sieć elektroenergetyczna.....	35
II.2.6 Telekomunikacja	36
II.3 Sfera społeczna	36
II.3.1 Liczba ludności	36
II.3.2 Powierzchnia i gęstość zaludnienia.....	36
II.3.3 Struktura płci ludności.....	37
II.3.4 Rozwój liczby ludności	37
II.3.5 Struktura wieku ludności	37
II.3.6 Ruch naturalny ludności.....	39
II.3.7 Małżeństwa.....	39
II.3.8. Migracje mieszkańców	40
II.3.9. Pomoc społeczna.....	40
II.3.10 Kultura i sport.....	43
II.3.11 Biblioteki publiczne	43
II.3.12 Przedszkola	43
II.3.13 Organizacje pozarządowe.....	44
II.3.14 Lokalny rynek pracy	45
II.4 Gospodarka	51
II.4.1 Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy Chełmek	51
II.5 Zagospodarowanie przestrzenne	54
II.5.1 Sieć drogowa	54
II.5.2 Sieć kolejowa.....	56
II.5.3 Pozostała infrastruktura komunikacyjna	56
II.5.4 Miejska Strefa Aktywności Gospodarczej.....	56
II.6 Analiza SWOT według każdego z ww. obszarów problemowych	59
II.7 Podsumowanie	63
III. Nawiązanie do strategicznych dokumentów dotyczących rozwoju przestrzenno – -społeczno - gospodarczego miasta i regionu.....	65
III.1. Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007 – 2013	65
III.2. Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego na lata 2007-2013.....	66
III.3 Narodowa Strategia Integracji Społecznej.....	67
III.4 Polityka Transportowa Państwa na lata 2006-2025.....	67
III.5 Strategia Rozwoju Sportu w Polsce do roku 2015.....	67
III.6. Strategia Rozwoju Gminy Chełmek na lata 2007 – 2015.....	68
III.7. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chełmek	69
III.8. Program Rewitalizacji Gminy Chełmek z 2004 r.....	70
III.9. Cross-financing.....	71
IV. Założenia programu rewitalizacji.....	72
IV.1. Okres programowania Lokalnego Programu Rewitalizacji.....	72
IV.2. Zasięg terytorialny procesu rewitalizacji miasta	73

IV.3. Zidentyfikowane problemy na obszarze miasta podlegającym rewitalizacji	76
IV.4. Kryteria wyboru zadań rewitalizacji	77
IV.5 System zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Chełmek	80
V Planowane zadania na obszarze rewitalizowanym, w podziale na lata i zakres przedmiotowy	82
V.1. Zadania o charakterze przestrzennym (techniczno-materialnym)	90
V.2. Zadania o charakterze gospodarczym.....	90
V.3. Zadania o charakterze społecznym	91
VI. Wskaźniki realizacji programu.....	102
VII. Plan finansowy realizacji rewitalizacji.....	117
VII.1. Zadania o charakterze przestrzennym (techniczno- materialnym)	118
VII.2. Zadania o charakterze gospodarczym.....	117
VII.3. Zadania o charakterze społecznym	119
VIII. Instrumenty wdrażania programu i komunikacji społecznej.....	121
VIII.1. System wdrażania	121
VIII.2. Systemy monitorowania, oceny i komunikacji społecznej	122
Załącznik nr 1 – projekty zrewitalizowanego rynku w Chełmku	129
Załącznik nr 2 – wizualizacje elementów rewitalizowanego Parku Miejskiego w Chełmku.....	133

A. ► Wstęp – geneza

A.1. ► Tło Programu

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Chelmek to zestaw działań przestrzennych (infrastrukturalnych), społecznych i gospodarczych, które zmierzają do długotrwałego i zrównoważonego rozwoju całego obszaru miasta. Program ten zakłada udział w procesie rewitalizacji kilkudziesięciu partnerów z terenu miasta, którzy będą realizowali zadania finansowane z wielu różnych źródeł, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Potrzeba opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chelmek była wynikiem kilku współzależnych czynników:

- stabilnego i konsekwentnego rozwoju miasta w ostatnich latach, który wymaga zachowania równowagi w sferze przestrzennej, społecznej i gospodarczej (m.in. powstanie Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej, zachowanie dziedzictwa Tomasza Baty),
- kontynuacji procesów rewitalizacyjnych zapoczątkowanych w 2004 r. realizacją serii zadań z zakresu przestrzennego, gospodarczego i społecznego (przebudowa infrastruktury technicznej Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej, powstanie Regionalnego Ośrodka Szkoleniowego dla Osób Zagrożonych Bezrobociem, budowa Domu Pamięci Baty) współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach ZPORR na lata 2004-2006,
- opracowaniem i realizacją Strategii Rozwoju Gminy Chelmek na lata 2005-2015 – najważniejszego dokumentu z punktu widzenia rozwoju społeczno - gospodarczego gminy,
- szansą włączenia w proces rozwoju miasta wielu partnerów publicznych i niepublicznych,
- rozpoczęciem pełnego siedmioletniego okresu programowania w Unii Europejskiej (lata 2007-2013),
- dostępem do znaczących środków zewnętrznych finansujących działania z zakresu rozwoju lokalnego, w tym rewitalizacji, np. z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) czy Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Lokalny Program Rewitalizacji był obligatoryjny dla projektów składanych w poprzednim okresie programowania do Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006 w przypadku działania 3.3. „Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojenne”, a w jego ramach poddziałania 3.3.1. „Rewitalizacja obszarów miejskich”.

Obecnie wymóg posiadania LPR przez miasta planujące rewitalizację jest zapisany w Małopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007 – 2013, (dokument przyjęty przez Zarząd Województwa Małopolskiego 20 lutego 2007 r.). **Według założeń MRPO miasta liczące do 20 000 mieszkańców mogą w całości być objęte procesem rewitalizacji. To założenie przyjął również Zespół ds. Rewitalizacji Miasta Chelmek pracujący nad zawartością niniejszego dokumentu.**

Zgodnie z MRPO 2007-2013, w odniesieniu do wsparcia rozwoju miast, realizowane będą w szczególności następujące grupy operacji:

- inwestycje służące rewitalizacji miejskich obszarów zdegradowanych pod względem funkcjonalnym, technicznym i społecznym. Mogą one obejmować zabytkowe centra miast, zdegradowane osiedla mieszkaniowe stanowiące ciągłą tkankę miejską i tereny przemysłowe;
- inwestycje drogowe oraz w infrastrukturę edukacyjną (wyłącznie w ramach programów rewitalizacji);
- przedsięwzięcia dotyczące społecznego budownictwa mieszkaniowego, o ile zagadnienia te zostały ujęte w programach rewitalizacji danego obszaru. Projekty z tej dziedziny muszą bezpośrednio wynikać z programów rewitalizacji opracowanych w oparciu o partycypację społeczną. Nakłady na współfinansowanie projektów z zakresu mieszkalnictwa nie przekroczą poziomu 3% alokacji dla MRPO;

- inwestycje w infrastrukturę społeczną (w szczególności rekreacyjną i sportową) nie objętą wsparciem w ramach innych priorytetów Programu, służące poprawie jakości życia mieszkańców, a także inwestycje w infrastrukturę drogową, związane z zapewnieniem lub polepszeniem dostępu do w/w obiektów infrastruktury społecznej.

Niniejszy Lokalny Program Rewitalizacji obejmuje lata 2007-2015 i zawiera zadania planowane do współfinansowania w ramach zarówno funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, jak również zakłada udział innych źródeł finansowania, w tym prywatnych. Dokument zawiera strukturę proponowaną przez Stowarzyszenie Forum Rewitalizacji, a także spełnia wymagania zawarte w Uszczegółowieniu Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. **Operatorem Lokalnego Programu Rewitalizacji jest Gmina Chelmek.**

Prace związane z opracowaniem i aktualizacją Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chelmek przeprowadzono od stycznia 2007 do listopada 2008 r., zgodnie z umowami podpisanymi pomiędzy Gminą Chelmek, reprezentowaną przez Pana Andrzeja Saternusa – Burmistrza Chelmka, a FRDL Małopolskim Instytutem Samorządu Terytorialnego i Administracji z Krakowa, reprezentowanym przez Krzysztofa Lipskiego – Dyrektora MISTiA.

Ze strony Urzędu Miejskiego w Chelмку pracę nad Lokalnym Programem Rewitalizacji koordynował Pan Andrzej Skrzypiński – Z-ca Burmistrza Chelmka oraz Pani Patrycja Poznańska – Kierownik Referatu Rozwoju i Pani Katarzyna Strumińska – Inspektor ds. promocji - pracownik Referatu Rozwoju.

Ze strony FRDL MISTiA prace prowadzili: Wojciech Odzimek – Kierownik Projektu oraz Janusz Krzyżak, Monika Wojciechowska, Przemysław Zieliński – konsultanci Wydziału Programów i Projektów MISTiA.

A.2 ► Definicja i cechy rewitalizacji

Rewitalizacja jest pojęciem, które na dobre zagościło w słowniku osób kreujących rozwój społeczno-gospodarczy jednostek samorządu terytorialnego. Okazuje się jednak, że często jest rozumiana jako proces ograniczający się jedynie do przedsięwzięć infrastrukturalnych. W związku z tym warto przedstawić jej definicje oraz cechy charakterystyczne dla tego procesu. W literaturze dotyczącej rewitalizacji często przewija się także definicja rewitalizacji autorstwa prof. Krzysztofa Skalskiego:

„Właściwa definicja określa rewitalizację jako kompleksowy program remontów, modernizacji zabudowy i przestrzeni publicznych, rewaloryzacji zabytków na wybranym obszarze, najczęściej dawnej dzielnicy miasta, w powiązaniu z rozwojem gospodarczym i społecznym. Rewitalizacja to połączenie działań technicznych – jak np. remonty – z programami ożywienia gospodarczego i działaniem na rzecz rozwiązania problemów społecznych, występujących na tych obszarach: bezrobocie, przestępczość, brak równowagi demograficznej. Niewłaściwym jest więc mówić o «rewitalizacji» jednego budynku, czy «rewitalizacji» placu miejskiego, jeśli te działania dotyczą jedynie modernizacji budynków, czy rewaloryzacji zabytków”¹.

W literaturze można spotkać także definicje, które w bardziej dosadnym tonie określają proces rewitalizacji, np. autorstwa dr Andreasa Billerta:

„Rewitalizacja to kompleksowy proces odnowy obszaru zurbanizowanego, którego przestrzeń, funkcje i substancja uległy procesowi strukturalnej degradacji, wywołującej stan kryzysowy, uniemożliwiający lub znacznie utrudniający prawidłowy rozwój ekonomiczny i społeczny tego obszaru, jak i zrównoważony rozwój całego miasta”².

W definicji tej należy zauważyć, iż:

¹ W. Kłosowski, Wymogi wobec Lokalnych Programów Rewitalizacji pod kątem ich zgodności z wymogami ZPORR, s. 1
² jw., s. 2 i nast.

- **proces odnowy jest skierowany na obszar zurbanizowany.** Używa się tego pojęcia do działań prowadzonych na terenach będących częściami miast, na obszarach przemysłowych lub powojkowych, a nie do procesów odnowy np. centrów wsi;
- **rewitalizacja jest prowadzona na obszarach,** gdzie mamy do czynienia ze **zjawiskiem degradacji, czyli stanem kryzysowym.** Oznacza to, że nie prowadzi się rewitalizacji na terenach, które nie mogą być zdefiniowane jako zdegradowane, znajdujące się w kryzysie;
- degradacja ma obejmować przestrzeń, funkcję i substancję. To znaczy, że możemy mówić o obszarze zdegradowanym w sytuacji, gdy na danym terenie **stan kryzysowy występuje nie tylko w odniesieniu do sfery architektoniczno-urbanistycznej** (substancja) danego obszaru, **czy przestrzennej,** ale także jest związany **ze sferą gospodarczą i społeczną** (funkcja) terenu. Warto w tym miejscu podkreślić, że **rewitalizacja ma rozwiązywać problemy danego obszaru związane ze wszystkimi sferami, a nie jedną z nich.** Dlatego też nie można mówić o rewitalizacji w miejscu, gdzie planowane są do wdrożenia jedynie przedsięwzięcia związane np. z remontem zniszczonych miejskich kamienic, czy budową infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, a pomijające działania bezpośrednio wpływające pozytywnie na rozwój ekonomiczny i społeczny danego obszaru. Wręcz przeciwnie, **działania infrastrukturalne powinny być narzędziem do osiągnięcia celów ekonomicznych i społecznych i być tym celom podporządkowane.**

Inne istotne cechy rewitalizacji, które nie wynikają wprost z przytoczonej definicji przedstawiają się w sposób następujący:

- **proces rewitalizacji musi być prowadzony we współpracy podmiotów reprezentujących wszystkie sektory życia społeczno-gospodarczego:** podmiotów publicznych (na czele z samorządem gminy), lokalnych przedsiębiorców, osób prywatnych oraz organizacji pozarządowych, a także kościołów;
- **rewitalizacja ma charakter kompleksowy,** to znaczy w jej ramach prowadzony jest szereg wielowątkowych, wzajemnie uzupełniających się i wzmacniających działań, mających na celu wywołanie jakościowej pozytywnej zmiany na zidentyfikowanym obszarze. Z pewnością kompleksowy remont nawet najbardziej zniszczonego, ale tylko jednego, budynku nie może być uznany za rewitalizację.

Działania dotyczące rewitalizacji obejmują zatem w głównej mierze zdegradowane obszary miejskie. Celem tych działań jest najczęściej znalezienie dla tego terenu nowego zastosowania lub przywrócenie jego pierwotnego stanu i funkcji, tak, aby wykorzystać ich potencjał (np. centra miast). Rewitalizacja może także dotyczyć terenów przemysłowych i powojkowych.

Z kolei Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego tak określa cel rewitalizacji:

„Celem rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich, dzielnic miast, jest stymulowanie ich życia społeczno-gospodarczego, w tym wzrost potencjału turystycznego [...]”³

Przykłady projektów rewitalizacji w ramach ZPORR 2004-2006 w Małopolsce:

1. Rozwój Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej w Chełmku (realizator: gmina Chełmek),
2. Budowa Strefy Aktywności Gospodarczej przy ul. Rouvroy w Libiążu (gmina Libiąż),
3. II etap rewaloryzacji zabytkowego dworku w Bolesławiu (gmina Bolesław),
4. Modernizacja zespołu szkół wraz z obiektami sportowymi przy ul. Kochanowskiego w Olkuszu (gmina Olkusz),
5. Park Miejski – centrum rekreacyjno-wypoczynkowe dla dzieci i młodzieży (gmina Wolbrom),
6. Rewitalizacja placu targowego w Trzebini (gmina Trzebinia),
7. Rewitalizacja obszarów miejskich w Andrychowie – przebudowa ul. Rynek (gmina Andrychów),
8. Rewitalizacja terenu po Bazie Paliw w Limanowej – Solinach (powiat limanowski),
9. Zagospodarowanie terenu świetlicy środowiskowej HARCÓWKA (gmina Krynica – Zdrój),
10. Stare i nowe w Tarnowie. Rewitalizacja zabytkowej kamienicy na Starówce dla tworzenia nowych miejsc pracy (miasto Tarnów).

³ Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004 – 2006; załącznik do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dn. 1.07.2004 r. (Dz. U. z 2004 r. nr 166, poz. 1745), s. 476

Dość precyzyjne założenia programowe rewitalizacji mają także swoje miejsce w Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007-2013 (dokument przyjęty przez Sejmik Województwa Małopolskiego 30 stycznia 2006 r.). **W strategii regionalnej wskazano najważniejsze działania wynikające z przygotowanych i zaakceptowanych społecznie programów rewitalizacji:**

- adaptacja obiektów i terenów poprzemysłowych, powojaskowych i pogórnických do nowych funkcji gospodarczych, kulturowych lub rekreacyjnych,
- dostosowywanie zdegradowanych obszarów dla potrzeb nowych inwestycji,
- powstawanie i rozwój – inkubatorów przedsiębiorczości, parków przemysłowych, technologicznych, centrów zaawansowanych technologii,
- rekultywacja zdegradowanych terenów z przeznaczeniem na cele publiczne,
- tworzenie sieci współpracy instytucji użyteczności publicznej, mieszkańców, przedsiębiorców,
- poprawa infrastruktury komunikacyjnej,
- rozbudowa i unowocześnienie infrastruktury technicznej,
- rozbudowa i modernizacja infrastruktury turystycznej i kulturowej przy wykorzystaniu zabytkowych obiektów,
- rozbudowa i modernizacja infrastruktury społecznej,
- przedsięwzięcia modernizacyjne w budownictwie mieszkaniowym,
- działania w zakresie bezpieczeństwa publicznego.

A.3. ► *Metodyka prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Chełmek*

Metodyka prac nad opracowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chełmek opierała się na zasadzie partnerstwa i współpracy wielu podmiotów funkcjonujących w mieście, przy współudziale ekspertów zewnętrznych (metoda ekspercko – partycypacyjna). Dla celów opracowania LPR Burmistrz Chełmka powołał Zespół ds. Rewitalizacji Miasta pod przewodnictwem Pełnomocnika, który skupił lokalnych ekspertów z zakresu planowania przestrzennego, inwestycji, gospodarki komunalnej i mieszkaniowej. Dodatkowo na spotkania robocze Zespołu zapraszani byli przedstawiciele Rady Miejskiej w Chełmku, sfery edukacji, bezpieczeństwa publicznego, polityki społecznej i reprezentanci „trzeciego sektora” (organizacji pozarządowych). Wsparciem merytorycznym Zespołu byli konsultanci FRDL Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji z Krakowa. W trakcie trzech spotkań roboczych z Zespołem ds. Rewitalizacji opracowano założenia rewitalizacji w Chełmku i dokumentu LPR. Uzasadnienie konieczności podjęcia procesu rewitalizacji w Chełmku dokonali konsultanci MISTiA na podstawie eksperckich analiz.

Skład Zespołu zadaniowego ds. Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chełmek:

Pełnomocnik Burmistrza Chełmka ds. Rewitalizacji Miasta:

Andrzej Skrzyński – Zastępca Burmistrza Chełmka,

Skład Zespołu ds. Rewitalizacji Miasta:

1. Krzysztof Tokarski – MZGK sp. z o.o.,
2. Robert Adamczyk – MZGK sp. z o.o.,
3. Sławomir Szkółka – ENWOS sp. z o.o.,
4. Aleksander Brzezina – ENWOS sp. z o.o.,
5. Wiesław Pitry – MSM „Budowlanka”,
6. Zdzisław Pawlica – MSM „Budowlanka”,
7. Maciej Kwadrans – ENION S.A.,
8. Włodzimierz Góra – ENION S.A.,
9. Zdzisław Kurdybacha – ADM sp. z o.o.,
10. Władysław Dendys – ADM sp. z o.o.,
11. Bogdan Białecki – Wydział Inwestycji UM w Chełmku,
12. Katarzyna Strumińska – Referat Rozwoju UM w Chełmku,
13. Patrycja Poznańska – Referat Rozwoju UM w Chełmku.

Dodatkowo w procesie opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chełmek zastosowano metodę konsultacji społecznych, dzięki której dokonano identyfikacji zadań wielu instytucji i osób z terenu miasta, mogących realizować zadania w ramach tworzonego Programu. Do przeprowadzenia konsultacji wykorzystano formularz karty zadania do Lokalnego Programu Rewitalizacji, na którym zainteresowane instytucje mogły zgłaszać swoje propozycje zadań do procesu rewitalizacji (osobiście w Urzędzie Miejskim, pocztą, faxem lub e-mailem). Kartę zadania wysłano do ponad 50 partnerów – instytucji publicznych, niepublicznych oraz prywatnych, w efekcie czego zgłoszono ok. 50 zadań do Lokalnego Programu Rewitalizacji. Wypełnione karty zadania zostały zweryfikowane i zhierarchizowane według określonych kryteriów przez Zespół ds. Rewitalizacji i tym samym stały się planem działań niniejszego Programu. Uzupełnieniem konsultacji „na odległość” było spotkanie konsultacyjne z instytucjami partnerskimi Urzędu Miejskiego, na którym, obok odpowiedzi na kluczowe pytania dotyczące procesu rewitalizacji, dokonano prezentacji możliwości finansowania zadań różnych instytucji w LPR oraz omówiono zasady konsultacji społecznych na etapie budowy i wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chełmek.

A.4. ► Przebieg prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Chełmek

I etap – przygotowanie i organizacja projektu:

- przygotowanie procesu planowania (ustalenie dokładnego harmonogramu, zasad współpracy, komunikacji, określenie składu Zespołu ds. Rewitalizacji, promocja, itp.),
- powołanie Zespołu ds. Rewitalizacji Miasta przez Burmistrza Chełmka,
- zebranie zestawu danych statystycznych i dokumentów niezbędnych do opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji (m.in. Strategia Rozwoju Gminy Chełmek na lata 2005-2015, Program Rewitalizacji Gminy Chełmek z 2004 r., Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chełmek),
- przygotowanie merytoryczne spotkań roboczych i spotkania konsultacyjnego.

II etap – przeprowadzenie spotkań roboczych Zespołu ds. Rewitalizacji i spotkania konsultacyjnego:

14 lutego 2007 r. Tematyka spotkania roboczego:

- prezentacja idei rewitalizacji i przykładów rewitalizacji w Polsce i Małopolsce,
- podjęcie decyzji o objęciu całego obszaru miasta Chełmek procesem rewitalizacji,
- przeprowadzenie analizy SWOT miasta Chełmek,
- identyfikacja celów procesu rewitalizacji w mieście Chełmek,
- zatwierdzenie formularza karty zadania do procesu identyfikacji zadań do Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- przygotowanie listy danych i informacji niezbędnych do opisu obszaru miasta podlegającego rewitalizacji.

28 lutego 2007 r. Tematyka spotkania roboczego:

- identyfikacja partnerów (beneficjentów) Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chełmek – lista adresatów, do których wysłane zostaną formularze karty zadania,
- identyfikacja kryteriów hierarchizacji zadań Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- omówienie i analiza zebranych danych i informacji niezbędnych do analizy społeczno-gospodarczej miasta,
- identyfikacja i analiza problemów w mieście pod kątem uzasadnienia procesu rewitalizacji.

7 marca 2007 r. Tematyka spotkania konsultacyjnego z partnerami:

- prezentacja idei rewitalizacji i przykładów rewitalizacji w Polsce i Małopolsce,
- identyfikacja zadań do Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chełmek,
- prezentacja możliwości finansowania zadań różnych partnerów w Lokalnym Programie Rewitalizacji,
- omówienie zasad konsultacji społecznych na etapie budowy i wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji.

28 marca 2007 r. Tematyka spotkania roboczego:

- hierarchizacja zadań do Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chełmek,
- określenie wskaźników osiągnięć zadań Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- określenie sposobów i potencjalnych źródeł finansowania zadań,
- określenie zasad wdrażania, monitorowania i public relations Lokalnego Programu Rewitalizacji.

III etap – opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji:

- opracowanie roboczej wersji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chełmek,
- weryfikacja roboczej wersji Programu przez Zespół ds. Rewitalizacji,
- opracowanie ostatecznej wersji Programu,
- przekazanie ostatecznej wersji Lokalnego Programu Rewitalizacji władzom gminy Chełmek.

IV etap – aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji:

- opracowanie roboczej wersji aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chełmek,
- weryfikacja roboczej wersji aktualizacji Programu przez Zespół ds. Rewitalizacji,
- opracowanie ostatecznej wersji aktualizacji Programu,
- przekazanie ostatecznej wersji aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji władzom gminy Chełmek.

I ► Streszczenie

Program rewitalizacji: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Chełmek

Lokalizacja: gmina Chełmek

Obszar: 831,3484 ha

Uzasadnienie wyboru obszaru w odniesieniu do kryteriów zawartych w art. 47 Rozporządzenia (WE) 1828/2006

• Spadek liczby ludności miasta

Miasto Chełmek cechuje w sferze demograficznej niekorzystna tendencja przejawiająca się zmniejszeniem liczby mieszkańców w latach 2003-2007. Spadek ten, nie licząc lat 2004 i 2007 (gdy liczba ludności wzrosła o kilkanaście osób), ma charakter stały, widoczny każdego roku. **W efekcie, w ciągu pięciu lat liczba ludności miasta zmniejszyła się o 23 osoby, co oznacza spadek zaludnienia Chełmka o 0,2%.** Dla porównania, w tym samym czasie liczba obywateli terenów wiejskich gminy wzrosła o 54 osoby, (przyrost o 1,4%). Zwiększony spadek liczby mieszkańców Chełmka powoduje zmniejszanie się również zaludnienia całej gminy. Dla porównania, w tym samym czasie liczba osób zamieszkujących powiat oświęcimski zwiększyła się o 0,1%.

*Tabela 1. Rozwój liczby ludności w gminie Chełmek w latach 2003-2007**

Gmina	Rok					Wskaźnik wzrostu w latach 03-07
	2003	2004	2005	2006	2007	
Miasto Chełmek	9102	9115	9091	9073	9079	-0,2
Tereny wiejskie	3730	3762	3763	3762	3784	1,4
Gmina ogółem	12832	12877	12854	12835	12863	0,2
Powiat oświęcimski	153136	153457	153475	153239	153238	0,1

**według faktycznego miejsca zamieszkania*

Źródło: opracowanie własne na bazie Banku Danych Regionalnych GUS.

Główną przyczyną spadku ilości mieszkańców miasta jest ujemne saldo migracji wewnętrznych (-2,4‰), pogłębiane przez ujemne saldo przyrostu naturalnego (-0,7‰). W 2006 r. w Chełmku zameldowanych zostało 78 nowych obywateli, a wymeldowało się 100 dotychczasowych mieszkańców. Różnica pomiędzy tymi wartościami wynosi -22 osoby, podczas gdy saldo przyrostu naturalnego (różnica między urodzeniami a zgonami) wyniosła w tym samym roku -6 osób. Stąd wynika też pogłębiający się każdego roku spadek zaludnienia miasta Chełmek. Dla porządku należy dodać, że ujemne saldo migracji dotyczy tylko miasta – obszary wiejskie charakteryzują się minimalnie dodatnim saldem migracji wewnętrznych (0,2‰).

Tabela 2. Migracje wewnętrzne w gminie Chełmek w 2006 r.

Gmina	Migracje stałe			
	Zameldowania	Wymeldowania	Saldo	Na 1000 ludności (w ‰)
Miasto Chełmek	78	100	-22	-2,4
Tereny wiejskie	54	53	1	0,2
Gmina ogółem	132	153	-21	-1,6
Powiat oświęcimski	1822	1865	-43	-0,2

Źródło: opracowanie własne na bazie Banku Danych Regionalnych GUS.

• **Zwiększony poziom pomocy społecznej w mieście**

Zdecydowana większość gospodarstw domowych korzystających ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej pochodzi z miasta Chelmek – spośród wszystkich 651 rodzin z gminy aż 550 rodzin (84,4%) pochodziło z miasta. W 2005 r. wskaźnik ten wyniósł 85,8%, a w 2006 wzrósł do poziomu 86%.

Tabela 3. Najważniejsze powody udzielania pomocy społecznej rodzinom w gminie Chelmek w 2007r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Gmina ogółem	Tereny wiejskie	Miasto	Relacja miasto / gmina
Ubóstwo	212	31	181	85,3
Bezdomność	6	1	5	83,3
Potrzeba ochrony macierzyństwa	1	-	1	100
Bezrobocie	146	24	122	83,5
Niepełnosprawność	152	26	126	82,8
Długotrwała lub ciężka choroba	57	10	47	82,4
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	19	2	17	89,4
Przemoc w rodzinie	5	1	4	80,0
Alkoholizm	39	5	34	87,1
Narkomania	3	-	3	100
Trudności po opuszczeniu zakładu karnego	6	-	6	100
Zdarzenia losowe	5	1	4	80,0
Ogółem	651	101	550	84,4

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chelмку.

Najważniejszym powodem udzielania pomocy w gminie Chelmek w 2007 r. było ubóstwo – z tego powodu wsparcia udzielono 181 rodzinom (33% ogółu rodzin). Kolejne miejsce na liście przyczyn przyznawania pomocy społecznej w gminie Chelmek zajmuje niepełnosprawność – wsparcie w 2007 r. uzyskało 126 rodzin (23% korzystających z całej gminy). Na trzecim miejscu wśród powodów wsparcia społecznego w gminie sytuuje się bezrobocie, które zmusiło do skorzystania z pomocy w 2007 r. 122 rodziny (22% rodzin korzystających). W związku z długotrwałą lub ciężką chorobą, w 2007 r. pomoc otrzymało 47 rodzin (8,5% ogółu korzystających). Z powodu alkoholizmu w rodzinie udzielono wsparcia 34 gospodarstwom z gminy Chelmek (6% korzystających), a wskutek bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego pomoc uzyskało 17 rodzin (3% otrzymujących wsparcie). Pozostałymi przyczynami pomocy w 2007 r. były: bezdomność (5 osób), trudności w powrocie do życia społecznego (6 przypadków), potrzeba ochrony macierzyństwa (1 rodzina), narkomania (3 rodziny), zdarzenia losowe (4 rodziny) i przemoc w rodzinie (4 udokumentowane przypadki).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chelмку wydał w 2007 r. na zasiłki łącznie **484 654 zł**, w tym 419 600 zł dla rodzin zamieszkałych w mieście Chelmek (86,5% ogólnej kwoty wypłaconych zasiłków w gminie) i 65 054 zł rodzinom z terenów wiejskich gminy (13,5%). Ogólna kwota wypłaconych zasiłków była niższa o 14% w stosunku do kwot wydatkowanych przez MOPS w Chelмку w 2006 r. oraz niższa o ponad 6% w relacji do 2005 r. Wysokość świadczeń zmniejsza się zatem wraz ze spadkiem rodzin korzystających z pomocy MOPS. Sytuacja ta dotyczy jednak tylko miasta (tam wynosi 12,5%) – na obszarach wiejskich w 2007 r. przyznano zasiłki o 6% wyższe niż w 2005 r. obszarów wiejskich. Wzrost ten w większym stopniu dotyczy terenów wiejskich, bowiem kwota zasiłków wypłacanych rodzinom z dwóch sołectw gminy wzrosła w ciągu dwóch lat o 90% (z poziomu 40 665 zł do 76 930 zł). W tym samym czasie (lata 2004-2006) pula zasiłków dla rodzin z Chelմka zwiększyła się o 20% (z poziomu 401 961 zł do 486 720 zł). Tym samym udział gminy w budżecie zasiłków społecznych wypłacanych przez MOPS zmniejszył się z 2,4% w 2005 r. do 2,3% w 2007 r.

Wśród kategorii zasiłków wypłacanych przez MOPS w Chelメリカ w 2007 r. dominowały zasiłki celowe, na które przeznaczono 273 393 zł (56% ogółu wydanych środków na zasiłki w 2007 r.). Wśród wydatków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na drugiej pozycji lokują się zasiłki stałe – 122 907 zł (25% łącznej kwoty zasiłków). Trzecia pozycja obejmuje specjalny zasiłek celowy, który został wypłacony w kwocie 56 311

zł (11%), a ostatnią formą pomocy społecznej jest zasiłek okresowy, udzielony w 2007 r. w kwocie 32 043 zł (6%).

Tabela 4. Zestawienie zasiłków wypłaconych przez MOPS w gminie Chelmek w latach 2005-2007.

Formy pomocy społecznej	Nakłady finansowe w zł								
	2005			2006			2007		
	Gmina ogółem	Tereny wiejskie	Miasto	Gmina ogółem	Tereny wiejskie	Miasto	Gmina ogółem	Tereny wiejskie	Miasto
Zasiłki stałe	88 310	10 680	77 630	106 830	18 505	88 325	122 907	20 310	102 597
Zasiłki okresowe	130 900	19 180	111 720	89 364	12 870	76 494	32 043	8 790	23 253
Zasiłki celowe	290 527	27 140	263 387	323 316	37 455	285 861	273 393	26 904	246 489
Specjalny zasiłek celowy	29 570	4 350	25 220	44 140	8 100	36 040	56 311	9 050	47 261
Razem	539 307	61 350	477 957	563 650	76 930	486 720	484 654	65 054	419 600

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chelмку.

Uzupełniającą formą pomocy społecznej udzielanej w gminie Chelmek są dodatki mieszkaniowe, przyznawane rodzinom mającym trudności z opłaceniem i utrzymaniem swoich mieszkań. W 2007 r. takie wsparcie otrzymało 321 rodzin z gminy. Należy dodać, że liczba rodzin, którym przyznawano dodatki mieszkaniowe w gminie Chelmek corocznie się zmniejszała. W 2005 r. pomoc tę otrzymało 470 rodzin, a rok później – 424. Zatem w latach 2005-2007 zanotowano spadek liczby rodzin korzystających o 31%. W ślad za zmniejszającą się grupą rodzin otrzymujących dodatki mieszkaniowe w gminie, maleje także ogólna kwota dodatków. W 2005 r. wypłacono 589 725 zł dodatków mieszkaniowych, a w 2007 r. prawie 170 000 zł mniej (421 329 zł). Tym samym na jedną rodzinę korzystającą z tego dodatku przypadła w 2007 r. średnia kwota 1 312,5 zł, wyższy od średniego dodatku za lata 2005-2007 o 25 zł.

Tabela 5. Liczba rodzin otrzymujących dodatki mieszkaniowe w gminie Chelmek w latach 2005-2007.

Rok	Liczba rodzin	Kwota ogółem w zł	Średni dodatek w zł
2005	470	589 725	1 254,7
2006	424	549 217	1 295,3
2007	321	421 329	1 312,5
Razem	1215	1560271	1 287,5

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chelмку.

• **Koncentracja zjawisk przestępczych w mieście**

W mieście Chelmek odnotowano w latach 2005-2007 ogółem 595 przestępstw (79,9% wszystkich gminnych przestępstw) i 365 wykroczeń (80%). W 2007 r. stwierdzono na tym terenie 199 przestępstw (82% ogółu w gminie) i 108 wykroczeń (73,9% ogółu). W stosunku do 2005 r. nastąpiło ich zwiększenie w mieście – w przypadku przestępstw wzrost ten wyniósł 15%, a w kategorii wykroczeń o 10%. W efekcie w 2007 r. na 1000 mieszkańców miasta Chelmek policja odnotowała 21,7 przestępstw i 11,8 wykroczeń. Wartości te cechujące obszar rewitalizacji są wyraźnie wyższe aniżeli wskaźniki na terenach wiejskich, gdzie zanotowano odpowiednio 13,8 przestępstw i 8,8 wykroczeń na 1000 mieszkańców. Jest to typowe dla miast, które charakteryzują się większą liczbą zjawisk przestępczych, co wynika z faktu znacznego zagęszczenia ludności, samochodów czy punktów handlowo-usługowych, mogących być pokusą dla potencjalnych przestępców.

Tabela 6. Wykaz przestępstw i wykroczeń popełnionych w gminie Chełmek w 2007 r.

Lista		Liczba przestępstw i wykroczeń	Liczba przestępstw i wykroczeń na 1000 mieszkańców w 2007 r.
Miasto Chełmek	Przestępstwa	199	21,7
	Wykroczenia	108	11,8
Tereny wiejskie	Przestępstwa	43	13,8
	Wykroczenia	38	8,8
Gmina ogółem	Przestępstwa	242	21,4
	Wykroczenia	146	14,9
Relacja miasto / gmina ogółem	Przestępstwa	82,2%	114,5%
	Wykroczenia	72,9%	117,4%

Źródło: Komisariat Policji w Chełmku.

Dane na temat rodzajów przestępstw dotyczą całej gminy Chełmek, jednak w zdecydowanej większości miały one miejsce na terenie miasta. Spośród przestępstw popełnionych w gminie w 2007 r. dominowało prowadzenie pojazdu po spożyciu alkoholu – 58 spraw zanotowanych przez policję. W ciągu trzech lat liczba nietrzeźwych kierowców zatrzymanych w gminie Chełmek zwiększyła się o 17 przypadków, co jest efektem bardziej rygorystycznych kontroli drogowych dokonywanych przez policję. Drugą grupę przestępstw w gminie stanowią kradzieże – w 2007 r. stwierdzono ich 46. Trzecia kategoria przestępstw w gminie Chełmek obejmuje włamania, których w 2007 r. popełniono 33. O dziesięć przypadków mniej spraw z kartotek policyjnych dotyczyło zniszczenia mienia. Z pozostałych przestępstw mających miejsce w gminie Chełmek w 2007 r. należy wymienić rozboje (4 sprawy) i pobicia (4 sprawy) - ich liczba w ostatnich latach utrzymuje się na stałym poziomie.

Tabela 7. Kategorie najważniejszych przestępstw popełnionych w gminie Chełmek w latach 2005-2007.

Lp.	Kategoria przestępstw	Liczba przestępstw	
		2007	Ogółem lata 2005-2007
1.	Włamania	33	123
2.	Kradzieże	46	116
3.	Zniszczenie mienia	23	56
4.	Pobicie	4	11
5.	Rozboje	4	12
6.	Nietrzeźwi kierujący	58	176

Źródło: Komisariat Policji w Chełmku.

• Niewystarczające zasoby mieszkaniowe w mieście

W mieście Chełmek zlokalizowanych jest 3198 mieszkań (o łącznej powierzchni 194,5 tys. m²), co obejmuje 70% wszystkich lokali mieszkalnych w gminie. Większa ich część w Chełmku (ok. 47%) to domy wolnostojące. Pozostały element struktury mieszkaniowej miasta stanowią lokale w budynkach wielorodzinnych, będących w zasobach Administracji Domów Mieszkalnych Sp. z o. o. w Chełmku (spółka z udziałem gminy) i Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej „Budowlanka” z Oświęcimia. ADM Sp. z o.o. administruje 1 002 mieszkaniami (31% wszystkich lokali mieszkalnych w mieście), z czego do grupy mieszkań komunalnych zalicza się 522 lokale (co stanowi 52% ogółu lokali będących w zasobach ADM oraz 16% wszystkich mieszkań w mieście). Pozostałe 480 lokali w budynkach ADM to mieszkania prywatne, wykupione w latach wcześniejszych od gminy – 480 lokali (15% ogółu mieszkań w Chełmku). To właśnie w zasobach mieszkań zarządzanych przez ADM Sp. z o.o. tworzą się wspólnoty mieszkaniowe, w skład których wchodzi właściciele lokali prywatnych i gmina. Z kolei Międzyzakładowa Spółdzielnia Mieszkaniowa „Budowlanka” z Oświęcimia zarządza 14 wielorodzinnymi budynkami położonymi w Chełmku. Z łącznej puli 678 mieszkań spółdzielczych leżących w mieście (31% wszystkich lokali mieszkalnych w Chełmku), aż 441 lokali stanowią mieszkania własnościowe, wykupione od spółdzielni przez lokatorów (65% wszystkich mieszkań spółdzielni i 14% zasobów mieszkaniowych w mieście). Pozostałe 237 lokali to mieszkania lokatorskie, stanowiące 35% zasobów „Budowlanki” i 7% zasobów miasta.

Tabela 8. Zasoby mieszkaniowe w gminie Chelmek w 2006 r.

Gmina	Liczba			Powierzchnia		
	Mieszkań ogółem	Izb ogółem	Izb na mieszkanie	Mieszkań ogółem w tys. w m ²	Mieszkania średnio w m ²	Mieszkania na 1 osobę w m ²
Miasto Chelmek	3198	11634	3,6	194552	60,8	21,4
Tereny wiejskie	1053	4696	4,4	91873	87,2	24,4
Gmina ogółem	4251	16330	3,8	286395	67,4	22,3
Relacja miasto / gmina ogółem (%)	75,2	71,2	94,7	67,9	90,2	95,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji w Banku Danych Regionalnych GUS.

Warunki mieszkaniowe w mieście Chelmek we wszystkich przyjętych w analizie kryteriach (średnia powierzchnia 1 mieszkania, średnia powierzchnia mieszkania na 1 obywatela, średnia liczba izb na 1 mieszkanie) kształtują się na niższym poziomie w porównaniu do średnich wartości sołectw gminy oraz gminy ogółem. Średnia powierzchnia mieszkania w Chelmku wynosi 60,8 m², podczas, gdy w Bobrku i Gorzowie - 87,2 m². Przekłada się to na niską przeciętną powierzchnię mieszkania w całej gminie wynoszącą 67,4 m². Dane wskazują, że dysproporcje pomiędzy wielkością mieszkań w mieście Chelmek i na terenach wiejskich gminy są znaczne. Dodatkowo średnia powierzchnia użytkowa jednego mieszkania zarządzanego przez Administrację Domów Mieszkalnych Sp. z o. o. w Chelmku (43,2 m²) znacznie odbiega od średniej miejskiej, stanowiąc 72% powierzchni przeciętnego mieszkania w mieście Chelmek i jedynie 64% powierzchni przeciętnego mieszkania w gminie Chelmek. W przypadku wskaźnika ukazującego średnią powierzchnię mieszkania na 1 obywatela, Chelmek także notuje relatywnie niską wartość wynoszącą 21,4 m², co lokuje miasto poniżej średniej dla terenów wiejskich gminy (24,4 m²), a tym samym i dla całej gminy (22,3 m²). Jest to bezpośrednia konsekwencja małych powierzchni mieszkań położonych w stolicy gminy. W przypadku wskaźnika średniej liczby izb na 1 mieszkanie także ujawniają się dysproporcje pomiędzy miastem a terenami wiejskimi gminy. Przeciętne mieszkanie w Chelmku liczy 3,6 izby, natomiast w sołectwach Bobrek i Gorzów na jedno mieszkanie przypada średnio 4,4 izby. Natomiast średnia gminna w tej kategorii wynosi 3,8 i jest mocno zaniżona (niższa od wskaźnika wyliczonego dla powiatu oświęcimskiego).

Tabela 9. Mieszkania oddane do użytku w gminie Chelmek w 2007 r.

Gmina	Liczba mieszkań ogółem	Powierzchnia w m ²		Mieszkania oddane do użytku na 1000 ludności
		Mieszkań ogółem	Mieszkania średnio	
Miasto Chelmek	18	2618	145,4	1,9
Tereny wiejskie	17	2343	137,8	4,4
Gmina ogółem	35	4961	141,7	2,7
Powiat oświęcimski	307	42908	139,7	2,0

Źródło: opracowanie własne na bazie Banku Danych Regionalnych GUS.

W okresie 2003-2007 oddano do użytku w mieście Chelmek łącznie 85 nowych mieszkań o średniej powierzchni użytkowej przekraczającej 140 m². Najlepszym okresem dla budownictwa mieszkaniowego w gminie był rok 2003, w którym oddano do użytku 269 nowych obiektów. W 2007 r. oddano do użytku w Chelmku 18 lokali mieszkalnych, czyli 51% ogółu nowych mieszkań w gminie. Dodać należy, że wszystkie wybudowane obiekty w Chelmku w analizowanym roku to domy jednorodzinne o dość dużej powierzchni, wynoszącej 145,4 m². Bardziej miarodajnym wskaźnikiem oceniającym stan tego rodzaju budownictwa w gminie jest liczba mieszkań oddanych do użytku w przeliczeniu na 1 000 jej mieszkańców. W przypadku miasta Chelmek omawiany wskaźnik w latach 2003-2007 był mocno zróżnicowany i wahał się od 1,3 mieszkań na 1 000 obywateli w 2005 r. do 2,9 mieszkań na 1 000 obywateli w 2003 r. Tym samym, biorąc pod uwagę okres pięcioletni, lokalni inwestorzy oddawali do użytku w Chelmku przeciętnie 1,8 mieszkania rocznie na 1 000 obywateli.

W mieście Chelmek wartość analizowanego wskaźnika w 2007 r. wyniosła 1,9 nowych lokali mieszkalnych na 1 000 obywateli, kształtując się tym samym na niższym poziomie aniżeli na terenach

wiejskich gminy (4,4) i tym samym w gminie Chelmek (2,7). Jest to także wartość niższa niż dla powiatu oświęcimskiego (2,0 mieszkań oddanych do użytku na 1 000 mieszkańców).

Jak wynika z powyższych porównań, liczba nowych mieszkań oddawanych do użytku w Chelмку nie jest wygórowana i na pewno nie zaspokaja potrzeb mieszkańców stolicy gminy. Dodatkowo, z najnowszych danych Administracji Domów Mieszkalnych Sp. z o. o. (z marca 2007 r.) wynika, że 15 rodzin oczekuje na przydział mieszkania komunalnego w gminie Chelmek, a na przydział mieszkania socjalnego - 10 rodzin. Te ostatnie lokale to konieczny element zasobów mieszkaniowych gminy, przeznaczony dla najbiedniejszych obywateli, bądź osób z orzeczoną przez sąd wyrokiem eksmisyjnym. Gmina Chelmek posiada 15 mieszkań socjalnych o łącznej powierzchni 473,5 m², co oznacza średnią powierzchnię takiego lokalu - 32 m².

<ul style="list-style-type: none">• Brak historycznego centrum miasta
--

Chelmek prawa miejskie uzyskał dopiero w 1969 r., dlatego w zakresie struktury przestrzennej wyróżnia się na mapie samorządów miejskich regionu małopolskiego. Miasto ma charakter typowo przemysłowy z wyraźnie wydzielonym terenem aktywności gospodarczej i brakiem historycznego centrum (Rynku), w czym przypomina sąsiedni Libiąż i w niewielkim stopniu nawiązuje do układów urbanistycznych małopolskich miasteczek lokowanych w większości na prawie magdeburskim. Ze względu na dominację jednej branży – przemysłu skórzanego, Chelmek rozwinął się jako osiedle przyfabryczne, co w wyraźny sposób odbiło się na infrastrukturze technicznej i społecznej miasta oraz na jego układzie przestrzennym. Upadek głównego pracodawcy (firmy obuwniczej) wpłynął destrukcyjnie na miasto oraz jego wizerunek. **Istniejący charakter układu funkcjonalno – przestrzennego, zwłaszcza w zakresie braku wydzielonego i zagospodarowanego centrum miasta stanowi obecnie jedną z barier rozwoju Chelmka.** Idealnym miejscem rozwoju „nowego centrum” Chelmka byłby – teren przy ulicy Brzozowej – budynek dawnej siedziby przedszkola wraz z jego przedpołem i zapleczem, a także siedzibą Urzędu Miejskiego wraz przylegającym obszarem. Wychodząc z założenia, że budynek Urzędu powinien znaleźć się w rejonie rynku, powstała koncepcja zagospodarowania terenu do niego bezpośrednio przyległego (patrz rysunki nr 5,6 i 7 „Koncepcja zrewitalizowanego rynku w Chelмку, str. 131, 132,133”). Na niezagospodarowanym do tej pory terenie zielonym tj. przedpołu parku i budynku byłego przedszkola oraz terenie kortów tenisowych (nowe korty wybudowane zostaną natomiast w ramach kompleksu sportowo – rekreacyjnego) powstanie plac otoczony 10 kamienicami z lokalami użytkowymi i mieszkaniami (ok. 200). Całość w sposób naturalny będzie połączona z parkiem miejskim. Na przedpołu Urzędu zaprojektowano prostokątny plac – rynek miasta o wymiarach 40x110 m. Od północno – wschodniej strony projektowanej płyty rynku powstanie trzykondygnacyjny budynek w kształcie litery L. Do byłego przedszkola zostanie dobudowany obiekt z wieżą zegarową, zwrócony w kierunku Urzędu Miejskiego. Przewiduje się również dwu i trzykondygnacyjne budynki (+ poddasza użytkowe) z usługowymi parterami i mieszkaniami na piętach i ewentualnie poddaszach. Uciążliwe sąsiedztwo tranzytowej ulicy Krakowskiej zostanie ograniczone poprzez dodanie szpalery drzew i zbudowanie długiej, drewnianej pergoli. Nie chcąc tracić walorów komunikacyjnych ulicy Brzozowej, a za razem nie chcąc „rozbijać” przestrzeni placu ukośnie przebiegającą jezdnią, zdecydowano się na pozostawienie przejazdu i miejsc parkingowych. W centralnej części rynku zaprojektowano fontannę, która spotęguje efekt skupiania się mieszkańców w przestrzeni „centrum”. W części zachodniej (na placu centralnym) planowane jest otwarcie terenów centrum w kierunku ul. Krakowskiej, ograniczone pierzejami budynków komercyjno – mieszkalnych.

Całość zostanie uzupełniona o aranżacje kwiatowe, oczka wodne, plac zabaw, infrastrukturę parkingową.

Podstawowe wytyczne w zakresie zagospodarowania przestrzennego miasta Chelmek zakładają ponadto wykorzystanie terenów poprzemysłowych i zlokalizowanej tam infrastruktury, przygotowanie nowych terenów pod działalność usługową w otoczeniu strefy przemysłowej oraz dalszy rozwój bazy sportowej i terenów zielonych (Park Miejski).

<ul style="list-style-type: none">• Niski standard i niepełne pokrycie infrastrukturą wodociągowo - kanalizacyjną i ciepłowniczą na terenie miasta

Miasto Chelmek – obszar rewitalizacji – boryka się z problemami infrastruktury sieciowej. Podstawowe niedobory i potrzeby w zakresie modernizacji dotyczą sieci kanalizacyjnej, wodociągowej i ciepłowniczej. Niezbędne inwestycje są kosztowne, a ich znaczenie dla rozwoju miasta dodatkowo podnosi obecność i plany

rozbudowy Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej. Ten lokalny klaster przedsiębiorczości determinuje jakość życia oraz tempo procesów społecznych i przestrzennych na terenie rewitalizacji. Z kolei infrastruktura sieciowa jest niezbędnym elementem atrakcyjności strefy.

Infrastruktura wodociągowa

Gmina Chelmek nie posiada na swoim terenie komunalnych ujęć wody. Miasto jest zaopatrywane w wodę przez Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., który dokonuje zakupu wody od przedsiębiorstwa HKW Spółka z o.o. w Dąbrowie Górniczej właściciela zbiornika w Dzieńkowicach (woj. śląskie). Woda z tego źródła jest uzdatniana w Stacji Uzdatniania Wody zlokalizowanej przy ul. Żeromskiego i rozprowadzana do odbiorców. Ponadto południowa część miasta uzyskuje wodę z magistrali wodociągowej KRAK, która nie dochodzi do SUW w mieście.

W zakresie infrastruktury wodociągowej na obszarze rewitalizowanym konieczne są inwestycje modernizacji najstarszych odcinków sieci, celem **minimalizacji strat wody** występujących w czasie przesyłu, **dywersyfikacji źródeł zasilania w wodę** na terenie miasta (podłączenie sieci do magistrali KRAK). Ponadto istnieje konieczność **zagęszczenia elementów infrastruktury**, szczególnie w kontekście dostarczania wody nowym odbiorcom, w tym komercyjnym, związanym z rozwojem gospodarczym miasta (Miejska Strefa Aktywności Gospodarczej). Jednym z etapów rozwiązywania potrzeb inwestycyjnych w zakresie sieci wodociągowej, ale również kanalizacyjnej, ma być realizacja projektu pn. „Gospodarka wodno-ściekowa Gminy Chelmek”. **Jego wartość sięga 57,33 mln zł, z czego 46,38 mln zł, czyli ok. 80,90%**, pochodzić będzie z Funduszu Spójności. W jego zakres wchodzi m.in. wymiana sieci wodociągowej oraz podłączenie jej do wodociągu KRAK, a także modernizacja Stacji Uzdatniania Wody. Realizacja tego projektu przewidziana jest w latach 2008-2013.

Mimo iż stopień zwodociągowania miasta Chelmek wynosi 99%, to wiek infrastruktury na obszarze rewitalizacji oraz istniejące możliwości rozbudowy Miejskiej Strefy Gospodarczej powodują konieczność realizowania kolejnych inwestycji w tym zakresie.

Tabela 10. Stopień zwodociągowania miasta Chelmek i pozostałych terenów gminy.

Obszar Gminy	2004	2005	2006	2007
Miasto Chelmek	98,7%	98,7%	99,0%	99,0%
Tereny wiejskie	97,6%	97,6%	97,6%	97,6%

Źródło: Urząd Miejski w Chelмку.

Obecnie na terenie miasta znajduje się 8,1 km magistralnej sieci wodociągowej. Zbudowana została w latach 70. i 80. ubiegłego wieku. Infrastruktura ta wymaga wymiany w celu zmniejszenia strat wody na przesyśle oraz zastosowania nowoczesnych materiałów i technologii. Podobnie wygląda sytuacja z rozdzielczą siecią wodociągową zlokalizowaną na terenie miasta. Aż 94% jej długości pochodzi sprzed 1990 roku, w tym 80% zbudowano w latach 70. Sieć rozdzielcza w mieście prezentuje się też znacznie gorzej w zestawieniu z pozostałym obszarem gminy, gdzie wybudowano ją w latach 90.

Tabela 11. Długość (w km) i wiek rozdzielczej sieci wodociągowej na terenie miasta Chelmek i na pozostałym obszarze gminy.

Obszar gminy	2004	2005	2006	2007	Wiek infrastruktury
Miasto Chelmek	21,7	21,7	22,2	22,2	80% - z lat 70. 8% z lat 50. i 60. 6% z lat 80. 6% - po 1990 r.
Tereny wiejskie	31,2	31,2	31,2	31,2	100% - po 1990 r.
Gmina ogółem	52,9	52,9	53,4	53,4	-

Źródło: Urząd Miejski w Chelмку.

Należy również podkreślić zdecydowanie mniejszą długość sieci wodociągowej na terenie miasta w stosunku do obszarów wiejskich. Mimo iż obszar rewitalizowany posiada jedynie 8 km² powierzchni, to jednak jest zdecydowanie bardziej zabudowany (zagęszczony urbanistycznie) niż tereny wiejskie gminy (19 km²).

Tabela 12. Długość (w km) i wiek rozdzielczej połączeń domowych sieci wodociągowej na terenie miasta Chelmek i na pozostałym obszarze gminy.

Obszar gminy	2004	2005	2006	2007	Wiek infrastruktury
Miasto Chelmek	32,9	33,2	34,0	34,0	80% - z lat 70. 10% z lat 50. i 60. 5% z lat 80. 5% - po 1990 r.
Tereny wiejskie	31,2	31,2	31,2	31,2	100% - po 1990 r.
Gmina ogółem	52,9	52,9	53,4	53,4	-

Źródło: Urząd Miejski w Chelmku.

Identyczna sytuacja, jak w przypadku sieci rozdzielczej, występuje przy analizie wieku połączeń domowych do sieci wodociągowej na terenie miasta i terenów wiejskich. W tym wypadku jedynie 5% całej infrastruktury wykonano po 1990 r.

Znaczny wiek infrastruktury wodociągowej na terenie miasta powoduje duże straty wody oraz awaryjność sieci, która zwiększa się z roku na rok. Inwestycje w zakresie jej modernizacji w mieście stają się więc konieczne.

Tabela 13. Awaryjność wodociągu na terenie miasta i gminy Chelmek wg elementów oraz rodzajów materiałów i rodzajów uszkodzeń.

	2004	2005	2006	2007
Ilość awarii	38	55	56	55
Wg rodzaju materiału	hydrant – 1 stal – 30 żeliwo – 7	hydrant – 2 stal – 22 żeliwo – 31	hydrant – 2 stal – 38 żeliwo – 16	stal – 24 żeliwo – 31
Wg rodzaju uszkodzenia	korozja – 30 pęknięcie żeliwa – 4 rozszczelnienie połączeń – 4	korozja – 29 pęknięcie żeliwa – 11 rozszczelnienie połączeń – 15	korozja – 38 pęknięcie żeliwa – 9 rozszczelnienie połączeń – 9	korozja – 34 pęknięcie żeliwa – 10 rozszczelnienie połączeń – 11
Wg elementu	sieci rozdzielcze – 17 podłączenia wodociągowe – 20 hydranty – 1	sieci rozdzielcze – 22 podłączenia wodociągowe – 22 hydranty – 2 sieć magistralna – 9	sieci rozdzielcze – 18 podłączenia wodociągowe – 34 hydranty – 2 sieć magistralna – 2	sieci rozdzielcze – 19 podłączenia wodociągowe – 28 sieć magistralna – 8

Źródło: Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Chelmku

Tabela 14. Awaryjność wodociągu na terenie miasta i gminy Chelmek według elementów oraz rodzajów materiałów i rodzajów uszkodzeń – w podziale na obszar rewitalizacji oraz tereny wiejskie.

		2004	2005	2006	2007
Miasto Chelmek	Ilość awarii	34	48	44	44
	Rodzaj awarii	sieci rozdzielcze – 17 podłączenia wodociągowe – 16 hydranty – 1	sieci rozdzielcze – 22 podłączenia wodociągowe – 15 hydranty – 2 sieć magistralna – 9	sieci rozdzielcze – 18 podłączenia wodociągowe – 23 hydranty – 1 sieć magistralna – 2	sieci rozdzielcze – 22 podłączenia wodociągowe – 20 sieć magistralna – 6
Tereny wiejskie	Ilość awarii	4	7	12	11
	Rodzaj awarii	podłączenia wodociągowe – 4	podłączenia wodociągowe – 7	podłączenia wodociągowe – 11 hydranty – 1	sieci rozdzielcze – 1 podłączenia wodociągowe – 8 sieć magistralna – 2

Źródło: Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Chelmku.

Jak wykazują powyższe zestawienia zdecydowanie najczęściej awarii występowało na terenie miasta Chełmek, gdzie infrastruktura wodociągowa jest najstarsza. Podstawowym jej elementem ulegającym awarii jest sieć rozdzielcza oraz podłączenia wodociągowe (domowe). Jednak miały miejsce również awarie sieci magistralnej oraz hydrantów.

Infrastruktura kanalizacyjna

Miasto Chełmek posiada kanalizację w systemie mieszanym, lecz zdecydowanie przeważa kanalizacja ogólnospławna, zapoczątkowana w okresie budowy fabryki obuwia firmy „Bata” (kanalizacja sanitarna wynosi jedynie 251 mb).

Tabela 15. Awaryjność Inwentaryzacja sieci kanalizacyjnej w gminie Chełmek.

Właściciel sieci	Długość ogółem [m]	W tym sanitarna [m]	W tym ogólnospławna [m]	W tym rurociągi tłoczne do oczyszczalni Jaworzno – Dąb [m]
Gmina Chełmek	1 741	251	1 490	-
MZGK Sp. z o.o.	14 810	-	7 310	7 500
Razem	16 551	251	8 800	7 500

Źródło: Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Chełmku.

Łączna długość kanalizacji to 16,6 km. Występuje ona wyłącznie na terenie miasta. Wg danych Urzędu Miejskiego w Chełmku jedynie **31% posesji na terenie miasta jest podłączonych do sieci kanalizacyjnej**, co daje dostęp do tej infrastruktury ok. 61,4% mieszkańców obszaru rewitalizowanego. Podobnie jak wodociągi, sieć kanalizacji stanowi o atrakcyjności inwestycyjnej miasta i jakości życia. Stąd niezbędna jest budowa nowej sieci kanalizacyjnej oraz modernizacja infrastruktury istniejącej. Konieczna jest naprawa kolektorów w rejonie byłego PZPS „Chełmek” S.A., od strony północno - zachodniej, które uległy załamaniu od działania szkód górniczych.

Innym problemem miasta Chełmek jest położenie na wododziale dwóch zlewni, co komplikuje zadania inwestycyjne. Stąd też w rozwoju gospodarki ściekowej przyjęto podział miasta, zgodnie z ukształtowaniem terenu. Część północna i centralna miasta, położona na północ od linii wododziału, jest obsługiwana w tym zakresie przez oczyszczalnię ścieków w Dębnie poprzez przepompownię i rurociąg tłoczny. Dla części południowej istnieje kilka koncepcji rozwiązania tego problemu. Zakładają one przyjęcie podobnego rozwiązania jak dla części północnej, to jest tłoczenie ścieków do oczyszczalni w Oświęcimiu, budowę jednej lub kilku oczyszczalni dla południowej części gminy, wreszcie - odstąpienie od prób sieciowego skanalizowania całości tego obszaru gminy na rzecz budowy przydomowych oczyszczalni.

Tabela 16. Awaryjność Zakres rzeczowy przedsięwzięcia pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminie Chełmek”.

Wyszczególnienie	Długość[m] / ilość [szt.]	Koszt netto [zł]
System wodociągowy		8 790 500,00
Modernizacja ujęcia Gamrot	1	500 000,00
Modernizacja SUW	1	5 100 000,00
Wodociąg KRAK II	280,0	154 000,00
Wodociąg wody surowej	3 205,0	1 720 000,00
Wodociąg rozdzielczy	4 594,0	1 076 500,00
Komory pomiarowe	3	240 000,00
System kanalizacyjny		36 278 880
Zlewnia oczyszczalni Jaworzno-Dąb		
Kanalizacja grawitacyjna	18 614,0	17 426 950,0
Kanalizacja tłoczna	432	178 640,0
Pompownie ścieków	2	500 000,0
Razem		18 105 590,0
Zlewnia oczyszczalni Oświęcim		
Kanalizacja grawitacyjna	12 635,0	11 898 250,0
Kanalizacja tłoczna	2 531,0	1 025 040,0

Wyszczególnienie	Długość[m] / ilość [szt.]	Koszt netto [zł]
Pompownie ścieków	21	5 250 000,0
	Razem	18 173 290,0

Źródło: Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Chelmku.

Liczba osób korzystających po realizacji inwestycji z kanalizacji (rok 2013) wyniesie 9 349 osób, co stanowi ok. 72,4% prognozowanej liczby mieszkańców Gminy

Realizacja projektu nie rozwiązuje jednak problemu sieci kanalizacyjnej na terenie rewitalizowanym (nie obejmuje on swym zakresem zabudowy wielorodzinnej miasta). W tym celu należy dokonać przebudowy kanalizacji ogólnospławnej na rozdzielczą w mieście Chelmek 8.8 km.

W większości sieć kanalizacyjna na terenie miasta jest przestarzała. Na 16,6 km długości sieci, tylko ok. 7,5 km (45%) została wykonana w 1998 r. (rurociągi tłoczne do oczyszczalni ścieków w Dębie), oraz 251 m (1,5%) rozdzielczej kanalizacji sanitarnej, która została wykonana wraz z kanalizacją deszczową, w 2006 w ramach Zintegrowanego Programu Łagodzenia Skutków Restrukturyzacji Górnictwa, Hutnictwa oraz Wielkiej Syntezy Chemicznej na terenie województwa małopolskiego w trakcie remontu ulicy Jaworznickiej. Pozostałe 53,5% **infrastruktury pochodzi z lat 50, 60 i 70**. Podobna sytuacja występuje w przypadku podłączeń kanalizacyjnych, które w zdecydowanej większości również pochodzą z tamtego okresu.

O niewystarczającym objęciu kanalizacją sanitarną terenu miasta świadczy również ilość zbiorników indywidualnych (szamb) zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji. Co więcej ich liczba stale rośnie i to w większym tempie niż w sołectwach, gdzie nie występuje sieć kanalizacyjna.

Tabela 17. Awaryjność Liczba indywidualnych zbiorników na nieczystości na terenie miasta i gminy Chelmek.

Rok	Liczba zbiorników indywidualnych		
	Miasto Chelmek	Tereny wiejskie	Gmina ogółem
2004	196	490	686
2005	200	496	696
2006	210	500	710
2007	213	512	725

Źródło: Urząd Miejski w Chelmku.

Infrastruktura ciepłownicza

W gminie działa sieć ciepłownicza dostarczająca energię ciepłą dla obszaru miejskiego na północ od ulicy Krakowskiej (bloki mieszkalne, budownictwo jednorodzinne oraz obiekty usługowe). Kotłownia o mocy cieplnej 58 MW zlokalizowana jest przy ulicy Przemysłowej. Budynki w pozostałej części gminy ogrzewane są poprzez kotłownie lokalne. Źródła ciepła oparte są na kotłach opalanych węglem, gazem lub olejem. Istnieją również lokalne kotłownie w obiektach użyteczności publicznej (np. w szkołach). Konieczne jest prowadzenie działań w zakresie ich modernizacji i zastępowania kotłów węglowych gazowymi i olejowymi, ograniczającymi emisję zanieczyszczeń do atmosfery i jednocześnie zmniejszającymi koszty eksploatacyjne.

Działania te są bardzo istotne dla obszaru rewitalizowanego, który jako dawny ośrodek przemysłowy, dodatkowo zlokalizowany w bardzo uprzemysłowionej części kraju (aglomeracja górnośląska i krakowska, przemysł chemiczny w Oświęcimiu) posiada niekorzystne parametry jakości powietrza, podobnie jak cały powiat oświęcimski.

Rurociągi ciepłownicze na terenie rewitalizowanym wymagają modernizacji oraz rozbudowy o podłączenia do zabudowy wielorodzinnej, która obecnie posiada małe i nieefektywne kotłownie. W przyszłości należy rozważyć przyłączenie do sieci ciepłowniczej tych części miasta, które cechują się zwartą zabudową jednorodziną.

Obecnie długość sieci ciepłowniczej na terenie miasta wynosi jedynie 2757 mb.

<ul style="list-style-type: none">• Niedrożny układ komunikacyjny na terenie miasta, w tym szczególnie utrudnione połączenie z autostradą A4

Charakterystyczną cechą gminy Chełmek jest jej lokalizacja w trójkącie pomiędzy trzema dużymi miastami: Katowice (odległość ok. 30 km), Kraków (odległość ok. 60 km) oraz Bielsko-Biała (ok. 50 km). Położenie komunikacyjne Chełmka jest zatem bardzo korzystne i determinuje rozwój przestrzenny, gospodarczy i społeczny. Bez wątpienia najistotniejszym elementem w tym względzie, a jednocześnie poważną barierą rozwoju na dzień dzisiejszy, są trudności w połączeniu lokalnego układu transportowego z autostradą A4 relacji Kraków-Katowice.

Obecnie sieć drogowa nie zaspokaja już potrzeb mieszkańców i inwestorów. Ze względu na rozwój gminy konieczna jest jej dalsza rozbudowa, a szczególnie udrożnienie połączenia obszaru rewitalizowanego z autostradą A4, poprzez rozbudowę i modernizację istniejących ciągów komunikacyjnych (głównie dróg powiatowych - m.in. ulic: Oświęcimskiej, Chrobrego, Jagiellońskiej, Krasieńskiego, Mickiewicza, Jaworznickiej). Ponadto niezbędne wydają się inwestycje w wewnętrzny układ drogowy miasta w zakresie przebudowy i modernizacji dróg dojazdowych do Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej oraz dróg wewnątrz strefy.

Bliskość (poprzez węzeł w Jeleniu – Dębnie) autostrady A4 relacji Kraków – Katowice, umożliwiającej szybkie połączenie drogowe z aglomeracją Śląską, ma z pewnością strategiczne znaczenie dla rozwoju gminy.

Ponadto przez teren miasta bieżąca ruchliwa szlaki tranzytowe. Głównym z nich jest droga wojewódzka nr 780. Droga ta stanowi jedno z alternatywnych połączeń pomiędzy aglomeracjami krakowską i górnośląską. Odznacza się ona dużym natężeniem ruchu, przebiegającego przez centrum miasta Chełmek, w tym ciężkiego ruchu towarowego. Z kolei droga nr 933 łączy w kierunku północ-południe uprzemysłowione ośrodki Zachodniej Małopolski (Olkusz – Trzebinia {poprzez drogę nr 791} – Chrzanów – Libiąż – Oświęcim – Brzeszcze), a następnie prowadzi w kierunku aglomeracji górnośląskiej. Ta magistrala komunikacyjna, poprzez autostradę A4 od Chrzanowa lub poprzez drogę wojewódzką nr 780 od Libiąża, stanowi również bardzo uczęszczany szlak tranzytowy pomiędzy Krakowem a Górnym Śląskiem.

Ponadto znaczenie obydwu dróg wojewódzkich, przebiegających przez obszar gminy Chełmek, podnosi fakt organizacji przez Polskę i Ukrainę finałów Mistrzostw Europy w piłce nożnej Euro 2012. Będą one stanowiły trasy alternatywne dla głównego ciągu łączącego Europę Zachodnią i Wschodnią (autostrada A4), skupiającego na swojej trasie kilka ośrodków miejskich typowanych do organizacji meczów piłkarskich (Wrocław, Kraków, Lwów).

Argumenty powyższe przemawiają za koniecznością rozbudowy lokalnego układu komunikacyjnego i zapewnieniem dogodnego połączenia go z autostradą A4, modernizacją nawierzchni (szybko zużywającej się w wyniku dużego natężenia ruchu, w tym tranzytowego przez obszar rewitalizacji) oraz przebudową niektórych odcinków jezdni dla poprawy bezpieczeństwa. Poza tym ważną z punktu widzenia gospodarczego inwestycją będzie budowa nowych fragmentów drogowych udrażniających rozbudowującą się Miejską Strefę Aktywności Gospodarczej.

Czas trwania: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Chełmek obejmuje zadania do realizacji w latach 2007-2015.

Operator programu: Gmina Chełmek

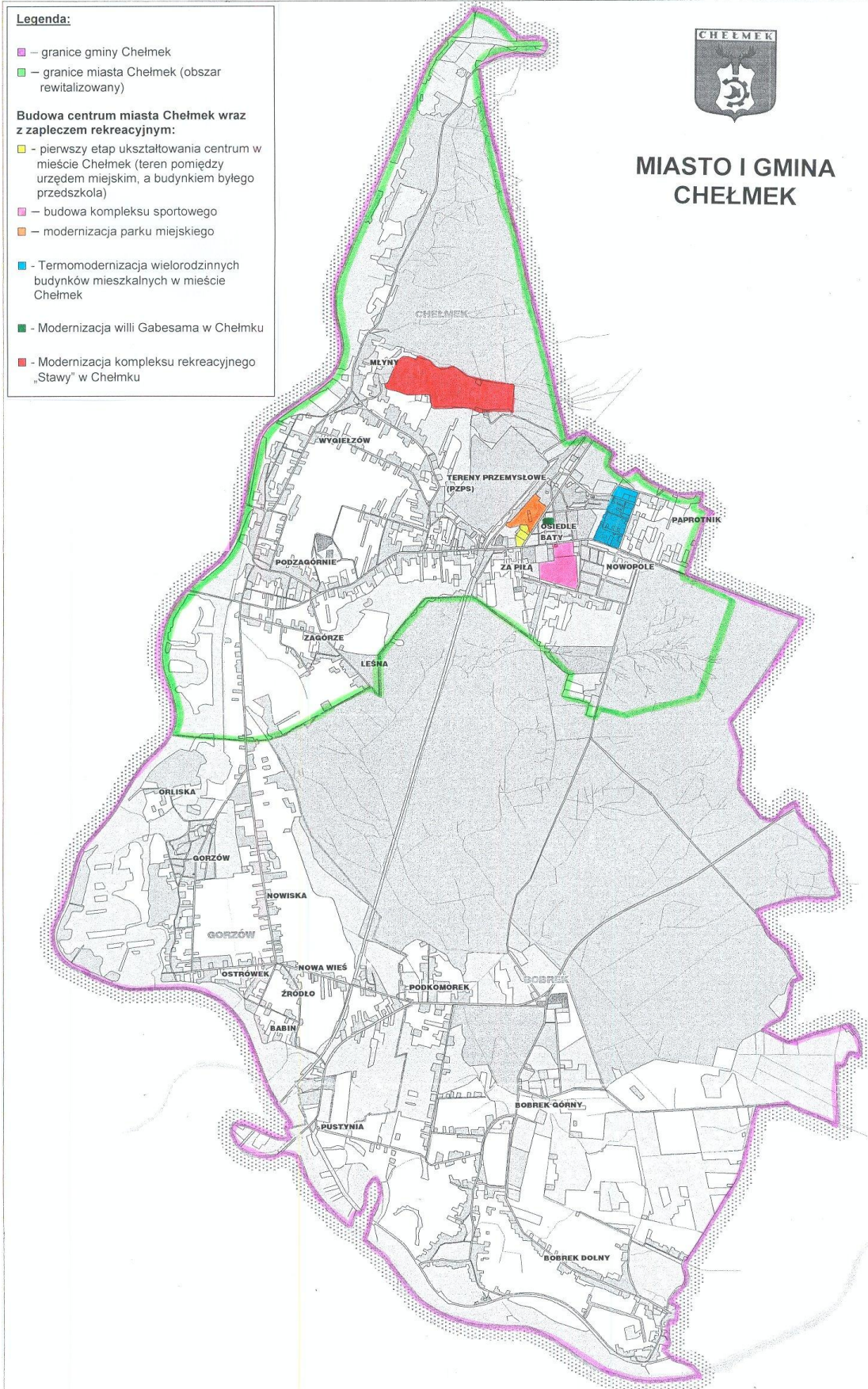
Partnerzy:

Partnerami, mogącymi wspomóc realizację zadań LPR, będą m.in.:

- Administracja Domów Mieszkalnych sp. z o.o. w Chełmku,
- Beskidzka Energetyka, ENION S.A. – Oddział w Bielsku Białej,
- Fundacja im. Brata Alberta, Oddział w Chełmku,
- gminy sąsiednie,
- Klub Sportowy „Chełmek”,
- Komisariat Policji w Chełmku,
- Konsulat Republiki Czeskiej w Katowicach,
- Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Krakowie,

- Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie,
- Małopolski Urząd Wojewódzki,
- Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chełmku,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmku,
- Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Chełmku,
- Międzyzakładowa Spółdzielnia Mieszkaniowa „Budowlanka” w Oświęcimiu,
- Muzeum Baty w Zlinie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Chełmku,
- organizacje pozarządowe oraz organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego,
- osoby publiczne związane z gminą Chełmek (np. parlamentarzyści, radni wojewódzcy i powiatowi),
- Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu,
- przedsiębiorcy działający na terenie gminy Chełmek,
- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej i Gospodarki Wodno-Ściekowej ENWOS sp. z o.o. w Chełmku,
- Robotnicze Stowarzyszenie Twórców Kultury w Chełmku,
- PTTK o/Chełmek,
- Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmku,
- Samorządowe zespoły szkolno-przedszkolne z miasta Chełmek,
- Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu,
- Stowarzyszenie Klub Idei Tomasza Baty w Chełmku,
- Stowarzyszenie „Metrostacja” Chełmek,
- Szkolny Związek Sportowy nr 1 w Chełmku,
- Środowiskowy Dom Samopomocy – Pobyt Dzienny A w Chełmku,
- Uniwersytet Jagielloński w Krakowie,
- Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego,
- wspólnoty mieszkaniowe z terenu miasta Chełmek,
- Zarząd Dróg Powiatowych w Oświęcimiu,
- Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Chełmku.

Mapka sytuacyjna:

Legenda:

- granice gminy Chelmek
- granice miasta Chelmek (obszar rewitalizowany)

Budowa centrum miasta Chelmek wraz z zapleczem rekreacyjnym:

- pierwszy etap ukształtowania centrum w mieście Chelmek (teren pomiędzy urzędem miejskim, a budynkiem byłego przedszkola)
- budowa kompleksu sportowego
- modernizacja parku miejskiego
- Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych w mieście Chelmek
- Modernizacja willi Gabesama w Chelмку
- Modernizacja kompleksu rekreacyjnego „Stawy” w Chelмку

**MIASTO I GMINA
CHEŁMEK**

Liczba mieszkańców obszaru: 9 079 (stan na XII 2007 wg faktycznego miejsca zamieszkania, GUS).

Cele programu: W wyniku prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji określono **wizję rozwoju miasta, misję (cel nadrzędny) oraz osiem celów szczegółowych**, które stały się wyznacznikiem działań w ramach procesu rewitalizacji w Chełmku. Cele wynikają z wizji rozwoju i odzwierciedlają potrzeby oraz aspiracje władz i mieszkańców miasta, a jednocześnie stanowią spójną listę kierunków działań, służących podniesieniu konkurencyjności miasta i wzrostu jakości życia mieszkańców. Realizacja zadań LPR służyć ma uczynieniu z Chełmka miasta o porównywalnym poziomie rozwoju, jak podobnej wielkości ośrodki miejskie w krajach dawnej „piętnastki” (kraje Unii Europejskiej do 1 maja 2004 r.).

Wizja rozwoju dla obszaru rewitalizacji określa stan docelowy, do którego partnerzy procesu będą dążyć, wykorzystując możliwości płynące z dostępnych obecnie funduszy w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych. Potrzeby w zakresie rewitalizacji w Chełmku przekraczają możliwe do uzyskania środki pomocowe. Stąd też program jest przede wszystkim zaproszeniem do podjęcia zaplanowanych wspólnie zadań rewitalizacyjnych dla partnerów gospodarczych i społecznych. Stan docelowy zawarty w naszej wizji przewiduje stworzenie warunków dla nowoczesnego rozwoju strefy gospodarczej, podniesienia poziomu życia oraz integracji społecznej mieszkańców miasta. Rozwój ten odbędzie się m.in. poprzez stopniowe kreowanie centrum miasta – przestrzeni publicznej integrującej mieszkańców, nadającej naszej jednostce osadniczej charakter miejski. Temu mają służyć projekty zgłaszane do MRPO 2007-2013 oraz zadania realizowane z budżetu gminy i przez partnerów społecznych (m.in. spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe). Ponadto rozwój funkcji osadniczej będzie wspierany zadaniami gospodarczymi, dotyczącymi rozbudowy miejskiej strefy gospodarczej, która jest dobrym przykładem działań rewitalizacyjnych, prowadzonych w Chełmku od wielu lat. W tym zakresie zadania swoje realizuje zarówno gmina, jak i prywatni przedsiębiorcy skupieni w strefie i jej bezpośrednim otoczeniu. Planowane jest powiększenie strefy, a działania w tym kierunku są na zaawansowanym poziomie. Wizja naszego rozwoju nie może zapominać o dziedzictwie społecznym, które bezpośrednio jest związane ze spuścizną Tomasza Baty. Dlatego kolejnym elementem wizji jest prowadzenie działań społecznych kultywujących dziedzictwo Baty, czego doskonale efekty posiadamy z pierwszych lat rewitalizacji miasta. Osiągnięcie powyższych elementów wizji rozwoju spowoduje zwiększenie poziomu atrakcyjności Chełmka pod względem jakości życia, osiedlania się nowych mieszkańców oraz lokowania kolejnych działalności gospodarczych, tworzenia miejsc pracy w nowoczesnych przedsiębiorstwach oraz ustawicznego podnoszenia jakości kapitału ludzkiego. Nasza wizja łączy atuty Chełmka z możliwością realizowania nowatorskich i innowacyjnych pomysłów, projektów gospodarczych oraz społecznych, dla których dziedzictwo kulturowe może być inspiracją i atutem.

Wizja rozwoju Chełmka:

Naszą wizją rozwoju jest osiągnięcie w okresie najbliższych kilku lat statusu rozpoznawalnego ośrodka przemysłowo-usługowego w Zachodniej Małopolsce, oferującego dogodne warunki dla zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej, kontynuującego idee Tomasza Baty.

Z naszej wizji wynikają cele rewitalizacji:

- 1. powstanie centrum miasta wraz z rozwojem nowoczesnej i zróżnicowanej bazy sportowo-rekreacyjnej,**
- 2. poprawa miejskiej infrastruktury drogowej i komunikacyjnej,**
- 3. uporządkowana i przyjazna dla środowiska gospodarka wodno-kanalizacyjna, gospodarka odpadami oraz gospodarka ciepła,**
- 4. modernizacja zasobów budownictwa mieszkaniowego,**
- 5. wspieranie przedsiębiorczości poprzez dalszy rozwój Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej,**
- 6. zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego i socjalnego mieszkańców miasta,**
- 7. zwiększenie oferty kulturalnej i sportowej,**
- 8. zachowanie dziedzictwa Tomasza Baty.**

Misją (celem nadrzędnym) Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chelmek jest kreowanie Centrum miasta poprzez: kompleksową odnowę przestrzenną (dotycząca rozwoju infrastruktury technicznej i sportowo-rekreacyjnej oraz zasobów mieszkaniowych), gospodarczą (kreowanie korzystnego klimatu dla przedsiębiorczości oraz restrukturyzacja przemysłu), jak również społeczną (bezpieczeństwo publiczne i socjalne, oferta kulturalno-sportowa, wspieranie osób potrzebujących).

Realizacja Programu ma także służyć dążeniu do założonej misji rozwoju gminy Chelmek, określonej w Strategii Rozwoju Gminy Chelmek na lata 2005-2015:

Gmina Chelmek prężnym ośrodkiem przemysłowym o strategicznej lokalizacji, czerpiącym z tradycji przedsiębiorczości, zapewniającym mieszkańcom nowoczesne warunki życia oraz chroniącym bogactwo środowiska i krajobrazu.

Środki realizacji celów/główne planowane przedsięwzięcia:

I. Powstanie centrum wraz z rozwojem nowoczesnej i zróżnicowanej bazy sportowo-rekreacyjnej

Planowane jest powstanie rynku w mieście Chelmek na terenie pomiędzy Urzędem Miejskim, a Bankiem PKO S.A. oraz na obszarze, na którym zlokalizowane są korty tenisowe. Rynek będzie stanowił plac otoczony 10 kamienicami z lokalami użytkowymi i mieszkaniami (ok. 200). Na przedpolu Urzędu zaprojektowano prostokątny plac – rynek miasta o wymiarach 40x110 m. Od północno – wschodniej strony projektowanej płyty powstanie trzykondygnacyjny budynek w kształcie litery L. Do byłego przedszkola zostanie dobudowany obiekt z wieżą zegarową, zwrócony w kierunku Urzędu Miejskiego. Przewiduje się również dwu i trzykondygnacyjne budynki (+ poddasza użytkowe) z usługowymi parterami i mieszkaniami na piętrach i ewentualnie poddaszach. Uciążliwe sąsiedztwo tranzytowej ulicy Krakowskiej zostanie ograniczone poprzez dodanie szpaleru drzew i zbudowanie długiej, drewnianej pergoli. Nie chcąc tracić walorów komunikacyjnych ulicy Brzozowej, a zarazem nie chcąc „rozbić” przestrzeni placu ukośnie przebiegającą jezdnią, zdecydowano się na pozostawienie przejazdu i miejsc parkingowych. W centralnej części rynku zaprojektowano fontannę, która spotęguje efekt skupiania się mieszkańców w przestrzeni „centrum”.

W części zachodniej (na placu centralnym) planowane jest otwarcie terenów centrum w kierunku ul. Krakowskiej, ograniczone pierzejami budynków komercyjno – mieszkalnych. Całość zostanie uzupełniona o aranżacje kwiatowe, oczka wodne, plac zabaw, infrastrukturę parkingową.

Ponadto, w ramach porządkowania przestrzeni publicznej zaplanowano powstanie kompleksu sportowo – rekreacyjnego. Dostępność i standard tego typu bazy jest jednym z elementów wizerunku miasta i jakości zamieszkiwania.

Planowany skład centrum sportowego to 2 boiska piłkarskie, w tym jedno o nawierzchni naturalnej – trawiastej (istniejące) oraz jedno o sztucznej nawierzchni, boisko wielofunkcyjne poliuretanowe (w okresie zimowym lodowisko odkryte), budynek zaplecza socjalno-biurowego, cztery korty tenisowe, w tym jeden kryty oraz basen. Powstanie niezbędna infrastruktura drogowa i towarzysząca – drogi, chodniki, parkingi, place. Wykonane zostało ogrodzenie obiektu. W ramach centrum sportowego powstała już hala widowiskowo – sportowa przy Powiatowym Zespole Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących nr 8, dostępna dla wszystkich mieszkańców. Przewidziano także modernizację Parku Miejskiego w Chelмку, która ma polegać na przebudowie zadaszeniu muszli koncertowej, powstaniu węzła sanitarnego, wytyczeniu i wykonaniu ścieżek rowerowo – spacerowych, zaopatrzeniu parku w niezbędne media, budowie fontanny.

II. Poprawa miejskiej infrastruktury drogowej i komunikacyjnej

W ramach celu realizowane będą zadania służące wzrostowi dostępności komunikacyjnej miasta, poprawy bezpieczeństwa lokalnego układu komunikacyjnego i zwiększenia przepustowości dróg miejskich. Szczególnego znaczenia nabrały zadania z zakresu polepszenia jakości połączeń drogowych z rozbudowującą się Miejską Strefą Aktywności Gospodarczej oraz z Autostradą A4 (szczególnie dotyczy to dróg powiatowych). W takim kształcie niniejszy cel szczegółowy koresponduje z V celem szczegółowym i stanowi bardzo ważny element wspierający rozwój Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej. Ponadto zadania realizowane w ramach tego celu szczegółowego zwiększą bezpieczeństwo pieszych, zwłaszcza dzieci i młodzieży w drodze do szkół.

III. Uporządkowana i przyjazna dla środowiska gospodarka wodno-kanalizacyjna, gospodarka odpadami oraz gospodarka cieplna

W ramach celu realizowane będą zadania samorządu miejskiego i innych partnerów publicznych w zakresie infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, ucieplnienia terenów miasta oraz gospodarki odpadami. Realizacja zadań zwiększy dostępność mieszkańców miasta do wysokiego standardu systemów „sieciovych” oraz wpłynie na atrakcyjność inwestycyjną centralnej części Chełmka. Do głównych zadań zaplanowanych w niniejszym celu szczegółowym należą modernizacja i rozbudowa istniejącego systemu zaopatrzenia w wodę wraz z pozyskaniem nowych źródeł czystej i taniej wody, modernizacja i rozbudowa urządzeń sieci wodnokanalizacyjnej, przywrócenie terenów przebiegu kanalizacji i wodociągów (w tym dróg i chodników) do pierwotnego stanu, rekultywacja składowiska odpadów, modernizacja sieci ciepłowniczej na terenie miasta oraz podłączenie budynków wielorodzinnych do sieci ciepłowniczej.

IV. Modernizacja zasobów budownictwa mieszkaniowego

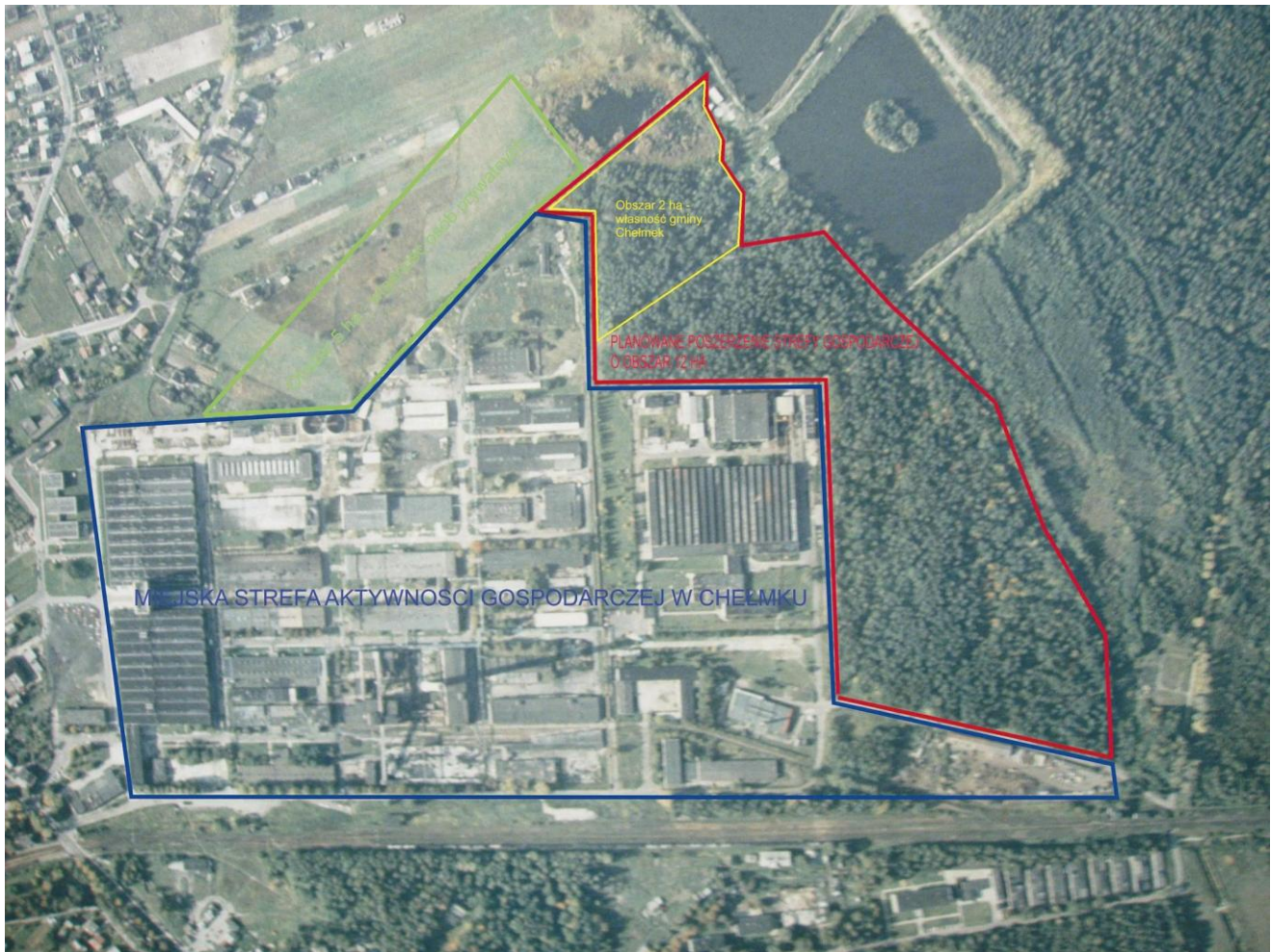
W ramach celu realizowane będą zadania właścicieli zasobów mieszkaniowych wielorodzinnych – Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej „Budowlanka”, Administracji Domów Mieszkalnych sp. z o.o., oraz wspólnot mieszkaniowych. Spójne i oparte na nowoczesnych technologiach przedsięwzięcia remontowe (m.in. odnowienie elewacji budynków) i modernizacyjne w budynkach (wymiana infrastruktury wewnętrznej, termomodernizacja) wpłyną na poprawę estetyki i wykorzystania obiektów budowlanych w mieście, a także na zmniejszenie energochłonności budynków. Dodatkowo, przy części budynków mieszkalnych zostaną wyremontowane drogi osiedlowe, chodniki oraz parkingi, co znacznie zwiększy efektywność wykorzystania przestrzeni wokół nich oraz wpłynie na poziom bezpieczeństwa publicznego w otoczeniu bloków. Zmianie ulegnie również zieleń miejska.

Istotnym elementem w ramach w/w działań będzie rewitalizacja Osiedla Tomasza Baty, czyli najstarszej substancji mieszkaniowej na obszarze rewitalizacji, będącej częścią dziedzictwa kulturowego Chełmka.

V. Wspieranie przedsiębiorczości poprzez dalszy rozwój Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej

Miejska Strefa Aktywności Gospodarczej jest pierwszym projektem z zakresu rewitalizacji miasta Chełmek, zrealizowanym przy współfinansowaniu ze środków strukturalnych w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006 – poddziałanie 3.3.2 „Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojkowe”. Niniejszy cel szczegółowy zawiera zadania kontynuujące procesy rewitalizacyjne w Miejskiej Strefie Aktywności Gospodarczej i w jej bezpośrednim otoczeniu. Do głównych zadań zaplanowanych do realizacji w ramach tego celu szczegółowego należą: dokończenie modernizacji elementów infrastruktury na przedpolu strefy (wzdłuż hal przemysłowych) oraz modernizacja infrastruktury drogowej (drogi, chodniki, parkingi) wewnątrz strefy.

W ramach niniejszego celu planuje się również rozszerzenie istniejącego 27 ha obszaru gospodarczego o kolejne tereny - ok. 20 ha od strony północnej (tereny leśne). Pozyskane tereny zostaną uzbrojone w infrastrukturę oraz media – warunki niezbędne do przyciągnięcia inwestorów. Główną rolę w realizacji tych zadań będą odgrywać władze samorządowe Chełmka, w przyszłości także prywatni inwestorzy ulokowani w strefie poprzez własne projekty zwiększające ich potencjał produkcyjny.

Rysunek 1. Obszar Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej w Chełmku.

VI. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego i socjalnego mieszkańców miasta

Realizacja celu obejmie szereg uzupełniających się zadań z zakresu bezpieczeństwa publicznego, podstawowej opieki zdrowotnej i zabezpieczenia potrzeb z zakresu pomocy społecznej. W ramach pierwszej grupy zadań realizowane będą m.in. przedsięwzięcia związane z rozwojem monitoringu wizyjnego w centrum miasta oraz wyposażeniem Ochotniczej Straży Pożarnej w Chełmku w ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy. Do drugiej grupy zadań należy modernizacja budynku Samodzielnego Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Chełmku wraz z infrastrukturą towarzyszącą, wyposażeniem w sprzęt komputerowy i aparaturę medyczną, a nawet utworzenie Centrum Odnowy Biologicznej SPA, nastawionego na obsługę m.in. ok. 2 tys. pracowników strefy przemysłowej. Ważnymi zadaniami będzie cała grupa działań związanych z wyrównywaniem szans osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w zakresie korzystania z pełnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, wspieranie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych. Działania te mają służyć nie tylko wyższej jakości życia w Chełmku, ale także podniesieniu poziomu integracji społeczności lokalnej i większej identyfikacji mieszkańców z ich „małą ojczyzną”.

VII. Zwiększenie oferty kulturalnej i sportowej

W ramach celu realizowane będą zadania Miejskiego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji oraz innych organizacji pozarządowych działających w Chełmku. Przedsięwzięcia te mają na celu zwiększenie aktywności twórców na terenie miasta oraz ożywienie przestrzeni miejskiej poprzez działania artystyczne. Również ze

względu na wieloletnią tradycję uprawiania sportów wśród mieszkańców Chełmka, szczególnie tenisa ziemnego, prowadzone będą również działania mające na celu upowszechnianie kultury fizycznej i sportu.

VIII. Zachowanie dziedzictwa Tomasza Baty

W ramach przedmiotowego celu planowana jest realizacja zadania polegająca na modernizacji zabytkowego budynku w Chełmku, powstałego w latach trzydziestych XX wieku. Ekskluzywna na owe czasy willa, zamieszkiwana była przez Alojzego Gabesama – prezesa Polskiej Spółki Obuwia Bata. Obecnie budynek wymaga przeprowadzenia gruntownego remontu, w celu zachowania dziedzictwa kulturowego oraz symbolu chełmowskiej historii, bezpośrednio związanej z działalnością rodziny Bata. Zadanie polegać będzie na wykonaniu modernizacji wszystkich instalacji, dachu budynku oraz elewacji zewnętrznej. Niezbędne jest także przeprowadzenie prac wewnątrz willi, w tym wymiany podłóg, malowanie ścian oraz sufitów, a także niewielkich zmian w układzie architektonicznym, które poprawią funkcjonalność budynku. Konieczne jest wyposażenie willi w instalację gazową, zagospodarowanie otoczenia budynku oraz naprawa ogrodzenia. Wyremontowana willa będzie miała spore znaczenie dla Chełmka, w którym brakuje reprezentacyjnego budynku o wielu walorach użytkowych. W obiekcie znajdować się będzie sala konferencyjna, w której będą miały miejsce szkolenia, konferencje, ważne spotkania stowarzyszeń oraz organizacji pozarządowych, a także uroczyste sesje Rady Miejskiej w Chełmku. Ponadto powstaną pokoje gościnne, służące głównie gronu gości odwiedzających gminę Chełmek, w tym reprezentantów zaprzyjaźnionego miasta Leinefelde – Worbis. Pięknie wyglądająca willa stanie się wizytówką miasta, a także wciąż funkcjonującym pomnikiem historii Chełmka.

Ze względu na wyjątkowy wpływ na rozwój Chełmka działalności prowadzonej przez Tomasza Batę, w ramach niniejszego celu będą prowadzone działania dążące do promowania tego dziedzictwa i zachowania go w przestrzeni miejskiej. Planowane jest wydanie monografii z przewodnikiem multimedialnym oraz zorganizowanie międzynarodowej sesji popularnonaukowej poświęconej przemysłowej, społecznej i kulturotwórczej roli Baty w rozwoju Chełmka. Dzięki temu unikalna historia i tradycje związane z działalnością czeskiego przemysłowca mają szansę na kontynuację.

Cele szczegółowe są jednocześnie odzwierciedleniem poszczególnych ośmiu obszarów w planie działań niniejszego Lokalnego Programu Rewitalizacji.

II ► Charakterystyka obecnej sytuacji na obszarze

II.1 ► Sfera mieszkaniowa i społeczne aspekty mieszkalnictwa na wybranym obszarze:

II.1.1 Zasoby mieszkaniowe

Na zasoby mieszkaniowe gminy Chełmek składa się **4 251 mieszkań** o łącznej powierzchni **286,3 tys. m²** (dane z 2006 r.). Z tej ogólnej puli 75,2% to lokale położone w mieście Chełmek – 3198 mieszkań o łącznej powierzchni 194,5 tys. m². Średnia powierzchnia jednego mieszkania w gminie Chełmek osiągnęła w 2006 r. wartość **67,4 m²**, znacznie niższą w porównaniu ze średnią powiatu oświęcimskiego (74,4 m²), a także mniejszą w zderzeniu ze średnią wartością wyliczoną dla regionu małopolskiego (73,9 m²) i dla Polski (69,5 m²). Dość znaczna jest tu zwłaszcza dysproporcja pomiędzy miastem Chełmek, a terenami wiejskimi gminy. O ile bowiem mieszkania zlokalizowane w mieście posiadają średnią powierzchnię wynoszącą 60,8 m², o tyle na terenach wiejskich wartość ta wynosi 87,2 m².

Tabela 18. Zasoby mieszkaniowe w gminie Chełmek w 2006 r.

Gmina	Liczba			Powierzchnia		
	Mieszkań ogółem	Izb ogółem	Izb na mieszkanie	Mieszkań ogółem w tys. w m ²	Mieszkania średnio w m ²	Mieszkania na 1 osobę w m ²
Miasto Chełmek	3198	11634	3,6	194552	60,8	21,4
Tereny wiejskie	1053	4696	4,4	91873	87,2	24,4
Gmina ogółem	4251	16330	3,8	286395	67,4	22,3

Relacja miasto / gmina ogółem (%)	75,2	71,2	94,7	67,9	90,2	95,9
Powiat oświęcimski	49762	199473	4,0	3701628	74,4	24,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji w Banku Danych Regionalnych GUS.

Porównując wartości innego wskaźnika – średnią powierzchnię mieszkania w przeliczeniu na 1 obywatela – gmina Chełmek z wynikiem 22,3 m² (2006 r.) ponownie „przegrywa” ze średnią wartością powiatu oświęcimskiego (24,2 m²), jak również ze średnim wskaźnikiem regionalnym (23,3 m²) i ogólnopolskim (23,5 m²). Także w tym przypadku miasto Chełmek notuje niższy wskaźnik (21,4 m² mieszkania na 1 lokatora) od terenów wiejskich gminy, gdzie na 1 mieszkańca przypadają średnio 24,4 m² lokalu. Kolejnym wskaźnikiem opisującym lokalny rynek mieszkaniowy jest średnia liczba izb przypadająca na 1 mieszkanie. W tej kategorii gmina Chełmek zanotowała 3,8 izby na 1 mieszkanie, co jest nieco niższym wskaźnikiem w porównaniu z powiatem oświęcimskim (4,0), jednak wyższą wartością w stosunku do regionu małopolskiego (3,7) i Polski (3,6). Analizując badaną kategorię w kontekście miasta i terenów wiejskich, ponownie ujawniają się dysproporcje pomiędzy dwiema częściami analizowanej gminy. Przeciętne mieszkanie w Chełmku liczy 3,6 izb, natomiast w sołectwach Bobrek i Gorzów na jeden lokal przypadało średnio 4,4 izb.

II.1.2. Własność mieszkań

Generalnie własność mieszkań w gminie Chełmek można podzielić na pięć grup:

- a) mieszkania w budownictwie indywidualnym,
- b) mieszkania spółdzielcze,
- c) mieszkania wspólnot mieszkaniowych,
- d) mieszkania komunalne,
- e) mieszkania socjalne.

Największą liczbę mieszkań w gminie Chełmek stanowią lokale w budownictwie indywidualnym (ok. 60% ogółu zasobów mieszkaniowych gminy). Kolejną liczną grupę tworzą mieszkania zarządzane przez Administrację Domów Mieszkalnych sp. z o. o. w Chełmku. Zaliczyć należy do niej 522 mieszkania komunalne (52% ogółu lokali będących w zasobach ADM sp. z .o.o) oraz 480 mieszkań prywatnych, wykupionych od gminy (48% ogółu mieszkań ADM). To właśnie w zasobach mieszkań zarządzanych przez ADM sp. z .o.o tworzą się wspólnoty mieszkaniowe, w skład których wchodzi właściciele lokali prywatnych i gmina. Łączna powierzchnia mieszkań leżących w gestii Administracji Domów Mieszkalnych (1 002 lokale) wynosi 43 312,2 m². Rozpiętość powierzchni lokali waha się od 31 m² do 57 m². Średnia powierzchnia mieszkania zarządzanego przez ADM (43,2 m²) znacznie odbiega od średniej gminnej wynoszącej 67,0 m², co stanowi 64% powierzchni przeciętnego mieszkania w gminie Chełmek i 72% powierzchni przeciętnego mieszkania w mieście Chełmek.

Tabela 19. Mieszkania zarządzane przez Administrację Domów Mieszkalnych sp. z o. o. w Chełmku w 2007 r.

Lp.	Lokalizacja	Liczba mieszkań	Powierzchnia mieszkań ogółem w m ²	Średnia powierzchnia mieszkań m w m ²
1.	Ul. Powstańców Śląskich	100	5678,5	56,8
2.	Ul. Marszałka Piłsudskiego	205	8699,8	42,4
3.	Ul. Wojska Polskiego	195	8051,7	41,3
4.	Ul. 11-go Listopada	60	3130,6	52,2
5.	Ul. 25-Stycznia, Brzozowa	78	3561,9	45,7
6.	Ul. Generała Andersa, Boczna	157	7325,6	46,7
7.	„Stara Kolonia”	97	3479,6	35,9
8.	Ul. Krakowska, Żeromskiego	110	3384,5	30,8
Ogółem		1002	43312,2	43,2

Źródło: Urząd Miejski w Chełmku.

Lokale spółdzielcze położone w gminie Chełmek należą do zasobów Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej „Budowlanka” w Oświęcimiu zarządzającej 14 wielorodzinnymi budynkami mieszkalnymi.

Z łącznej puli 678 mieszkań spółdzielczych w gminie aż 65% stanowią mieszkania własnościowe (wykupione od spółdzielni przez lokatorów) – 441 lokali, a 35% to mieszkania lokatorskie – 237 lokali.

Konieczny element zasobów mieszkaniowych gminy stanowią lokale socjalne przeznaczone dla najbiedniejszych obywateli, bądź osób z orzeczonym przez sąd wyrokiem eksmisyjnym. Gmina Chelmek posiada 15 takich obiektów o łącznej powierzchni 473,5 m², co oznacza średnią powierzchnię jednego lokalu socjalnego wynoszącą niespełna 32 m². Według najnowszych danych Administracji Domów Mieszkalnych sp. z o. o. w Chelmku (z marca 2007 r.) liczba oczekujących na przydział mieszkania socjalnego w gminie Chelmek wynosi 15 osób, a na przydział mieszkania komunalnego 10 osób.

II.1.3. Mieszkania oddane do użytku

W 2007 r. oddano do użytku w gminie Chelmek 35 nowych mieszkań (wszystkie w budownictwie indywidualnym) o łącznej powierzchni 4 961 m². Z tej puli 18 lokali oddano w mieście Chelmek, a 17 na terenach wiejskich gminy. Statystycznie rzecz biorąc większe mieszkania budują obywatele miasta – średnia jego powierzchnia w mieście wynosi 145,4 m², podczas, gdy na terenach wiejskich wskaźnik ten wynosi 137,8 m². W 2007 r. w całym powiecie oświęcimskim oddano do użytku łącznie 307 lokali (o średniej powierzchni 139,7 m²), co oznacza, że nowe mieszkania gminy Chelmek stanowiły w badanym roku zaledwie 11,4% w stosunku do powiatu oświęcimskiego. Dla porównania, przeciętne mieszkanie oddane do użytku w 2007 r. w regionie małopolskim miało powierzchnię niemal 112 m², a w Polsce nieco ponad 105 m².

Tabela 20. Mieszkania oddane do użytku w gminie Chelmek w 2007 r.

Gmina	Liczba mieszkań ogółem	Powierzchnia w m ²		Mieszkania oddane do użytku na 1000 ludności
		Mieszkań ogółem	Mieszkania średnio	
Miasto Chelmek	18	2618	145,4	1,9
Tereny wiejskie	17	2343	137,8	4,4
Gmina ogółem	35	4961	141,7	2,7
Powiat oświęcimski	307	42908	139,7	2,0

Źródło: opracowanie własne na bazie Banku Danych Regionalnych GUS.

W okresie 2003-2007 oddano do użytku w mieście Chelmek łącznie 85 nowych mieszkań o średniej powierzchni użytkowej przekraczającej 140 m². Najlepszym okresem dla budownictwa mieszkaniowego w gminie był rok 2003, w którym oddano do użytku 26 nowych obiektów. Był to poniekąd efekt zapowiadanego na 2004 r. zwiększenia stawki podatku VAT na niektóre materiały budowlane (wzrost z 7% do 22%). Podwyżka ta weszła w życie począwszy od 1 maja 2004 r. (wraz z wejściem Polski do Unii Europejskiej) i skutecznie odstraszyła kolejnych inwestorów. Stąd w 2004 r. oddano do użytku w mieście dwa razy mniej nowych lokali mieszkalnych (13) aniżeli rok wcześniej. Natomiast ich średnia powierzchnia była najwyższa w całym pięcioletnim okresie (149,5 m²).

Tabela 21. Mieszkania oddane do użytku w mieście Chelmek w latach 2003-2007.

Rok	Liczba mieszkań ogółem	Powierzchnia w m ²		Mieszkania oddane do użytku na 1000 ludności
		Mieszkań ogółem	Mieszkania Średnio	
2003	26	3481	133,9	2,9
2005	13	1943	149,5	1,4
2005	12	1685	140,4	1,3
2006	16	2228	139,2	1,7
2007	18	2618	145,4	1,9
Ogółem	85	11955	140,6	1,8

Źródło: opracowanie własne na bazie Banku Danych Regionalnych GUS.

Miarodajnym wskaźnikiem oceniającym stan budownictwa mieszkaniowego gminy jest liczba mieszkań oddanych do użytku w przeliczeniu na 1 000 jej mieszkańców. W gminie Chelmek jego wartość w 2007 r. wyniosła 2,7 nowych lokali na 1 000 obywateli, przy czym wyższy wskaźnik w tej kategorii zanotowały tereny wiejskie gminy (4,4) niż miasto Chelmek (1,9). Wartość dla powiatu wyniosła 2 nowe mieszkania na 1000

w Oświęcimiu przy ul. Żeromskiego o łącznej długości 3265 mb. Następny odcinek KRAK II, przebiegający od zbiorników wyrównawczych w Oświęcimiu do Bobrka w gminie Chełmek o długości 2540 mb był budowany w latach 1991-1994. Wśród elementów inwestycji KRAK I i II realizowanych w latach 1994-1999 można wymienić: magistralę wodociągową o długości 3500 mb od Bobrka do Chełmka, Zakład Uzdatniania Wody w Grojcu oraz Zbiorniki Wyrównawcze na Górze Grójeckiej, Zakład Uzdatniania Wody w Budzowej oraz magistrala od Chełmka do Budzowej.

Gmina Chełmek podjęła starania celem pozyskania dofinansowania z Unii Europejskiej na realizację projektu dotyczącego gospodarki wodno – ściekowej w gminie. W grudniu 2007 roku przystąpiono do opracowania studium wykonalności dla przedmiotowego zadania, jako niezbędnego dokumentu przy aplikowaniu o środki zewnętrzne. 26 maja br. Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Chełmku, będący spółką gminną ze 100% jej udziałem, złożył wniosek aplikacyjny w I turze naboru do Osi priorytetowej I – Gospodarka wodno – ściekowa, Działanie 1.1 – Gospodarka wodno – ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”. Aplikacja jest obecnie w trakcie rozpatrywania. Przewiduje się, że inwestycja przy udziale Funduszu Spójności zostanie zrealizowana na przestrzeni lat 2008 - 2013. Całkowity koszt projektu szacuje się na poziomie ponad 57 mln. zł. Wkład własny beneficjenta będzie wynosił 10 660 tys. zł. Aby go zbilansować gmina Chełmek zamierza skorzystać z pożyczki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. W budżecie gminy na rok 2008 zabezpieczono środki finansowe w wysokości 954 tys. zł. Wnioskowana kwota dofinansowania z Funduszu Spójności to ok. 46 600 tys. zł. Ponad 40 % zakresu inwestycji objętych jest prawomocnymi pozwoleniami na budowę.

Zakres rzeczowy przedsięwzięcia podzielić należy na 3 główne elementy scalone, mianowicie:

I. Gospodarka wodna - z kompleksowym uwzględnieniem modernizacji i rozbudowy istniejącego systemu zaopatrzenia w wodę wraz z inwestycjami niezbędnymi dla pozyskania nowych źródeł czystej i taniej wody:

- a) modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- b) modernizacja stacji uzdatniania wody (SUW) przy ul. Żeromskiego w Chełmku,
- c) realizacja rezerwowego zasilania gminy Chełmek w wodę pitną z magistrali KRAK (dokończenie inwestycji do SUW w Chełmku).

II. Sieć kanalizacyjna - modernizacja i rozbudowa urządzeń i sieci wodno - kanalizacyjnej:

- a) budowa sieci kanalizacji sanitarnej w mieście Chełmek wraz z systemem tłoczni ścieków,
- b) budowa sieci kanalizacji sanitarnej w sołectwie Gorzów i Bobrek wraz z systemem tłoczni ścieków.

III. Przywrócenie terenów przebiegu kanalizacji i wodociągów (w tym dróg i chodników) do pierwotnego stanu.

W wyniku realizacji projektu w zakresie sieci wodociągowej wybudowane zostanie 0,85 km nowej sieci, przebudowanej zostanie natomiast - 7,2 km.

Tabela 22. Parametry infrastruktury wodociągowej gminy Chełmek – stan na koniec roku.

Miasto Chełmek (obszar rewitalizowany)	Jednostka miary	2002	2003	2004	2005	2006
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	21,9	21,9	21,9	22,2	22,2
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1136	1152	1163	1173	1040
Woda dostarczona gospodarstwu domowemu	dam ³	292,6	291,1	283,6	278,8	268,8
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	8977	8875	8890	8869	8852
Obszar wiejski gminy Chełmek	Jednostka miary	2002	2003	2004	2005	2006
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	31,2	31,2	31,2	31,2	31,2
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	879	889	894	906	874
Woda dostarczona gospodarstwu domowemu	dam ³	91,3	94,9	95,8	101,3	93,3
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	3536	3369	3402	3406	3407
Ogółem miasto i gmina Chełmek	Jednostka miary	2002	2003	2004	2005	2006
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	53,1	53,1	53,1	53,4	53,4
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2015	2041	2057	2079	1914
Woda dostarczona gospodarstwu domowemu	dam ³	383,9	386,0	379,4	379,3	362,1
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	12333	12244	12292	12275	12259

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji Banku Danych Regionalnych GUS.

Tabela 23. Parametry infrastruktury wodociągowej w powiecie oświęcimskim – stan na koniec roku.

Powiat oświęcimski	Jednostka miary	2002	2003	2004	2005	2006
<i>Długość czynnej sieci rozdzielczej</i>	<i>km</i>	873,1	879,9	883,7	886,5	891,2
<i>Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania</i>	<i>szt.</i>	23856	24118	24805	24988	25129
<i>Woda dostarczona gospodarstwom domowym</i>	<i>dam³</i>	5028,0	5019,4	4927,3	4908,9	4730,2
<i>Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w miastach</i>	<i>osoba</i>	83482	83031	82995	82842	82288
<i>Ludność korzystająca z sieci wodociągowej</i>	<i>osoba</i>	146812	146676	147171	147254	147053

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji Banku Danych Regionalnych GUS.

Analizując parametry sieci wodociągowej gminy Chelmek należy stwierdzić, iż największe jej zagęszczenie znajduje się na terenie rewitalizowanym (miasto Chelmek). Wynika to oczywiście z funkcji pełnionych przez ośrodek miejski, który jest znaczącym w subrejonie centrum przemysłowym i usługowym. Na terenie miasta mieszka ponad 8,8 tys. mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej, co stanowi aż 72 % wszystkich mieszkańców gminy mających dostęp do wodociągu. Ma to również odzwierciedlenie w ilości wody dostarczanej gospodarstwom domowym na terenie rewitalizowanym, która w 2006 r. wynosiła ponad 268 dam³, co stanowiło 74 % całej ilości wody dostarczanej do gminy Chelmek tymże odbiorcom. Analizując te dane na tle powiatu oświęcimskiego należy zauważyć, że liczba ludności korzystającej z wodociągu na obszarze rewitalizacji stanowi niemal 11 % ludności miejskiej powiatu oświęcimskiego korzystającej z sieci wodociągowej. Dodatkowym atutem miasta, przemawiającym za potrzebą rewitalizacji infrastruktury wodociągowej jest dynamicznie rozwijająca się strefa aktywności gospodarczej.

II.2.1.2. Kanalizacja sanitarna

Miasto Chelmek posiada kanalizację w systemie mieszanym, gdzie zdecydowanie przeważa system kanalizacji ogólnospławnej. Łączna długość kanalizacji wynosi 16 km, korzysta z niej około 6,3 tys. mieszkańców miasta tj. około 49 % ludności gmin. W większości rejonu Starego Miasta oraz ulic m.in. Ofiar Faszyzmu i Piastowskiej nie ma sieci kanalizacyjnej, a istniejąca wymaga remontów. Konieczna jest naprawa kolektorów w rejonie byłego PZPS „Chelmek” SA od strony północno-zachodniej, które uległy załamaniu na skutek szkód górniczych. Konieczny jest również program uporządkowania kanalizacji na terenie miasta, który powinien być poprzedzony inwentaryzacją techniczną. Sołectwa Bobrek i Gorzów nie są skanalizowane.

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków należy do podstawowych zadań z zakresu ochrony środowiska, realizowanych w ramach rozwoju systemów inżynierskich na obszarze gminy. W dokumencie „Kierunki społeczno-gospodarczego rozwoju gminy Chelmek do roku 2010” założono, że w strategii rozwoju gospodarki ściekowej należy przyjąć podział gminy na dwie zlewnie, zgodnie z ukształtowaniem terenu. Część północna gminy, położona na północ od linii wododziału, jest – w tym zakresie – obsługiwana przez oczyszczalnię ścieków w Jaworznie-Dębie (poprzez przepompownię i rurociągi tłoczne). Dla części południowej gminy istnieje kilka koncepcji rozwiązania tego problemu. Zakładają one przyjęcie podobnego rozwiązania jak dla części północnej, tj. tłoczenie ścieków do oczyszczalni w Dębie lub Oświęcimiu, budowę jednej lub kilku oczyszczalni dla południowej części gminy, czy wreszcie – odstępianie od prób sieciowego skanalizowania tej części gminy na rzecz budowy małych oczyszczalni i wywozu nieczystości do oczyszczalni w Dębie.

Problem kanalizacji w całości gminy może rozwiązać - wspomniany już - projekt złożony do Funduszu Spójności. W zakresie kanalizacji przewiduje on m.in. budowę sieci kanalizacji sanitarnej w mieście Chelmek oraz w sołectwach Bobrek i Gorzów wraz z systemem tłoczni ścieków.

W wyniku realizacji projektu powstanie 34,2 km nowej kanalizacji sanitarnej.

Tabela 24. Parametry infrastruktury kanalizacyjnej gminy Chelmek – stan na koniec roku.

Miasto Chelmek (obszar rewitalizowany)	Jednostka miary	2002	2003	2004	2005	2006
<i>Długość czynnej sieci kanalizacyjnej</i>	<i>km</i>	17,8	17,8	17,8	17,8	15,9
<i>Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania</i>	<i>szt.</i>	360	360	360	362	364
<i>Ścieki odprowadzone</i>	<i>dam³</i>	495,8	382,8	257,4	285,3	250,2
<i>Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej</i>	<i>osoba</i>	6380	6307	6316	6305	6295

Obszar wiejski gminy Chelmek)	Jednostka miary	2002	2003	2004	2005	2006
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	0	0	0	0	0
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	0	0	0	0	0
Ścieki odprowadzone	dam ³	0	0	0	0	0
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	0	0	0	0	0
Ogółem miasto i gmina Chelmek	Jednostka miary	2002	2003	2004	2005	2006
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	17,8	17,8	17,8	17,8	15,9
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	360	360	360	362	364
Ścieki odprowadzone	dam ³	495,8	382,8	257,4	285,3	250,2
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w miastach	osoba	6380	6307	6316	6305	6295
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	6380	6307	6316	6305	6295

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji Banku Danych Regionalnych GUS.

Tabela 25. Parametry infrastruktury kanalizacyjnej w powiecie oświęcimskim – stan na koniec roku.

Powiat oświęcimski	Jednostka miary	2002	2003	2004	2005	2006
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	221,7	242,4	276,5	328,5	375,8
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	3752	3798	4561	4915	6158
Ścieki odprowadzone	dam ³	3972,9	3771,2	3586,8	3645,7	3551,3
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w miastach	osoba	67780	64457	68195	68924	68995
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	74800	74696	75657	78459	80301

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji Banku Danych Regionalnych GUS.

Analizując parametry sieci kanalizacyjnej gminy Chelmek należy stwierdzić, że występuje ona wyłącznie na terenie rewitalizowanym (miasto Chelmek). Wynika to oczywiście z funkcji pełnionych przez ośrodek miejski, który posiada dużą gęstość zabudowy i zaludnienia oraz zwartą zabudowę wielorodzinną i jednorodziną. Na terenie miasta znajduje się ponad 6,2 tys. mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej, co stanowi 100 % wszystkich mieszkańców gminy mających dostęp do kanalizacji. Ilość odprowadzanych ścieków kształtuje się na poziomie 250 dam³.

O potrzebach w zakresie kanalizacji obszaru rewitalizowanego świadczy porównanie danych ze wskaźnikami dla powiatu oświęcimskiego. Długość sieci kanalizacyjnej w mieście Chelmek stanowi jedynie 4,2 % długości sieci kanalizacyjnych na terenie powiatu oświęcimskiego. Biorąc pod uwagę zwartą zabudowę miasta, jego funkcje przemysłowe i usługowe, działania z zakresu infrastruktury kanalizacyjnej należy traktować jako priorytetowe.

II.2.2 Gospodarka odpadami

Chelmek w zakresie gospodarowania odpadami posiada legalnie funkcjonujące składowisko odpadów komunalnych wyłącznie z obszaru gminy, którego łączna powierzchnia wynosi 2,14 ha. Jest usytuowane w północnej części miasta Chelmek – przy ul. Jaworzniczej, w sąsiedztwie oczyszczalni ścieków. W zakresie wymogów ochrony środowiska, składowisko posiada jedynie częściowe zabezpieczenie – wyposażone jest w system odbioru ścieków. W południowej części gminy, w sołectwie Bobrek, istnieje składowisko odpadów przemysłowych (poprodukcyjnych). Zgromadzone na nim są odpady II, III i IV grupy. Obydwa składowiska znajdują się na obszarach o niskim stopniu zagrożenia głównego użytkowego poziomu wodonośnego. Gmina objęta jest zorganizowanym systemem zbiórki odpadów komunalnych. Odpady z terenu gminy zbierane są 2 razy w miesiącu przez uprawnioną firmę - Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. Odpady gromadzone są na składowisku w Chelmku przy ul. Jaworzniczej. Składowiskiem zarządza również Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. W roku 2004 rozpoczęto zbiórkę surowców wtórnych.

W ostatnich latach gminny system zbiórki selektywnej usprawniano o następujące elementy:

- sukcesywnie wprowadzanie programu selektywnej zbiórki odpadów dla mieszkańców w zabudowie jednorodzinnej - system workowy (worki na makulaturę, szkło i tworzywa sztuczne),

- wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów dla mieszkańców w zabudowie wielorodzinnej – system pojemnikowy (gniazda składające się z trzech pojemników z przeznaczeniem na makulaturę, szkło i tworzywa sztuczne).

W 2005 r. objęto selektywną zbiórką odpadów niemal wszystkich mieszkańców w zabudowie jednorodzinnej w mieście Chelmek, sołectwach Bobrek i Gorzów. Obecnie ilość osób korzystających ze zorganizowanego systemu zbiórki odpadów komunalnych stanowi 95% ludności gminy.

Tabela 26. Ilość selektywnie zebranych odpadów komunalnych w gminie Chelmek.

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn. miary	2005 r.	2006 r.	2007 r.
1.	Papier i tektura	Mg	12,1	26,0	37,7
2.	Tworzywa sztuczne	Mg	8,3	21,2	41,5
3.	Szkło	Mg	23,3	56,6	93,1
	Suma odpadów	Mg	26,3	103,8	172,3

Źródło: Urząd Miejski w Chelmku, Wydział AGK.

Gmina Chelmek ponosi koszty zakupu worków i pojemników przeznaczonych do segregacji odpadów. Pozostałe prace wykonywane są przez Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Chelmku ul. Piastowska 18.

II.2.3. Ciepłownictwo

W gminie działa sieć ciepłownicza dostarczająca energię ciepłą dla obszaru miejskiego na północ od ulicy Krakowskiej (bloki mieszkalne, budownictwo jednorodzinne oraz obiekty usługowe). Kotłownia o mocy cieplnej 58 MW zlokalizowana jest przy ulicy Przemysłowej. Budynki w pozostałej części gminy ogrzewane są poprzez kotłownie lokalne. Źródła ciepła oparte są na kotłach opalanych węglem, gazem lub olejem. Istnieją również lokalne kotłownie w obiektach użyteczności publicznej (np. w szkołach). Prowadzone działania w zakresie modernizacji kotłowni i zastępowania kotłów węglowych gazowymi i olejowymi ograniczają emisję zanieczyszczeń do atmosfery, jednocześnie zmniejszając koszty eksploatacyjne.

Rurociągi ciepłownicze na terenie rewitalizowanym wymagają modernizacji oraz rozbudowy.

II.2.4 Zaopatrzenie w gaz

Przez gminę przebiegają wysokoprężne gazociągi magistralne:

- 500 CN 6,3 MPa i 200 CN 2,5 MPa relacji Oświęcim – Szopienice,
- 250 CN 2,5 MPa relacji Trzebinia – Oświęcim,
- 200 CN 2,5 MPa relacji Oświęcim – Szopienice.

Dostawa gazu dla odbiorców na obszarze rewitalizowanym odbywa się z wykorzystaniem wzmiankowanych gazociągów relacji Oświęcim – Szopienice, poprzez stację redukcyjno-pomiarową II stopnia zlokalizowaną na ul. Brzozowej.

Praktycznie poziom gazyfikacji gminy wynosi 100%. Długość sieci gazociągowej na jej terenie przedstawia się następująco:

- niskoprężna o długości 13,522 km,
- średnioprężna o długości 79,522 km.

Tabela 27. Parametry infrastruktury gazociągowej gminy Chelmek na tle powiatu oświęcimskiego i woj. małopolskiego – stan na koniec roku.

Miasto Chelmek (obszar rewitalizowany)	J.m.	2002	2003	2004	2005	2006
Długość czynnej sieci rozdzielczej w km	Km	29,4	29,7	30,1	30,3	30,2
Czynne połączenia do budynków mieszkalnych	Szt.	990	1001	1015	1018	1021
Odbiorcy gazu	Gosp. dom.	2093	2191	-	2186	2193
Zużycie gazu w tys. m ³	Tys. m ³	1153,00	1100,00	1300,00	1246,60	1156,20

Ludność korzystająca z sieci gazowej	Osoba	-	7087	6621	6618	6586
Obszar wiejski gminy Chelmek	J.m.	2002	2003	2004	2005	2006
Długość czynnej sieci rozdzielczej w km	Km	42,0	30,0	30,0	29,9	41158
Czynne połączenia do budynków mieszkalnych	Szt.	774	778	778	783	785
Odbiorcy gazu	Gosp. dom.	535	543	-	560	565
Zużycie gazu w tys. m ³	Tys. m ³	353,00	400,00	400,00	392,30	332,8
Ludność korzystająca z sieci gazowej	Osoba	-	2261	2317	1996	2003
Ogółem miasto i gmina Chelmek	J.m.	2002	2003	2004	2005	2006
Długość czynnej sieci rozdzielczej w km	Km	71,4	59,7	60,1	60,2	71,4
Czynne połączenia do budynków mieszkalnych	Szt.	1764	1779	1793	1801	1806
Odbiorcy gazu	Gosp. dom.	2628	2734	-	2746	2758
Odbiorcy gazu w miastach	Gosp. dom.	2 093	2191	-	2186	2193
Zużycie gazu w tys. m ³	Tys. m ³	1506,00	1500,00	1700,00	1638,90	1489,00
Ludność korzystająca z sieci gazowej	Osoba	-	9348	8938	8614	8589
Powiat oświęcimski	J.m.	2002	2003	2004	2005	2006
Długość czynnej sieci rozdzielczej w km	Km	1020,8	962,3	962,3	962,7	1061,1
Czynne połączenia do budynków mieszkalnych	Szt.	19753	19931	203530	20456	20530
Odbiorcy gazu	Gosp. dom.	38302	38921	-	38829	39120
Odbiorcy gazu w miastach	Gosp. dom.	25.742	26.106	-	25.821	25833
Zużycie gazu w tys. m ³	Tys. m ³	21895,00	19800,00	20900,00	20506,62	19539,90
Ludność korzystająca z sieci gazowej	Osoba	-	133069	126000	120784	120486

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji w Banku Danych Regionalnych GUS.

II.2.5 Sieć elektroenergetyczna

System elektroenergetyczny gminy powiązany jest z zewnętrznym systemem poprzez sieć wysokonapięciową WN 100 kV i główny punkt zasilania (GPZ) Chelmek, w którym dokonuje się transformacji napięcia na niższe, celem dalszego zasilania stacji transformatorowych średniego napięcia SN 15/0,4 kV i niskiego napięcia nN.

Zewnętrzne sieci elektroenergetyczne doprowadzają energię elektryczną do GPZ Chelmek z następujących kierunków:

- a) Jaworzno (Byczyna) – Oświęcim (Dwory),
- b) Oświęcim (Dwory) – KWK Piast.

Oprócz ww. wymienionych sieci przez obszar gminy przebiegają także linie elektroenergetyczne WN 110 kV relacji Dwory – Libiąż i Dwory KWK Piast.

Dostarczona z zewnętrznych sieci elektroenergetycznych energia o napięciu 110 kV poprzez stację GPZ ulega transformacji do napięcia 15 kV i 0,4 kV. W obrębie obszaru rewitalizowanego istnieje sieć kablowa o napięciu 15 kV, doprowadzająca energię elektryczną do stacji transformatorowych 15/0,4 kV, do których włączeni są

poszczególności odbiorcy. Tereny strefy aktywności gospodarczej zasilane są siecią kablową 15 kV z GPZ Chelmek oraz drugostronnie z kierunku KWK Janina Ruch II.

Tabela 28. Parametry infrastruktury energii elektrycznej w gospodarstwach domowych w miastach na terenie gminy Chelmek na tle powiatu oświęcimskiego i woj. małopolskiego - stan na koniec roku 2006.

Miasto Chelmek (obszar rewitalizowany)	J.m.	2002	2003	2004	2005	2006
Odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu	Szt.	3052	3094	3142	3146	3144
Zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu	MW*h	4897	4879	5166	5261	5293
Ogółem miasto i gmina Chelmek	J.m.	2002	2003	2004	2005	2006
Odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu	Szt.	3052	3094	3142	3146	3144
Zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu	MW*h	4897	4879	5166	5261	5293
Powiat oświęcimski	J.m.	2002	2003	2004	2005	2006
Odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu	Szt.	31344	31426	31945	31934	31905
Zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu	MW*h	48470	48510	50484	51305	51937

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji w Banku Danych Regionalnych GUS.

II.2.6 Telekomunikacja

Operatorem telefonii stacjonarnej obsługującym miasto Chelmek jest Telekomunikacja Polska S.A. Według danych pozyskanych od operatora, na terenie gminy Chelmek jest ok. 4,5 tys. abonentów (według stanu na marzec 2007 r.). W gminie funkcjonuje jedna centrala cyfrowa. Ponadto dostępni są wszyscy operatorzy telefonii komórkowej.

Operatorami internetowymi obsługującymi miasto Chelmek są: a) **TP SA** (na terenie całej gminy ok. 2 tys. korzystających z Internetu za pośrednictwem tego operatora - według stanu na marzec 2007 r.), b) **PKP**, c) **NETIA** – firma dopiero w maju 2007 r. uzyskała zezwolenie na działalność operatora internetowego w woj. małopolskim; d) **firmy prywatne** (najczęściej dostarczyciele Internetu drogą radiową).

II.3 ► Sfera społeczna

II.3.1 Liczba ludności

Gmina Chelmek, według danych Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Regionalnych), liczy **12 863 mieszkańców** (dane z 2007 r. według faktycznego miejsca zamieszkania), w tym **miasto Chelmek zamieszkuje 9 079 obywateli**, co stanowi 70,5% wszystkich mieszkańców gminy. Taki poziom zaludnienia stawia Chelmek na 5 miejscu wśród jednostek samorządu terytorialnego w powiecie oświęcimskim. Obywatele badanej gminy stanowią 8,3% wszystkich mieszkańców powiatu. Spośród gmin powiatu najwięcej ludności liczy miasto Oświęcim – 40 520 mieszkańców, druga plasuje się gmina Kęty – 33 649 obywateli, a trzecia gmina Brzeszcze – 21 483 obywateli. Najmniejszą gminą powiatu oświęcimskiego jest Polanka Wielka, licząca 4 129 mieszkańców.

II.3.2 Powierzchnia i gęstość zaludnienia

Gmina Chelmek obejmuje powierzchnię zaledwie 27 km², z czego miasto stanowi 8 km², czyli niespełna 30% obszaru gminy. Tym samym Chelmek zajmuje według tego kryterium dopiero 8 miejsce spośród dziewięciu samorządów powiatu oświęcimskiego. Obszar analizowanej gminy stanowi tylko 6,7% powierzchni powiatu. Średnia gęstość zaludnienia w gminie Chelmek wynosi 471 osób/km², przy czym zaznacza się tu znaczna rozbieżność pomiędzy miastem Chelmek, a sołectwami. O ile w Bobrku i Gorzowie zagęszczenie ludności wynosi łącznie 198 osób/km², o tyle w samym Chelmku gęstość zaludnienia kształtuje się na wysokim poziomie 1 098 osób/km².

Tabela 29. Podstawowe wskaźniki demograficzne w gminie Chelmek w 2007 r.

Gmina	Ludność*	Powierzchnia w km ²	Gęstość zaludnienia [osób/km ²]	Mężczyźni	Kobiety	Liczba kobiet na 100 mężczyzn
Miasto Chelmek	9079	8	1098	4395	4684	107
Tereny wiejskie	3784	19	199	1932	1852	96
Gmina ogółem	12863	27	471	6327	6536	103
Relacja miasto / gmina ogółem (%)	70,5	29,6	233,1	69,4	71,6	103,8
Powiat oświęcimski	153238	406	378	74577	78691	106

*według faktycznego miejsca zamieszkania

Źródło: opracowanie własne na bazie Banku Danych Regionalnych GUS.

II.3.3 Struktura płci ludności

Struktura płci ludności gminy Chelmek charakteryzuje się niewielką przewagą kobiet, które stanowią 50,8% wszystkich mieszkańców. Dla porównania w powiecie oświęcimskim udział kobiet w ogólnej liczbie ludności wynosi 51,3%, w Małopolsce 51,5%, a w Polsce 51,6%. Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) osiągnął w gminie Chelmek w 2007 r. wartość 103, która była niższa od wartości powiatowej oraz od średniej wyliczonej dla regionu małopolskiego (w obu przypadkach było to 106 kobiet na 100 mężczyzn) i dla całej Polski (107 kobiet na 100 mężczyzn). Jednak należy zaznaczyć, że w wewnętrznej strukturze gminy współczynnik feminizacji w mieście i na terenach wiejskich jest mocno zróżnicowany. W Chelmku jest on równy średniej ogólnopolskiej (107 kobiet na 100 mężczyzn), natomiast w Bobrku i Gorzowie występuje przewaga mężczyzn, współczynnik feminizacji wynosi 96 kobiet na 100 mężczyzn.

II.3.4 Rozwój liczby ludności

Analizując zaludnienie w gminie Chelmek w latach 2003-2007 należy podkreślić wzrost liczby obywateli, który osiągnął poziom 0,2%. Oznacza to zwiększenie liczby mieszkańców gminy w całym okresie pięcioletnim o 31 osób. Wzrost dotyczy jednak tylko obszarów wiejskich, gdzie ludność zwiększyła się o 54 osoby (1,4%). W tym samym czasie liczba mieszkańców miasta Chelmek zmniejszyła się o 23 osoby (-0,2%). Dla porównania w latach 2003-2007 liczba mieszkańców powiatu oświęcimskiego wzrosła o 0,1%, natomiast liczba obywateli województwa małopolskiego zwiększyła się o 0,8%.

Tabela 30. Rozwój liczby ludności w gminie Chelmek w latach 2003-2007*.

Gmina	Rok					Wskaźnik wzrostu w latach 03-07
	2003	2004	2005	2006	2007	
Miasto Chelmek	9102	9115	9091	9073	9079	-0,2
Tereny wiejskie	3730	3762	3763	3762	3784	1,4
Gmina Ogółem	12832	12877	12854	12835	12863	0,2
Powiat oświęcimski	153136	153457	153475	153239	153238	0,1

*według faktycznego miejsca zamieszkania

Źródło: opracowanie własne na bazie Banku Danych Regionalnych GUS.

II.3.5 Struktura wieku ludności

Najmłodsi obywatele gminy Chelmek, znajdujący się w grupie osób w wieku przedprodukcyjnym (do 18 roku życia) stanowili w 2007 r. niespełna 19% ogółu ludności gminy. Należy zaznaczyć, że w mieście Chelmek relatywna wielkość grupy osób w wieku przedprodukcyjnym jest minimalnie mniejsza (18,6% ogółu obywateli miasta) aniżeli w Bobrku i Gorzowie (18,8%), co oznacza, że mieszkańcy obszarów wiejskich są młodsi od mieszkańców stolicy gminy. Dla porównania średnia dla powiatu oświęcimskiego wynosi dla tej kategorii 19,5%, dla regionu małopolskiego 20,8%, a średnia dla Polski 19,6%. Jak widać, są to wartości wyższe od średnich wyliczonych dla gminy Chelmek.

Ludność w wieku produkcyjnym (mężczyźni liczący 18-65 lat i kobiety w wieku 18-60 lat) stanowi 65,5% ogółu mieszkańców gminy Chelmek, co jest wartością wysoką, charakterystyczną dla gmin przemysłowych. W tym przypadku to miasto Chelmek posiada niewiele wyższy wskaźnik (65,6% ogółu ludności gminy)

w porównaniu z terenami wiejskimi gminy (65,2%). Wszystkie te wskaźniki charakteryzujące gminę są wyższe w konfrontacji ze średnią powiatu oświęcimskiego (mieszkańcy w wieku produkcyjnym stanowią tu 63,8% ogółu obywateli), średnią regionalną (63,3%) i średnią ogólnopolską (64,4%). Liczebność grupy „produkcyjnej” jest ważnym wskaźnikiem demograficznym, gdyż to właśnie na niej spoczywa (przynajmniej w teorii) ciężar utrzymania osób w wieku nieprodukcyjnym (czyli osób do 18 roku życia oraz emerytów).

Tabela 31. Struktura wieku ludności w gminie Chelmek w 2007 r.

Gmina	Liczba ludności							Nieprodukcyjni na 100 osób w wieku produkcyjnym
	Ogółem	W wieku przedproduk.		W wieku produkcyjnym		W wieku poprodukcyjnym		
		Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%	
Miasto Chelmek	9079	1689	18,6	5953	65,6	1437	15,8	52,5
Tereny wiejskie	3784	711	18,8	2466	65,2	607	16,0	53,4
Gmina ogółem	12863	2400	18,7	8419	65,5	2044	15,9	52,8
Powiat oświęcimski	153238	29840	19,5	97765	63,8	25633	16,7	56,7

Źródło: opracowanie własne na bazie Banku Danych Regionalnych GUS.

Gminę Chelmek charakteryzuje przeciętny udział obywateli w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni liczący powyżej 65 lat i kobiety powyżej 60 lat), obejmujący 15,9% jej populacji. W 2007 r. liczba ludności „poprodukcyjnej” stanowiła 15,8% ogółu obywateli miasta Chelmek oraz 16,0% wszystkich mieszkańców terenów wiejskich gminy. Jeszcze raz potwierdza się to, że w sołectwach Bobrek i Gorzów zamieszkują osoby o wyższej przeciętnej wieku aniżeli w Chelmku. Niemniej jednak średnia gminna jest niższa w porównaniu z wartością powiatu oświęcimskiego (16,7%), jak również w zestawieniu ze wskaźnikiem ogólnopolskim (16,0% mieszkańców w wieku poprodukcyjnym). Jak zatem widać z analizy powyższych danych, struktura wieku ludności gminy Chelmek nie wykazuje jak na razie, silnych tendencji starzenia się społeczeństwa. Ciekawym wskaźnikiem obrazującym strukturę wiekową ludności jest współczynnik osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w przedziale wieku produkcyjnego. W tym porównaniu gmina Chelmek ze współczynnikiem 53 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wypada korzystniej w porównaniu ze średnią powiatu oświęcimskiego (56,7 osób) oraz w zderzeniu z wartością województwa małopolskiego (57,9 osób) i wartością ogólnopolską (55 osób). W konfrontacji miasto – tereny wiejskie nieco lepszą pozycję zajmuje Chelmek, gdzie omawiany wskaźnik wynosi 52,5, podczas gdy w dwóch sołectwach wskaźnik osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym osiągnął poziom 53,4.

Tabela 32. Struktura wieku ludności w mieście Chelmek w latach 2003-2007.

Rok	Liczba ludności							Nieprodukcyjni na 100 osób w wieku produkcyjnym
	Ogółem	W wieku przedprodukcyjnym		W wieku produkcyjnym		W wieku poprodukcyjnym		
		Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%	
2003	9102	1938	21,3	5967	65,6	1197	13,2	53
2004	9115	1886	20,7	5988	65,7	1241	13,6	52
2005	9091	1822	20,0	5970	65,7	1299	14,3	52
2006	9073	1750	19,3	5961	65,7	1362	15,0	52
2007	9079	1689	18,6	5953	65,6	1437	15,8	52

Źródło: opracowanie własne na bazie Banku Danych Regionalnych GUS.

Warto w osobnej analizie przyjrzeć się procesowi zmian struktury wieku ludności miasta Chelmek w latach 2003-2007. Z przedstawionych powyżej danych wynika, że zmniejsza się w stolicy gminy liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (średnio o 80 osób rocznie), a zwiększa się liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Jest to tendencja charakterystyczna dla większej części Polski, będąca efektem powolnego starzenia się społeczeństwa. W mieście Chelmek proces ten zaczyna być dość mocno odczuwalny, zwłaszcza poprzez dość stale rosnącą liczbę mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (w 2007 r. stanowiących 1437 osób). Z kolei zmniejszający się w Chelmku wskaźnik ludności w wieku przedprodukcyjnym wpływa na zmniejszanie liczby uczniów w przedszkolach i szkołach wszystkich szczebli, dlatego ważne staje się ujmowanie tych

wartości w planach rozwoju szkół w mieście. W dość interesujący sposób przedstawia się natomiast w mieście Chełmek sytuacja osób w wieku produkcyjnym (mężczyźni liczący 18-65 lat i kobiety w wieku 18-60 lat). Bez względu na wielkość tej grupy pozostawała w latach 2003-2007 na podobnym poziomie, oscylującym wokół wartości 6 000 osób, a procentowy udział tej grupy mieszkańców w ogólnym zaludnieniu miasta praktycznie się nie zmienia. Wydaje się, że w następnych latach liczba obywateli miasta Chełmek w wieku produkcyjnym będzie nadal spadać, bowiem zmniejszająca się od kilku lat grupa najmłodszych mieszkańców nie będzie już w tak dużym natężeniu, jak w latach wcześniejszych, „przechodzić” do grupy dorosłej. Zwiększać się będzie za to wyraźnie liczebność grupy mieszkańców Chełmka w wieku poprodukcyjnym. Będzie to związane z osiąganiem wieku emerytalnego przez kolejne roczniki osób znajdujących się obecnie w grupie ludności produkcyjnej oraz ze wzrostem długości życia kobiet i mężczyzn w naszym kraju.

II.3.6 Ruch naturalny ludności

Przyrost naturalny (różnica pomiędzy liczbą urodzeń i zgonów) kształtował się w gminie Chełmek w 2006 r. na poziomie ujemnym (-0,6‰), co oznacza większą liczbę zgonów aniżeli liczbę narodzin. W rozbiciu na miasto i tereny wiejskie ujawnia się niewielka rozbieżność między dwiema częściami gminy. W obu jednostkach przyrost naturalny osiągnął wartość ujemną – w mieście było to -0,7‰, na wsi zaś -0,5‰. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2006 r. urodziło się w gminie Chełmek 101 dzieci (w tym 71 w mieście Chełmek), natomiast zmarło 109 obywateli (w tym 77 osób w mieście Chełmek). Dla porównania przyrost naturalny w powiecie oświęcimskim w 2006 r. był dodatni i wyniósł 0,3‰, podobnie jak i wskaźnik przyrostu w Polsce (0,1‰), która po kilku latach odnotowała w końcu dodatni wynik przyrostu naturalnego. Najwyższy spośród omawianych tutaj jednostek przeciętny wskaźnik przyrostu naturalnego dotyczy regionu małopolskiego, gdzie wyniósł on 1,2‰.

Tabela 33. Ruch naturalny ludności w gminie Chełmek w 2006 r.

Gmina	Liczba małżeństw	Liczba małżeństw na 1000 mieszkańców	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Przyrost naturalny [osoby]	Przyrost naturalny [‰]
Miasto Chełmek	59	6,5	71	77	-6	-0,7
Tereny wiejskie	27	9,5	30	32	-2	-0,5
Gmina ogółem	86	6,7	101	109	-8	-0,6
Relacja miasto / gmina ogółem (%)	68,6	97,0	70,2	70,6	75,0	116,6
Powiat oświęcimski	931	6,0	1417	1376	41	0,3

Źródło: opracowanie własne na bazie Banku Danych Regionalnych GUS.

II.3.7 Małżeństwa

Na stosunkowo wysokim poziomie kształtuje się natomiast wskaźnik małżeństw zawieranych w gminie Chełmek. W 2006 r. związek małżeński zawarło w badanej gminie 86 par (w tym 59 w mieście Chełmek), co oznacza relatywną wartość 6,7 małżeństw na 1000 mieszkańców gminy (6,7‰). Jest to wskaźnik wyższy od średniej powiatu oświęcimskiego oraz od średniej regionalnej (6,0‰) i średniej ogólnopolskiej (5,9‰). W tej kategorii Chełmek notuje niższą wartość od terenów wiejskich gminy, odpowiednio 6,5‰ dla miasta i 7,2‰ dla wsi.

Tabela 34. Ruch naturalny ludności w mieście Chełmek w latach 2002-2006.

Rok	Liczba małżeństw	Liczba małżeństw na 1000 mieszkańców	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Przyrost naturalny [osoby]	Przyrost naturalny [‰]
2002	55	6,0	85	65	20	2,2
2003	38	4,2	65	82	-17	-1,9
2004	53	5,8	91	62	29	3,2
2005	58	6,4	82	70	12	1,3
2006	59	6,5	71	77	-6	-0,7

Źródło: opracowanie własne na bazie Banku Danych Regionalnych GUS.

W analizie ruchu naturalnego ludności miasta Chełmek w latach 2002-2006 zaznaczał się w przeważającej mierze dodatni przyrost naturalny, z czego najwyższy w 2004 r. (3,2‰). Jedynie rok wcześniej i dwa lata później liczba zgonów była wyższa aniżeli liczba nowonarodzonych dzieci, w efekcie przyrost naturalny wyniósł -1,9‰ (2003 r.) oraz -0,7‰ (2006 r.). Dodać należy, że przyrost naturalny zanotowany w 2006 r. w Chełmku (-0,7‰) był jednym z niższych, natomiast liczba małżeństw w tym samym roku była najwyższa (6,5‰), biorąc pod uwagę lata 2002-2006. Stosunkowo wysoka liczba małżeństw zawieranych w mieście Chełmek nie przekłada się, jak widać, na wzrost liczby urodzeń. Fakt ten świadczyć może o tym, że zmienia się model rodziny. Nie każde młode małżeństwo decyduje się na dziecko bezpośrednio po ślubie lub dominuje model rodziny 2+1.

II.3.8. Migracje mieszkańców

Interesujące informacje o demografii gminy Chełmek można uzyskać analizując migracje wewnętrzne jej mieszkańców (bez wyjazdów zagranicznych). Zanotowane w badanej gminie w 2006 r. ujemne saldo migracji (-1,6‰) wskazuje na większy odpływ dotychczasowych jej mieszkańców (153 osób) niż napływ nowych obywateli (132 osób). Różnica pomiędzy tymi wartościami wyniosła 21 osób. Tym samym zaludnienie gminy Chełmek zmniejszyło się. Podobna tendencja dotyczy miasta Chełmek, które zanotowało w 2006 r. większą liczbę wymeldowujących się mieszkańców (100 osób) niż meldujących się osób z zewnątrz (78 obywateli). Wyliczone w danym roku ujemne saldo migracji (-2,4‰) było niższe w porównaniu z terenami wiejskimi gminy (0,2‰). Dla porównania wskaźnik migracji wewnętrznych wyliczony dla powiatu oświęcimskiego w 2006 r. także był ujemny i wyniósł -0,2‰.

Tabela 35. Migracje wewnętrzne w gminie Chełmek w 2006 r.

Gmina	Migracje stałe			
	Zameldowania	Wymeldowania	Saldo	Na 1000 ludności (w ‰)
Miasto Chełmek	78	100	-22	-2,4
Tereny wiejskie	54	53	1	0,2
Gmina ogółem	132	153	-21	-1,6
Powiat oświęcimski	1822	1865	-43	-0,2

Źródło: opracowanie własne na bazie Banku Danych Regionalnych GUS.

II.3.9. Pomoc społeczna

Działaniami pomocy społecznej w gminie Chełmek zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Ośrodek jest jednostką organizacyjną gminy, realizującą jej zadania własne w zakresie pomocy społecznej, jak również zadania zlecone gminie zgodnie z ustaleniami przekazanymi przez Wojewodę. Celem tej pomocy jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

II.3.9.1 Powody udzielania pomocy społecznej

Zdecydowana większość gospodarstw domowych korzystających ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej pochodzi z miasta Chełmek – spośród wszystkich 651 rodzin z gmin 550 rodzin (84,4%) pochodziło z miasta. W 2005 r. wskaźnik ten wynosił 85,8%, a w 2006 wzrósł do poziomu 86%.

Najważniejszym powodem udzielania pomocy w gminie Chełmek w 2007 r. było ubóstwo – pomocy udzielono 181 rodzinom (33% ogółu rodzin). Kolejne miejsce na liście przyczyn udzielania pomocy społecznej w gminie Chełmek zajmuje niepełnosprawność – wsparcie w 2007 r. uzyskało 126 rodzin (23% korzystających z całej gminy). Na trzecim miejscu wśród powodów wsparcia społecznego w gminie sytuuje się bezrobocie, z związku z którym z pomocy w 2007 r. skorzystały 122 rodziny (22% korzystających). W związku z długotrwałą lub ciężką chorobą, w 2007 r. pomoc otrzymało 47 rodzin (8,5% ogółu korzystających). Z powodu alkoholizmu w rodzinie udzielono wsparcia 34 gospodarstwom z gminy Chełmek (6% korzystających), a wskutek bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego pomoc uzyskało 17 rodzin (3% otrzymujących wsparcie). Pozostałymi przyczynami wsparcia w 2007 r. były: bezdomność (5 osób), trudności w powrocie do życia społecznego (6 przypadków), potrzeba ochrony

macierzyństwa (1 rodzina), narkomania (3 rodziny), zdarzenia losowe (4 rodziny) i przemoc w rodzinie (4 udokumentowane przypadki).

Tabela 36. Powody udzielania pomocy społecznej rodzinom w gminie Chelmek w latach 2005-2007

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin objętych pomocą								
	2005			2006			2007		
	Gmina ogółem	Tereny wiejskie	Miasto	Gmina ogółem	Tereny wiejskie	Miasto	Gmina ogółem	Tereny wiejskie	Miasto
Ubóstwo	286	42	244	263	41	222	212	31	181
Bezdomność	10	2	8	10	2	8	6	1	5
Potrzeba ochrony macierzyństwa	2	0	2	5	0	5	1	-	1
Bezrobocie	228	35	193	198	31	167	146	24	122
Niepełnosprawność	128	17	111	155	27	128	152	26	126
Długotrwała lub ciężka choroba	23	1	22	69	17	52	57	10	47
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	7	0	7	11	1	10	19	2	17
Przemoc w rodzinie	0	0	0	1	0	1	5	1	4
Alkoholizm	30	5	25	40	5	35	39	5	34
Narkomania	1	0	1	3	0	3	3	-	3
Trudności po opuszczeniu zakładu karnego	12	1	11	7	0	7	6	-	6
Zdarzenia losowe	0	0	0	2	0	2	5	1	4
Ogółem	727	103	624	764	124	640	651	101	550

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chelмку

II.3.9.2 Zasiłki pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chelмку wydał w 2007 r. na zasiłki łącznie **484 654 zł**, w tym 419 600 zł dla rodzin zamieszkałych w mieście Chelmek (86,5% ogólnej kwoty wypłaconych zasiłków w gminie) i 65 054 zł rodzinom z terenów wiejskich gminy (13,5%). Ogólna kwota wypłaconych zasiłków była niższa o 14% w stosunku do kwot wydatkowanych przez MOPS w Chelмку w 2006 r. oraz niższa o ponad 6% w relacji do 2005 r. Wysokość świadczeń spada zatem wraz ze spadkiem rodzin korzystających z pomocy MOPS. Zmniejszenie kwot przyznawanych przez MOPS dotyczy jednak tylko miasta (tam wynosi 12,5%) – na obszarach wiejskich w 2007 r. przyznano zasiłki o 6% wyższe niż w 2005 r. obszarów wiejskich. Wzrost ten w większym stopniu dotyczy terenów wiejskich gminy, bowiem kwota zasiłków wypłacanych rodzinom z dwóch sołectw gminy zwiększyła się w ciągu dwóch lat o 90% (z poziomu 40 665 zł do poziomu 76 930 zł). W tym samym czasie (lata 2005-2007) pula zasiłków dla rodzin z Chelмка zmniejszyła się o 12% (z poziomu 477 957 zł do poziomu 419 600 zł). Tym samym udział gminy w budżecie zasiłków społecznych wypłacanych przez MOPS spadł z 2,4% w 2005 r. do 2,3% w 2007 r.

Wśród kategorii zasiłków wypłacanych przez MOPS w Chelмку w 2007 r. dominowały zasiłki celowe, na które przeznaczono 273 393 zł (56% ogółu wydanych środków na zasiłki w 2007 r.). Wśród wydatków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na drugiej pozycji lokują się zasiłki stałe – 122 907 zł (25% łącznej kwoty zasiłków). Trzecia pozycja obejmuje specjalny zasiłek celowy, który został wypłacony w kwocie 56 311 zł (11%), a ostatnią formą pomocy społecznej jest zasiłek okresowy, udzielony w 2007 r. w kwocie 32 043 zł (6%).

Tabela 37. Zestawienie zasiłków wypłaconych przez MOPS w gminie Chelmek w latach 2005-2007.

Formy pomocy społecznej	Nakłady finansowe w zł								
	2005			2006			2007		
	Gmina ogółem	Tereny wiejskie	Miasto	Gmina ogółem	Tereny wiejskie	Miasto	Gmina ogółem	Tereny wiejskie	Miasto
Zasiłki stałe	88 310	10 680	77 630	106 830	18 505	88 325	122 907	20 310	102 597
Zasiłki okresowe	130 900	19 180	111 720	89 364	12 870	76 494	32 043	8 790	23 253
Zasiłki celowe	290 527	27 140	263 387	323 316	37 455	285 861	273 393	26 904	246 489
Specjalny zasiłek celowy	29 570	4 350	25 220	44 140	8 100	36 040	56 311	9 050	47 261
Razem	539 307	61 350	477 957	563 650	76 930	486 720	484 654	65 054	419 600

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chelмку.

IV.3.9.3 Dodatki mieszkaniowe

Uzupełniającą formą pomocy społecznej udzielanej w gminie Chelmek są dodatki mieszkaniowe, przyznawane rodzinom mającym trudności z opłaceniem i utrzymaniem swoich mieszkań. W 2007 r. takie wsparcie otrzymało 321 rodzin z gminy. Należy dodać, że liczba rodzin, którym przyznawano dodatki mieszkaniowe w gminie Chelmek corocznie spadała. W 2005 r. pomoc tę otrzymało 470 rodzin, a rok później – 424. Zatem w latach 2005-2007 zanotowano spadek liczby rodzin korzystających o 31%. W ślad za zmniejszającą się grupą rodzin otrzymujących dodatki mieszkaniowe w gminie, spada także ogólna kwota dodatków. W 2005 r. wypłacono 589 725 zł dodatków mieszkaniowych, a w 2007 r. prawie 170 000 zł mniej (421 329 zł). Tym samym na jedną rodzinę korzystającą z tego dodatku przypadła w 2007 r. średnia kwota 1 312,5 zł, wyższy od średniego dodatku za lata 2005-2007 o 25 zł.

Tabela 38. Liczba rodzin otrzymujących dodatki mieszkaniowe w gminie Chelmek w latach 2004-2006.

Rok	Liczba rodzin	Kwota ogółem w zł	Średni dodatek w zł
2005	470	589 725	1 254,7
2006	424	549 217	1 295,3
2007	321	421 329	1 312,5
Razem	1215	1560271	1 287,5

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chelмку.

Należy podkreślić, że liczną grupę klientów pomocy społecznej w gminie Chelmek stanowią osoby korzystające z niej długotrwale. Tych mieszkańców można określić jako „uzależnieni” od pomocy społecznej. Oznacza to, że te osoby i rodziny od wielu lat bazują na tych świadczeniach, traktując je jako nierzadko jedyne źródło dochodu, a nie doraźną pomoc. Dlatego szczególnie do tej grupy podopiecznych kierowana jest praca socjalna świadczona przez pracowników MOPS. Pod pojęciem tym należy rozumieć działalność, która ma na celu ułatwienie wzajemnego przystosowania jednostek, rodzin i środowiska społecznego oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystanie możliwości tkwiących w ludziach. Jest to działanie, które koncentruje się na rozwiązywaniu najróżniejszych problemów – od motywowania osób bezrobotnych do poszukiwania pracy, po przywrócenie stabilizacji w rodzinach. Skuteczna pomoc polega na wyprowadzeniu z grupy ryzyka i w miarę możliwości usamodzielnieniu klienta.

II.3.10 Kultura i sport

Sprawami kultury w gminie Chełmek zajmuje się Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chełmku, który powstał w roku 1996 na bazie Miejskiej Biblioteki Publicznej i Ośrodka Kultury. W chwili obecnej w ramach ośrodka MOKSiR działają również: 3 Domy Ludowe, 4 biblioteki: w Chełmku, Gorzowie i Bobrku, a także korty tenisowe, stadion sportowy oraz Park Miejski z muszlą koncertową. MOKSiR funkcjonuje dzięki bardzo dobrze przygotowanej kadrze specjalistów: bibliotekarzy, animatorów muzyki, plastyki, pracowników administracyjnych, a także trenerów, sędziów sportowych, dziennikarzy. Prowadzone są stałe zajęcia: kursy tańca, aerobik, szachy, warsztaty plastyczne, szkoła tenisa, orkiestra dęta. Ponadto MOKSiR współpracuje ze szkołami, parafiami, OSP, stowarzyszeniami, klubami sportowymi, instytucjami. Dzięki działalności ośrodka pielęgnowane są ludowe zwyczaje, działają zespoły: śpiewacze „MALWY” z Gorzowa, „BOBROWIANKI” z Bobrka oraz „CHEŁMKOWIANKI” z Chełmka. Organizowany jest coroczny „Wiosenny Przegląd Sztuki Nieprofesjonalnej” – największa prezentacja sztuki plastycznej w powiecie oświęcimskim i chrzanowskim. Przy MOKSiR działa także galeria „Epicentrum”. Klub Sportowy „Chełmek” jest najstarszym stowarzyszeniem sportowym na terenie gminy (istnieje już 65 lat). Obecnie działają także: Ludowy Klub Sportowy z Bobrka, Ludowy Klub Sportowy Gorzów, Parafialno-Szkolny Klub Sportowy w Bobrku, Uczniowski Klub Sportowy „Grunwald” w Chełmku. Od wielu lat organizuje się w Chełmku: „Bieg Szewców”, „Bieg Poszukiwaczy Wiosny”, „Bieg Niepodległości”, „Bieg Uliczny – Dni Chełmka” oraz imprezy szachowe: „Mistrzostwa Chełmka”, „Szachowa Majówka” czy „Letnia Szkoła Szachowa”. W gminie Chełmek odbywa się ponad 100 imprez artystycznych, sportowych i rekreacyjnych rocznie.

II.3.11 Biblioteki publiczne

Do instytucji kulturalno-oświatowych działających w gminie Chełmek należy także wymienić 4 biblioteki publiczne (2 w Chełmku oraz w Bobrku i Gorzowie), które skupiały w 2006 r. łącznie 1612 czytelników (jedynie 4,6% ogółu „klientów” bibliotek w powiecie oświęcimskim). Osoby korzystające z usług gminnych bibliotek wypożyczyły w 2006 r. łącznie niemal 32 tys. pozycji książkowych, co oznacza relatywnie wysoką średnią – 19,8 woluminów na 1 czytelnika (w powiecie oświęcimskim średnia ta wynosi 16,2, a w regionie małopolskim - 17,5). Z gmin powiatu oświęcimskiego niższy od Chełmka wskaźnik uzyskało aż jednostek terytorialnych (najgorszy wynik zanotowano na obszarze wiejskim gminy Zator – 10,8 woluminów na jednego czytelnika), lepsza zaś okazała się jedynie gmina wiejska Oświęcim. Tam, przeciętny czytelnik w ciągu 12 miesięcy roku 2006 wypożyczył 24,2 książki.

Tabela 39. Biblioteki publiczne w gminie Chełmek w 2006 r.

Gmina	Biblioteki	Czytelnicy	Wypożyczenia	
			W tys. szt.	Na 1 czytelnika w szt.
Ogółem miasto i gmina Chełmek	4	1612	31,9	19,8
Powiat oświęcimski	39	34378	559,2	16,2
Region małopolski	766	703099	12356,1	17,5

Zródło: „Województwo Małopolskie 2006 – Podregiony, Powiaty, Gminy”. Urząd Statystyczny w Krakowie, Kraków 2006.

II.3.12 Przedszkola

W 2006 r. na terenie gminy Chełmek działały 4 przedszkola, oferujące 317 miejsc – z tego w mieście Chełmku rodzice mieli do wyboru jedno z dwóch przedszkoli, pozostałe dwa znajdowały się na obszarze wiejskim. Wszystkie 223 miejsca, którymi dysponowały miejskie przedszkola, zostały wykorzystane – co więcej, ilość przedszkolaków w 2006 r. wyniosła 259, tj. o 36 miejsc więcej. Podobna sytuacja dotyczyła przedszkoli z obszarów wiejskich, tam jednak limit został przekroczony jedynie o trójkę dzieci.

Tabela 40. Przedszkola w gminie Chelmek w 2006 r.

Gmina	Przedszkola	Miejsca		Dzieci
		ogólnie	niewykorzystane	
Miasto Chelmek	2	223	-	259
Obszary wiejskie	2	94	-	97
Gmina ogółem	4	317	-	356
Powiat oświęcimski	52	4 007	31	3 976

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS.

Ważnym wskaźnikiem, wskazującym na patologie tak na rynku pracy, jak i w sferze edukacyjnej, jest odsetek dzieci w wieku 3-6 lat uczęszczających do przedszkola. Im mniejszy ogół dzieci w tym wieku zapisanych jest do przedszkola, tym większe prawdopodobieństwo wysokiego bezrobocia wśród młodych matek. Strategia Lizbońska postuluje, iż do 2010 r. w krajach członkowskich opieką instytucjonalną powinno być objęte przynajmniej 90% dzieci w wieku 3 lata – wiek rozpoczęcia nauki w szkole oraz 33% dzieci w wieku do 3 lat. Miastu Chelmek brakuje jeszcze zatem 7,6 punktów procentowych do spełnienia tego wymogu, bowiem w 2006 r. z 314 dzieci w wieku 3-6 lat, do przedszkola uczęszczało ich 259. Jest to wynik lepszy zarówno od wyniku gminnego (80,7%), jak i powiatowego (70,3%).

Tabela 41. Udział dzieci w wieku 3-6 lat w ogóle przedszkolaków w gminie Chelmek w 2006 r.

Gmina	Liczba dzieci w wieku 3-6 lat	Liczba przedszkolaków	Udział dzieci w wieku 3-6 lat w ogóle przedszkolaków
Miasto Chelmek	314	259	82,4
Obszary wiejskie	127	97	76,3
Gmina ogółem	441	356	80,7
Powiat oświęcimski	5653	3 976	70,3

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS.

II.3.13 Organizacje pozarządowe

Rada Miejska w Chelmku w dniu 21 grudnia 2006 r. podjęła uchwałę w sprawie „Programu współpracy gminy Chelmek z organizacjami pozarządowym w roku 2007”. Celem programu jest współpraca z tymi organizacjami zmierzająca do efektywnego wykorzystania społecznej aktywności w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców gminy oraz obniżenie kosztów realizacji zadań publicznych.

Tabela 42. Lista organizacji pozarządowych w gminie Chelmek w 2006 r.

Lp.	Nazwa organizacji
1.	Bobreckie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe „Spichlerz” w Bobrku
2.	Chelmeckie Stowarzyszenie Przedsiębiorców „CHELMEK”
3.	Chelmeckie Stowarzyszenie Trzeźwości Klub „Paprotnik” w Chelmku
4.	Fundacja im. Brata Alberta, Warsztat Terapii Zajęciowej w Chelmku
5.	Klub Sportowy „CHELMEK”
6.	Ludowy Klub Sportowy „GORZÓW” w Gorzowie
7.	Ludowy Klub Sportowy w Bobrku
8.	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Koło Miejskie w Chelmku
9.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Chelmku
10.	Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых, Oddział Chelmek
11.	Polski Związek Łowiecki Koło Łowieckie „Daniel” w Chelmku
12.	Polski Związek Wędkarski, Zarząd Okręgowy Bielsko-Biała, Koło Miejskie w Chelmku
13.	Polski Związek Działkowców, Pracowniczy Ogród Działkowy „Czerwony Kapturek” w Chelmku
14.	Polski Związek Działkowców, Zarząd Pracowniczego Ogrodu Działkowego im. Jana Kilińskiego w Chelmku
15.	Robotnicze Stowarzyszenie Twórców Kultury w Chelmku
16.	Stowarzyszenie Klub Idei Tomasza Baty w Chelmku
17.	Stowarzyszenie metroStacja CHELMEK

18.	Stowarzyszenie „Rodzina Kolpinga” w Chełmku
19.	Uczniowski Klub Sportowy „Grunwald” w Chełmku
20.	Uczniowski Parafialno - Szkolny Klub Sportowy w Bobrku
21.	Związek Harcerstwa Polskiego Komenda Hufca w Chełmku
22.	Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych
23.	Związek Pszczelarzy Podbeskidzia „Bartnik” w Bielsku-Białej, Koło Pszczelarzy w Chełmku
24.	Ochotnicza Straż Pożarna w Chełmku
25.	Ochotnicza Straż Pożarna w Bobrku
26.	Ochotnicza Straż Pożarna w Gorzowie

Źródło: Urząd Miejski w Chełmku.

II.3.14 Lokalny rynek pracy

II.3.14.1 Liczba osób pracujących

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2006 r. do grona pracujących należało 2561 mieszkańców gminy Chełmek. W tak przyjętych kryteriach GUS pracujący stanowią 30,4% całej grupy ludności gminy w wieku produkcyjnym. Jest to wynik nieznacznie niższy w porównaniu ze średnią wartością powiatu oświęcimskiego (30,8%), a także niższy w zderzeniu ze średnią małopolską (30,6%). Jeżeli jednak weźmiemy pod uwagę odrębnie miasto i tereny wiejskie gminy ujawniają się dysproporcje w liczbie pracujących. W przypadku Chełmka osoby pracujące stanowią 35,9% wszystkich mieszkańców w wieku produkcyjnym, natomiast na terenach wiejskich gminy wskaźnik ten kształtuje się na poziomie zaledwie 17,1%. Według innego wskaźnika – liczby pracujących na 1000 mieszkańców – gmina Chełmek notuje wartość 199 osób, wyższą w stosunku do wskaźnika powiatu oświęcimskiego (196 osób) i wartości regionalnej (192 osoby). Z kolei miasto Chełmek wypada w tym porównaniu korzystniej (235 osób pracujących na 1000 mieszkańców) zarówno w stosunku do średniej powiatowej, jak i regionalnej oraz ogólnopolskiej.

*Tabela 43.. Liczba pracujących mieszkańców w gminie Chełmek w 2006 r.**

Gmina	Pracujący				
	Liczba ogółem	W tym kobiety	Odsetek kobiet w ogólnej liczbie	Jako odsetek ludności w wieku produkcyjnym	Na 1000 mieszkańców
Miasto Chełmek	2141	984	45,9	35,9	235,9
Tereny wiejskie	420	226	53,8	17,1	111,6
Gmina ogółem	2561	1210	47,2	30,4	199,5
Powiat oświęcimski	30086	13764	45,7	30,8	196,3

**Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób i bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.*

Źródło: opracowanie własne na bazie Banku Danych Regionalnych GUS.

Kobiety stanowią niewiele ponad 47% ogółu zatrudnionych mieszkańców gminy Chełmek (2006 r.), co oznacza 1 210 pracujących pań. W przypadku Chełmka wskaźnik ten jest niższy, bowiem kobiety stanowią prawie 46% ogółu pracujących obywateli miasta. Na terenach wiejskich gminy odsetek kobiet w gronie wszystkich zatrudnionych wynosi 53%. Dla porównania średnia wartość powiatu oświęcimskiego w omawianej kategorii wynosi prawie 46%, wartość regionalna zaś 49%.

*Tabela 44. Pracujący w wybranych sektorach gospodarki narodowej w gminie Chełmek w 2005 r.**

Gmina	Ogółem	Sektory gospodarki narodowej			
		Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo; rybołówstwo i rybactwo	Przemysł i budownictwo	Usługi rynkowe	Usługi nierynkowe
Miasto Chełmek	1873	3	1307	252	311
% ogółu	100,0	0,2	69,8	13,5	16,6
Tereny wiejskie	430	3	126	67	234
% ogółu	100,0	0,7	29,3	15,6	54,4
Gmina ogółem	2303	6	1433	319	545
% ogółu	100,0	0,3	62,2	13,9	23,7

Powiat oświęcimski	30428	535	15363	7036	7494
% ogółu	100,0	1,8	50,5	23,1	24,6

*Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób i bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Źródło: „Województwo Małopolskie 2006 – Podregiony, Powiaty, Gminy”. Urząd Statystyczny w Krakowie, Kraków 2006.

II.3.14.2 Struktura zatrudnienia

Ciekawych informacji dostarcza struktura zatrudnienia w poszczególnych sektorach gospodarki narodowej (dane GUS z 2005 r.– bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób i bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie). W rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie pracuje tylko 0,3% ogółu zatrudnionych mieszkańców gminy Chelmek (6 osób) – w tej kategorii wyższy wynik uzyskały tereny wiejskie gminy (gdzie w rolnictwie i leśnictwie zatrudnionych jest 0,7% ogółu pracujących) aniżeli miasto Chelmek (0,7%). Dla porównania średnia powiatu oświęcimskiego wynosi w tej kategorii 1,8% wszystkich pracujących, a średnia regionu małopolskiego nie przekracza 1,0%. W II sektorze gospodarki, czyli w przemyśle i budownictwie zatrudnionych jest niemal 2/3 ogółu pracujących mieszkańców gminy Chelmek (62,2% wszystkich pracujących). Jest to wskaźnik znacznie wyższy w porównaniu z wartością powiatu oświęcimskiego, wynoszącą 50,5% ogółu pracujących obywateli powiatu, a także zdecydowanie wyższy w kontekście średniej regionalnej, która w tej kategorii wynosi 34,5%. W wewnętrznej strukturze miejsko-wiejskiej wyraźnie dominuje Chelmek, gdzie w przemyśle i budownictwie pracuje prawie 70% ogółu zatrudnionych mieszkańców miasta. Jest to bardzo wysoki wskaźnik podkreślający przemysłowy charakter miasta. Natomiast w przemyśle i budownictwie pracuje niespełna co trzeci mieszkaniec terenów wiejskich gminy (29,3%). Niemal 14% zatrudnionych obywateli gminy Chelmek posiada pracę w najbardziej rozwojowym, zwłaszcza wśród małych i średnich przedsiębiorstwach, sektorze usług rynkowych (usługi komercyjne, handel, rzemiosło). W tym przypadku gmina Chelmek plasuje się zdecydowanie poniżej średnich wartości wyliczonych dla powiatu oświęcimskiego i regionu małopolskiego. Etat w sektorze rynkowym gospodarki posiada co czwarty pracujący mieszkaniec powiatu (23,1% ogółu zatrudnionych) i co trzeci pracujący mieszkaniec województwa. Należy dodać, że bardzo niski wskaźnik zatrudnienia w usługach rynkowych notuje miasto Chelmek – zaledwie 13,5% ogółu zatrudnionych, co jest niższą wartością nawet w porównaniu z terenami wiejskimi gminy (15,6%). Prawie co czwarty pracujący mieszkaniec gminy Chelmek (23,7%) posiada zatrudnienie w usługach nierynkowych, czyli sferze publicznej (m.in. administracja, edukacja, ochrona zdrowia, pomoc społeczna). Jest to wartość niższa od średniej powiatu oświęcimskiego (24,6%) oraz od wskaźnika wyliczonego dla regionu małopolskiego (30,5%). Znaczne różnice widoczne są w tej kategorii pomiędzy miastem Chelmek, a dwoma sołectwami gminy. O ile na terenach wiejskich ponad połowa zatrudnionych (dokładnie 54,4%) posiada etat w usługach nierynkowych, o tyle w mieście Chelmek wskaźnik ten jest trzy razy niższy i nie przekracza 17%. Powyższe wyniki są jednak nieco zubożone wskutek danych GUS nie uwzględniających firm małych, liczących do 9 pracowników (mikroprzedsiębiorstwa), a takie podmioty też stanowią znaczącą siłę na lokalnym rynku pracy. Niemniej obecna struktura zatrudnienia w gminie Chelmek jest wręcz modelowym przykładem obszaru przemysłowego, które pomimo restrukturyzacji lokalnych zakładów przemysłowych (głównie sektora obuwniczego) nadal generuje liczne miejsca pracy w przemyśle, budownictwie oraz w innych branżach. Wydaje się, że dla prawidłowego rozwoju gospodarczego i społecznego gminy Chelmek, a zwłaszcza miasta, należy czynić działania służące zwiększeniu odsetka osób pracujących w III sektorze gospodarki, a więc w handlu i usługach.

II.3.14.3 Liczba bezrobotnych

Według danych z grudnia 2006 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Oświęcimiu zarejestrowanych było 517 bezrobotnych mieszkańców gminy Chelmek, co oznacza, że stanowili oni 6,7% ogółu bezrobotnych w powiecie oświęcimskim (7734 osoby). Największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych mieszkańców powiatu posiada miasto Oświęcim – 30,8%, co w liczbach bezwzględnych oznacza 2379 osób bez pracy. Z kolei najmniej bezrobotnych liczy gmina Polanka Wielka – 146 osób, stanowiąc 1,9% wszystkich bezrobotnych w powiecie oświęcimskim.

Tabela 45. Liczba bezrobotnych w gminach powiatu oświęcimskiego w IV kwartale 2007 r.

Gmina	Bezrobotni ogółem	% ogółu w powiecie	Kobiety	% ogółu w gminie	Z prawem do zasiłku	% ogółu w gminie
Brzeszcze	577	10,0	419	72,6	76	13,1
Chelmek	423	7,3	303	71,6	64	15,1
Kęty	864	15,0	517	59,8	113	13,1
Osiek	243	4,2	163	67,0	39	16,0
Miasto Oświęcim	1682	29,1	1135	67,5	193	11,5
Gmina Oświęcim	531	9,2	377	70,9	71	13,4
Polanka Wielka	87	1,5	61	70,1	16	18,4
Przeciszów	259	4,5	189	72,9	43	16,6
Zator	396	6,9	273	68,9	44	11,1
Powiat oświęcimski	7734	100,0	3437	-	659	-

Źródło: opracowanie własne na bazie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu.

Omawiając stopę bezrobocia w 2007 r., należy zauważyć, że w stosunku do grudnia 2005 r. liczba bezrobotnych mieszkańców gminy Chelmek zmniejszyła się o 279 osób, co stanowi spadek o 39%. W tym samym czasie liczba bezrobotnych w powiecie oświęcimskim spadła o 3713 osoby, co również oznacza zmniejszenie bezrobocia o 39%. Z danych tych wynika, że tempo spadku bezrobocia w gminie Chelmek jest takie samo jak w powiecie oświęcimskim. Tym samym w 2007 r. udział bezrobotnych z gminy Chelmek w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiecie oświęcimskim nie zmienił się w porównaniu ze wskaźnikiem w 2005 r. (7,6%).

Tabela 46. Liczba bezrobotnych w gminie Chelmek i powiecie oświęcimskim w latach 2005-2007 (stan na 31 XII).

Rok	Liczba bezrobotnych			Kobiety jako % ogółu bezrobotnych w gminie	Bezrobotni w gminie jako % ogółu bezrobotnych w powiecie
	Gmina Chelmek	W tym kobiety	Powiat oświęcimski		
2005	705	450	9316	63,8	7,6
2006	517	344	7734	66,5	6,7
2007	426	303	5603	71,6	7,6

Źródło: opracowanie własne na bazie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu.

W 2007 r. kobiety stanowiły 71,6% (303 osób) ogółu bezrobotnych w gminie. Niemniej dwie gminy powiatu uzyskały wyższy wskaźnik bezrobotnych kobiet w porównaniu z gminą Chelmek (najwyższą wartość zanotowała gmina Przeciszów, gdzie 72,9% bezrobotnych to kobiety). Pomimo że liczba bezrobotnych kobiet w gminie Chelmek zmniejszyła się (w 2005 r. w oświęcimskim urzędzie pracy zarejestrowanych było 450 kobiet z gminy Chelmek), to spadek ten jest powolniejszy niż zmniejszanie się ogólnej liczby bezrobotnych w gminie. W efekcie widoczny jest wzrost udziału kobiet w gminnej strukturze bezrobocia – z poziomu 63,8% w 2005 r., poprzez 66,5% w 2006 r. po 71,6% w 2007 r. Prawo do zasiłku posiadało w 2007 r. 15,6% wszystkich zarejestrowanych w oświęcimskim PUP bezrobotnych. Dla porównania w gminie Zator wskaźnik ten wyniósł 11,1% - był to najniższy wynik w powiecie.

II.3.14.4 Struktura wieku bezrobotnych

W strukturze wieku osób bezrobotnych w gminie Chelmek (dane z 2007 r.) największą grupę tworzą mieszkańcy w przedziale wieku 25-34 lat – 134 osoby, co stanowi 31,7% ogółu bezrobotnych w gminie. Procentowy udział tej grupy bezrobotnych jest wyższy w porównaniu z 2005 r. Dokładnie co czwarty bezrobotny mieszkaniec badanej gminy (25,3% ogółu osób bez pracy) lokuje się w przedziale wieku 45-54 lat i wskaźnik ten nieprzerwanie od 2005 r. rośnie. To głównie w tej grupie bezrobotnych znajdują się osoby mające długi staż pracy, osoby o nierzadko wysokich kwalifikacjach zawodowych, lecz mało przydatnych na obecnym rynku pracy. 20,6% nieposiadających pracy stanowią mieszkańcy gminy w wieku 35-44 lat – grupa ta charakteryzuje się wyraźnym wzrostem udziału w ogóle bezrobotnych w porównaniu z 2006 r. (o 2 punkty procentowe). Niewiele mniej liczną grupę bezrobotnych w gminie Chelmek tworzą osoby młode, liczące 18-24 lat i stanowiące 17,9 ogółu mieszkańców bez pracy. Dodać jednak należy, że relatywny udział tej grupy

w strukturze gminnego bezrobocia wyraźnie maleje w ostatnich latach – dość dodać, że w 2005 r. stanowili oni 26,2% ogółu bezrobotnych. Ostatnia grupa wiekowa, osób powyżej 55 lat, stanowi zaledwie 4,5% ogółu bezrobotnych obywateli gminy Chełmek, choć wielkość tej kategorii wiekowej w ostatnich trzech latach rośnie.

Tabela 47. Struktura wieku osób bezrobotnych w gminie Chełmek w latach 2005-2007 (stan na 31 XII).

Wiek	2005		2006		2007	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
18-24 lat	185	26,2	119	23,0	76	17,9
25-34 lat	203	28,8	146	28,2	134	31,7
35-44 lat	148	21,0	96	18,6	87	20,6
45-54 lat	149	21,1	130	25,1	107	25,3
55 i więcej	17	2,4	22	4,3	19	4,5
Ogółem	705	100,0	517	100,0	423	100

Źródło: opracowanie własne na bazie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu.

II.3.14.5 Struktura wykształcenia bezrobotnych

Spośród bezrobotnych mieszkańców gminy Chełmek (w 2007 r.) największe problemy ze znalezieniem pracy miały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 154 osoby, stanowiąc aż 36,4% wszystkich bezrobotnych obywateli gminy. Zmniejsza się tak również bezwzględna liczebność tej grupy (w 2005 r. było ich 271), jak i jej procentowy udział (w 2005 r. stanowili oni 38,4% ogółu bezrobotnych). Znaczną grupę bezrobotnych w gminie Chełmek tworzą mieszkańcy z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 101 osób, czyli niemal co czwarta osoba jest bez pracy w gminie (23,8% ogółu). Relatywna wielkość tej grupy jest o dwa punkty procentowe mniejsza niż miało to miejsce w 2005 r. 94 bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Chełmek posiada ukończone jedynie gimnazjum bądź szkołę podstawową (22,2% osób) - w stosunku do 2005 r. zaobserwowano 2007 r. procentowy wzrost (o 0.8 punktu) udziału tej grupy osób bez pracy w ogólnej strukturze bezrobocia, zmniejszyła się zaś 57 osób jej realna wielkość. Niewiele ponad 11% bezrobotnych w badanej gminie legitymuje się dyplomem liceum ogólnokształcącego (47 osób), a 6,3% bezrobotnych jest absolwentami szkół wyższych (27 osób). Dla porównania, w 2005 r. liczba bezrobotnych absolwentów uczelni liczyła 43 osoby, a rok później 40 osób. Mimo to od 2005 r. stopniowo wzrasta udział procentowy tejże grupy. Jak zatem widać absolwenci szkół wyższych stanowią dość liczną grupę w strukturze bezrobocia w gminie, co oznacza, że dobre wykształcenie nie jest już żadnym gwarantem otrzymania pracy, a wiedza i umiejętności przyswajane przez absolwentów szkół nie zawsze odpowiadają potrzebom rynku pracy.

Tabela 48. Struktura wykształcenia osób bezrobotnych w gminie Chełmek w latach 2005-2007 (stan na 31 XII).

Wykształcenie	2005		2006		2007	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Wyższe	43	6,1	40	7,7	27	6,3
Policealne i średnie zawodowe	182	25,8	137	26,5	101	23,8
Średnie ogólne	58	8,2	56	10,8	47	11,1
Zasadnicze zawodowe	271	38,4	176	34,0	154	36,4
Gimnazjalne i poniżej	151	21,4	108	20,9	94	22,2
Ogółem	705	100,0	517	100,0	423	100,0

Źródło: opracowanie własne na bazie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu.

II.3.14.6 Staż pracy bezrobotnych

Analizując gminną strukturę bezrobocia według stażu pracy osób bezrobotnych, widoczny staje się fakt występowania trudności w znalezieniu zatrudnienia przez osoby o najkrótszym doświadczeniu zawodowym, nie przekraczającym 1 roku (108 osób). Ta grupa stanowi ponad ¼ wszystkich bezrobotnych w gminie Chełmek (25,5% ogółu). 17,9% bezrobotnych w gminie Chełmek (76 osób) należy do grupy osób o stażu pracy od 10 do 20 lat i w tym przypadku ten wskaźnik jest najwyższy, licząc od 2005 r. Trzecią najliczniejszą grupą bezrobotnych w gminie są osoby posiadające doświadczenie zawodowe wynoszące od 1 roku do 5 lat – grupa

ta liczyła 62 osoby (14,6% - tyle samo co w 2005 r.). Na tym samym miejscu znajdują się bezrobotni mający za sobą 20-30 lat pracy – jest ich 62, czyli o 43 osoby mniej niż w 2005 r. Zmniejszył się także udział procentowy – z 14,9% do 14,6%. Lokatę dalej znajdują się osoby bez jakiegokolwiek stażu pracy – w 2007 r. w Urzędzie Pracy zarejestrowało się 54 takich mieszkańców (12,8%). Jeszcze w 2005 r. osób z tej grupy było 149, stanowiąc 21,1% wszystkich niezatrudnionych. Podobny udział w ogóle bezrobotnych posiadają ci, którzy stracili pracę po 5-10 latach zatrudnienia. Sytuacja tej grupy jest inna od poprzedniej – jej udział wzrósł z 10,6% w 2005 r. do 12,1% w 2007. Klasyfikację zamykają bezrobotni, którzy przez całe swoje życie poświęcili minimum 30 lat pracy – w Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 10 takich osób (2,4% ogółu), tj. o 3 mniej niż w roku 2005.

Tabela 49. Bezrobotni według stażu pracy w gminie Chelmek w latach 2005-2007 (stan na 31 XII).

Staż pracy	2005		2006		2007	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Do 1 roku	152	21,6	134	25,9	108	25,5
1-5 lat	103	14,6	79	15,3	62	14,6
5-10 lat	75	10,6	53	10,3	51	12,1
10-20 lat	108	15,3	88	17,0	76	17,9
20-30 lat	105	14,9	68	13,2	62	14,6
pow. 30 lat	13	1,8	13	2,5	10	2,4
bez stażu	149	21,1	82	15,9	54	12,8
Ogółem	705	100,0	517	100,0	423	100,0

Źródło: opracowanie własne na bazie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu.

II.3.14.7 Czas pozostawania bez pracy przez bezrobotnych

Struktura bezrobocia według kryterium czasu pozostawania bez pracy ujawnia przede wszystkim poziom długotrwałego bezrobocia w gminie Chelmek. 98 osób (23,2%) zarejestrowanym Urzędzie Pracy poszukuje zatrudnienia 1-3 miesiące. Pomimo zmniejszenia się realnej liczby tej grupy, jej udział w ogóle bezrobotnych zwiększył się aż o siedem punktów procentowych. Osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy stanowią 22,7% ogółu bezrobotnych w gminie (96 osób) Z doświadczenia wiadomo, że osoby niepracujące ponad 2 lata mają małą motywację do poszukiwania pracy, a wiele z nich nie wykazuje większego zainteresowania stałym zatrudnieniem. Ponadto, osoby te w największym stopniu narażone są na proces wykluczenia społecznego. Mimo to, ta grupa bezrobotnych charakteryzuje się najwyraźniejszym spadkiem liczebności – jeszcze w 2005 r. należało do niej 182 mieszkańców, stanowiąc w sumie 26% ogółu pozbawionych pracy. 15,4% osób nieposiadających zatrudnienia stanowią mieszkańcy gminy znajdujący się poza rynkiem pracy dłużej przez okres 3-6 miesięcy. Udział tej grupy jest najwyższy od 2005 r. – wówczas wynosił 14,6%. Kolejna grupa osób długotrwanie bezrobotnych, czyli pozostający bez pracy od 6 do 12 miesięcy, to 13,9% wszystkich mieszkańców gminy Chelmek poszukujących zatrudnienia. Bardzo podobny procent (13,5%) udziału w ogóle bezrobotnych charakteryzuje osoby starające się o pracę przez okres od 12 do 24 miesięcy. Wartość wskaźnika dla obu ostatnich grup wyraźnie maleje – dla pierwszej z nich z poziomu 15,7% w 2005 r., dla drugiej zaś z poziomu 18,9% r., co jest tendencją optymistyczną. Według statystyk, najłatwiej o pracę tym, którzy szukają jej nie dłużej niż miesiąc – w tym przedziale znajduje się 48 bezrobotnych, czyli 11,3% ogółu.

Tabela 50. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy w gminie Chelmek w latach 2005-2007 (stan na 31 XII).

Czas pozostawania bez pracy	2005		2006		2007	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
do 1 m-ca	61	8,7	63	12,2	48	11,3
1-3 m-cy	115	16,3	110	21,3	98	23,2
3-6 m-cy	103	14,6	65	12,6	65	15,4
6-12 m-cy	111	15,7	85	16,4	59	13,9
12-24 m-cy	133	18,9	72	13,9	57	13,5
pow. 24 m-cy	182	25,8	122	23,6	96	22,7
ogółem	705	100,0	517	100,0	423	100,0

Źródło: opracowanie własne na bazie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu.

II.3.14.8 Programy aktywizujące bezrobotnych

Ogółem w latach 2005 – 2007 w działaniach aktywizujących wzięło udział łącznie 616 bezrobotnych mieszkańców gminy Chełmek. Najbardziej owocnym w tym zakresie był 2006 r., kiedy z różnych form wsparcia skorzystało 261 osób bezrobotnych – dla porównania rok wcześniej zaktywizowano niemal dwa razy mniej bezrobotnych z terenu gminy (152 osoby). Spośród wszystkich osób zaktywizowanych w ciągu trzech lat, co czwarta osoba (25% ogółu zaktywizowanych) wykonywało pracę w ramach staży. Prawie 18% osób biorących udział w działaniach aktywizujących w gminie Chełmek uczestniczyło w pracach społecznych użytecznie, a kolejne 15% w robotach publicznych. Taki sam odsetek osób pozbawionych pracy skorzystał z programów przygotowujących do zawodu. Wśród innych działań aktywizacji zawodowej, prowadzonej na rzecz bezrobotnych gminy Chełmek przez Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu, dużym powodzeniem cieszyły się szkolenia, z których skorzystało 16% mieszkańców badanej gminy. Znacznie mniej osób skorzystało z możliwości pozyskania środków na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej (2,8%), czy też z refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego (0,2%).

Tabela 51. Programy aktywizujące w gminie Chełmek w latach 2005-2007.

Wyszczególnienie	Liczba osób zaktywizowanych			Ogółem	% ogółu
	2005	2006	2007		
Szkolenia	27	33	39	99	16,0
Prace interwencyjne	20	21	10	51	8,3
Środki na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej	7	1	9	17	2,8
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	0	0	1	1	0,2
Staże	34	46	74	154	25,0
Przygotowanie do zawodu	25	38	29	92	14,9
Umowy absolwenckie	0	0	0	0	0
Roboty publiczne	39	35	18	92	14,9
Prace społecznie użyteczne	0	87	23	110	17,9
Razem	152	261	203	616	100,0

Źródło: opracowanie własne na bazie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu.

II.3.14.9 Liczba ofert pracy w gminie

Liczba ofert pracy niesubsydiowanej, zgłaszanej z terenu gminy Chełmek do Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu do 2007 r. w niewielkim stopniu zaspokajała potrzeby osób bezrobotnych. Dopiero w 2007 sytuacja zmieniła się radykalnie – w gminie pojawiły się aż 182 oferty pracy, tj. trzy razy więcej niż w ciągu dwóch poprzednich lat. Do bezrobotnych z miasta Chełmek skierowano 138 ofert, zaś na terenach wiejskich pojawiły się 44 ogłoszenia. Biorąc pod uwagę, że w 2007 r. zarejestrowanych było w Powiatowym Urzędzie Pracy 423 mieszkańców gminy Chełmek, to statystycznie na 10 kandydatów przypadały średnio 4,3 miejsca pracy. Jest to wynik robiący wrażenie, w porównaniu z latami 2005-2006, kiedy to osiągnano wartości rzędu 0,5-0,6 miejsca na 10 kandydatów w gminie. Dane te nie uwzględniają oczywiście ofert zatrudnienia niezgłoszonych przedsiębiorców do Powiatowego Urzędu Pracy, a także tzw. szarej strefy, która w okresie słabej koniunktury gospodarczej nie jest zjawiskiem marginalnym, a czasami wręcz jedyną możliwością zarobku przez osoby nieposiadające stałego zatrudnienia.

Tabela 52. Oferty pracy w gminie Chelmek w latach 2005-2007.

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	Razem
Liczba ofert pracy w mieście	32	26	138	196
Liczba ofert pracy na terenach wiejskich	3	6	44	53
Razem w gminie	35	32	182	249
Liczba ofert pracy na 10 bezrobotnych w gminie	0,5	0,6	4,3	1,5

Źródło: opracowanie własne na bazie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu.

Reasumując, należy stwierdzić pozytywne tendencje zachodzące na rynku pracy w gminie Chelmek w latach 2005-2007, a zwłaszcza zmniejszającą się liczbę bezrobotnych. Należy jednak dodać, że szybciej zmniejsza się to zjawisko wśród mężczyzn aniżeli pośród kobiet. W strukturze bezrobocia gminy z jednej strony dominują osoby młode, w wieku 24-35 lat, o wykształceniu zasadniczym zawodowym, legitymujące się krótkim stażem pracy (do 1 roku) i długotrwale bezrobotne, nierzadko powyżej 2 lat. Z drugiej strony jednak wyróżniają się w lokalnej strukturze bezrobocia także osoby w wieku 45-54 lat, z wykształceniem policealnym lub średnim technicznym, którzy po kilkunastu latach pracy stracili ją i obecnie szukają swojej szansy na nowym konkurencyjnym rynku pracy. Natomiast optymistyczne jest to, że duża grupa bezrobotnych bierze udział w licznych działaniach aktywizujących prowadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu. Tym samym osoby te zwiększają swoje szanse na powrót na rynek pracy i otrzymanie stałego zatrudnienia, oddalając od siebie wizję wykluczenia społecznego, zagrażającego zwłaszcza długotrwale bezrobotnym.

II.4 ► Gospodarka

II.4.1 Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy Chelmek

Wśród zewidencjonowanych podmiotów w Urzędzie Miejskim w Chelmku dominują: handel stały i obwoźny, usługi materialne i niematerialne, budownictwo oraz usługi transportowe. Według stanu na 31 grudnia 2007 r. (dane GUS) łącznie w gminie funkcjonowało 888 podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON, z czego aż 700 (78,8%) na obszarze miasta.

Tabela 53. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sektorów własnościowych w gminie Chelmek – stan na koniec roku.

Miasto Chelmek (obszar rewitalizowany)	J.m.	2003	2004	2005	2006	2007
Ogółem	Jed. gosp.	719	740	744	700	700
Sektor publiczny						
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	Jed. gosp.	50	48	53	53	54
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	Jed. gosp.	23	20	21	21	22
Sektor prywatny						
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	Jed. gosp.	669	692	691	647	646
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	Jed. gosp.	550	565	557	505	495
Obszar wiejski gminy Chelmek	J.m.	2003	2004	2005	2006	2007
Ogółem	Jed. gosp.	190	181	181	179	188
Sektor publiczny						
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	Jed. gosp.	10	9	9	9	9
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	Jed. gosp.	10	9	9	9	9
Sektor prywatny						
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	Jed. gosp.	180	172	172	170	179
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	Jed. gosp.	150	142	141	140	150
Miasto i gmina Chelmek ogółem	J.m.	2003	2004	2005	2006	2007
Ogółem	Jed. gosp.	719	740	744	879	888
Sektor publiczny						
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	Jed. gosp.	50	48	53	62	63
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	Jed. gosp.	23	20	21	30	31

Sektor prywatny						
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	Jed. gosp.	669	692	691	817	825
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	Jed. gosp.	550	565	557	645	648

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji w Banku Danych Regionalnych GUS.

Tabela 54. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sektorów własnościowych w powiecie oświęcimskim – stan na koniec roku.

Powiat oświęcimski	J.m.	2003	2004	2005	2006	2007
Ogółem	Jed. gosp.	12069	12548	12717	12687	12793
Sektor publiczny						
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	Jed. gosp.	447	573	575	573	574
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	Jed. gosp.	298	290	285	281	281
Sektor prywatny						
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	Jed. gosp.	11622	11975	12142	12114	12219
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	Jed. gosp.	9626	9794	9910	9817	9892

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji w Banku Danych Regionalnych GUS.

W latach 2003-2007 na terenie miasta Chełmek obserwowane były dwa trendy – pierwszy z nich, zwykły (lata 2003-2005), drugi neutralny, rozpoczęty w roku 2006 i trwający do roku 2007, kiedy to liczba podmiotów gospodarczych nie zmieniała się w ogóle. Podczas pierwszej fazy wzrost wyniósł 3,4%. W 2006 r. ilość podmiotów gospodarczych zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 5,9%. Inna tendencja charakteryzuje obszar wiejski gminy, gdzie do roku 2006 zmniejszała się liczba podmiotów gospodarczych, zaś w roku 2007 ich liczba zwiększyła się o 9 przedsiębiorstw. Dla porównania w analogicznym okresie na terenie powiatu oświęcimskiego wzrost liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON wyniósł 5,9%. Tendencje te świadczą o potrzebie podejmowania działań na rzecz tworzenia warunków dla rozwoju przedsiębiorczości na terenie rewitalizowanym. Działania takie zostały już podjęte i dają pierwsze efekty w postaci nowych inwestycji i firm lokujących się w Chełmku. Magnesem jest niewątpliwie Miejska Strefa Aktywności Gospodarczej, jednak projekt ten należy rozszerzać o nowe możliwości inwestycyjne.

Tabela 55. Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 ludności – 31.12.2007 r.

Jednostka	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1000 ludności
Miasto Chełmek (obszar rewitalizowany)	77,1
Gmina Chełmek – obszar wiejski	49,6
Miasto i gmina Chełmek ogółem	69,0
Powiat oświęcimski	83,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji w Banku Danych Regionalnych GUS.

Analizując wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców, należy zauważyć, iż miasto Chełmek osiąga mniejsze wartości niż powiat oświęcimski i województwo małopolskie. Sytuacja ta ulega zmianom w czasie na rzecz miasta, jednak niższe wartości tego wskaźnika dla ośrodka miejskiego w stosunku do średniej powiatowej (która w większości skupia tereny wiejskie o zdecydowanie mniejszej aktywności gospodarczej) jest tendencją niepokojącą. Podobnie wygląda sytuacja ze wskaźnikiem dla województwa małopolskiego, który jest wyraźnie większy od wartości dla obszaru rewitalizowanego. Dane te są dodatkowym argumentem za rewitalizacją obszaru miasta. Chełmek niewątpliwie jest lokalnym ośrodkiem o dynamicznym rozwoju, co wykazywały dane związane ze wzrostem liczby podmiotów gospodarczych i rozwojem strefy aktywności gospodarczej. Jednak dynamika ta jest wypadkową wychodzenia z głębokiej sytuacji kryzysowej

po załamaniu miejscowego monopolisty (PZPS Chełmek) oraz działań władz samorządowych aktywizujących sferę przedsiębiorczości.

Tabela 56. Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych – 31.12.2007.

Jednostka	Ogółem	Formy prawne			
		Spółki handlowe		spółdzielnie	osoby fizyczne
		ogółem	z udziałem kapitału zagranicznego		
Miasto Chełmek (obszar rewitalizowany)	700	50	6	3	498
Gmina Chełmek – obszar wiejski	188	4	2	2	150
Miasto i gmina Chełmek ogółem	888	54	8	5	648
Powiat oświęcimski	12793	455	59	47	9892

Źródło: opracowanie własne na bazie Banku Danych Regionalnych GUS.

Pewną słabością gminy Chełmek w zakresie przedsiębiorczości jest stosunkowo mała liczba działalności określanych jako osoby prawne. Ogółem na koniec 2007 r. na terenie gminy zarejestrowane były 54 spółki prawa handlowego, z czego 50 na obszarze rewitalizowanym. Wartość ta stanowi ok. 12% wszystkich spółek handlowych zarejestrowanych na terenie powiatu oświęcimskiego, co nie jest wartością imponującą. Jeszcze gorzej przedstawia się sytuacja pod względem obecności na lokalnym rynku spółek z udziałem kapitału zagranicznego. W całej gminie jest ich 8, z czego na obszarze rewitalizowanym 6. W powiecie oświęcimskim funkcjonuje ok. 59 spółek z udziałem kapitału zagranicznego, więc udział w tym wskaźniku obszaru miasta Chełmek jest bardzo niewielki (jedynie 13,5%). Podobnie ma się rzecz z innymi formami działalności, jak np. osoby fizyczne (6,5% wszystkich działalności tego rodzaju w powiecie oświęcimskim).

Tabela 57. Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji – 31.12.2007.

Jednostka	Ogółem	W tym						
		rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	przemysł	budownictwo	handel i naprawy	hotele i restauracje	transport, gospodarka magazynowa i łączność	obsługa nieruchomości i firm
Miasto Chełmek (obszar rewitalizowany)	700	2	118	71	209	12	49	112
Gmina Chełmek – obszar wiejski	188	6	15	19	69	2	19	21
Miasto i gmina Chełmek ogółem	888	8	133	90	278	14	68	133
Powiat oświęcimski	12793	164	1281	1389	4202	374	1072	1869

Źródło: opracowanie własne na bazie Banku Danych Regionalnych GUS.

Najpopularniejszą sekcją gospodarki narodowej wśród chełmeckich przedsiębiorstw jest „handel i naprawy”. W branży tej skupiają się najczęściej drobne, często rodzinne firmy handlowe i usługowe, które najszybciej potrafią dostosować swą wewnętrzną strukturę oraz ofertę do trendów ekonomicznych. Do tej grupy firm na terenie rewitalizowanym należy ponad 29% podmiotów gospodarczych. Dla porównania w całej gminie Chełmek firm z tej branży jest 31%, w powiecie oświęcimskim 33%, a w województwie małopolskim 29%. Najmniejsza wartość dla obszaru miasta w zakresie udziału firm, będących najczęściej mikroprzedsiębiorstwami, może świadczyć o niewyrównanych jeszcze dysproporcjach z czasów funkcjonowania monopolisty gospodarczego oraz z niewykształconych do końca postaw przedsiębiorczych

wśród społeczności lokalnej, która od dawna pracowała w dużych zakładach przemysłowych (przemysł obuwniczy, wydobywczy, chemiczny), nie mając do czynienia z tradycjami prowadzenia własnego biznesu. Znaczący udział w ogólnej liczbie firm na terenie miasta Chełmek mają przedsiębiorstwa z sekcji „przemysł” oraz „obsługa nieruchomości i firm”. W obydwu tych branżach udział firm w ogólnej liczbie przedsiębiorstw na terenie miasta wynosi 16% - dla porównania w całej gminie Chełmek firmy z tych sekcji stanowią 15%, w powiecie oświęcimskim firmy z sekcji „przemysł” posiadają udział tylko 10%, a z sekcji „obsługa nieruchomości i firm” 14,6%. W województwie małopolskim udział firm z omawianych kategorii wynosi odpowiednio 11% („przemysł”) i 15% („obsługa nieruchomości i firm”). Największy udział podmiotów przemysłowych oraz zaliczanych do kategorii obsługa nieruchomości i firm na terenie miasta Chełmek, jest niewątpliwie pozytywną tendencją. Firmy z sekcji „przemysł” znajdują tu dobre warunki do rozwoju, ze względu na położenie komunikacyjne, infrastrukturę pozostałą po PZPS Chełmek i funkcjonowanie strefy aktywności gospodarczej. Firmy z sekcji „obsługa nieruchomości i firm” są tymi działalnościami, które ułatwiają rozwój przedsiębiorczości i napędzają lokalną koniunkturę. Ich obecność, wyrażona zapotrzebowaniem na tego typu usługi, świadczy o rozwoju lokalnego rynku gospodarczego. Na atrakcyjność Chełmka będzie mieć wpływ dalszy rozwój Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej. Oferowane w niej tereny dla inwestorów oceniane będą pod kątem pełnego uzbrojenia, dostępności komunikacyjnej, bliskości dużych rynków zbytu i źródeł pozyskania surowców, systemu ulg i zachęt dla inwestorów. Rozwojowi usług w tym rejonie sprzyja korzystne położenie w sąsiedztwie dużych centrów rozwoju gospodarczego: Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego i Krakowa oraz aglomeracji Bielska-Białej. Łącznie daje to w najbliższym zasięgu komunikacyjnym ponad 5 mln mieszkańców.

II.5 ► Zagospodarowanie przestrzenne

II.5.1 Sieć drogowa

Charakterystyczną cechą gminy Chełmek jest jej lokalizacja w trójkącie pomiędzy trzema dużymi miastami: Katowicami (odległość ok. 30 km), Krakowem (odległość ok. 60 km) oraz Bielsko-Białą (ok. 50 km.). Dzięki temu położenie komunikacyjne Chełmka jest bardzo korzystne. Bez wątpienia najistotniejszym elementem w tym względzie jest bliskość autostrady A4 relacji Kraków – Katowice.

Na terenie gminy zasadniczą rolę komunikacyjną odgrywają drogi wojewódzkie, z których ruch rozprowadzany jest przez sieć dróg powiatowych i gminnych, natomiast na obszarze gminy nie ma dróg krajowych.

Obecnie sieć drogowa nie zaspokaja już potrzeb mieszkańców i inwestorów. Ze względu na rozwój gminy konieczna jest jej dalsza rozbudowa, a szczególnie udroźnienie połączenia obszaru rewitalizowanego z autostradą A4, poprzez rozbudowę i modernizację istniejących ciągów komunikacyjnych. Ponadto, niezbędne wydają się inwestycje w wewnętrzny układ drogowy obszaru rewitalizowanego w zakresie przebudowy i modernizacji dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej oraz dróg wewnątrz strefy.

Bliskość (poprzez węzeł w Jeleniu – Dębie) autostrady A4 relacji Kraków – Katowice umożliwiającej szybkie połączenie drogowe z aglomeracją Śląską, ma z pewnością strategiczne znaczenie dla rozwoju gminy. Modernizacja dróg powiatowych, które nie tylko stanowią dojazd do autostrady A4, jest konieczna ponieważ łączą one uprzemysłowione tereny w kierunku Oświęcim – Jaworzno.

Łączna długość dróg publicznych w gminie Chełmek wynosi 69,64 km, z czego aż 41,35 km przypada na drogi gminne (59%), 20,39 km na drogi powiatowe (29%), a jedynie 7,9 km (11%) na drogi wojewódzkie. Podstawowa sieć drogowa, składająca się z dróg gminnych i powiatowych, decydująca o skomunikowaniu obszaru rewitalizowanego z terenami przyległymi, stanowi aż 61,74 km wszystkich dróg publicznych w gminie (89%). Gęstość tego podstawowego układu drogowego na obszarze gminy wynosi ok. 227 km/100 km² i jest dużo wyższa od wskaźnika gęstości dróg gminnych i powiatowych dla powiatu oświęcimskiego, który wynosi 167 km/100 km². Wskaźnik gminy jest również znacznie wyższy od średniej dla Małopolski, wynoszącej w tej kategorii 128 km/100 km².

Duża gęstość dróg podstawowego układu drogowego, składającego się z dróg gminnych oraz powiatowych, determinuje przeznaczanie bardzo dużych nakładów na ich utrzymanie i modernizację przez gminę Chełmek. Fakt ten powoduje poważną barierę w dysponowaniu odpowiednimi środkami budżetowymi na realizację inwestycji warunkujących rozwój gospodarczy i społeczny obszaru rewitalizowanego – udroźnienia połączenia drogowego miasta z autostradą A4 oraz modernizacji dróg w obrębie strefy aktywności gospodarczej.

Przez teren gminy Chełmek przebiegają dwie drogi wojewódzkie:

- a) **Droga wojewódzka nr 780** (Kraków – Alwernia – Libiąż – Chelmek – Mysłowice), przebiegająca przez centrum obszaru rewitalizowanego (miasto Chelmek) w ciągu ulic Krakowskiej, Piastowskiej i Śląskiej,
 b) **Droga wojewódzka nr 933** (Chrzanów – Libiąż – gmina Chelmek (sołectwa Bobrek i Gorzów) – Oświęcim – Pszczyna – Jastrzębie-Zdrój – Wodzisław Śląski).

Drogi te od 1 stycznia 1999 r., na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie ustalenia wykazu dróg krajowych i wojewódzkich (Dz.U. nr 160, poz. 1071), zostały przemianowane z kategorii dróg krajowych na wojewódzkie.

Długość dróg wojewódzkich ogółem na terenie gminy wynosi 7,9 kilometrów, w tym na obszarze rewitalizowanym znajduje się 49% (tj. 3,9 km) dróg tej kategorii. Przez obszar miasta Chelmek przebiega wyłącznie droga nr 780. Stan dróg wojewódzkich na obszarze gminy nie jest najlepszy. W ok. 50% ich długości stan określany jest jako zadowalający, a w pozostałej części jako zły. Drogi te na wielu odcinkach nie spełniają norm Unii Europejskiej w zakresie nośności, szerokości jezdni i pobocza oraz bezpieczeństwa.

Analizując układ dróg wojewódzkich w gminie Chelmek, należy zauważyć, iż droga nr 780 stanowi jedno z alternatywnych połączeń pomiędzy aglomeracjami krakowską i górnośląską. Droga ta posiada duże natężenie ruchu, przebiegającego przez centrum miasta Chelmek, w tym ciężkiego ruchu towarowego. Z kolei droga nr 933 łączy w kierunku północ-południe uprzemysłowione ośrodki Zachodniej Małopolski (Olkusz – Trzebinia {poprzez drogę nr 791} – Chrzanów – Libiąż – Oświęcim – Brzeszcze), a następnie prowadzi ruch w kierunku aglomeracji górnośląskiej. Droga ta, poprzez autostradę A4 od Chrzanowa lub poprzez drogę wojewódzką nr 780 od Libiąża, stanowi również bardzo uczęszczany szlak komunikacyjny pomiędzy Krakowem, a Górnym Śląskiem.

Ponadto znaczenie obydwu dróg wojewódzkich, przebiegających przez obszar gminy Chelmek, podnosi fakt organizacji przez Polskę i Ukrainę finałów Mistrzostw Europy w piłce nożnej Euro 2012. Drogi te będą stanowiły zaplecze komunikacyjne dla głównego ciągu łączącego Europę Zachodnią i Wschodnią (autostrada A4), spinającego na swojej trasie kilka ośrodków miejskich, typowanych do organizacji meczów piłkarskich (Wrocław, Kraków, Lwów).

Tabela 58. Długość i stan techniczny gminnych dróg w mieście Chelmek i gminie Chelmek w latach 2005-2007.

Długość dróg gminnych (w mb)			
Rok	Gmina Chelmek ogółem	Miasto Chelmek (obszar rewitalizowany)	Sołectwa: Bobrek, Gorzów (obszar wiejski gminy)
2005	41 352,45	14 111,45	27 241,00
2006	41 352,45	14 111,45	27 241,00
2007	41 352,45	14 111,45	27 241,00

Stan dróg gminnych: zadowalający – ok. 57%, zły - ok. 43%

Źródło: Wydział Inwestycji i Rozwoju, Urząd Miejski w Chelмку, stan na koniec roku.

Tabela 59. Długość i stan techniczny powiatowych dróg w mieście Chelmek i gminie Chelmek w latach 2005- 2007 r.

Długość dróg powiatowych (w mb)			
Rok	Gmina Chelmek ogółem	Miasto Chelmek	Sołectwa: Bobrek, Gorzów
2005	20 390,00	14 090,00	6 300,00
2006	20 390,00	14 090,00	6 300,00
2007	20 390,00	14 090,00	6 300,00

Stan dróg powiatowych: zadowalający ok. 30 %, zły - ok. 70 %

Źródło: Wydział Inwestycji i Rozwoju, Urząd Miejski w Chelмку, stan na koniec roku.

Tabela 60. Długość i stan techniczny wojewódzkich dróg w mieście Chełmek i gminie Chełmek w latach 2005- 2007 r.

Długość dróg wojewódzkich (w mb)			
Rok	Gmina Chełmek ogółem	Miasto Chełmek	Sołectwa: Bobrek, Gorzów
2005	7 900,00	3 900,00	4 000,00
2006	7 900,00	3 900,00	4 000,00
2007	7 900,00	3 900,00	4 000,00

Stan dróg wojewódzkich: zadawalający – ok. 50 %, zły – ok. 50 %
 Źródło: Wydział Inwestycji i Rozwoju, Urząd Miejski w Chełmku, stan na koniec roku.

Według badań natężenia ruchu drogowego w obrębie gminy (1998 r.) największe przepływy ruchu tranzytowego notowane są na drogach wojewódzkich, w tym na drodze wojewódzkiej nr 780 przebiegającej równoleżnikowo przez centrum obszaru rewitalizowanego (778 pojazdów umownych w czterogodzinnym okresie pomiarowym). Jednak pewnym jest, iż natężenie ruchu tranzytowego na tym odcinku znacznie wzrosło w ostatnich latach. Związane jest to głównie z rozwojem gospodarczym Chełmka (strefa aktywności gospodarczej), wzrostem koniunktury gospodarczej w kraju, położeniem w obszarze przemysłowym pomiędzy dużymi rynkami zbytu oraz nieustannymi remontami na płatnym odcinku autostrady A4 (badania wykonano przed wprowadzeniem opłat na autostradzie A4).

Do najpoważniejszych problemów związanych z funkcjonowaniem układu drogowego obszaru rewitalizowanego należy zaliczyć:

- prowadzenie ruchu tranzytowego ulicami Krakowską, Piastowską i Śląską, stanowiącymi jednocześnie oś komunikacyjną miasta (brak południowego obejścia miasta),
- wzrost natężenia ruchu na drodze wojewódzkiej nr 780, będącej alternatywą dla płatnego odcinka autostrady A4,
- połączenie miasta z autostradą A4 nie dostosowane do obecnych potrzeb rozwojowych Chełmka – niedrożne połączenie lokalnego układu komunikacyjnego z autostradą A4 – rozbudowa sieci dróg powiatowych,
- zły stan techniczny części dróg na obszarze rewitalizowanym, szczególnie w strefie aktywności gospodarczej.

II.5.2 Sieć kolejowa

Obecnie przez obszar miasta i gminy Chełmek przebiega główna linia kolejowa (PKP E-65) relacji Zbrzydowice – Oświęcim – Trzebinia – Kraków. Jest to linia dwutorowa, zelektryfikowana, prowadząca ruch towarowo – pasażerski. Na terenie gminy znajdują się dwie stacje PKP, Stacja Chełmek (na obszarze rewitalizowanym) oraz Stacja Gorzów Chrzanowski, które zapewniają powiązania lokalne w relacji Oświęcim – Trzebinia oraz dalekobieżne Kraków, Bielsko – Biała, Jelenia Góra. Najbliższe stacje dla ruchu pospiesznego i międzynarodowego znajdują się w Oświęcimiu i Trzebini. Infrastruktura związana z linią kolejową, m.in. stacja kolejowa zlokalizowana na terenie miasta Chełmek, znajduje się w bardzo złym stanie technicznym.

II.5.3 Pozostała infrastruktura komunikacyjna

Bardzo istotne znaczenie dla atrakcyjności gospodarczej obszaru rewitalizowanego ma korzystne położenie gminy względem dwóch lotnisk: Międzynarodowego Portu Lotniczego Kraków – Balice (około 50 km) i Portu Lotniczego Katowice – Pyrzowice (około 40 km).

Przez gminę przebiega także szlak wodny tzw. droga wodna Górnej Wisły, który obecnie wykorzystywany jest sporadycznie. Jednakże stanowi on potencjał, który może być wykorzystany w przyszłości, zwłaszcza, iż transport wodny ze względu na niskie koszty i aspekty ekologiczne staje się coraz bardziej popularny.

II.5.4 Miejska Strefa Aktywności Gospodarczej

Bazą do rozwoju gospodarczego gminy jest istniejąca Miejska Strefa Aktywności Gospodarczej, zlokalizowana na terenie byłych zakładów PZPS Chełmek o łącznej powierzchni 27 ha. Jej istnienie stanowi jeden z głównych atutów gminy w zakresie jej potencjału gospodarczego. W miejsce PZPS powstawały prywatne firmy związane

z branżą obuwniczą, budowlaną, motoryzacyjną, producenci opakowań, mebli, okien. Aktualnie w samej strefie oraz w jej bezpośrednim otoczeniu funkcjonuje ok. 150 podmiotów gospodarczych. Firmy te zatrudniają blisko 2 500 pracowników. W chwili obecnej stopień wykorzystania powierzchni w strefie wynosi 100%.

Gmina Chełmek celem ożywienia gospodarczego oraz aktywizacji zawodowej mieszkańców zrealizowała projekt „Rozwoju Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej”. Polegał on na kompleksowej odnowie przestrzennej obszaru miasta, jakim jest strefa przemysłowa po byłych Południowych Zakładach Przemysłu Skórzanego „Chełmek”. Głównym problemem był zły stan infrastruktury technicznej, tzn. dróg dojazdowych do strefy, parkingów na przedpolu strefy. Częściowo problemy te zostały już rozwiązane poprzez pozyskanie środków strukturalnych Unii Europejskiej w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006. Z tych funduszy, oprócz infrastruktury drogowej na przedpolu strefy utworzono Regionalny Ośrodek Szkoleniowy dla Osób Zagrożonych Bezrobociem, który stanowi zaplecze lokalowe m.in. dla organizacji różnego rodzaju szkoleń, kursów i konferencji, celem aktywizacji zawodowej. W ramach projektu wybudowano również Dom Pamięci Baty, który pełni funkcję kultywowania tradycji przemysłu obuwniczego. W obiekcie zlokalizowana jest sala muzealna poświęcona osobie Tomasza Baty – założycielowi fabryki obuwia w Chełmku oraz jego działalności. Realizacja zadania znacząco wpłynęła na wzrost ożywienia gospodarczego poprzez wzmocnienie infrastruktury stymulującej rozwój MŚP, zwiększyła możliwość zatrudnienia oraz edukacji dla społeczności lokalnej, a także wpłynęła na poprawę jakości życia jej mieszkańców.

Obecnie gmina planuje dalsze poszerzenie obszaru strefy aktywności gospodarczej o kolejne 20 ha, modernizację infrastruktury komunikacyjnej w strefie oraz dróg dojazdowych. Rewitalizacja, której pierwszy etap zakończył się sukcesem będzie uzależniona od możliwości wsparcia kolejnych projektów przez fundusze strukturalne Unii Europejskiej w ramach rozwoju regionalnego.

Tabela 61. Podmioty gospodarcze funkcjonujące w strefie gospodarczej Chełmek.

Lp.	NAZWA FIRMY
PLAC KILIŃSKIEGO	
1.	Apteka NOWA
2.	AVANTI
3.	AVENA Filipczyk Zbigniew i Kosek Tomasz
4.	BUTMASZ Ryszard Żebrowski
5.	Centrum Podatkowo – Prawne Bogusława Piasecka - Marek Piasecki
6.	Chełmek PEBE sp. z o.o. w upadłości
7.	Delta Investment sp. z o.o.
8.	Firma Handlowo Usługowa STANFIL Kazimierz Stanko
9.	Firma Handlowo Usługowa U WALDKA WALLY STORE
10.	Gabinet lekarski ginekologiczno – położniczy, lek. med. Grzegorz Witych
11.	Gabinet stomatologiczny
12.	KULT – MOTOR DRP Patrycjusz Dudziak
13.	Laminas Flexibles S.L.
14.	LAMIPOL sp. z o.o.
15.	N.T.B. sp. z o.o., Oddział Chełmek
16.	Naukowo Akademicka Sieć Komputerowa
17.	NONET sp. z o.o.
18.	NS-POL Ochrona Detektywistyczna
19.	OKNO – SZOK sp. z o.o.
20.	OPTIMUM sp. z o.o. Systemy Dekoracji Wnętrz
21.	Optyk
22.	p&p Centrum Monitoringu
23.	Produkcja i Sprzedaż Odzieży i Galanterii Skórzanej Stefan Dudziak
24.	Przedsiębiorstwo Budowlane DERMEX sp. z o.o.
25.	Przedsiębiorstwo Budowlano – Usługowe APEIRON sp. z o.o.
26.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej i Gospodarki Wodno-Ściekowej ENWOS sp. z o.o.
27.	Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowo – Produkcyjne CHEŁMEK – GUM sp. z o.o.
28.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowe STANPAW - ITALY sp. z o.o.

29.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo – Usługowe JUTA Odzież i obuwie, Oddział w Chełmku
30.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowe AL – KAR I
31.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe DOR – BUT Dorota Furmańczyk
32.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe EUROSTYL Miłosz Madeja
33.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe FART Robert Ziętarski
34.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowe PRODOR sp. z o.o.
35.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowo Handlowe TRUCKS BOOTS s.c. Wojciech Karelus, Wioletta Gil
36.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe MERCURY
37.	Przedsiębiorstwo Wyrobów Gumowych GUMIPOL sp. z o.o. (w upadłości)
38.	PZPS Chełmek S.A. w upadłości
39.	RED Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe - Surowce Wtórne Wolak Ryszard
40.	Salon Ślubny
41.	Sklep z odzieżą używaną
42.	Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowa SKOK MYSŁOWICE
43.	Sprzedaż Detaliczna i Hurtowa Szymon Bochenek
44.	SZWAJCAR (sprzedaż odzieży używanej)
45.	Szwalnia
46.	TARKOM sp. z o.o.
47.	TECHFORMONT sp. z o.o.
48.	TITAN – LUX sp. z o.o.
49.	Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie WARTA S.A.
50.	Usługi Budowlane i Transportowe DAGO s.c.
51.	VG Polska sp. z o.o.
52.	WEGA
53.	Zakład Produkcji Obuwia Piwowarczyk Jan
54.	Zakład Produkcyjno - Usługowy MECHANIK – OBRÓBKA sp. z o.o.
55.	Zakład Produkcyjno Usługowy MECHANIK sp. z o.o.
56.	Zakład Stolarski W.L.R Baran sp. j.
57.	Zakład Usług Technicznych PROMECH s.c. J. Baran, Z. Trębacz, W. Zaremba
ULICA PRZEMYSŁOWA	
58.	ALLMET Kiebzak Władysław
59.	ALMA Polska sp. z o.o.
60.	MAFLOW Polska sp. z o.o.
61.	Piekarnia Gminna Spółdzielnia SCH
62.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowe KRAWCZYK Marek Krawczyk
63.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowe KRAWCZYK s.c. Jolanta Krawczyk Ziaja, Marek Krawczyk
64.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowe PRIMASOS Tomasz Durasiewicz
65.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe PAK - BUT I
66.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe STANFORM Stanisław Mleczek
67.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowe KANZAS Pudło Jolanta i Ryszard
68.	Przedsiębiorstwo Usługowo Handlowe ZET - PLAST
69.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe ZŁOM – MET sp. z o.o.
70.	Zakład Handlowo Usługowy SATEL Wiesław Fidył
71.	Zakład Produkcyjno Usługowy ALEXA Piwowarczyk Monika
72.	Zakład Urządzeń Technicznych sp. z.o.o.
73.	Zakład Usług Technicznych STANFORM
ULICA BATY	
74.	Cukiernia PTYŚ A. Gołębiowski, J. Galistl, s.j.
ULICA STAICHA	
75.	Apteka Prywatna

76.	Zakład Korekcji Wad Słuchu SONO
ULICA KOCHANOWSKIEGO	
77.	„MSM” s. c. Zakład Produkcyjno – Usługowy K. Moskał, S. Martyka
ULICA MICKIEWICZA	
78.	Zakład Produkcyjno Usługowy Józef Jurka
79.	„ASFOR” Poznański s.j.

Źródło: Urząd Miejski w Chełmku, stan październik 2008 rok.

Wśród przedsiębiorstw funkcjonujących na terenie strefy oraz w jej najbliższym otoczeniu, największym (biorąc pod uwagę liczbę osób zatrudnionych) jest „Maflow Polska” sp. z o.o. zatrudniająca ok. 450 pracowników, Zakład Stolarski sp. j. W.L.R. Baran – 361 pracowników, PPHU Stanform – 123, Alma Polska sp. z o.o. – 86, Przedsiębiorstwo Wyrobów Gumowych „Gumipol” sp. z o.o. (w upadłości) – 82, VG Polska sp. z o.o. – 98, Cukiernia „PTYŚ” A. Gołębiowski, J. Galistl s.j. – 69, „ASFOR” Poznański s.j. - 55 (dane Urząd Miejski w Chełmku – kwiecień 2008 r.)

W bezpośrednim otoczeniu sfery gospodarczej funkcjonują instytucje użyteczności publicznej (ośrodki zdrowia, ośrodek pomocy społecznej, zakład gospodarki komunalnej, biblioteka, ośrodek kultury, sportu i rekreacji, poczta, itp.) oraz placówki bankowe. Łącznie w tych instytucjach zatrudnienie znajduje ponad 100 osób.

Wartym podkreślenia jest fakt, iż z uwagi na bliskie sąsiedztwo kopalń węgla kamiennego „Janina”, „Brzeszcze”, „Piaś”, należących do Kompanii Węglowej S.A., duży udział wśród pracującej ludności gminy Chełmek stanowią osoby zatrudnione w przemyśle wydobywczym. Również największy pracodawca powiatu oświęcimskiego „Firma Chemiczna Dwory” zatrudnia kilkaset osób zamieszkałych w gminie Chełmek. Tych dwóch pracodawców zlokalizowanych w bliskim otoczeniu gminy ma duży wpływ na strukturę zatrudnienia jej mieszkańców oraz gospodarkę lokalną.

II.6 ► Analiza SWOT według każdego z ww. obszarów problemowych

Sfera mieszkaniowa	
Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> wielość form własności mieszkań, duża powierzchnia mieszkań oddawanych do użytku, 	<ul style="list-style-type: none"> minimalna ilość mieszkań komunalnych i socjalnych, niska średnia powierzchnia mieszkań socjalnych, coroczny spadek liczby mieszkań oddawanych do użytku, wolno postępujące prace termomodernizacyjne, zły stan elewacji, niska ilość izb przypadająca na 1 mieszkanie, niska średnia powierzchnia mieszkania, niska ilość powierzchni mieszkania przypadająca na 1 osobę, niewystarczająca ilość mieszkań oddawanych do użytku,
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> nowelizacja ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych, zwiększenie inwestycji mieszkaniowych związane ze wzrostem dochodów ludności, wzrost powierzchni gruntów o uregulowanej sytuacji prawnej z przeznaczeniem na inwestycje w budownictwo mieszkaniowe, ograniczenie wymogów prawnych w procesie uzyskiwania decyzji administracyjnej o pozwoleniu na budowę, 	<ul style="list-style-type: none"> wzrost zapotrzebowania na lokale socjalne, utrzymywanie się wysokich cen materiałów budowlanych, wzrost oprocentowania kredytów zaciąganych z tytułu inwestycji mieszkaniowych,

Stan infrastruktury technicznej	
Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> wysoki poziom zwodociągowania miasta, wysoki poziom gazyfikacji, 	<ul style="list-style-type: none"> sieć wodociągowa i stacja uzdatniania wody wymagające modernizacji, niedostateczna dywersyfikacja źródeł zasilania w wodę, zbyt słabe zagęszczenie infrastruktury, niewystarczający poziom skanalizowania gminy,
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> wdrożenie programu budowy małych przydomowych oczyszczalni, wzrastająca popularność ekologicznego stylu życia, prowadzącego do intensywniejszej selektywnej zbiórki odpadów, wykorzystanie szlaku wodnego „Górna Wisła” do transportu rzecznoego, rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej dzięki środkom z Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”, finalizacja rozbudowy Magistrali Wodociągowej „KRAK”, wymiana urządzeń ciepłowniczych z pieców węglowych na mniej szkodliwe dla środowiska piece gazowe i olejowe, wykorzystanie ekologicznych technik do ogrzewania budynków użyteczności publicznej (np. kolektorów słonecznych), 	<ul style="list-style-type: none"> utrzymywanie się wysokiego poziomu wykorzystania nieekologicznych surowców w ciepłownictwie (głównie węgla), odpływ inwestorów, nie znajdujących na terenie miasta odpowiednich warunków technicznych, wzrastająca ilość szamb,

Sfera społeczna	
Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> wysoki odsetek ludności w wieku produkcyjnym, brak trendu demograficznego wskazującego na proces gwałtownego starzenia się ludności, wysoki wskaźnik pracujących przypadających na 1000 mieszkańców w mieście Chełmek, spadająca liczba osób pozostających bez pracy, zwłaszcza długotrwale bezrobotnych, rosnąca liczba zaktywizowanych bezrobotnych, przełom w liczbie ofert zatrudnienia dostępnych na lokalnym rynku pracy, widoczny od 2007 r., zmniejszanie się kwoty wypłacanych zasiłków pomocy społecznej dla mieszkańców miasta Chełmek, duża liczba aktywnie działających instytucji kulturalnych, wysoki odsetek dzieci w wieku 3-6 lat uczęszczających do przedszkola, 	<ul style="list-style-type: none"> malejąca liczba mieszkańców miasta Chełmek, ujemny przyrost naturalny, ujemne saldo migracji dla gminy, rosnąca liczba ludności w wieku poprodukcyjnym, wysoki odsetek bezrobotnych w wieku 25-34 lat, zaledwie 15% pracujących zatrudnionych w sektorze usług rynkowych, rosnący udział kobiet wśród bezrobotnych, liczna grupa stałych klientów pomocy społecznej,

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • rozwój alternatywnych form edukacji przedszkolnej, • Krajowy program „Zabezpieczenie społeczne i integracja społeczna na lata 2008-2010” • Program „Orlik 2012”, • utrzymanie wzrostu ekonomicznego w skali kraju, który przejawia się m.in. we wzroście miejsc pracy na poziomie lokalnym, • zwiększenie skuteczności programów aktywizacji bezrobotnych prowadzonych na terenie gminy, • wykorzystanie środków UE w celu podnoszenia jakości kapitału ludzkiego w gminie Chełmek oraz pomocy w tworzeniu małych i średnich przedsiębiorstw, 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost liczby osób wyjeżdżających z gminy Chełmek w celach zarobkowych za granicę oraz do dużych miast (Katowice, Kraków), • załamanie koniunktury gospodarczej dotyczące zatrudnionych w przemyśle i budownictwie, • saldo przyrostu naturalnego nie gwarantującego zastępowalności pokoleń, • powiększanie się problemu ubóstwa dotyczącego głównie rodziny z miasta Chełmek,

Gospodarka	
Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • istnienie Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej, jako obszaru przyciągania inwestycji, • adaptacja terenów przemysłowych byłych zakładów skórzanych „Chełmek” na potrzeby działalności gospodarczej inwestorów prywatnych, • działalność Regionalnego Ośrodka Szkoleniowego dla Osób Zagrożonych Bezrobociem w dziedzinie podnoszenia lub zmiany kwalifikacji osób poszukujących zatrudnienia, • wysoki odsetek przedsiębiorstw z kategorii „obsługa nieruchomości i firm”, 	<ul style="list-style-type: none"> • brak dostatecznej liczby instytucji otoczenia biznesu, • brak prężnie działającego samorządu gospodarczego, • zbyt wąski sektor usług rynkowych w gminie Chełmek, • niewielka liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców, • niewystarczająca ilość firm określanych, jako osoby prawne w strukturze podmiotów gospodarczych na terenie gmin, • zbyt mała liczba inwestycji zagranicznych, • zmniejszenie się ilości podmiotów gospodarczych na terenie miasta Chełmek,
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Akt dla drobnej przedsiębiorczości przygotowany przez Komisję Europejską, • Program 45/50 Plus, • poszerzanie Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej o kolejne grunty, • remont dróg dojazdowych do terenów o charakterze przemysłowym, • skuteczna promocja gminy Chełmek, jako obszaru atrakcyjnego dla inwestorów, o dogodnym położeniu komunikacyjnym, dysponującej terenami przeznaczonymi pod inwestycje, • tworzenie centrów logistycznych i magazynów na terenie gminy Chełmek z racji bliskości wobec aglomeracji śląskiej i krakowskiej oraz sąsiedztwa autostrady A4, 	<ul style="list-style-type: none"> • spadek opłacalności wydobywania węgla kamiennego, redukcja miejsc pracy w Kompanii Węglowej S.A., będącej jednym z głównych pracodawców dla mieszkańców miasta Chełmek.,

Zagospodarowanie przestrzenne	
Silne strony	Słabe strony

<ul style="list-style-type: none"> • sąsiedztwo autostrady A4, • gęsta sieć dróg gminnych i powiatowych, • występowanie na terenie gminy głównej linii kolejowej (PKP E-65) gwarantującej połączenia kolejowe lokalne i dalekobieżne, • funkcjonowanie składowiska odpadów komunalnych wyłącznie dla gminy Chełmek, • objęcie systemem selektywnej zbiórki odpadów zarówno mieszkańców o zabudowie jedno- jak i wielorodzinnej, 	<ul style="list-style-type: none"> • brak dróg krajowych na terenie gminy, • niewykorzystany dojazd do autostrady A4 poprzez węzeł w Jeleniu-Dąbie (brak zjazdu na autostradę w kierunku Krakowa), • niewystarczająca jakość dróg w obrębie strefy aktywności gospodarczej, • stan 50% odcinków dróg wojewódzkich oraz 70% odcinków dróg powiatowych w gminie określany jako zły, • wysokie nakłady finansowe na modernizację istniejących dróg kosztem inwestycji drogowych, • zły stan techniczny stacji kolejowych na terenie gminy, • brak obiektów noclegowych na terenie gminy; • uboga oferta turystyczna; • niedostateczne zabezpieczenie w zakresie ochrony środowiska lokalnego składowiska odpadów; • składowanie jako jedyna forma unieszkodliwiania odpadów na lokalnym wysypisku śmieci, • niski odsetek gruntów sklasyfikowanych jako „lasy”, • występowanie licznych zakładów przemysłowych na terenie gminy, stwarzających potencjalne zagrożenie dla środowiska (np. zakłady chemiczne),
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • możliwość szybkiego połączenia drogowego z aglomeracją śląską dzięki zjazdowi na autostradę A4 w kierunku Katowic, • obecność w promieniu 50 km od gminy dwóch portów lotniczych: w Pyrzowicach oraz w Balicach, • podejmowanie inwestycji drogowych dzięki pomocy ze środków UE, • pełne wykorzystanie komunikacyjne bliskiego w stosunku do gminy położenia trzech dużych ośrodków miejskich: Katowic, Krakowa, Bielska-Białej, • rozbudowa infrastruktury (stacje benzynowe, hotele, punkty gastronomiczne) wokół drogi wojewódzkiej nr 780 będącej jednym z alternatywnych połączeń między aglomeracją śląską i krakowską, • modernizacja drogi wojewódzkiej w perspektywie ME w piłce nożnej Euro 2012, • modernizacja infrastruktury stacji kolejowych w Chełmku i Gorzowie Chrzanowskim, • usprawnianie systemu selektywnej zbiórki odpadów w gminie, • stworzenie zaplanowanego na lata systemu zalesiania, • zaangażowanie lokalnych przedsiębiorstwa w działania podejmowane na rzecz ochrony środowiska naturalnego. 	<ul style="list-style-type: none"> • utrzymywanie się nadmiernego natężenia ruchu tranzytowego na ulicach: Krakowskiej, Piastowskiej, Śląskiej, • ograniczanie ilości połączeń kolejowych pasażerskich, • zaniechanie uzupełnienia zabezpieczeń lokalnego składowiska odpadów dla ochrony gleb i wód gruntowych prowadzący do powolnej degradacji środowiska naturalnego w obszarze wysypiska.

II.7 ► Podsumowanie

Program Rewitalizacji Miasta Chełmek jest programem kompleksowym, uwzględniającym wieloaspektowość problemów dotyczących całej społeczności lokalną. Nie można zatem mówić o pojedynczych trudnościach, albowiem patologie w strefie społecznej generowane są przez zaniedbania np. w sferze społecznej, mieszkaniowej i technicznej.

Najpoważniejszym problemem społecznym w mieście Chełmek jest niska jakość życia mieszkańców. Komfort zapewniony zostanie z całą pewnością poprzez realizację projektu, jakim jest „*Budowa centrum miasta Chełmek wraz z zapleczem rekreacyjnym*”. Założeniem powstania rynku jest ożywienie centrum miasta. Jego płyta zostanie obudowana funkcjami centrotwórczymi, czego rezultatem będzie rozwój drobnej przedsiębiorczości. W ramach rewitalizacji centrum miasta przewidziano ponadto modernizację Parku Miejskiego. Zaopatrzenie parku w niezbędne media oraz wytyczenie ścieżek rowerowych mogą uczynić z niego ulubione miejsce na rodzinne spędzanie wolnego czasu. Ponadto, w celu porządkowania przestrzeni publicznej zaplanowano budowę centrum sportowego na terenie przyległym do istniejącego stadionu i hali w Chełmku. Sezonowe i wielofunkcyjne boiska pozwolą na aktywny wypoczynek lokalnej społeczności. Wychodząc zatem od problemu społecznego, możliwe było zidentyfikowanie zaniedbań w pozostałych obszarach priorytetowych. Aby zapobiec dalszemu spadkowi jakości życia mieszkańców, należy zwiększyć ich poczucie bezpieczeństwa. Temu służyć ma zainstalowanie monitoringu wizyjnego, dzięki któremu stanie się możliwy nadzór nad miejscami szczególnie niebezpiecznymi. Statystyki wyraźnie wskazują, że rokrocznie następuje wzrost liczby przestępstw na terenie miasta – dlatego też brak działań prewencyjnych prowadzi do dalszego narastania przestępczości w Chełmku. Kolejnymi rezultatami zaniedbań może być spadek wartości ziemi znajdującej się w pobliżu szczególnie niebezpiecznych miejsc, odpływ kapitału z miasta, a także powiększenie się ujemnego salda migracyjnego. Zgodnie z logiką procesu rewitalizacji, projekt twardy jest wspierany przez projekty miękkie, do których należą m.in. rozwój działalności świetlic środowiskowych z terenów dwóch osiedli, pomoc dla świetlicy organizującej zajęcia o charakterze socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży zagrożonych patologiami środowiska rodzinnego. Nie podjęcie aktywnych działań, skierowanych bezpośrednio do młodych ludzi, wycofanie się z możliwości wpływu na ich wychowanie byłoby poważnym błędem, prowadzącym do pogłębiania się zjawisk agresji i przemocy. Niski poziom życia części mieszkańców Chełmka spowodowany jest także ich ubóstwem i niepełnosprawnością. Co trzecia rodzina, korzystająca ze wsparcia w ramach opieki społecznej, jako główną przyczynę konieczności kontaktu z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej wymieniła właśnie ubóstwo. Na drugim miejscu znajduje się niepełnosprawność. Specjalnie dla osób niepełnosprawnych przygotowany jest projekt likwidacji barier architektonicznych w instytucjach publicznych oraz rozszerzenia bazy Środowiskowego Domu Samopomocy. Gdyby miasto nie podjęło żadnej aktywności dla klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, mogłoby dojść do zwiększenia wśród nich wewnętrznej frustracji, poczucia osamotnienia i przekonaniu o obojętności świata ich otaczającego. Dalszym rezultatem byłoby zapewne wycofanie się z jakiegokolwiek udziału w życiu społeczności lokalnej. Bierności wobec lokalnych inicjatyw zapobiegać mają kolejne miękkie projekty, jak chociażby *Przestrzeń miejska przestrzenią sztuki*, *Projekt TENIS – sport, tradycja, wychowanie* czy też *Talenty – dziecko zdolne w środowisku*.

Poza działaniami w sferze społecznej, istnieje także konieczność aktywnego rozwiązywania problemów sfery technicznej, mieszkaniowej i gospodarczej. Niezbędna jest modernizacja systemu wodno-ściekowego miasta. Dzięki planowanym zadaniom w tym zakresie możliwe będzie przede wszystkim zapewnienie mieszkańcom odpowiedniej ilości i jakości wody do picia oraz odbiór i oczyszczenie ścieków komunalnych zgodnie z wytycznymi Dyrektywy Rady 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych. Zaniedbanie infrastruktury komunalnej mogłoby mieć katastrofalne skutki dla mieszkańców – jakkolwiek z pozoru niegroźna szkoda mogłaby przerodzić się w skutkującą długotrwałym pozbawieniem wody awarię. Co więcej, starzejące się choćby wodociągi nie podnosiłyby jakości życia mieszkańców, zmuszając ich raczej do wyjazdu z miasta. Pogłębiłoby się ujemne saldo migracji, z roku na rok ilość napływowych mieszkańców zbliżałaby się do zera. Tym następstwom zapobiec ma także modernizacja sieci ciepłowniczej, a następnie podłączenie do niej budynków wielorodzinnych. Istnieją braki w dziedzinie mieszkalnictwa. W Chełmku mamy do czynienia z relatywnie za małymi mieszkaniami – zarówno tymi istniejącymi, jak i oddawanymi do użytku oraz socjalnymi. W strefie mieszkalnictwa najpoważniejszym wyzwaniem jest termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych oraz remont i budowa dróg, chodników oraz parkingów przy tych obiektach.

Równie istotnym projektem z zakresu zadań przestrzenno-materialnych jest modernizacja dróg w mieście Chełmek, prowadząca m.in. do wzrostu bezpieczeństwa pieszych, zwłaszcza dzieci i młodzieży. Efektem

będzie ponadto polepszenie jakości połączeń drogowych prowadzących do Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej i do autostrady A4. Najpoważniejszym problemem gospodarczym wpływającym na niską jakość życia mieszkańców jest zbyt wolny rozwój gospodarczy, wynikający z małej i wciąż zmniejszającej się ilości podmiotów gospodarczych, braku instytucji otoczenia biznesu czy niewystarczającej liczby inwestycji zagranicznych. Powyższy stan rzeczy prowadzi do bezrobocia, dotykającego w Chełmku zwłaszcza ludzi młodych. Skutkiem bezrobocia nierzadko jest ubóstwo, patologie społeczne oraz odpływ ludności w wieku produkcyjnym. Dlatego tak ważny jest dalszy rozwój i rozszerzenie obszaru Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej.

III. ► Nawiązanie do strategicznych dokumentów dotyczących rozwoju przestrzenno – społeczno - gospodarczego miasta i regionu

III.1. ► Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007 – 2013

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007-2013 została przyjęta przez Sejmik Województwa Małopolskiego w dniu 30 stycznia 2006 r. To najważniejszy dokument przygotowywany przez samorząd województwa. Określa on cele i priorytety polityki rozwoju prowadzonej na terenie regionu. Powstanie Strategii poprzedziła wielka regionalna debata poświęcona obecnej sytuacji Małopolski, jej przyszłości i najważniejszych kierunków rozwoju. Zakres tematyczny Strategii zamyka się w trzech tzw. polach - konkurencyjność gospodarcza, spójność społeczna oraz potencjał instytucjonalny. Odpowiadają im wyznaczone trzy główne cele strategiczne:

- wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej, która określi atrakcyjność i pozycję regionu, jako miejsca aktywności gospodarczej, co jest fundamentem ekonomicznym pomyślności i standardu życia mieszkańców województwa,
- stworzenie warunków dla wszechstronnego rozwoju społecznego i wysokiej jakości życia, co decyduje o atrakcyjności i spójności regionu jako bezpiecznego i przyjaznego miejsca zamieszkania i pobytu, a w konsekwencji o jego konkurencyjności jako wszechstronnego środowiska życia,
- wzmocnienie potencjału instytucjonalnego województwa, co jest niezbędnym narzędziem realizacji pozostałych zmian.

Wizja rozwoju województwa zapisana w Strategii brzmi:

„Małopolska – regionem szans wszechstronnego rozwoju ludzi i nowoczesnej gospodarki, silnym aktywnością swych mieszkańców, czerpiącym z dziedzictwa przeszłości i zachowującym tożsamość w integrującej się Europie”.

Każde z trzech pól działania, tj. Konkurencyjność gospodarcza (A), Rozwój społeczny i jakość życia (B), a także Potencjał instytucjonalny (C), obejmuje wyodrębnione obszary polityki rozwoju, czyli obszary aktywności, w których samorząd województwa prowadzi określoną dla danego zagadnienia politykę. Przedstawiają się one w sposób przedstawiony poniżej.

Dla pola A:

- Obszar I. Społeczeństwo wiedzy i aktywności,
- Obszar II. Gospodarka regionalnej szansy,
- Obszar III. Infrastruktura dla rozwoju regionalnego,
- Obszar IV. Krakowski Obszar Metropolitalny,

Dla pola B:

- Obszar V. Spójność wewnątrzregionalna,
- Obszar VI. Ochrona środowiska,
- Obszar VII. Dziedzictwo i przestrzeń regionalna,

Dla pola C:

- Obszar VIII. Współpraca terytorialna,
- Obszar IX. Nowoczesne zarządzanie publiczne.

W ramach poszczególnych obszarów polityki rozwoju w dokumencie Strategii wskazano konkretne kierunki, w których realizowane będą kluczowe, najważniejsze dla osiągnięcia celów strategii działania i w których koncentrować się będzie aktywność merytoryczna i finansowa samorządu województwa. W Strategii nie mogło zabraknąć odniesień do prowadzenia procesu rewitalizacji w obszarach zdegradowanych na terenie

województwa małopolskiego. W **Obszarze II. Gospodarka regionalnej szansy, w kierunku polityki II.5. Rozwój przemysłów czasu wolnego** wśród założeń wymieniono rozwój infrastruktury dla rozwoju ruchu turystycznego i przyjazdów uzdrowiskowych, a w jego ramach wskazano na **potrzebę rewitalizacji i waloryzacji miejsc o potencjale turystycznym** oraz przeprowadzenie kompleksowych prac remontowych i konserwatorskich w najcenniejszych obiektach zabytkowych, a także ich adaptację na cele kulturalne i turystyczne.

W **Obszarze VI. Ochrona środowiska** przy opisie strategii postępowania odnoszącej się do całego Obszaru VI. **wymieniono działania rewitalizacyjne, jako służące ochronie zasobów przyrody na terenie województwa.**

Obszar VII. z kolei zawiera kierunek polityki bezpośrednio odnoszący się do procesów rewitalizacji, który jest oznaczony VII.4. i nosi nazwę „**Rewitalizacja obszarów zdegradowanych**”. Przy kierunku **VII.1. Ochrona i kształtowanie krajobrazu kulturowego** wskazano na **wzrost liczby opracowanych programów rewitalizacji**, jako jeden z trzech wskaźników osiągnięć działań podejmowanych w jego ramach. Jednym z istotnych celów tego kierunku jest zachowanie najcenniejszych walorów krajobrazu kulturowego w regionie oraz **rewitalizacja obszarów problemowych** i waloryzacja historycznych układów przestrzennych.

Wiodące działania odnośnie rewaloryzacji i rewitalizacji układów urbanistycznych obejmują:

- przeprowadzenie kompleksowych prac remontowo-konserwatorskich najcenniejszych zabytków w regionie,
- ożywianie centrów historycznych miast oraz rehabilitacja urbanistyczna starych miast,
- budowę centrów miast i miejscowości ukształtowanych wokół zakładów przemysłowych,
- sanację zasobów mieszkalnych.

Wreszcie wyżej wspomniany kierunek polityki **VII.4. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych** zakłada prowadzenie następujących działań:

- adaptację obiektów i terenów poprzemysłowych, powojсковych i pogórnicych do nowych funkcji gospodarczych, kulturowych lub rekreacyjnych,
- dostosowywanie zdegradowanych obszarów dla potrzeb nowych inwestycji,
- powstawanie i rozwój inkubatorów przedsiębiorczości, parków przemysłowych, technologicznych, centrów zaawansowanych technologii,
- rekultywację zdegradowanych terenów z przeznaczeniem na cele publiczne,
- tworzenie sieci współpracy instytucji użyteczności publicznej, mieszkańców, przedsiębiorców,
- poprawę infrastruktury komunikacyjnej,
- rozbudowę i unowocześnienie infrastruktury technicznej,
- rozbudowę i modernizację infrastruktury turystycznej i kulturowej przy wykorzystaniu zabytkowych obiektów,
- rozbudowę i modernizację infrastruktury społecznej,
- przedsięwzięcia modernizacyjne w budownictwie mieszkaniowym,
- działania w zakresie bezpieczeństwa publicznego.

Bardzo istotne jest, aby wszystkie planowane przedsięwzięcia zgodne z kierunkiem polityki VII.4. powinny wynikać z przygotowanych i zaakceptowanych społecznie programów rewitalizacji.

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że liczba zapisów odnoszących się do rewitalizacji zawartych w Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007 – 2013 wskazuje na przywiązywanie dużej wagi samorządu regionu do działań z tego zakresu. Umiejętne wpisanie się w politykę wojewódzką pozwoli na przeprowadzenie tego procesu na konkretnych obszarach zdegradowanych i pozyskanie znaczących środków ze źródeł zewnętrznych.

III.2. ► Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego na lata 2007-2013

Dokumentem strategicznym określającym uwarunkowania, cele i kierunki wspierania rozwoju regionalnego przez państwo oraz koordynacji polityki sektorowej w województwach jest Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego, uchwalona w 2005 r. Zakłada ona trzy cele kierunkowe:

- a) większa konkurencyjność województwa,
- b) większa spójność społeczna, gospodarcza i przestrzenna,
- c) szybszy wzrost – wyrównywanie szans rozwojowych.

Do realizacji pierwszego celu kierunkowego przyczyni się z pewnością zadanie dotyczące dalszego rozwoju Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej oraz rozszerzenie jej obszaru. W rezultacie w ramach obu zadań zmodernizowana zostanie m.in. infrastruktura drogowa i parkingowa otaczająca strefę przemysłową. Wpłyne to na wzrost atrakcyjności inwestycyjnej w/w obszarze, znacząco poprawi dostępność komunikacyjną Strefy, zwiększy zainteresowanie kolejnych inwestorów, a następnie ma szansę doprowadzić do lokalizacji nowych przedsiębiorstw i wytwarzania nowych produktów. Lepsze zagospodarowanie MSAG oraz poszerzenie jej obszaru sprzyja przemianom struktury gospodarczej regionu, ponieważ stwarza istotną zachętę dla inwestorów prywatnych do lokalizacji firm o różnorodnych profilach na terenie miasta Chełmek, dotychczas kojarzonego z silną pozycją jednego podmiotu gospodarczego – byłych zakładów skórzanych „Chełmek”. W powstających firmach znajdują zatrudnienie mieszkańcy, a więc osiągnięty zostanie cel, jakim jest kreowanie nowych miejsc pracy.

III.3 ► Narodowa Strategia Integracji Społecznej

Strategia, przygotowana przez powołany wiosną 2003 r. przez Prezesa Rady Ministrów Zespół Zadaniowy ds. Reintegracji Społecznej, ma na celu włączenie Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej, stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, którego głównym działaniem jest inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. NSIS, za Strategią Lizbońską, postuluje przede wszystkim:

- a) rozwijanie aktywnej polityki zatrudnienia, przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy,
- b) wspieranie integracji społecznej (najlepiej poprzez pracę), aby uniknąć pojawienia się trwale marginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy,
- c) dostosowanie edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy.

Wśród dwudziestu priorytetów NSIS wskazanych przez zespół ekspercki znajduje się:

- a) ograniczenie bezrobocia długookresowego,
- b) zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych.

III.4 ► Polityka Transportowa Państwa na lata 2006-2025

Najważniejszym dokumentem strategicznym, określającym kierunek rozwoju infrastruktury drogowej jest przyjęta 29 czerwca 2005 r. Polityka Transportowa Państwa. Jednym z jej priorytetów jest bezpieczeństwo w transporcie. Sformułowano w nim zapis o *Polskiej Wizji Zero*, tj. dążeniu do całkowitego wyeliminowania ofiar śmiertelnych i ciężko rannych w wypadkach drogowych. Celami szczegółowymi dla tego priorytetu są:

- a) stworzenie i rozwój podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- b) kształtowanie świadomego i kulturalnego uczestnika ruchu drogowego, respektującego prawo i szanującego prawa innych uczestników tego ruchu,
- c) ochrona pieszych, dzieci i rowerzystów,
- d) budowa i utrzymanie bezpiecznej infrastruktury drogowej wraz z otoczeniem i elementami towarzyszącymi,
- e) zmniejszenie ciężkości wypadków.

Jednym z dwóch rezultatów modernizacji dróg w mieście Chełmek ma być wzrost bezpieczeństwa pieszych, a zwłaszcza dzieci i młodzieży w drodze do szkół. Takie działania sprzyjają realizacji zapisów PTP na lata 2006-2025 o kluczowym znaczeniu budowy i utrzymania bezpiecznej infrastruktury drogowej wraz z otoczeniem i elementami towarzyszącymi oraz ochronie pieszych, dzieci i rowerzystów.

III.5 ► Strategia Rozwoju Sportu w Polsce do roku 2015

Przyjęta w styczniu 2007 r. Strategia Rozwoju Sportu w Polsce do roku 2015 stawia sobie za cel zwiększenie aktywności i sprawności społeczeństwa polskiego. Realizacja jej zapisów stanowić będzie skuteczną walkę z chorobami cywilizacyjnymi, pozwoli na zmniejszenie liczby osób z nadwagą lub otyłością – wpłynie także na spadek liczby zjawisk patologicznych. Dokument podzielony jest na trzy priorytety:

- a) popularyzacja sportu dla wszystkich,

- b) rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,
- c) wzrost poziomu wyników sportowych.

Powstanie kompleksu sportowego obejmującego budowę boiska, kortów tenisowych wraz z zapleczem zmierza z pewnością do zwiększenia uczestnictwa w aktywności sportowej młodzieży. Ponadto dąży do osiągnięcia celu społecznego, jakim jest: eliminowanie z życia młodzieży nałogów i zachowań o charakterze patologicznym.

Inwestycja pozwoli na prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych. Dzięki rozbudowie zaplecza sportowego ożywi także działalność Klubu Sportowego KS „Chełmek”

Nowoczesne obiekty sportowe umożliwią organizowanie różnego rodzaju zawodów, turniejów oraz innych imprez łączących rywalizację sportową z promocją aktywności fizycznej i zachowań prozdrowotnych. Oferta sportowa skierowana będzie do mieszkańców ze wszystkich przedziałów wiekowych (dzieci, młodzieży i osób dorosłych).

III.6. ► Strategia Rozwoju Gminy Chełmek na lata 2007 – 2015

Strategia Rozwoju Gminy Chełmek jest najważniejszym, długofalowym dokumentem wyznaczającym kierunki działań gminy w latach 2005-2015. Misja gminy zawarta w tym dokumencie została sformułowana w następujący sposób:

Gmina Chełmek prężnym ośrodkiem przemysłowym o strategicznej lokalizacji, czerpiącym z tradycji przedsiębiorczości, zapewniającym mieszkańcom nowoczesne warunki życia oraz chroniącym bogactwo środowiska i krajobrazu.

W oparciu o analizę SWOT zdefiniowano podstawowe obszary aktywności gminy. Pięć z nich wybrano, jako obszary strategiczne z punktu widzenia jej rozwoju, a mianowicie:

- Obszar Nr I – Rozwój gospodarczy,
- Obszar Nr II – Mieszkańcy,
- Obszar Nr III – Ochrona i kształtowanie środowiska naturalnego i kulturowego,
- Obszar Nr IV – Komunikacja,
- Obszar Nr V – Zarządzanie gminą.

Obszary te w Strategii Rozwoju Gminy zostały wskazane jako strategiczne. W ramach każdego z nich zdefiniowano, w porozumieniu z partnerami społeczno – gospodarczymi, następujące cele strategiczne:

- cel w ramach Obszaru I – stworzenie na terenie gminy korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości generującej miejsca pracy,
- cel w ramach Obszaru II – zapewnienie wysokiego standardu życia mieszkańcom gminy,
- cel w ramach Obszaru III – zachowanie walorów środowiska naturalnego, kulturowego oraz krajobrazu gminy,
- cel w ramach Obszaru IV – zapewnienie skutecznego systemu wewnętrznych i zewnętrznych powiązań komunikacyjnych,
- cel w ramach Obszaru V – nowoczesnie i efektywnie zarządzana gmina.

Koncepcja budowy Strategii oparta została na wyznaczeniu celów operacyjnych, działań oraz zadań priorytetowych w ramach pięciu powyżej opisanych obszarów aktywności gminy. W kontekście rewitalizacji wyznaczono cel operacyjny I.1. w Obszarze Strategicznym nr I ROZWÓJ GOSPODARCZY. W ramach tego celu zaplanowano do realizacji trzy działania (w większości zrealizowane w ramach Programu Rewitalizacji Gminy Chełmek z 2004 r.):

- Działanie I.1.1 – Modernizacja infrastruktury technicznej na terenie Strefy (droga dojazdowa, drogi wewnętrzne, parkingi, sieć wodno-kanalizacyjna, sieć energetyczna, ciepłownicza),
- Działanie I.1.2 – Adaptacja pomieszczeń na potrzeby Regionalnego Ośrodka Szkoleniowego dla Osób Zagrożonych Bezrobociem,
- Działanie I.1.3 – Budowa „Domu Pamięci Baty”.

Wszystkie działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chełmek są spójne ze Strategią Rozwoju Gminy Chełmek na lata 2005-2015.

III.7. ► Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chełmek

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chełmek, w rozdziale wyznaczającym kierunki rozwoju zabudowy mieszkaniowej podkreśla, iż wobec obszarów zabudowy mieszkaniowej głównymi kierunkami działania będą:

- a) modernizacja i uzupełnienie infrastruktury technicznej, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki ściekowej,
- b) poprawa bezpieczeństwa publicznego oraz funkcjonalności istniejących systemów infrastruktury technicznej oraz dróg dojazdowych.

Zadaniami Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Chełmek, potwierdzającymi prowadzenie powyższej polityki rozwoju mieszkalnictwa są przede wszystkim, te które dotyczą modernizacji systemu wodno-ściekowego (zad. III.1) oraz sieci ciepłowniczej (III.3 i III.4), podłączenie budynków wielorodzinnych do sieci ciepłowniczej (III.5), a także termomodernizacji wielorodzinnych budynków mieszkalnych (IV.1, IV.2.,IV.3). W ramach programu rewitalizacji, planowane są także działania mające przynieść poprawę bezpieczeństwa publicznego, przez remont i budowę dróg, chodników oraz parkingów przy budynkach mieszkalnych (IV.4, IV.5). Budowa parkingów jest jednocześnie realizacją zapisów części *Studium* poświęconej konieczności zaspokojenia potrzeb parkingowych i miejsc garażowania samochodów.

Kolejny rozdział *Studium* odnosi się do obszarów wymagających przekształceń zagospodarowania i rehabilitacji budowy. Najważniejsze zapisy konieczności zmiany osiedlowego charakteru miejskiej części gminy poprzez ukształtowanie atrakcyjnych przestrzeni publicznych. Proces ten ma nastąpić przede wszystkim dzięki ukształtowaniu funkcjonalnych i reprezentacyjnych przestrzeni publicznych, rozwój i koncentrację usług publicznych i komercyjnych o znaczeniu ogólnogminnym, a także poprawę ładu funkcjonalno-przestrzennego obszaru centrum. Jeszcze bardziej szczegółowe plany strategiczne odnoszą się do poszczególnych stref funkcjonalnych. I tak, w ścisłym centrum miasta przewiduje się kształtowanie reprezentacyjnej przestrzeni publicznej gdzie nastąpi koncentracja usług śródmiejskich, głównie z zakresu handlu i gastronomii. Kluczowymi inwestycjami, warunkującymi powodzenie realizacji kierunku zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, są zadania I.1.1 oraz I.1.2, zakładające budowę centrum miasta Chełmek wraz z zapleczem rekreacyjnym (kompleksem sportowym oraz Parkiem Miejskim). Budowa rynku planowana jest na terenie pomiędzy Urzędem Miejskim, a Bankiem PKO S.A. oraz na obszarze, na którym zlokalizowane są korty tenisowe. Powstaną aranżacje kwiatowe, oczka wodne, fontanna, plac zabaw, infrastruktura parkingowa. Płyta rynku będzie obudowana funkcjami centrotwórczymi – powstaną kawiarenki, sklepiki, zakłady usługowe.

W wyniku realizacji kompleksowego projektu, jakim jest „Budowa centrum wraz z zapleczem rekreacyjnym”, miasto zyska obiekt sportowo-rekreacyjny o znaczeniu ogólnogminnym wraz z niezbędną infrastrukturą drogową i towarzyszącą (do tej pory, w wyniku realizacji zapisów *Studium*, powstała już hala widowiskowo-sportowa przy Powiatowym Zespole Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących nr 8 – tak więc zadanie zapisane w LPR jest logiczną kontynuacją podjętych wcześniej wysiłków). Park Miejski stanowić będzie miejsce, w którym odbywać się będą mogły koncerty (w przebudowanej muszli koncertowej). Planowane ścieżki rowerowo – spacerowe wpisują się także w kierunki rozwoju komunikacyjnego gminy, które to zakładają, iż trasy te powinny łączyć przede wszystkim obszary skupisk zabudowy mieszkaniowej z terenami rekreacyjno-sportowymi. Rola, jaką pełnić będzie park to element całej grupy zadań, ukierunkowanych w stronę lokalnego społeczeństwa. W swoim zamierzeniu ma on stać się „parkiem rodzinnym”, który będzie stanowił centrum spotkań i miejsce spędzania wolnego czasu mieszkańców gminy.

Najważniejszym zapisem rozdziału poświęconego kierunkom rozwoju gospodarczego gminy jest deklaracja kontynuacji działań mających na celu efektywne wykorzystanie potencjału istniejącego zainwestowania. Dlatego też w Lokalnym Programie Rewitalizacji znajdują się zadania zakładające dalszy rozwój Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej (V.1) oraz rozszerzenie jej obszaru (V.2). Dzięki nim wewnątrzstrefowej infrastruktury drogowej, również fizyczne rozszerzenie – o ok. 20 ha, już uzbrojone w infrastrukturę techniczną oraz media – jej obszaru.

Kluczową – wg rozdziału o kierunkach rozwoju infrastruktury technicznej – kwestią jest rozwój systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków, umożliwiający między innymi aktywizację gospodarczą obszarów przeznaczonych na cele produkcyjne i usługowe. Podstawowym zadaniem z Lokalnego Programu Rewitalizacji w tym zakresie jest modernizacja systemu wodno-ściekowego gminy Chełmek (III.1), zakładający m.in. budowę sieci kanalizacji sanitarnej wraz z systemem tłoczni ścieków, przywrócenie terenów przebiegu

kanalizacji i wodociągów do pierwotnego stanu oraz spełnienie przez gminę Chełmek wymogów Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

III.8. ► Program Rewitalizacji Gminy Chełmek z 2004 r.

Rada Miejska w Chełmku w dniu 22 kwietnia 2004 roku uchwaliła „Program Rewitalizacji Gminy Chełmek”, który zakładał przywrócenie miastu funkcji ośrodka przemysłowego. Program dotyczył bowiem strefy przemysłowej po byłych Południowych Zakładach Przemysłu Skórzanego „Chełmek”. Na 27 hektarowym obszarze dysponującym wolnymi powierzchniami produkcyjnymi, magazynowymi, biurowymi oraz parcelami wolnostojącymi do wynajęcia, zaplanowano powstanie „Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej”. Założono utworzenie podstawowej infrastruktury technicznej oraz społecznej dla strefy, stwarzając szansę dla jej rozwoju gospodarczego i pozwalając budować model stabilnej gminy przemysłowej, która nie jest zagrożona problemem wzrastającego bezrobocia, z szansami na dalszy rozwój poprzez wzrost zatrudnienia i liczby firm. Działania zawarte w „Programie Rewitalizacji Gminy Chełmek” stały się przedmiotem wniosku aplikacyjnego złożonego przez Urząd Miejski w Chełmku w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006. Projekt uzyskał dofinansowanie. Charakterystykę zadania przedstawia poniższa tabela.

Cel projektu	Celem projektu realizowanego w latach 2004-2006 była rewitalizacja obszaru po byłych Południowych Zakładach Przemysłu Skórzanego „Chełmek” oraz przywrócenie miastu Chełmek funkcji ośrodka przemysłowego.
Koszty	Ogólny koszt projektu: ok. 8 000 tys. zł., w tym dofinansowanie ok. 4 800 tys. zł.
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> • Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, • Budżet Państwa, • Gmina Chełmek.
Zakres projektu	Zakres projektu „Rozwój Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej w Chełmku” obejmował: <ul style="list-style-type: none"> • utworzenie Regionalnego Ośrodka Szkoleniowego dla Osób Zagrożonych Bezrobociem przy Placu Kilińskiego, • budowę Domu Pamięci Baty przy ul. Staicha, • budowę parkingu na przedpolu strefy, przy Domu Pamięci Baty, • przebudowę Placu Kilińskiego, • przebudowę ul. Baty, • przebudowę drogi na przedpolu strefy, • przebudowę ul. Kochanowskiego, • przebudowę ul. Przemysłowej.
Regionalny Ośrodek Szkoleniowy dla Osób Zagrożonych Bezrobociem	Zakres robót obejmował dostosowanie sali wielofunkcyjnej dla potrzeb szkoleniowych poprzez dodanie funkcji audiowizualnych wraz z przebudową instalacji wewnętrznych.
Dom Pamięci Baty	Zakres robót obejmował budowę budynku (wraz z infrastrukturą towarzyszącą) zawierającego salę wielofunkcyjną, muzeum, pomieszczenia dla organizacji społeczności lokalnej, pomieszczenia zaplecza socjalnego oraz dwa boksy dla samochodów pożarniczych dla OSP.
Plac Kilińskiego	Zakres robót obejmował przebudowę konstrukcji i nawierzchni placu, chodnika i przyległego do placu parkingu oraz przebudowę kanalizacji opadowej.
Ulica Baty	Zakres robót obejmował przebudowę drogi oraz chodnika, przebudowę kanalizacji opadowej.
Droga i parking na	Zakres robót obejmował przebudowę konstrukcji i nawierzchni jezdni oraz budowę

przedpolu strefy	parkingu obsługującego Dom Pamięci Baty wraz z przebudową kanalizacji opadowej.
Ulica Kochanowskiego	Zakres robót obejmował przebudowę konstrukcji i nawierzchni drogi, chodnika i przyległego do ulicy parkingu oraz przebudowę kanalizacji opadowej.
Ulica Przemysłowa	Zakres robót obejmował przebudowę konstrukcji i nawierzchni jezdni, przebudowę chodnika, przebudowę parkingów zlokalizowanych wzdłuż drogi, przebudowę kanalizacji opadowej.
Osiągnięte rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • ożywienie gospodarcze i rozwój gminy Chelmek, • podniesienie atrakcyjności terenów przemysłowych poprzez poprawę dostępności komunikacyjnej, • powstanie nowych przedsiębiorstw i nowych miejsc pracy, • wzrost mobilności zawodowej mieszkańców, • pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji lokalnych wartości społeczno – kulturalnych.

Niniejszy dokument Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chelmek na lata 2009-2015 jest tym samym kontynuacją rozpoczętych działań rewitalizacyjnych w mieście. Obok działań przestrzennych, infrastrukturalnych, zawiera także cały szereg zadań „miękkich”, nieinwestycyjnych (m.in. z zakresu kultury i rekreacji, edukacji, pomocy społecznej), których realizacja będzie miała wpływ na wzrost jakości życia mieszkańców i uzupełniać będzie wykonane dotychczas przez władze gminy działania rewitalizacyjne.

III.9. ► Cross-financing

Zadania rewitalizacyjne, przedstawione w rozdziale V, mogą być współfinansowane w ramach istniejących Programów Operacyjnych oraz innych osi priorytetowych Małopolskiego Regionalnego Programu operacyjnego. Możliwości cross-financingu przedstawia poniższa tabela:

Zadania o charakterze przestrzennym (techniczno-materialnym)
MRPO Oś priorytetowa 3 Turystyka i przemysł kulturowy, działanie 3.1 rozwój infrastruktury turystycznej
MRPO Oś priorytetowa 3 Turystyka i przemysł kulturowy, działanie 3.3 instytucje kultury
MRPO Oś priorytetowa 7 Infrastruktura ochrony środowiska, działanie 7.3 gospodarka odpadami
PO Infrastruktura i Środowisko Priorytet VIII Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe, działanie 8.1 bezpieczeństwo ruchu drogowego
PO Infrastruktura i Środowisko Priorytet VIII Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe, działanie 8.2 drogi krajowe poza siecią TEN-T
PO Infrastruktura i Środowisko Priorytet IX Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna, działanie 9.2 Efektywna dystrybucja energii
Zadania o charakterze gospodarczym
MRPO Oś Priorytetowa 4. Infrastruktura dla rozwoju gospodarczego, działanie 4.3 tworzenie i rozwój stref aktywności gospodarczej
PO Innowacyjna Gospodarka Priorytet 5. Dyfuzja innowacji, działanie 5.3 wsparcie ośrodków innowacyjności
Zadania o charakterze społecznym
MRPO Oś priorytetowa 3 Turystyka i przemysł kulturowy, działanie 3.3 instytucje kultury
MRPO Oś priorytetowa 6 Spójność wewnątrzregionalna , działanie 6.3 poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, w tym socjalnego i zdrowotnego
PFRON
PO Infrastruktura i Środowisko Priorytet IX Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna, działanie 9.3 termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej
PO Infrastruktura i Środowisko Priorytet IX Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna, działanie 9.4 wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych
PO Kapitał Ludzki Poddziałanie 5.2.3 Podnoszenie kompetencji kadr służb publicznych

IV. ► Założenia programu rewitalizacji

IV.1. ► Okres programowania Lokalnego Programu Rewitalizacji

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Chelmek obejmuje zadania do realizacji w latach 2007-2015. Wpisuje się zatem w rozpoczęty już okres programowania Unii Europejskiej (lata 2007-2013) i tym samym otwiera nowe możliwości dla miasta związane z aplikowaniem po fundusze strukturalne przypisane do tego okresu. Zgodnie z zasadą „n+2” projekty unijne zaktraktowane do końca 2013 r. będą mogły być realizowane do 2015 r. Dodatkowo zadania w Lokalnym Programie Rewitalizacji wpisują się w okres wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Chelmek na lata 2005-2015, ponieważ LPR jest dokumentem operacyjnym spójnym z założeniami Strategii.

IV.2. ► Zasięg terytorialny procesu rewitalizacji miasta

Rysunek 2. Rewitalizacja miasta Chelmek.

Legenda:

 - granice administracyjne miasta Chelmek

„Budowa centrum miasta Chelmek wraz z zapleczem rekreacyjnym – etap I” 2009 - 2011
(beneficjent gmina Chelmek)

 □ - pierwszy etap ukształtowania centrum w mieście Chelmek (teren pomiędzy Urzędem Miejskim, a budynkiem byłego przedszkola)

 - budowa kompleksu sportowego w Chelmku

 □ - modernizacja Parku Miejskiego w Chelmku

„Budowa centrum miasta Chelmek wraz z zapleczem rekreacyjnym – etap II” 2011-2013
(beneficjent gmina Chelmek)

 □ - ukształtowanie centrum w mieście Chelmek

Rysunek 3. Rewitalizacja miasta Chelmek

Legenda:

 □ - granice administracyjne miasta Chelmek

„Budowa centrum miasta Chelmek wraz z zapleczem rekreacyjnym – etap I” 2009 - 2011

(beneficjent gmina Chelmek)

 □ - pierwszy etap ukształtowania centrum w mieście Chelmek (teren pomiędzy Urzędem Miejskim, a budynkiem byłego przedszkola)

 - budowa kompleksu sportowego w Chelmku

 □ - modernizacja Parku Miejskiego w Chelmku

„Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych w mieście Chelmek” 2008 – 2009

(beneficjent „ADM” sp. z o.o.)

 - Ulice: Andersa, 11 Listopada, 25 Stycznia, Brzozowa, Boczna w Chelmku

 - „Modernizacja willi Gabesama w Chelmku”

 - modernizacja kompleksu rekreacyjnego STAWY w Chelmku

Literatura związana z zagadnieniami rewitalizacji i definicje tego procesu przytoczone powyżej zakładają, że zjawisko to dotyczy najczęściej wybranego obszaru miasta (np. współczesnego centrum lub historycznej dzielnicy). Wytypowanie takiego obszaru, powinno być dokonane i uzasadnione na podstawie określonych kryteriów, spośród następujących:

- poziom ubóstwa i wyłączenia społecznego,
- stopa długotrwałego bezrobocia,
- tendencje demograficzne,
- poziom kształcenia, braki pod względem kwalifikacji mieszkańców,
- poziom przestępczości,
- stopień degradacji środowiska naturalnego,
- skala działalności gospodarczej,
- liczba imigrantów, grup etnicznych i mniejszości narodowych,
- wartość nieruchomości,
- trudne warunki mieszkaniowe,
- degradacja technicznej infrastruktury i budynków.

Małopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013 zakłada jednak, że Lokalne Programy Rewitalizacji „powinny dotyczyć jasno wyodrębnionych obszarów miejskich, za wyjątkiem miast o liczbie mieszkańców poniżej 20 tys., które w całości mogą być objęte jednym programem rewitalizacji”. **Korzystając z możliwości, jakie otwiera MRPO, będący głównym źródłem finansowania zadań procesu rewitalizacji w Chełmku, Zespół ds. Rewitalizacji w Chełmku postanowił objąć procesem rewitalizacji cały obszar miasta Chełmek. Dotyczy terenu o powierzchni 8 km², co stanowi 29,6% obszaru gminy oraz 2% powiatu. Według danych na koniec 2007 r. miasto Chełmek zamieszkiwało 9 079 mieszkańców, stanowiąc 70,5% wszystkich obywateli gminy oraz 5,9% obywateli powiatu oświęcimskiego. Średnia gęstość zaludnienia miasta wynosiła 1 098 osób/km², czyli jest 2,3 razy wyższa od przeciętnego wskaźnika gęstości zaludnienia w gminie. Większość mieszkańców miasta Chełmek to kobiety (51,5% ogółu obywateli). Fakt ten wyróżnia miasto od terenów wiejskich gminy, gdzie kobiety stanowiły 48,9% mieszkańców sołectw. Stąd wskaźnik feminizacji w Chełmku wyniósł 107 kobiet na 100 mężczyzn (podobnie, jak w całym powiecie oświęcimskim), podczas, gdy na terenach wiejskich wartość tego wskaźnika osiągnęła poziom 96, a w całej gminie 103 panie na 100 panów.**

Położenie komunikacyjne miasta Chełmek stanowi jeden z zasadniczych elementów jego potencjału. Bliskość (poprzez węzeł w Jeleniu – Dębie) autostrady A4 relacji Kraków – Katowice, umożliwiającej szybkie połączenie drogowe z aglomeracją Śląską, ma strategiczne znaczenie dla rozwoju miasta i gminy. Obecnie wjazd na autostradę możliwy jest tylko w kierunku Katowic. Sąsiedztwo węzła komunikacyjnego w Brzezince zapewnia dogodną komunikację w kierunku Częstochowa – Warszawa. Kluczowe znaczenie ma również korzystne położenie gminy względem dwóch lotnisk: Międzynarodowego Portu Lotniczego Kraków – Balice (odległość około 50 km) i Portu Lotniczego Katowice – Pyrzowice (odległość około 40 km). Przez gminę przebiega także szlak wodny, tzw. droga wodna Górnej Wisły, który obecnie używany jest sporadycznie. Jednakże stanowi on potencjał, który może być wykorzystany w przyszłości, zwłaszcza zważając na fakt, iż transport wodny ze względu na niskie koszty i aspekty ekologiczne staje się coraz bardziej popularny.

Miasto Chełmek znajduje się w centrum drogowego korytarza komunikacyjnego pomiędzy Krakowem, a Śląskiem, w skład którego wchodzi 4 główne szlaki:

- autostrada A4,
- droga wojewódzka nr 780, (Kraków – Alwernia – Chełmek – Mysłowice),
- droga wojewódzka nr 914, (Kraków – Krzeszowice – Trzebinia – Chrzanów),
- droga wojewódzka nr 933, (Chrzanów – Libiąż – Bobrek – Oświęcim - Pszczyna).

Pierwszą linią kolejową przebiegającą przez Chełmek była trasa Kolei Warszawsko – Wiedeńskiej, która przyczyniła się do rozwoju Chełmka na początku XX w. Obecnie przez obszar miasta i gminy Chełmek przebiega główna linia kolejowa (PKP E-65) relacji Zebrzydowice – Oświęcim – Trzebinia – Kraków. Jest ona dwutorowa, zelektryfikowana, prowadząca ruch towarowo – pasażerski. Najbliższe miastu stacje dla ruchu pociągów międzynarodowego znajdują się w Oświęcimiu i Trzebini.

Miasto Chełmek pełni funkcję lokalnego centrum administracyjno – usługowo - przemysłowego oddziałującego także poza obszar gminy. Obok Urzędu Miejskiego w mieście działają inne instytucje publiczne, zarówno gminne, jak i powiatowe. Do tych pierwszych zaliczymy gminne jednostki organizacyjne:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji,
- Samodzielny Gminny Zespół Opieki Zdrowotnej,
- Samorządowy Zespół Szkół nr 1 im. A. Mickiewicza,
- Samorządowy Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 2,
- Środowiskowy Dom Samopomocy – Pobyty Dzienny.

Do jednostek powiatowych należy zaliczyć Komisariat Policji w Chełmku oraz Powiatowy Zespół Nr 8 Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących im. J. Kilińskiego w Chełmku. Ważną rolę w rozwoju miasta i w zapewnieniu wysokiego poziomu życia jego mieszkańców odgrywają gminne spółki prawa handlowego.

1. Administracja Domów Mieszkalnych w Chełmku sp. z o. o.,
2. Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w Chełmku sp. z o.o.

IV.3. ► Zidentyfikowane problemy na obszarze miasta podlegającym rewitalizacji

Opis problemów i uzasadnienie potrzeby rewitalizacji w mieście Chełmek dokonano bazując na informacjach i danych uzyskanych od Urzędu Miejskiego w Chełmku oraz jednostek organizacyjnych podległych Urzędowi, spółek gminnych, od wszystkich organizacji pozarządowych z terenu miasta - prowadzących działalność pożytku publicznego (fundacji, stowarzyszeń), Komisariatu Policji w Chełmku, Beskidzkiej Energetyki - ENION S.A. – Oddział w Bielsku Białej, Fundacji im. Brata Alberta – Oddział w Chełmku, Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej „Budowlanka” w Oświęcimiu, lokalnych przedsiębiorców, wspólnot mieszkaniowych. Dane te uzupełniono o statystyki dostępne w Powiatowym Urzędzie Pracy w Oświęcimiu, Głównym Urzędzie Statystycznym (Bank Danych Regionalnych) oraz Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Krakowie.

Wśród problemów nadal nurtujących obszar miasta Chełmek, a tym samym uzasadniających proces rewitalizacji i kwalifikujących go do dalszych intensywnych działań prorozwojowych należy wymienić:

1. powstanie centrum miasta wraz z rozwojem nowoczesnej i zróżnicowanej bazy sportowo-rekreacyjnej,
2. poprawa miejskiej infrastruktury drogowej i komunikacyjnej,
3. uporządkowana i przyjazna dla środowiska gospodarka wodno-kanalizacyjna, gospodarka odpadami oraz gospodarka cieplna,
4. modernizacja zasobów budownictwa mieszkaniowego,
5. wspieranie przedsiębiorczości poprzez dalszy rozwój Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej,
6. zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego i socjalnego mieszkańców miasta,
7. zwiększenie oferty kulturalnej i sportowej,
8. zachowanie dziedzictwa Tomasza Baty.

Tomasz Bata przykładął dużą wagę nie tylko do rozwoju swoich przedsiębiorstw i pracowników, ale także do miejscowości, w których posiadał fabryki. Bata budował dla swoich pracowników osiedla domów, sklepy, żłobki, szpitale, szkoły, obiekty sportowe. Wyznawał zasadę „miasta otwartego”, przyjaznego dla mieszkańców, funkcjonalnego, gdzie nie było murów i ogrodzeń, ale wiele miejsca zajmowała zieleni i tereny rekreacyjne. Te elementy „filozofii” Baty można także spotkać w Chełmku, co czyni go jednym z ciekawszych obszarów miejskich regionu małopolskiego. Dla zachowania dziedzictwa Tomasza Baty władze gminy Chełmek utworzyły „Dom Pamięci Baty”. W ramach projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i budżetu państwa (ZPORR 2004-2006) wybudowano budynek (wraz z infrastrukturą towarzyszącą), zawierający salę wielofunkcyjną, muzeum, pomieszczenia dla organizacji społeczności lokalnej, pomieszczenia zaplecza socjalnego oraz dwa boksy dla

samochodów pożarniczych. Dom Pamięci Baty pełni funkcję edukacyjną z zakresu lokalnej historii i rzemiosła oraz atrakcji lokalnej promującej rodzime przedsiębiorstwa, zwłaszcza z branży obuwniczej.

• Kontynuacja rozpoczętych działań rewitalizacji w Chełmku

Bazą do rozwoju gospodarczego gminy jest istniejąca Miejska Strefa Aktywności Gospodarczej, zlokalizowana na terenie byłych zakładów PZPS Chełmek o łącznej powierzchni 27 ha. Jej istnienie stanowi jeden z głównych atutów gminy w zakresie jej potencjału gospodarczego. W miejsce PZPS powstawały prywatne firmy związane z branżą obuwniczą, budowlaną, motoryzacyjną, producenci opakowań, mebli, okien. Aktualnie w samej strefie oraz w jej bezpośrednim otoczeniu funkcjonuje ok. 150 podmiotów gospodarczych. Firmy te zatrudniają ok. 2 500 pracowników. W chwili obecnej stopień wykorzystania powierzchni w strefie wynosi 100%. Gmina Chełmek celem ożywienia gospodarczego oraz aktywizacji zawodowej mieszkańców zrealizowała projekt „Rozwoju Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej”. Polegał on na kompleksowej odnowie przestrzennej obszaru miasta, jakim jest strefa przemysłowa po byłych Południowych Zakładach Przemysłu Skórzanego „Chełmek”. Głównym problemem był zły stan infrastruktury technicznej, tzn. dróg dojazdowych do strefy, chodników i parkingów. Częściowo problemy te zostały już rozwiązane poprzez pozyskanie środków strukturalnych Unii Europejskiej w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006. Z tych funduszy, oprócz przebudowy infrastruktury drogowej na przedpolu strefy, utworzono Regionalny Ośrodek Szkoleniowy dla Osób Zagrożonych Bezrobociem, który stanowi zaplecze lokalowe m.in. dla organizacji różnego rodzaju szkoleń, kursów i konferencji, celem aktywizacji zawodowej. W ramach projektu wybudowano również Dom Pamięci Baty, który pełni funkcje kultywowania tradycji przemysłu obuwniczego. Realizacja zadania znacząco wpłynęła na wzrost ożywienia gospodarczego poprzez wzmocnienie infrastruktury stymulującej rozwój MŚP, zwiększyła możliwość zatrudnienia oraz edukacji dla społeczności lokalnej, a także wpłynęła na poprawę jakości życia jej mieszkańców. Obecnie gmina planuje dalsze poszerzenie obszaru strefy aktywności gospodarczej o kolejne 20 ha, modernizację infrastruktury komunikacyjnej wewnątrz strefy. Rewitalizacja, której pierwszy etap zakończył się sukcesem będzie uzależniona od możliwości wsparcia kolejnych projektów przez fundusze strukturalne Unii Europejskiej w ramach rozwoju regionalnego.

Projekt „Przyszłość monokulturowych przemysłowo miast”

W roku 2005 Chełmek nawiązał współpracę ze Słowackim Stowarzyszeniem Architektów z Bratysławy, które podjęło się realizacji projektu „Przyszłość Monokulturowych Przemysłowo Miast”, dofinansowanego z funduszu Wyszegradzkiego. Projekt dotyczył miejscowości, w których Tomasz Bata w latach 30-tych ubiegłego stulecia założył fabryki obuwia. Pierwszym etapem były wizyty w miastach batowskich w Polsce (w tym w Chełmku), na Węgrzech, w Czechach oraz Republice Słowackiej. Celem wizyty była analiza obecnego stanu spuścizny Tomasza Baty w Chełmku: strefy przemysłowej, osiedla mieszkaniowego oraz innej infrastruktury socjalno – technicznej. Ponadto zapoznano się z obecną ekonomiczną strukturą miasta. Drugim etapem projektu była konferencja, zorganizowana w Bratysławie na podstawie zebranych materiałów podczas wizyt w „byłych miastach Baty”. Jej celem było wyszukanie sposobów, procedur ukierunkowanych na możliwość ochrony dziedzictwa Baty, na polepszenie stanu obecnego. Pomysł nawiązania kontaktów przyjacielskich między przedmiotowymi miastami.

IV.4. ► Kryteria wyboru zadań rewitalizacji

Proces rewitalizacji ma zawsze charakter kompleksowy, jest planem wielowątkowych, realizowanych przez wielu partnerów, wzajemnie wzmacniających się (synergicznych) działań zmierzających do wywołania jakościowej zmiany na całym wyznaczonym obszarze. Dla zachowania praktycznego i realistycznego wymiaru Lokalnego Programu Rewitalizacji należało jednak dokonać wyboru i hierarchizacji zadań zgłoszonych przez różnych partnerów do LPR. Procesu tego dokonał Zespół ds. Rewitalizacji, powołany przy Urzędzie Miejskim w Chełmku. Kryteriami, według których dokonano wyboru i hierarchizacji zadań rewitalizacji w Chełmku były:

- **poziom przygotowania zadania** – istniejąca dokumentacja techniczna, dostęp do terenów pod inwestycję, ewentualne bariery prawne (w przypadku zadań inwestycyjnych), spełnione wymogi formalne (np. posiadanie odpowiedniej strategii w przypadku zadań społecznych),
- **komplementarność** – określenie powiązania z innymi zadaniami, ocena czy dane zadanie jest uzależnione od realizacji innego zadania, czy warunkuje wykonanie innego zadania,
- **ocena wysokości finansowania zadania ze źródeł zewnętrznych** – określenie wysokości możliwych do pozyskania, bezzwrotnych, zewnętrznych źródeł finansowania zadania,
- **ocena gwarancji pozyskania pozabudżetowych źródeł finansowania** – określenie gwarancji pozyskania, bezzwrotnych, zewnętrznych źródeł finansowania zadania,
- **ocena wpływu zadania na otoczenie** – określenie wpływu efektów zadania na rozwój gospodarczy powiatu i województwa,
- **ocena wpływu na polityki horyzontalne** – określenie wpływu efektów zadania na realizację zapisów Rozporządzenia WE Nr 1083/2006,
- **korzyści o charakterze gospodarczym** – określenie wpływu zadania na wzrost gospodarczy, pobudzenie przedsiębiorczości, atrakcyjność inwestycyjną miasta, wpływ na zmniejszenie bezrobocia na terenie miasta,
- **korzyści o charakterze ekologicznym** – określenie wpływu zadania na poprawę jakości środowiska naturalnego w mieście,
- **wpływ na poprawę bezpieczeństwa publicznego** – określenie wpływu realizacji zadania na zmniejszenie zagrożenia dla życia lub zdrowia mieszkańców oraz zagrożenia mienia,
- **wpływ na poprawę estetyki przestrzeni miejskiej** – określenie wpływu efektów zadania na poprawę zewnętrznego wizerunku miasta,
- **wpływ na poprawę warunków mieszkaniowych** – określenie wpływu realizacji zadania na zwiększenie komfortu życia mieszkańców osiedli,
- **spełnienie oczekiwań społecznych** – określenie wpływu zadania na rozwój społeczny miasta, na wzrost integracji społecznej mieszkańców, wzrost aktywności społecznej,
- **zaangażowanie społeczne** – określenie, jak bardzo dane zadanie angażuje mieszkańców, jak wiele oczekują po jego realizacji,
- **zaangażowanie partnerskie** – określenie, w jakim stopniu partnerzy gospodarczy i społeczni deklarowali chęć wzięcia udziału w realizacji zadania.

Ustalenie skali punktacji dla kryteriów hierarchizacji zadań rewitalizacyjnych

W celu hierarchizacji zadań dla każdego z kryteriów należy ustalić odpowiednią skalę punktacji. Dla poszczególnych kryteriów skala ta wynosi:

Lp.	Kryterium podstawowe	Skala punktowa
1	stan zaawansowania inwestycji	0 pkt – inwestycja nie jest przygotowana do realizacji + 5 pkt – dla inwestycji została zakończona faza programowania + 10 pkt – dla inwestycji została zakończona faza przygotowania
2	komplementarność	- 10 pkt – inwestycja uwarunkowana realizacją innego zadania nie znajdującego się w planie i nie wnioskowanego do planu 0 pkt – brak powiązań technicznych z innymi zadaniami + 10 pkt – inwestycja warunkuje realizację innego zadania znajdującego się w planie
3	ocena wysokości finansowania ze źródeł zewnętrznych	+ 10 pkt – inwestycja może być finansowana ze źródeł zewnętrznych w wysokości (100%-50%) + 8 pkt – stopień finansowania pomiędzy (50%-20%) + 4 pkt – stopień finansowania pomiędzy (20%-5%) 0 pkt – brak finansowania lub stopień finansowania poniżej 5%

4	ocena gwarancji pozyskania pozabudżetowych źródeł finansowania	<p>+ 10 pkt – pełna gwarancja pozyskania środków zewnętrznych (podpisana umowa na finansowanie zadania)</p> <p>+ 8 pkt – podpisana umowa przedwstępna na finansowanie zadania</p> <p>+ 5 pkt – prowadzone są negocjacje z inwestorem strategicznym na finansowanie zadania</p> <p>+ 2 pkt – istnieją potencjalne możliwości pozyskania środków na finansowanie zadania</p> <p>0 pkt – brak gwarancji finansowania</p>
5	ocena wpływu zadania na otoczenie	<p>+ 10 pkt – zadanie przyczynia się do rozwoju otoczenia w wielu sferach (gospodarczej, technicznej itp.)</p> <p>+ 8 pkt – zadanie przyczynia się do rozwoju otoczenia w jednej sferze</p> <p>+ 5 pkt – zadanie może przyczynić się do rozwoju otoczenia w wielu sferach</p> <p>+ 2 pkt – zadanie może przyczynić się do rozwoju otoczenia w jednej sferze</p> <p>0 pkt – brak gwarancji wpływu na rozwój otoczenia</p>
6	ocena wpływu na polityki horyzontalne	<p>+ 10 pkt – zadanie w pełni realizuje politykę równości szans oraz politykę zrównoważonego rozwoju i propagowania ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego</p> <p>+ 8 pkt – zadanie w pełni realizuje bądź politykę równości szans, bądź politykę zrównoważonego rozwoju i propagowania ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego</p> <p>+ 5 pkt – zadanie może realizować politykę równości szans oraz politykę zrównoważonego rozwoju i propagowania ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego</p> <p>+ 2 pkt – zadanie może realizować bądź politykę równości szans, bądź politykę zrównoważonego rozwoju i propagowania ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego</p> <p>0 pkt – brak gwarancji wpływu na polityki horyzontalne</p>
7	korzyści o charakterze gospodarczym	<p>+ 10 pkt – inwestycja przyczynia się bezpośrednio do powstawania nowych miejsc pracy</p> <p>+ 5 pkt – inwestycja przyczynia się pośrednio do powstawania nowych miejsc pracy</p> <p>0 pkt – brak wyraźnego wpływu inwestycji na lokalny rynek pracy</p>
8	korzyści o charakterze ekologicznym	<p>+ 10 pkt – inwestycja przyczynia się bezpośrednio do znacznej poprawy stanu środowiska naturalnego</p> <p>+ 5 pkt – inwestycja przyczynia się pośrednio do poprawy stanu środowiska naturalnego</p> <p>0 pkt – brak wyraźnego wpływu inwestycji na poprawę stanu środowiska naturalnego</p>
9	wpływ na poprawę bezpieczeństwa publicznego	<p>+ 10 pkt – inwestycja wpływa bezpośrednio na poprawę bezpieczeństwa</p> <p>+ 5 pkt – inwestycja wpływa pośrednio na poprawę bezpieczeństwa</p> <p>0 pkt – brak wyraźnego wpływu inwestycji na poprawę bezpieczeństwa</p>

10	wpływ na poprawę estetyki przestrzeni miejskiej	+ 10 pkt – inwestycja wpływa bezpośrednio na poprawę zewnętrznego wizerunku miasta + 5 pkt – inwestycja wpływa pośrednio na poprawę zewnętrznego wizerunku miasta 0 pkt – brak wyraźnego wpływu inwestycji na poprawę zewnętrznego wizerunku miasta
11	wpływ na poprawę warunków mieszkaniowych	+ 10 pkt – inwestycja wpływa bezpośrednio na poprawę warunków mieszkaniowych + 5 pkt – inwestycja wpływa pośrednio na poprawę warunków mieszkaniowych 0 pkt – brak wyraźnego wpływu inwestycji na poprawę warunków mieszkaniowych
12	spełnienie oczekiwań społecznych	+ 10 pkt – inwestycja dotycząca całego miasta, ogółu mieszkańców + 5 pkt – inwestycja dotycząca osiedla lub dzielnicy miasta 0 pkt – brak wyraźnego oczekiwania mieszkańców
13	zaangażowanie społeczne	+ 10 pkt – inwestycja wymagała więcej niż jednego spotkania z mieszkańcami w ramach konsultacji społecznych + 5 pkt – inwestycja wymagała jednego spotkania z mieszkańcami w ramach konsultacji społecznych 0 pkt – inwestycja nie wymagała ani jednego spotkania z mieszkańcami w ramach konsultacji społecznych
14	zaangażowanie partnerskie	+ 10 pkt – w inwestycję zaangażowane są minimum trzy podmioty + 5 pkt – w inwestycję zaangażowane są dwa podmioty

IV.5 System zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Chelmek

Lokalny Program Rewitalizacji jest dokumentem ponadkadencyjnym, określającym cele i działania w mieście na kilka lat. Wymaga on ciągłej pracy oraz podnoszenia jego jakości. Bardzo ważnym elementem decydującym o skuteczności realizowanych celów i założeń w nim zawartych jest przyjęty system zarządzania. Proces wdrażania LPR jest bardzo złożony, wymaga dobrego przygotowania informacyjnego oraz ciągłej komunikacji z otoczeniem. Równie ważna jest ewaluacja przedmiotowego dokumentu.

Aby jak najlepiej przygotować proces wejścia w życie przedmiotowego programu planistycznego, Burmistrz Chelmka zarządzeniem nr 01521/19/2008 z dnia 28 lipca 2008 roku powołał Zespół ds. zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Chelmek. Wybrana grupa osób będzie tworzyła Biuro ds. Rewitalizacji. Operatorem będzie gmina Chelmek.

Nadzór nad działalnością biura powierzony został Pełnomocnikowi Burmistrza Chelmka ds. Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chelmek – Zastępcy Burmistrza.

W skład powołanego organu wchodzi pracownicy Urzędu Miejskiego w Chelmku:

1. Naczelnik Wydziału Inwestycji i Rozwoju,
2. Kierownik Referatu Rozwoju,
3. Pracownik Referatu Rozwoju, zajmujący się pozyskiwaniem środków pozabudżetowych (krajowych i unijnych),
4. Pracownik Wydziału Inwestycji i Rozwoju, zajmujący się zamówieniami publicznymi,
5. Naczelnik Wydziału Architektury, Geodezji i Zasobów Komunalnych,
6. Kierownik Referatu Budżetowego.

Członkowie zespołu to osoby, które poprzez codzienne obowiązki służbowe oraz posiadaną wiedzę wpisują się w zakres obowiązków Zespołu ds. LPR. Zajmują się oni realizacją inwestycji gminnych, zamówieniami publicznymi, procesem związanym z kierunkami rozwoju gminy, pozyskiwaniem oraz rozliczaniem środków

pozabudżetowych, w tym pochodzących z programów operacyjnych UE, promocją. Ponadto poprzez swoją wieloletnią pracę znają specyfikę gminy oraz istniejące problemy.

Zadania Zespołu będą następujące:

1. koordynacja realizacji, monitorowanie przebiegu oraz ocena efektywności i skuteczności zadań zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Chełmek,
2. przyjmowanie uwag i wniosków od społeczności lokalnej do Programu,
3. rozpatrywanie i opiniowanie wniosków zmian do Programu,
4. przygotowywanie projektów aktualizacji Programu,
5. przedkładanie Burmistrzowi Chełmka projektów aktualizacji Programu,
6. promocja Programu,
7. sporządzanie raportów okresowych oraz raportu końcowego z realizacji Programu,
8. współpraca z partnerami społecznymi i gospodarczymi,
9. pozyskiwanie środków pozabudżetowych, w tym pochodzących z Unii Europejskiej na realizację zadań zawartych w Programie.

Zespół ds. wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chełmek będzie spotykał się 2 razy w miesiącu. Omawiane będą wówczas wszelkie sprawy związane z wdrażaniem programu. Osoby oddelegowane do niego będą wykonywać swoje obowiązki dot. LPR w ramach pracy etatowej w Urzędzie Miejskim w Chełmku. Jeśli zaistnieje konieczność będą organizowane również ponad terminowe spotkania, wynikające z bieżących problemów oraz zaistniałych sytuacji.

W ramach realizacji projektów gminnych ujętych w LPR członkowie zespołu będą odpowiedzialni za przygotowanie dokumentacji technicznej, studiów wykonalności, zgodnych z wytycznymi programów operacyjnych oraz innych załączników niezbędnych do prawidłowej realizacji projektu, nadzór techniczny i merytoryczny, przygotowywanie procedur zgodnych z prawem zamówień publicznych, przygotowywanie wniosków do programów unijnych oraz krajowych, współpracę z instytucjami wdrażającymi oraz zarządzającymi programami UE, przygotowywanie dokumentów sprawozdawczych oraz raportów okresowych z realizacji LPR miasta Chełmek, za promocję realizowanych zadań, współpracę z mediami oraz komunikację ze społecznością lokalną.

V ► Planowane zadania na obszarze rewitalizowanym, w podziale na lata i zakres przedmiotowy

Planowane zadania do realizacji na obszarze rewitalizowanym podzielone zostały, zgodnie z założeniami rewitalizacji, na trzy grupy:

- A. zadania o charakterze przestrzennym (techniczno-materialnym),
- B. zadania o charakterze gospodarczym,
- C. zadania o charakterze społecznym.

V.1. ► Zadania o charakterze przestrzennym (techniczno-materialnym)

Zadania o charakterze przestrzennym (techniczno-materialnym), ze względu na wielowątkowość zagadnień podzielone zostały na cztery obszary, wskazujące priorytety inwestycyjne na obszarze rewitalizowanym w Chełmku.

- Cel szczegółowy I. Powstanie centrum miasta wraz z rozwojem nowoczesnej i zróżnicowanej bazy sportowo-rekreacyjnej

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Czas realizacji</i>	<i>Oczekiwane rezultaty</i>	<i>Koszt całkowity</i>	<i>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu</i>
I.1.1	<p>Budowa centrum miasta Chełmek wraz z zapleczem rekreacyjnym – etap I</p> <p>W ramach I etapu przedmiotowego zadania planowana jest realizacja następujących zadań:</p> <p>1. Budowa</p>	2009-2011	<p>W ramach budowy centrum przewidziano zagospodarowanie terenu zlokalizowanego pomiędzy Urzędem Miejskim w Chełmku, a budynkiem „byłego” przedszkola. Planowana jest modernizacja oraz budowa obiektów na cele publiczne.</p> <p>Ponadto, w celu porządkowania przestrzeni publicznej zaplanowano powstanie kompleksu sportowo – rekreacyjnego.</p> <p>Planowy skład centrum sportowego to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 boiska piłkarskie, w tym jedno o nawierzchni naturalnej – trawiastej (istniejące) oraz jedno o sztucznej nawierzchni, • boisko wielofunkcyjne poliuretanowe (w okresie zimowym lodowisko odkryte), • budynek zaplecza socjalno-biurowego, 	25 000 000 zł	<p>Gmina Chełmek</p> <p><u>Partnerzy:</u></p> <p>Klub Sportowy „Chełmek”, Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu, Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chełmku</p>

	<p>Centrum miasta Chelmek (teren pomiędzy Urzędem Miejskim, a budynkiem byłego przedszkola)</p> <p>2. Budowa centrum sportowego</p> <p>2. Modernizacja Parku Miejskiego</p>		<ul style="list-style-type: none"> • cztery korty tenisowe, w tym jeden kryty; • basen. <p>Powstanie niezbędna infrastruktura drogowa i towarzysząca – drogi, chodniki, parkingi, place. Wykonane zostało ogrodzenie obiektu. W ramach centrum sportowego powstała już hala widowiskowo – sportowa przy Powiatowym Zespole Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących nr 8, dostępna dla wszystkich mieszkańców.</p> <p>Planowana jest ponadto modernizacja Parku Miejskiego w Chelмку.</p> <p>Zakres prac obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przebudowa i zadaszenie muszli koncertowej, • powstanie węzła sanitarnego, • wytyczenie i wykonanie ścieżek rowerowo – spacerowych, • zaopatrzenie parku w niezbędne media, • budowa fontanny. 		
I.1.2.	<p>Budowa centrum miasta Chelmek wraz z zapleczem rekreacyjnym – etap II – Budowa rynku w mieście Chelmek</p>	2011-2013	<p>Projekt będzie polegał na budowie płyty rynku i wkomponowaniu jej w istniejącą infrastrukturę – budynek Urzędu Miejskiego, Park Miejski, obiekt byłego przedszkola, budynki mieszkalne, obiekty handlowe. Wkomponowane zostaną: aranżacje kwiatowe, oczko wodne, fontanna, plac zabaw, infrastruktura parkingowa. Płyta rynku będzie obudowana funkcjami centrotwórczymi – powstaną kawiarenki, sklepiki, zakłady usługowe.</p>	15 000 000 zł	<p>Gmina Chelmek</p> <p><u>Partnerzy:</u></p> <p>Klub Sportowy "Chelmek",</p> <p>Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu,</p> <p>Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chelмку,</p> <p>inwestorzy prywatni</p>

I.2.	Modernizacja kompleksu rekreacyjnego „Stawy” wraz z powstaniem odcinka regionalnego szlaku rowerowego w gminie Chełmek	2010-2012	<p>W ramach przedmiotowego projektu zaplanowano modernizację malowniczego kompleksu rekreacyjnego Stawy w Chełmku. Pierwsze zapiski o istnieniu stawów pochodzą z epoki średniowiecza, a swój obecny kształt zawdzięczają przedwojennym działaniom pracowników fabryki obuwia założonej przez czeskiego przedsiębiorcę Tomasza Batę. Obiekt zlokalizowany jest w północno – zachodniej części Chełmka, w odległości około 2 km od centrum miasta. Obszar Stawów zajmuje powierzchnię 15 ha, a w jego obrębie dominują użytki leśne i użytki zielone. Planuje się rewitalizację jednego z czterech stawów - przywrócenie pierwotnych jego funkcji, jakim było kąpielisko oraz dodania nowych. Będzie istniała możliwość uprawiania sportów wodnych (kajaki, rowery wodne). Powstanie zaplecze sanitarno - socjalne dla przedmiotowego obiektu. Odnowiona zostanie „muszelka” koncertowa. W ramach projektu przewiduje się kompleksowe uporządkowanie i zaaranżowanie terenu zielonego wraz z elementami małej architektury (kosze, ławki, plac zabaw) oraz wykonanie oświetlenia. Drugim niezbędnym elementem przedmiotowego projektu jest budowa oraz renowacja istniejących odcinków regionalnego szlaku rowerowego przebiegającego przez teren gminy Chełmek. Sieć ścieżek rowerowych łączy wszystkie najważniejsze i najciekawsze atrakcje oraz zabytki gminy. Szlak turystyczny łączy się z Europejską Trasą Rowerową R4 z Wiednia do Odessy oraz Green Way. Trasa rozpoczynać się będzie przy zjeździe z autostrady A4 na planowanym do wybudowania parkingu. Następnie przebiegać będzie przez: „Stawy”, sąsiedztwo strefy przemysłowej w Chełmku (byłej fabryki BATA), kolonię mieszkalną oraz Park Miejski założone przez T. Batę, ul. Ofiar Faszyzmu, gdzie znajduje się pomnik poświęcony ofiarom byłego obozu koncentracyjnego, ul. Nowopole gdzie mieszczą się „kamienie młyńskie”, sołectwo Bobrek, w którym zlokalizowane są zabytki gminy Chełmek. W ramach projektu planowanie jest wydanie mapy turystycznej wraz z przewodnikiem.</p>	3 070 000 zł	<p>Gmina Chełmek <u>Partnerzy:</u> Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chełmku, Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o., Zarząd Dróg Powiatowych w Oświęcimiu, ENION S.A.- Oddział w Bielsku-Białej, Beskidzka Energetyka</p>
------	---	-----------	---	--------------	--

• **Cel szczegółowy II. Poprawa miejskiej infrastruktury drogowej i komunikacyjnej**

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Czas realizacji</i>	<i>Oczekiwane rezultaty</i>	<i>Koszt całkowity</i>	<i>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu</i>
II.1.	Modernizacja dróg w mieście Chełmek	2009-2013	Planowana jest modernizacja następujących dróg powiatowych w mieście Chełmek: ul. Mickiewicza, Jaworznickiej, Jagiellońskiej, Mieszka I, Bolesława Chrobrego, Krasińskiego, Oświęcimskiej. Przedmiotowe drogi stanowią bezpośrednie połączenie z autostradą A4 oraz drogą wojewódzką nr 780 z Krakowa w kierunku Śląska. Realizacja zadania usprawni obsługę logistyczną Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej w Chełmku oraz komunikację turystów odwiedzających Oświęcim, jak również mieszkańców gminy i powiatu. W wyniku realizacji projektu nastąpi wzrost bezpieczeństwa pieszych, zwłaszcza dzieci i młodzieży w drodze do szkół.	35 000 000 zł	Zarząd Dróg Powiatowych w Oświęcimiu <u>Partnerzy:</u> Gmina Chełmek, Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu

• **Cel szczegółowy III. Uporządkowana i przyjazna dla środowiska gospodarka wodno – kanalizacyjna, gospodarka odpadami oraz gospodarka ciepła**

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Czas realizacji</i>	<i>Oczekiwane rezultaty</i>	<i>Koszt całkowity</i>	<i>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu</i>
III.1.	Modernizacja systemu wodno-ściekowego gminy	2008-2013	Zakres rzeczowy przedsięwzięcia podzielić należy na 3 główne elementy scalone, mianowicie: I. Gospodarka wodna, z kompleksowym uwzględnieniem modernizacji	57 333 935 zł w tym: Koszty	Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej

	Chelmek	<p>i rozbudowy istniejącego systemu zaopatrzenia w wodę wraz z inwestycjami niezbędnymi dla pozyskania nowych źródeł czystej i taniej wody, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja i rozbudowa sieci wraz z infrastrukturą towarzyszącą, 2. Modernizacja stacji uzdatniania wody (SUW) przy ul. Żeromskiego w Chelmku, 3. Realizacja rezerwowego zasilania gminy Chelmek w wodę pitną z magistrali KRAK. <p>II. Sieć kanalizacyjna - modernizacja oraz rozbudowa sieci wodnokanalizacyjnej, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Chelmku wraz z systemem tłoczni ścieków, 2. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w sołectwie Gorzów i Bobrek wraz z systemem tłoczni ścieków. 3. Przywrócenie terenów przebiegu kanalizacji i wodociągów (w tym dróg i chodników) do pierwotnego stanu. <p>Celem przedsięwzięcia „Gospodarka wodno-ściekowa Gminy Chelmek” jest wyposażenie gminy Chelmek w infrastrukturę techniczną umożliwiającą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Odbiór i oczyszczenie ścieków komunalnych zgodnie z wymogami Dyrektywy Rady 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, <ul style="list-style-type: none"> ➤ Spełnienie przez gminę Chelmek (o wielkości powyżej 2000 RLM) wymogów Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOSK), ➤ Zapewnienie mieszkańcom gminy Chelmek odpowiedniej ilości i jakości wody do picia odpowiadającej standardom określonym: <ul style="list-style-type: none"> ➤ w Dyrektywie Rady 80/778/EWG z dnia 15 lipca 1980 i 98/83/EC z 3 listopada 1998 w sprawie jakości wody przeznaczonej do picia, ➤ w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z 19 listopada 2002 r. w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, 	<p>kwalifikowane: 56 254 070 zł Koszty niekwalifikowa -ne: 1 079 865 zł</p>	<p>sp. z o.o. w Chelmku <u>Partnerzy:</u> Gmina Chelmek</p>
--	----------------	--	---	---

			<ul style="list-style-type: none"> ➤ z uwzględnieniem wymogów Dyrektywy Rady 75/444/WE w/s wód powierzchniowych ujmowanych jako wody do picia i Dyrektywy Rady 2000/60/WE w/s ram polityki Unii Europejskiej dotyczącej wody. ➤ Ochronę zasobów wody do picia w Głównych Zbiornikach Wód Podziemnych: GZWP nr 452. 		
III.2.	Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne	2008-2010	<p>W ramach rekultywacji technicznej wierzchowina kwater II i III składowiska zostanie ukształtowana ze spadkiem na zewnątrz składowiska w celu ułatwienia spływu wód opadowych. Nachylenie wierzchowiny wyniesie 1%. Natomiast skarpa będzie miała spadek 1:1. Założono, że w wyniku prac rekultywacyjnych (niwelacji i wprowadzenia 0,5 m warstwy okrywy gruntowej) wierzchowina składowiska zostanie ukształtowana średnio na poziomie 3,5 – 4,5 m powyżej rzędnej otaczającego terenu. Przyjęto uszczelnienie mineralne wykonane z warstwy gruntu grubości 0,50 m.</p> <p>Wyrównana w ramach prac niwelacyjnych wierzchowina i skarpa kwater składowiska zostaną okryte 35 cm warstwą gliny. Na tak uszczelnionym i przygotowanym podłożu ułoży się 15 cm warstwę ziemi urodzajnej. Łącznie grubość warstwy okrywowej gleby wyniesie 0,5 m.</p> <p>Na uformowaną w ten sposób wierzchowinę i skarpe wprowadzi się w ramach rekultywacji biologicznej obudowę roślinną. Przy czym w pierwszym etapie teren zostanie tylko zadarniony. Natomiast docelowe zagospodarowanie polegające na wprowadzeniu zadrzewień nastąpi po okresie ustabilizowania się składowiska, tj. po upływie około 10 – 15 lat.</p>	268 000 zł	Gmina Chełmek <u>Partnerzy:</u> Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Chełmku
III.3.	Modernizacja sieci ciepłowniczej od komory K IV do budynku Urzędu Miejskiego	2009-2010	Usunięcie napowietrznej estakady ciepłowniczej wzdłuż Parku Miejskiego i ułożenie nowej sieci ciepłowniczej w ziemi w systemie rur preizolowanych.	850 000 zł	Gmina Chełmek
III.4.	Modernizacja sieci ciepłowniczej od plotu PZPS do komory K III	2009-2011	Usunięcie napowietrznej estakady ciepłowniczej wzdłuż plotu PZPS i zastąpienie napowietrznej estakady rurami preizolowanymi, wymiana części ciepłociągów pod torami kolejowymi i zamiana ich na rury preizolowane. Całość modernizacji dostosowana będzie do sieci trójprzewodowej.	1 000 000 zł	Gmina Chełmek
III.5.	Podłączenie	2008	Budowa 500 metrów sieci ciepłowniczej w systemie rur preizolowanych	500 000 zł	Przedsiębiorstwo

	budynków wielorodzinnych do sieci ciepłowniczej		oraz budowa wymienników.		Energetyki Ciepłej i Gospodarki Wodno-Ściekowej ENWOS Sp. z o.o., Chełmek <u>Partnerzy:</u> Gmina Chełmek
III.6.	Podłączenie budynków planowanych do budowy (basenu, kortów tenisowych, budynku GS) do sieci ciepłowniczej	2009-2010	W ramach prac zostanie wykonanych ok. 250 metrów sieci ciepłowniczej w systemie rur preizolowanych, dzięki którym będzie możliwość doprowadzania ciepła do obiektów sportowych.	450 000 zł	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej i Gospodarki Wodno-Ściekowej ENWOS sp. z o.o., Chełmek, <u>Partnerzy:</u> Gmina Chełmek Klub Sportowy „Chełmek”

Cel szczegółowy IV. Modernizacja zasobów budownictwa mieszkaniowego

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Czas realizacji</i>	<i>Oczekiwane rezultaty</i>	<i>Koszt całkowity</i>	<i>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu</i>
IV.1.	Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych w mieście Chełmek	1 X 2008-31 XII 2009	Zakres prac obejmuje: <ul style="list-style-type: none"> ● docieplenie ścian zewnętrznych, ● ocieplenie strapodachów, ● podłączenie budynków do sieci C.O. oraz wykonanie instalacji wewnątrz budynków, ● odnowienie klatek schodowych po wykonaniu pionów C.O. Inwestycja zlokalizowana jest przy ulicach: Andersa, 11-go Listopada, 25-go	3 053 040 zł	Administracja Domów Mieszkalnych sp. z o.o. w Chełmku (zarządca), wspólnoty

			Stycznia, Brzozowej i Bocznej. Zaplanowany do przeprowadzenia projekt jest uzupełnieniem i kontynuacją inwestycji w obszarze odnowy budynków mieszkalnych – wielorodzinnych na tym obszarze.		mieszkańcy (beneficjent ostateczny)
IV.2.	Odnowienie osiedla „Stara Kolonia”	2008-2012	Zakres prac obejmuje: <ul style="list-style-type: none"> • odnowienie starych budynków wykonanych z czerwonej cegły, • wykonanie, wymiana drewnianych stropów, wymiana instalacji wodno - kanalizacyjnej, elektrycznych, odnowienie elewacji. Przedmiotowy projekt dotyczy budynków mieszkalnych przy ulicach Głogowej, Topolowej i Klonowej w Chełmku.	2 000 000 zł	Administracja Domów Mieszkalnych sp. z o.o. w Chełmku (zarządca), wspólnoty mieszkaniowe (beneficjent ostateczny) <u>Partnerzy:</u> osoby prywatne
IV.3.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych (wielorodzinnych) Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej „Budowlanka” w Oświęcimiu	2008-2010	W ramach projektu planowana jest realizacja następujących zadań: <ul style="list-style-type: none"> • modernizacja systemu grzewczego, • ocieplenie przegród zewnętrznych, • wymiana stolarki okiennej części wspólnej w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych zlokalizowanych w Chełmku, należących do Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej Budowlanka w Oświęcimiu przy: <ul style="list-style-type: none"> • ul. Piłsudskiego 12 a-f, • ul. Piłsudskiego 4a, • ul. Piłsudskiego 4, • ul. Piłsudskiego 18 a-f, • ul. Powstańców Śląskich 1 a-d, • ul. Powstańców Śląskich 6 a-f, • ul. Powstańców Śląskich 3 a-d, • ul. Powstańców Śląskich 5 a-d, • ul. Powstańców Śląskich 4 a-f, • ul. Wojska Polskiego 4 a-g. 	2 210 000 zł	Międzyzakładowa Spółdzielnia Mieszkaniowa „Budowlanka” w Oświęcimiu
IV.4.	Remont drogi i chodników przy budynkach	2009	Projekt obejmuje remont drogi wraz z chodnikami przy ul. Powstańców Śląskich 1,3,5 i 7.	300 000 zł	Międzyzakładowa Spółdzielnia Mieszkaniowa

	mieszkalnych Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej „Budowlanka” w Oświęcimiu Projekt obejmuje remont drogi wraz z chodnikami przy przedmiotowej drodze				„Budowlanka” w Oświęcimiu <u>Partnerzy:</u> Gmina Chelmek
IV.5.	Remont i budowa dróg, chodników oraz parkingów przy budynkach mieszkalnych należących do Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej „Budowlanka” w Oświęcimiu	2009	W ramach projektu planuje się remont dróg oraz chodników wraz miejscami postojowymi przy budynkach mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Powstańców Śląskich 2, 2a, 4, 6 oraz Piłsudskiego 8, 10, 12, 14 i 18 w Chelmku.	700 000 zł	Międzyzakładowa Spółdzielnia Mieszkaniowa „Budowlanka” w Oświęcimiu <u>Partnerzy:</u> Gmina Chelmek

V.2. ► Zadania o charakterze gospodarczym

- **Cel szczegółowy V. Wspieranie przedsiębiorczości poprzez dalszy rozwój Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej**

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Czas realizacji</i>	<i>Oczekiwane rezultaty</i>	<i>Koszt całkowity</i>	<i>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu</i>
V.1.	Rozwój Miejskiej Strefy Aktywności	2010-2013	Dokończenie modernizacji elementów infrastruktury na przedpolu strefy (wzdłuż hal przemysłowych). Przebudowa infrastruktury drogowej (drogi,	8 000 000 zł	Gmina Chelmek <u>Partnerzy:</u>

	Gospodarczej w Chelmku		chodniki, parkingi) wewnątrz strefy przemysłowej.		Przedsiębiorcy działający na terenie oraz w sąsiedztwie strefy gospodarczej
V.2.	Rozszerzenie obszaru Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej w Chelmku	2010-2013	Rozszerzenie istniejącego 27 ha obszaru gospodarczego o kolejne tereny, ok. 20 ha od strony północnej i zachodniej. Tereny zostaną uzbrojone w infrastrukturę techniczną oraz media – warunków niezbędnych do pozyskania inwestorów.	15 000 000 zł	Gmina Chelmek

V.3. ► **Zadania o charakterze społecznym**

• Cel szczegółowy VI. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego i socjalnego mieszkańców miasta

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Czas realizacji</i>	<i>Oczekiwane rezultaty</i>	<i>Koszt całkowity</i>	<i>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu</i>
VI.1.	Bezpieczne miasto – monitoring wizyjny miasta Chelmek	2010-2012	<p>Budowa monitoringu polegać będzie na wykonaniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sieci światłowodowej lub radiowej, • przyłączy elektroenergetycznych do kamer, • centrum monitoringu, • montażu kamer, • rozruchu systemu. <p>Monitoringiem zostaną objęte najbardziej newralgiczne miejsca na terenie miasta Chelmek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Park Miejski przy ul. Brzozowej, • Stary i nowy plac targowy na ul. Krakowskiej, • MOKSiR, pl. Kilińskiego 3, • Wylot ul. Krakowskiej, • Wylot ul. Śląskiej. 	500 000 zł	Gmina Chelmek <u>Partnerzy:</u> Komisariat Policji w Chelmku

			Cele do osiągnięcia poprzez realizację zadania: monitorowanie wideo miejsc szczególnie zagrożonych, materiał dowodowy wysokiej jakości, prewencyjne działanie systemu monitoringu, spadek przestępczości na terenie objętym monitoringiem.		
VI.2.	Poprawa bezpieczeństwa publicznego mieszkańców miasta Chełmek	2010	Wyposażenie OSP w ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy umożliwi prowadzenie akcji ratowniczych zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym z przepisami Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.	850 000 zł	Ochotnicza Straż Pożarna w Chełmku <u>Partnerzy:</u> Gmina Chełmek
VI.3.	Modernizacja obiektu Fundacji im. Brata Alberta w Chełmku –	2009-2011	Zakres prac obejmuje: 1. wymianę okien, 2. ocieplenie budynku, 3. wykonanie elewacji zewnętrznej, 4. budowę windy, 5. kompleksową modernizację pomieszczeń. Obiekt zostanie w pełni przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.	400 000 zł	Fundacja im. Brata Alberta, Rudawa <u>Partnerzy:</u> Gmina Chełmek
VI.4.	Modernizacja budynku Samodzielnego Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Chełmku wraz z infrastrukturą towarzyszącą	2008-2010	Celem zadania jest dostosowanie budynku do wymogów i przepisów sanitarnych dotyczących zakładów opieki zdrowotnej, wizualne urozmaicenie terenu wokół przychodni, zapewnienie bezpieczeństwa pacjentów przemieszczających się po zewnętrznym terenie ośrodka. Zakres prac obejmuje: 1. wykonanie dokumentacji projektowej, 2. wykonanie schodów i pochylni w budynku „C” - poradnia dziecka, 3. wykonanie zieleńców wokół budynku, 4. wykonanie ciągów pieszo – jezdnych (chodników), 5. remont i adaptacja pomieszczeń archiwum zakładowego, 6. modernizacja i dostosowanie poradni stomatologicznej, 7. remont pomieszczeń socjalnych personelu zakładowego.	500 000 zł	Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmku <u>Partnerzy:</u> Gmina Chełmek
VI.5.	Komputeryzacja Samodzielnego Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Chełmku	2009-2010	Zakres prac: 1. kontynuacja modernizacji sieci informatycznej, 2. zakup nowych stanowisk komputerowych wraz z odpowiednimi programami oraz umeblowaniem w tym biurka, krzesła i szafy, 3. realizacja elektronicznej kartoteki – rejestracji pacjentów. Ministerstwo Zdrowia oraz Narodowy Fundusz Zdrowia wprowadzają coraz	300 000 zł	Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmku <u>Partnerzy:</u> Gmina Chełmek

			nowsze elektroniczne systemy ewidencjonowania i rejestracji pacjentów między innymi ewidencja przyjęć w POZ.		
VI.6.	Modernizacja instalacji C.O. oraz wodno-kanalizacyjnej w Samodzielnym Gminnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Chełmku	2009-2011	Stan instalacji w wewnętrznej części konstrukcji budynku oceniono jako zły. Sieć C.O. w budynku jest stara, niewydajna i skorodowana. Zakres prac: 1. wykonanie dokumentacji projektowej, 2. prace modernizacyjno – remontowe, 3. zakup i montaż kolektorów słonecznych.	255 000 zł	Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmku <u>Partnerzy:</u> Gmina Chełmek
VI.7.	Zakup aparatury medycznej oraz niezbędnego wyposażenia gabinetów w Samodzielnym Gminnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Chełmku	2008-2010	Uzasadnieniem realizacji projektu jest wymiana starego, nie spełniającego wymogów sprzętu oraz wyposażenia, jak również podniesienie standardu usług medycznych oraz bezpieczeństwa udzielanych usług. W ramach przedmiotowego projektu planowany jest zakup: 1. nowoczesnego aparatu USG z kolorowym dopplerem oraz wielofunkcyjnymi głowicami z możliwością wykonywania echa serca aparatu do elektrokardiografii (EKG), 2. CardioTestu, 3. Holtera ciśnieniowego, 4. bieżni, 5. cykloergometra, 6. wysokospecjalistycznej aparatury laboratoryjnej, przede wszystkim aparatu do biochemii klinicznej (półautomatu biochemicznego), koagulologii (koagulatora), 7. stołu chirurgicznego, 8. wagi dla niemowląt; 9. automatycznej myjni, 10. fotela urologicznego, 11. krzesła do aparatu RTG stomatologicznego, 12. rozwieranych drzwi ochronnych do pracowni RTG, 13. lamp bezcieniowych i bakteriobójczych, 14. przepustu kasetowego do RTG, 15. lasera biostymulacyjnego, 16. urządzenia do magnetoterapii, 17. elektrostymulatora – urządzenia do masażu podciśnieniowego,	1 500 000 zł	Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmku <u>Partnerzy:</u> Gmina Chełmek

			18.wysokiej klasy 2 szt unitu stomatologicznego.		
VI.8.	Utworzenie Centrum Odnowy Biologicznej SPA przy Samodzielnym Gminnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Chełmku	2009-2012	W miejsce starej, nie spełniającej norm hydroterapii planowane jest stworzenie centrum SPA. Istnieje potrzeba wykorzystania i adaptacji starej, zniszczonej powierzchni dawnej części pomieszczeń rehabilitacji. Zakres prac obejmuje: 1. modernizację pomieszczeń (wyburzenie istniejącego zaplecza, prace adaptacyjne, generalny remont istniejących pomieszczeń), 2. zakup i montaż urządzeń niezbędnych do funkcjonowania centrum SPA: natrysków, sauny suchej, łaźni tureckiej, sauny na podczerwień, jacuzzi, fotela masującego, inhalatorów.	1 000 000 zł	Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmku <u>Partnerzy:</u> Gmina Chełmek
VI.9.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dostępny dla wszystkich – likwidacja barier architektonicznych w siedzibie MOPS-u w Chełmku	2010-2015	Dzięki wybudowaniu zewnętrznej windy od strony południowej budynku „C” SGZOZ, jego pierwsze piętro zostanie w pełni udostępnione osobom niepełnosprawnym ruchowo, chorym, matkom z dziećmi oraz kobietom w ciąży.	150 000 zł	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmku <u>Partnerzy:</u> Samodzielny Gminny Zakład Opieki Społecznej w Chełmku, Gmina Chełmek
VI.10.	Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	2009-2015	Celem projektu jest szkolenie i doskonalenie zawodowe osób pracujących w MOPS: kierownika, pracowników socjalnych, doradców zawodowych, księgowych oraz inspektorów / podinspektorów realizujących zadania własne gminy. Celem szczegółowym jest podniesienie umiejętności i kwalifikacji zawodowych, doskonalenie kompetencji i metodyki pracy oraz wyspecjalizowanie pracowników do realizacji zadań z zakresu ustawy: o pomocy społecznej, o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o finansach publicznych, o dodatkach mieszkaniowych, o oświadczeniach rodzinnych, oraz z zakresu prawa pracy i zadań realizowanych przez pracowników MOPS.	17 500 zł	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmku
VI.11	Wyrównanie szans osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w zakresie	2010 – termin zakończenia działań jest niemożliwy do	Istnieje możliwość rozszerzenia bazy Środowiskowego Domu Samopomocy – Pobyt Dzienny A w Chełmku, który realizuje program rehabilitacji społecznej – o 10 miejsc dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych ruchowo. Spowoduje to zmianę kwalifikacji ośrodka na typ AC i zwiększenie liczby miejsc do 35 (obecnie SDS dysponuje 27	300 000 zł	Środowiskowy Dom Samopomocy – Pobyt Dzienny A w Chełmku <u>Partnerzy:</u>

	korzystania z pełnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej – osób niepełnosprawnych ruchowo i w zakresie zdrowia psychicznego	określenia, gdyż będą one miały charakter stały	<p>miejscami tylko dla osób chorych psychicznie, planowane rozszerzenie zabezpieczy osobom z innymi niż psychotyczne zaburzeniami). W tym celu konieczne jest przystosowanie pomieszczeń pozbawionych barier architektonicznych.</p> <p>Konieczne prace adaptacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prawne przystosowanie pomieszczeń do w/w celu, 2. przystosowanie otoczenia budynków, sanitariatów i innych pomieszczeń zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie dla osób niepełnosprawnych ruchowo, 3. wyposażenie ośrodka w sprzęt rehabilitacyjny. 		Gmina Chełmek
VI.12	Dom Dziennego Pobytu	2010-2015	<p>Celem projektu jest rehabilitacja społeczna, poprawa jakości życia osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych poprzez dążenie do ich samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie, zapewnienia bezpieczeństwa psychicznego, socjalnego, pomoc w kształtowaniu stosunków z otoczeniem, wspieranie inicjatyw samopomocowych. Cele te realizowane będą poprzez trening umiejętności życia codziennego, umiejętności społecznych i interpersonalnych oraz spędzania czasu wolnego, terapię ruchową, terapię zajęciową w grupach tematycznych: plastycznych, muzycznych, teatralnych, kulinarnych, komputerowych, gimnastyki usprawniającej, turystyki krajoznawczej. W placówce planowane jest wydawanie ciepłych posiłków.</p>	800 000 zł	Gmina Chełmek <u>Partnerzy:</u> Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmku, Środowiskowy Dom Samopomocy – Pobyt Dzienny A w Chełmku, Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Chełmku
VI.13	Prowadzenie działań na rzecz osób niepełnosprawnych	2009-2015	<p>Zadanie polega na prowadzeniu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w formie rehabilitacji tych osób, w tym prowadzenie zajęć terapeutycznych, indywidualnych i grupowych.</p>	70 000 zł	Gmina Chełmek <u>Partnerzy:</u> Organizacje pozarządowe oraz organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego

VI.14	Prowadzenie działań na rzecz edukacji, oświaty, wychowania	2009-2015	Zadanie ma na celu wspieranie: 1. rozwoju i działalności świetlicy środowiskowej z terenu Osiedla „Stare Miasto” oraz „Nowe Miasto” w Chełmku, 2. rozwoju świetlicy organizującej zajęcia o charakterze socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży zagrożonych patologiami środowiska rodzinnego.	315 000 zł	Gmina Chełmek <u>Partnerzy:</u> organizacje pozarządowe oraz organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego
VI.15.	Program „Porządek i bezpieczeństwo publiczne oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym”	2009-2015	Program realizowany będzie poprzez: 1. organizację zajęć terapii indywidualnej i grupowej dla osób uzależnionych oraz pomoc dla osób oraz rodzin, w których występują problemy alkoholowe, 2. zagospodarowanie czasu wolnego poprzez zajęcia aerobiku - radość z trzeźwego stylu życia.	203 000 zł	Gmina Chełmek <u>Partnerzy:</u> Organizacje pozarządowe oraz organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego

• Cel szczegółowy VII. Zwiększenie oferty kulturalnej i sportowej

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Czas realizacji</i>	<i>Oczekiwane rezultaty</i>	<i>Koszt całkowity</i>	<i>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu</i>
VII.1	Przestrzeń miejska przestrzenią sztuki	2007-2015	Ośmioletni cykl działań artystycznych prowadzonych w przestrzeni miejskiej przez kolejno zapraszanych „artystów-rezydentów”. Powstałe inicjatywy w okresie 2007-2015 będą ściśle zintegrowane z przestrzenią miasta.	150 000 zł	Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chełmku <u>Partnerzy:</u> Gmina Chełmek, Robotnicze Stowarzyszenie Twórców Kultury

					w Chełmku, Bobreckie Stowarzyszenie Kulturalno – Oświatowe „Spichlerz”, Stowarzyszenie „Metrostacja” Chełmek, ZPAP
VII.2	Ścieżkami gminnej historii	2007-2015	Opracowanie, zinventaryzowanie i opisanie miejsc i zdarzeń mających znaczenie historyczne w gminie Chełmek. Dzięki wytyczeniu na planie gminy historycznych punktów, powstanie turystyczno-spacerowy szlak, który nawiąże do już istniejących lokalnych i międzynarodowych tras turystycznych. Program składa się z części teoretyczno-opisowej oraz oznaczonego tablicami informacyjnymi szlaku turystycznego.	50 000 zł	Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chełmku, <u>Partnerzy:</u> Gmina Chełmek, Robotnicze Stowarzyszenie Twórców Kultury w Chełmku, Bobreckie Stowarzyszenie Kulturalno – Oświatowe „Spichlerz”, Stowarzyszenie „Metrostacja” Chełmek, Stowarzyszenie Klub Idei Tomasza Baty w Chełmku, PTTK o/Chełmek
VII.3	Wzgórze Skala – miejsce pamięci i wypoczynku	2009-2010	Projekt zakłada utworzenie na wzgórzu „Skala” punktu turystyczno-widokowego w oparciu o niezwykle walory krajobrazowe i kulturowe oraz istniejącą infrastrukturę i miejsce pamięci narodowej. W ramach zadania planowane jest również wykorzystanie i adaptacja nieczynnych zbiorników	100 000 zł	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Chełmku,

			wodnych w celu utworzenia platformy widokowej z naniesioną busołą oraz oznaczeniami widocznych na horyzoncie miejsc i krain geograficznych. Projekt nawiązuje do programu pn. „Ścieżkami gminnej historii”.		<u>Partnerzy:</u> Gmina Chełmek, Robotnicze Stowarzyszenie Twórców Kultury w Chełmku, PTTK o/Chełmek, Szkolny Związek Sportowy nr 1 w Chełmku
VII.4.	Język obcy drzwiami do rozwoju i kariery	2009-2010	Adresatem projektu są nauczyciele i pracownicy oświaty gminnej, którzy chcą podnosić swoje umiejętności w posługiwaniu się językiem angielskim.	100 000 zł	Szkoły samorządowe z terenu miasta Chełmek <u>Partnerzy:</u> Gmina Chełmek, Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chełmku
VII.5.	Projekt: TENIS – sport, tradycja, wychowanie	2007-2013	Adresatem projektu są dzieci i młodzież z terenu gminy Chełmek chcące się uczyć gry w tenisa ziemnego. Celem projektu jest rozwijanie umiejętności gry w tenisa ziemnego, krzewienie kultury fizycznej wśród dziewcząt i chłopców oraz podtrzymywania tradycji tenisowych Chełmka, edukacja poprzez sport.	1 050 000 zł	Szkoły samorządowe z terenu miasta Chełmek <u>Partnerzy:</u> Gmina Chełmek, Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chełmku
VII.6.	Projekt „Talenty – dziecko zdolne w środowisku”	2009-2013	Adresatem projektu są wychowankowie przedszkoli ze specyficznymi uzdolnieniami artystycznymi oraz zdolni uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów z terenu gminy. Celem projektu jest zwiększenie szans na poszerzenie możliwości rozwoju indywidualnych talentów dzieci i młodzieży, zapoznanie z możliwościami samorealizacji, określenie swoich	250 000 zł	Szkoły samorządowe z terenu miasta Chełmek <u>Partnerzy:</u>

			predyspozycji i czerpanie wielu korzyści z ich ukierunkowanego rozwoju (sport, kultura, nauka, muzyka).		Gmina Chełmek, Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chełmku
VII.7.	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu	2009-2013	Zadanie polegać będzie na organizacji zajęć z piłki nożnej oraz piłki siatkowej dla dzieci i młodzieży na obiektach sportowych znajdujących się w Chełmku.	465 000 zł	Gmina Chełmek, <u>Partnerzy:</u> Organizacje pozarządowe, szkoły samorządowe z terenu miasta Chełmek
VII.8.	Upowszechnianie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji	2009-2013	Upowszechnienie tradycji obywatelskich oraz promocja sztuki twórców profesjonalnych i nieprofesjonalnych, działających na terenie gminy Chełmek.	35 000 zł	Gmina Chełmek, <u>Partnerzy:</u> Organizacje pozarządowe, szkoły samorządowe z terenu miasta Chełmek
VII.9.	Krajoznawstwo oraz wypoczynek dzieci i młodzieży	2009-2013	Zadanie polegać będzie na organizacji: 1. imprez turystycznych i rekreacyjnych dla osób dorosłych, 2. imprez turystycznych i krajoznawczych dla osób dorosłych, zajmujących się szerzeniem turystyki i wędrownictwa, 3. zajęć pn. „Wakacyjne wędrówki” dla dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych i dotkniętych problemami wychowawczymi z terenu gminy Chełmek, 4. zajęć pn. „Podaruj dzieciom słońce” dla dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych i dotkniętych problemami wychowawczymi z terenu gminy Chełmek. Realizacja przedsięwzięcia ma na celu zwiększenie ilości turystów oraz promocję turystyczną Chełmka.	117 500 zł	Gmina Chełmek, <u>Partnerzy:</u> Organizacje pozarządowe, szkoły samorządowe z terenu miasta Chełmek

• **Cel szczegółowy VIII. Zachowanie dziedzictwa Tomasza Bata.**

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Czas realizacji</i>	<i>Oczekiwane rezultaty</i>	<i>Koszt całkowity</i>	<i>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu</i>
VIII.1.	Modernizacja willi Gabesama w Chełmku	2009-2010	Przedmiotowe zadanie dotyczy modernizacji zabytkowego budynku powstałego w latach trzydziestych XX wieku. Ekskluzywna na owe czasy willa, zamieszkiwana była przez Alojzego Gabesama – prezesa Polskiej Spółki Obuwia Bata. Obecnie budynek wymaga przeprowadzenia gruntownego remontu, w celu zachowania dziedzictwa kulturowego oraz symbolu chełmkowskiej historii, bezpośrednio związanej z działalnością rodziny Bata. Zadanie polegać będzie na wykonaniu modernizacji wszystkich instalacji, dachu budynku oraz elewacji zewnętrznej. Niezbędne jest także przeprowadzenie prac wewnątrz willi, w tym wymiany podłóg, malowanie ścian oraz sufitów, a także niewielkich zmian w układzie architektonicznym, które poprawią funkcjonalność budynku. Konieczne jest wyposażenie willi w instalację gazową, zagospodarowanie otoczenia budynku oraz naprawa ogrodzenia. Wyremontowana willa będzie miała spore znaczenie dla Chełmka, w którym brakuje reprezentacyjnego budynku o wielu walorach użytkowych. W obiekcie znajdować się będzie sala konferencyjna, w której będą miały miejsce szkolenia, konferencje, ważne spotkania stowarzyszeń oraz organizacji pozarządowych, a także uroczyste sesje Rady Miejskiej w Chełmku. Ponadto powstaną pokoje gościnne, służące głównie gronu gości odwiedzających gminę Chełmek, w tym reprezentantów zaprzyjaźnionego miasta Leinefelde – Worbis. Pięknie wyglądająca Willa stanie się wizytówką miasta a także wciąż funkcjonującym pomnikiem historii Chełmka.	800 000 zł	Gmina Chełmek, <u>Partnerzy:</u> Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chełmku
VIII.2.	Wydanie monografii gminy wraz z przewodnikiem multimedialnym	2009	Monografia wraz z przewodnikiem multimedialnym będzie kompendium wiedzy o dawnej i dzisiejszej gminie Chełmek. Obok konwencjonalnych materiałów i opracowań historycznych znajdzie się zbiór danych ukazujących obecny charakter i obraz gminy. Książce towarzyszyć będzie płyta CD zawierająca multimedialny przewodnik. Znajdą się w niej opracowania w atrakcyjnej formie graficznej	30 000 zł	Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chełmku, <u>Partnerzy:</u> Gmina Chełmek,

			<p>mapy, dokumenty i filmy przybliżające mieszkańcom i turystom gminę.</p> <p>W opracowaniach zostanie odzwierciedlony znamieny wpływ Tomasza i Jana Baty na rozwój Chełmka i okolic. Monografia będzie wydana w języku polskim i angielskim.</p> <p>Dzięki publikacji monografii oraz wydaniu przewodnika multimedialnego na CD wzrośnie wśród mieszkańców świadomość własnego dziedzictwa. Jednocześnie monografia będzie promocją Chełmka wśród turystów.</p>		<p>Robotnicze Stowarzyszenie Twórców Kultury w Chełmku, Bobreckie Stowarzyszenie Kulturalno _ Oświatowe „Spichlerz”, Stowarzyszenie Klub Idei Tomasza Baty w Chełmek, PTTK o/Chełmek, samorządowe zespoły szkół i przedszkoli z terenu gminy Chełmek</p>
VIII.3.	<p>Międzynarodowa sesja popularnonaukowa poświęcona przemysłowej, społecznej i kulturotwórczej roli Baty w rozwoju Chełmka</p>	2008	<p>Dwudniowy cykl wykładów, projekcji i prezentacji, ukazujących w różnych aspektach wpływ Tomasza i Jana Baty na rozwój Chełmka. Sesja będzie miała popularnonaukowy charakter. Materiały i opracowania naukowców uczestniczących w projekcie zostaną zamieszczone w planowanej monografii gminy. Celem projektu jest promocja Chełmka w międzynarodowej prasie, zacieśnienie kontaktów między Chełmkim a krajowym oraz zagranicznym środowiskiem naukowym.</p>	20 000 zł	<p>Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chełmku</p> <p><u>Partnerzy:</u> Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Muzeum Baty w Zlinie, Konsulat Republiki Czeskiej w Katowicach, Gmina Chełmek, Stowarzyszenie Klub Idei Tomasza Baty w Chełmku</p>

VI. ► Wskaźniki realizacji programu

W celu racjonalnego, sprawnego i efektywnego wykorzystania środków strukturalnych, Unia Europejska nakłada na beneficjentów pomocy, obowiązek monitorowania, obok wydatków, także efektów rzeczowych wdrażania działań. Zgodnie z metodologią stosowaną przy tworzeniu projektów europejskich stosuje się trzy rodzaje wskaźników monitoringu rzeczowego:

Produkt – bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia mierzony konkretnymi wielkościami.

Rezultat – bezpośredni i natychmiastowy wpływ zrealizowanego projektu na otoczenie społeczno-ekonomiczne, uzyskany natychmiast lub krótko po zakończeniu realizacji projektu.

Oddziaływanie – długofalowa konsekwencja zrealizowanego projektu wykraczająca poza natychmiastowe efekty.

Tabela 62. Wskaźniki mierzalne i niemierzalne osiągnięć działań
Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chelmek

Nazwa zadania	Wskaźniki produktu	Wskaźniki rezultatu	Wskaźniki oddziaływania
I.1.1. Budowa centrum miasta Chelmek wraz z zapleczem rekreacyjnym – etap I 1. Budowa Centrum misat Chelmek (teren pomiędzy Urzędem Miejskim, a budynkiem byłego przedszkola), 2. Budowa centrum sportowego 2. Modernizacja Parku Miejskiego	1) ilość wybudowanych obiektów sportowych – 1 szt., 2) powierzchnia wybudowanych obiektów sportowych – 60 000 m ² , 3) ilość zmodernizowanych obiektów lokalnej infrastruktury rekreacyjno-kulturalnej– 1 szt., 4) powierzchnia zmodernizowanych obiektów lokalnej infrastruktury rekreacyjno-kulturalnej– 43 998 m ² , 5) długość wybudowanych ścieżek rowerowo-spacerowych – 1,93 km,	1) liczba osób korzystających z infrastruktury sportowo – rekreacyjnej (wzrost z 20 000 osób w 2008 r. do 50 000 osób w 2015 roku), 2) liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury i sportu – 15 ofert do 2015 roku,	1) aktywizacja mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, poprzez poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu, 2) poprawa stanu zdrowia społeczności lokalnej, 3) zwiększenie ilości miejsc bezpiecznych dla dzieci i młodzieży, 4) uatrakcyjnienie oferty turystyczno – rekreacyjnej, wzrost atrakcyjności oraz poprawa estetyki gminy, 5) niwelowanie zjawisk patologicznych poprzez rozszerzenie oferty zajęć sportowo – rekreacyjnych,
I.1.2. Budowa centrum miasta Chelmek wraz z zapleczem rekreacyjnym – etap II – Budowa rynku w mieście Chelmek	1) liczba budynków poddanych remontowi / przebudowie – 2 szt., 2) liczba obiektów nowopowstałych – 6 szt.,	1) liczba nowych miejsc pracy – 50 szt., 2) liczba osób korzystających z nowej lokalnej infrastruktury –	1) poprawa komfortu życia w mieście – 2) poprawa estetyki, wizerunku miasta, 3) zmniejszenie poziomu bezrobocia,

	<p>3) powierzchnia zdegradowanych dzielnic i miast poddanych rehabilitacji – 28 300 m²,</p> <p>4) powierzchnia zabudowy – 4 450 m²,</p> <p>5) kubatura obiektów (wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych) – 50 000 m³,</p> <p>6) powierzchnia użytkowa – 11 720 m²,</p> <p>7) powierzchnia użytkowa dla usług – 3 800 m²,</p> <p>8) powierzchnia użytkowa mieszkań – 7 920 m²,</p> <p>9) ilość nowych mieszkań – 157 szt.,</p> <p>10) ilość miejsc (stanowisk) parkingowych – 187 szt.,</p> <p>11) długość ulic dojazdowych – 640 m,</p>	<p>13 000 osób,</p> <p>3) liczba nowych punktów usługowych na terenie zrewitalizowanym – 29 szt.,</p>	<p>4) wzrost atrakcyjności inwestycyjnej,</p> <p>5) niwelowanie zjawisk patologicznych,</p>
<p>I. 2. Modernizacja kompleksu rekreacyjnego „Stawy” wraz z powstaniem odcinka regionalnego szlaku rowerowego w gminie Chelmek</p>	<p>1) długość przebudowanych szlaków turystycznych – 11 km,</p> <p>2) długość wybudowanych szlaków turystycznych – 11 km,</p> <p>3) liczba zmodernizowanych obiektów rekreacyjnych – 1 szt.,</p> <p>4) powierzchnia zmodernizowanych obiektów rekreacyjnych – 220 000 m²,</p>	<p>1) liczba korzystających z rozbudowanych / przebudowanych / zmodernizowanych obiektów – docelowo w 2014 – 60 000 osób,</p> <p>2) liczba nowych miejsc pracy – 2 osoby,</p> <p>3) liczba nowych punktów usługowych na terenie zrewitalizowanym – 3 szt.</p>	<p>1) polepszenie dostępu do infrastruktury turystyczno – rekreacyjnej,</p> <p>2) aktywizacja mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, poprzez poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu,</p> <p>3) uatrakcyjnienie oferty turystyczno – rekreacyjnej,</p> <p>4) wzrost atrakcyjności miasta i gminy pod względem turystycznym</p> <p>5) poprawa estetyki miasta, gminy,</p> <p>6) niwelowanie zjawisk patologicznych poprzez rozszerzenie</p>

			oferty zajęć turystyczno – rekreacyjnych,
II.1. Modernizacja dróg w mieście Chelmek	1) długość przebudowanych dróg – ok. 9 km, 2) długość wybudowanej infrastruktury około – drogowej – chodników – ok. 5 km,	1) zmniejszenie wypadkowości na terenie gminy – (docelowo do 2015 roku) o 6%,	1) zwiększenie bezpieczeństwa pieszych, zwłaszcza dzieci i młodzieży w drodze do szkoły, 2) zwiększenie standardu życia mieszkańców, 3) wzrost atrakcyjności gminy,
III.1. Modernizacja systemu wodno-ściekowego gminy Chelmek	1) długość wybudowanej sieci wodociągowej – 0,85 km, 2) długość zmodernizowanej sieci wodociągowej -7,2 km, 3) długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej – 34,2 km, 4) liczba zmodernizowanych stacji uzdatniania wody – 1 szt.	1) liczba mieszkańców podłączonych do sieci wodociągowej – 12 716 osób (w 2015 roku), 2) stopień zwodociągowania gminy – 99%, 3) liczba nowych mieszkańców stałych gminy podłączonych do sieci kanalizacyjnej – 5 432 osób (w 2015 roku), 3) stopień skanalizowania gminy – 72,5%, 4) ilość ścieków dostarczanych przez mieszkańców do sieci kanalizacyjnej – 147 824 m ³ /rok (w 2015 roku), 5) ilość ścieków dostarczanych do sieci kanalizacyjnej przez podmioty gospodarcze – 100 010 m ³ /rok (w 2015 roku),	1) poprawa jakości wód powierzchniowych i gruntowych, jakości gleby i powietrza, 2) wzrost ilości ścieków oczyszczanych, wzrost ilości usuwanych ładunków ze środowiska, 3) zachowanie (odtworzenie) gatunków fauny i flory, 4) wzrost wartości parcel budowlanych w gminie Chelmek, 5) wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej regionu, 6) poprawa zdrowia i jakości życia mieszkańców, 7) efekty kulturowe i cywilizacyjne – popularyzacja proekologicznych zachowań społeczności poprzez poszanowanie środowiska naturalnego, 8) niwelowanie różnic regionalnych i subregionalnych w wymiarze gęstości

			sieci kanalizacyjnej, wielkości ścieków oczyszczonych, wydatków na ochronę środowiska, 9) kreowanie bezpośredniego stałego zatrudnienia oraz zadania okresowego w związku z realizacją inwestycji,
III.2. Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne	1) grubość uszczelnienia mineralnego wykonanego z warstwy gruntu – 0,50 m, 2) powierzchnia zrekultywowanego obszaru składowiska odpadów – 6 170 m ² , 3) nachylenie wierzchołki – 1%, 4) spadek skarpy – 1:1,	1) liczba mieszkańców obsługiwanych przez składowisko odpadów – ok. 12 500 osób,	1) poprawa poziomu jakości życia mieszkańców, 2) poprawa stanu środowiska naturalnego,
III.3. Modernizacja sieci ciepłowniczej od komory K IV do budynku Urzędu Miejskiego	1) długość nowej sieci ciepłowniczej – 320 m,	1) liczba budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej – 5 szt., 2) wzrost wydajności systemu ciepłego, 3) likwidacja strat ciepła, 4) spadek awaryjności systemu,	1) poprawa estetyki, wizerunku miasta, 2) poprawa stanu środowiska naturalnego,
III.4. Modernizacja sieci ciepłowniczej od plotu PZPS do komory K III	1) długość nowej sieci ciepłowniczej – 232m,	1) liczba budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej – 1 100 szt., 2) wzrost wydajności systemu ciepłego, 3) likwidacja strat ciepła, 4) spadek awaryjności systemu,	1) poprawa estetyki, wizerunku miasta, 2) poprawa stanu środowiska naturalnego,
III.5. Podłączenie budynków wielorodzinnych do sieci ciepłowniczej	1) długość nowej sieci ciepłowniczej – 580 m,	1) liczba budynków podłączonych do wybudowanej sieci ciepłowniczej – 16 szt., 2) liczba osób	1) wzrost komfortu życia mieszkańców, 2) poprawa stanu środowiska naturalnego,

		korzystających z wybudowanej sieci – 860 osób,	
III.6. Podłączenie budynków planowanych do budowy (basenu, kortów tenisowych, budynku GS) do sieci ciepłowniczej	1) długość wybudowanej sieci ciepłowniczej – 250 m,	1) liczba obiektów podłączonych do sieci ciepłowniczej – 2 szt.	1) wzrost atrakcyjności miasta i gminy, 2) podniesienie standardu życia mieszkańców,
IV.1. Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych w Chelmku	1) liczba budynków poddanych termorenowacji – 20 sztuk, 2) powierzchnia budynków poddanych termorenowacji – 12 538,85 m ² , 3) powierzchnia elewacji budynków poddanych termomodernizacji – 16 207,16 m ² , 4) powierzchnia wymienionych okien i drzwi w budynkach – 2 255,79 m ² ,	1) liczba osób korzystających i infrastruktury mieszkaniowej – (wszystkie pomieszczenia zajęte) – 652 osoby, 2) oszczędności z tytułu kosztów ogrzewania – 423 268 zł/rok,	1) wzrost zadowolenia i komfortu mieszkańców, 2) wzrost bezpieczeństwa mieszkańców, 3) oprawa estetyki miasta,
IV.2. Odnowienie osiedla „Stara Kolonia”	1) liczba odnowionych budynków – 18 2) powierzchnia odnowionych budynków – 2 500 m ² ,	1) liczba osób korzystających i infrastruktury mieszkaniowej – 220 osób,	1) wzrost zadowolenia i komfortu mieszkańców, 2) wzrost bezpieczeństwa mieszkańców, 3) poprawa estetyki miasta,
IV.3. Remont i budowa dróg, chodników oraz parkingów przy budynkach mieszkalnych należących do Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej „Budowlanka” w Oświęcimiu	1) długość wyremontowanych / wybudowanych chodników – 585 m, 2) długość wybudowanych / wyremontowanych dróg – 365 m, 3) liczba miejsc postojowych -87 szt., 4) liczba miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych – 2 szt.,	1) zwiększenie płynności ruchu, 2) poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, 3) liczba mieszkańców korzystających i infrastruktury – 1 495 osób,	1) podwyższenie komfortu życia mieszkańców, 2) poprawa estetyki miasta,

IV.4. Termomodernizacja budynków mieszkalnych (wielorodzinnych) Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej „Budowlanka” w Oświęcimiu	1) liczba budynków poddanych termomodernizacji – 10 szt., 2) powierzchnia budynków poddanych termorenowacji – 19 300 m ² ,	1) liczba osób korzystających i infrastruktury mieszkaniowej – 1 400 osób, 2) oszczędności z tytułu kosztów ogrzewania – 20%,	1) wzrost zadowolenia i komfortu mieszkańców, 2) wzrost bezpieczeństwa mieszkańców, 3) poprawa estetyki miasta,
IV.5. Remont drogi i chodników przy budynkach mieszkalnych Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej „Budowlanka” w Oświęcimiu	1) długość wyremontowanych chodników – 350 m, 2) długość wyremontowanej drogi – 150 m, 3) powierzchnia przebudowanych parkingów – 710 m ² ,	1) zwiększenie płynności ruchu, 2) poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, 3) liczba mieszkańców korzystających i infrastruktury – 560 osób,	1) podwyższenie komfortu życia mieszkańców, 2) poprawa estetyki miasta,
V.1. Rozwój Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej w Chelмку	1) długość zmodernizowanej drogi – ok. 4 km, 2) długość zmodernizowanych i wybudowanych chodników – 2 km,	1) powierzchnia terenu, który stał się dostępny w wyniku realizacji projektu – 27 ha, 2) ilość nowych miejsc pracy – (docelowo do 2015 roku) – 300 szt.	1) wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta, 2) wzrost standardu życia mieszkańców, 3) zmniejszenie poziomu bezrobocia,
V.2. Rozszerzenie obszaru Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej w Chelмку	1) długość wybudowanej sieci wodno – kanalizacyjnej – b.d. 2) długość wybudowanej sieci energetycznej – b.d. 3) długość wybudowanej sieci gazowej – b.d. 4) długość wybudowanej sieci telekomunikacyjnej – b.d. 5) długość wybudowanych dróg – b.d. 6) liczba miejsc parkingowych – b.d. (wartość wskaźników dostępne będą po wykonaniu	1) powierzchnia terenu, który stał się dostępny w wyniku realizacji projektu – 20 ha, 2) liczba nowych podmiotów gospodarczych – 20 szt. (do 2015 roku), 3) ilość nowych miejsc pracy – (do 2015 roku) – 1 000 szt.	1) wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta, 2) wzrost standardu życia mieszkańców, 3) zmniejszenie poziomu bezrobocia,

	dokumentacji technicznej),		
VI.1. Bezpieczne miasto – monitoring wizyjny miasta Chelmek	1) liczba nowych kamer zamontowanych w ramach monitoringu wizyjnego – ok. 10 szt., 2) liczba miejsc objętych monitoringiem – 10 szt.	1) zwiększenie jakości materiału dowodowego, 2) wzrost poziomu bezpieczeństwa mieszkańców, 3) spadek poziomu przestępczości, 4) liczba nowych miejsc pracy – 4 szt.	1) niwelowanie zjawisk patologicznych, 2) podwyższenie komfortu życia mieszkańców, 3) poprawa estetyki miasta,
VI.2. Poprawa bezpieczeństwa publicznego mieszkańców miasta Chelmek	1) liczba specjalistycznych pojazdów zakupionych na potrzeby bezpieczeństwa publicznego mieszkańców – 1 szt.,	1) wzrost poziomu bezpieczeństwa mieszkańców, 2) zwiększenie skuteczności przeprowadzanych akcji w trakcie sytuacji kryzysowych,	1) podwyższenie komfortu życia mieszkańców,
VI.3. Modernizacja obiektu Fundacji im. Brata Alberta w Chelмку	1) liczba zmodernizowanych budynków – 1 szt., 2) powierzchnia odnowionego budynku – 1 414,74 m ² , 3) liczba zmodernizowanych pomieszczeń – ok. 14 pomieszczeń, 4) liczba zakupionych i zainstalowanych urządzeń niwelujących bariery architektoniczne – 2 szt., (dźwig, schodolaz),	1) wzrost liczby osób korzystających z obiektu (podopiecznych, uczestników warsztatów) – o 30 osób, 2) likwidacja barier architektonicznych w obiekcie użyteczności publicznej, 3) zapewnienie komfortowych warunków dla podopiecznych oraz kadry,	1) powstanie nowych miejsc pracy, 2) wzrost liczby osób niepełnosprawnych korzystających z obiektu, 3) poprawa standardu życia mieszkańców – podopiecznych,
VI.4. Modernizacja budynku Samodzielnego Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Chelмку wraz z infrastrukturą towarzyszącą	1) liczba zmodernizowanych lokalnych ośrodków zdrowia – 1 szt., 2) powierzchnia zmodernizowanych lokalnych ośrodków zdrowia – 2 248,1 m ² , 3) długość zmodernizowanych ciągów pieszo – jezdnych – ok. 70 m,	1) wzrost liczby pacjentów ośrodka zdrowia – 50 osób / rocznie, 2) wzrost liczby przedsiębiorstw korzystających z usług ośrodka – 5 firm / rocznie, 3) podwyższenie komfortu korzystania z usług ośrodka	1) wzrost zadowolenia ze świadczonych usług przez ośrodek, 2) podniesienie komfortu życia mieszkańców, 3) poprawa estetyki miasta, 4) powstanie nowych miejsc pracy,

	4) liczba wyremontowanych pomieszczeń – 6 szt. 5) liczba zakupionych i zainstalowanych urządzeń niwelujących bariery architektoniczne – 1 szt.,	zdrowia, 4) podniesienie jakości usług świadczonych przez ośrodek zdrowia,	
VI.5. Komputeryzacja Samodzielnego Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Chelmku	1) liczba nowych stanowisk komputerowych wraz oprogramowaniem komputerowym – 15 szt., 2) liczba elektronicznej kartoteki – rejestracji pracowników – 2 szt.	1) liczba przeszkolonych pracowników ośrodka – 60 osób, 2) liczba pacjentów umieszczonych w elektronicznej kartotece – 13 000 osób, 3) podniesienie jakości usług świadczonych przez ośrodek zdrowia,	1) wzrost zadowolenia ze świadczonych usług przez ośrodek, 2) podniesienie komfortu życia mieszkańców,
VI.6. Modernizacja instalacji C.O. oraz wodnokanalizacyjnej w Samodzielnym Gminnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Chelmku	1) liczba zakupionych i zamontowanych kolektorów słonecznych – 3 szt., 2) modernizacja sieci C.O. oraz wodnokanalizacyjnej w budynku dwukondygnacyjnym, składającego się z trzech pawilonów o łącznej powierzchni użytkowej 2 248,1 m ² ,	1) zmniejszenie kosztu zużycia energii cieplnej, 2) zapewnienie komfortowych warunków dla pacjentów oraz kadry,	1) wzrost zadowolenia ze świadczonych usług przez ośrodek, 2) podniesienie komfortu życia mieszkańców, 3) podniesienie jakości usług świadczonych przez ośrodek zdrowia,
VI.7. Zakup aparatury medycznej oraz niezbędego wyposażenia gabinetów w Samodzielnym Gminnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Chelmku	1) liczba zakupionego sprzętu medycznego – ok. 20 szt., 2) liczba gabinetów wyposażonych w nowy sprzęt medyczny – ok. 39,	1) liczba personelu medycznego przeszkolonego do korzystania z nowego sprzętu – 55 osób, 2) wzrost liczby pacjentów ośrodka zdrowia – 50 osób / rocznie, 3) wzrost liczby przedsiębiorstw korzystających z usług ośrodka – 5 firm / rocznie, 4) podwyższenie komfortu korzystania z usług ośrodka	1) wzrost zadowolenia ze świadczonych usług przez ośrodek, 2) podniesienie komfortu życia mieszkańców,

		zdrowia, 5) podniesienie jakości usług świadczonych przez ośrodek zdrowia, 6) zwiększenie skuteczności diagnozowania chorób,	
VI.8. Utworzenie Centrum Odnowy Biologicznej SPA przy Samodzielnym Gminnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Chełmku.	1) powierzchnia powstałego Centrum – 158,90 m ² , 2) liczba zakupionego sprzętu rehabilitacyjnego – 10 szt.	1) liczba usług oferowanych przez Centrum – 10 szt. 2) liczba osób korzystających z Centrum – 2 000 osób / rocznie, 3) powstanie nowych miejsc pracy – 4 osoby,	1) wzrost zadowolenia ze świadczonych usług przez ośrodek, 2) podniesienie komfortu i standardu życia mieszkańców, 3) aktywizacja mieszkańców poprzez poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu, 4) poprawa stanu zdrowia społeczności lokalnej,
VI.9. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dostępny dla wszystkich – likwidacja barier architektonicznych w siedzibie MOPS-u w Chełmku	1) liczba zakupionych i zainstalowanych urządzeń niwelujących bariery architektoniczne – 1 szt.,	1) likwidacja barier architektonicznych w siedzibie ośrodka,	1) wzrost jakości życia niepełnosprawnych mieszkańców, 2) wzrost zadowolenia ze świadczonych usług przez ośrodek,
VI.10. Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	1) liczba szkoleń, kursów zorganizowanych dla pracowników MOPS – ok. 10 szt., 2) liczba przeszkolonych pracowników MOPS – 18 osób,	1) podniesienie kwalifikacji i umiejętności zawodowych pracowników MOPS, doskonalenie kompetencji i metodyki pracy,	1) wzrost jakości i skuteczności usług świadczonych przez MOPS,
VI.11. Wyrównanie szans osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w zakresie korzystania z pełnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej – osób	1) liczba miejsc, o które rozszerzona zostanie baza Środowiskowego Domu Pomocy – 10 miejsc, 2) liczba pomieszczeń przystosowanych na	1) wzrost liczby osób korzystających z usług ośrodka – 10 osób, 2) liczba osób niepełnosprawnych korzystających z usług ośrodka – 10 osób,	1) wzrost jakości życia mieszkańców, 2) wzrost zadowolenia ze świadczonych usług przez ośrodek,

niepełnosprawnych ruchowo i w zakresie zdrowia psychicznego	potrzeby ośrodka typu AC – 4 szt., 3) liczba zakupionego sprzętu rehabilitacyjnego – 7 szt., 4) liczba zakupionych i zainstalowanych urządzeń niwelujących bariery architektoniczne – 4 szt.		
VI.12. Dom Dziennego Pobytu	1) ilość terapii zajęciowych dla podopiecznych ośrodka – 7 grup tematycznych, 2) liczba wydawanych posiłków – ok. 50 posiłków dziennie,	1) zróżnicowanie oferty pomocy społecznej, 2) liczba pomocobiorców – ok. 40 osób,	1) wzrost jakości życia pomocobiorców, 2) wzrost zadowolenia ze świadczonych usług przez ośrodek, 3) zmniejszenie liczby wykluczonych społecznie mieszkańców,
VI.13. Prowadzenie działań na rzecz osób niepełnosprawnych	1) liczba nowych zajęć terapeutycznych – 2 szt. (zajęcia rehabilitacyjne indywidualne i grupowe),	1) liczba osób niepełnosprawnych, które mogą skorzystać z pomocy – 200 osób / rocznie	1) wzrost jakości życia pomocobiorców, 2) zmniejszenie liczby wykluczonych społecznie mieszkańców,
VI.14. Prowadzenie działań na rzecz edukacji, oświaty, wychowania	1) liczba nowych zajęć socjoterapeutycznych – ok. 10 grup tematycznych,	1) liczba dzieci i młodzieży, które skorzystają z zajęć prowadzonych przez świetlice – ok. 1 000 osób / rocznie,	1) aktywizacja mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, poprzez poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu, 2) niwelowanie zjawisk patologicznych poprzez rozszerzenie oferty zajęć, 3) zmniejszenie wskaźnika przestępczości w gminie, 4) uatrakcyjnienie Chełmka, jako miejsca zamieszkania, wzrost jakości życia mieszkańców,

VI.15. Program „Porządek i bezpieczeństwo publiczne oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym”	1) liczba nowych zajęć terapeutycznych – ok. 10 grup tematycznych,	1) liczba osób korzystających z zajęć – ok. 1 000 osób / rocznie,	1) aktywizacja mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, poprzez poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu, 2) niwelowanie zjawisk patologicznych poprzez rozszerzenie oferty zajęć, 3) zmniejszenie wskaźnika przestępczości w gminie, 4) uatrakcyjnienie Chełmka, jako miejsca zamieszkania, wzrost jakości życia mieszkańców,
VII.1. Przestrzeń miejska przestrzenią sztuki	1) liczba działań artystycznych prowadzonych w ramach projektu – 8 szt., 2) liczba powstałych prac artystycznych – 8 szt.	1) liczba odbiorców projektu – 13 000 osób / rocznie,	1) zróżnicowanie oferty kulturalnej ośrodka, 2) wzrost estetyki miasta, 3) promocja miasta, 4) aktywizacja mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, poprzez poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu, 5) niwelowanie zjawisk patologicznych poprzez rozszerzenie oferty zajęć, 6) zmniejszenie wskaźnika przestępczości w gminie, 7) uatrakcyjnienie Chełmka, jako miejsca zamieszkania, wzrost jakości życia mieszkańców,
VII.2. Ścieżkami gminnej historii	1) długość szlaku turystyczno-spacerowego – ok. 10 km, 2) liczba zinwentaryzowanych miejsc – ok. 15 miejsc,	1) liczba osób korzystających z infrastruktury turystyczno – rekreacyjnej – 13 000 osób / rocznie, 2) zwiększenie liczby	1) polepszenie dostępu do infrastruktury turystyczno – rekreacyjnej, 2) aktywizacja mieszkańców, w tym

	3) liczba wydawnictw – 1 pozycja,	turystów – 1 000 osób / rocznie,	dzieci i młodzieży, poprzez poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu, 3) uatrakcyjnienie oferty turystyczno – rekreacyjnej, 4) wzrost atrakcyjności miasta i gminy pod względem turystycznym 5) poprawa estetyki miasta, gminy, 6) promocja miasta,
VII.3. Wzgórze Skala – miejsce pamięci i wypoczynku	1) liczba punktów turystyczno – widokowych – 1 szt. 2) liczba powstałych platform widokowych – 1 szt.	1) liczba osób korzystających z infrastruktury turystyczno - rekreacyjnej – 15 000 osób / rocznie, 2) zwiększenie liczby turystów – 1 000 osób / rocznie,	1) polepszenie dostępu do infrastruktury turystyczno – rekreacyjnej, 2) aktywizacja mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, poprzez poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu, 3) uatrakcyjnienie oferty turystyczno – rekreacyjnej, 4) wzrost atrakcyjności miasta i gminy pod względem turystycznym 5) poprawa estetyki miasta, gminy, 6) promocja miasta,
VII.4. Język obcy drzwiami do rozwoju i kariery	1) liczba kursów – 1 szt., 2) liczba nauczycieli i pracowników oświaty biorących udział w kursach – ok. 20 osób,	1) podniesienie kwalifikacji i umiejętności zawodowych nauczycieli,	1) wzrost poziomu nauczania języka w szkołach, 2) podniesienie znajomości języka obcego przez uczniów,
VII.5. Projekt: TENIS – sport, tradycja, wychowanie	1) liczba kursów – 3 formy, 2) liczba uczestników kursu – 7 000 osób / rocznie 3) liczba instruktorów – 2 osoba,	1) zdobycie umiejętności gry w tenisa,	1) krzewienie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, 2) podtrzymywanie tradycji tenisowych Chełmka, 3) edukacja przez

			<p>sport, 4) promocja gminy, regionu, 5) aktywizacja mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, poprzez poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu, 6) poprawa stanu zdrowia uczestników kursu, 7) niwelowanie zjawisk patologicznych poprzez rozszerzenie oferty zajęć, 8) zmniejszenie wskaźnika przestępczości w gminie, 9) uatrakcyjnienie Chełmka, jako miejsca zamieszkania, wzrost jakości życia mieszkańców,</p>
VII. 6. Projekt „Talenty – dziecko zdolne w środowisku”	<p>1) liczba zajęć – 10 obszarów tematycznych, 2) liczba uczestników zajęć – 120 osób, 3) liczba instruktorów – 40 osób,</p>	<p>1) rozwój indywidualnych talentów dzieci i młodzieży,</p>	<p>1) możliwość oceny samorealizacji przez dzieci i młodzież, 2) aktywizacja dzieci i młodzieży, poprzez poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu, 3) niwelowanie zjawisk patologicznych poprzez rozszerzenie oferty zajęć, 4) zmniejszenie wskaźnika przestępczości w gminie, 5) uatrakcyjnienie Chełmka, jako miejsca zamieszkania, wzrost jakości życia mieszkańców,</p>
VII.7. Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu	<p>1) liczba zajęć – 2 dyscypliny sportowe (zajęcia z piłki nożnej i siatkówki), 2) liczba uczestników</p>	<p>1) upowszechnienie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży,</p>	<p>1) krzewienie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, 2) edukacja przez sport,</p>

	zajęć – 120 osób, 3) liczba instruktorów – 8 osób,		3) aktywizacja mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, poprzez poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu, 4) poprawa stanu zdrowia uczestników kursu, 5) niwelowanie zjawisk patologicznych poprzez rozszerzenie oferty zajęć, 6) zmniejszenie wskaźnika przestępczości w gminie, 7) uatrakcyjnienie Chełmka, jako miejsca zamieszkania, wzrost jakości życia mieszkańców,
VII.8. Upowszechnianie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji	1) liczba spotkań promocyjnych – 4 szt., 2) liczba wystaw – 2 szt., 3) liczba wydawnictw – 1 pozycja,	1) liczba odbiorców – 1 000 osób, 2) upowszechnianie tradycji obuwniczych,	1) zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy, 2) promocja gminy, 3) aktywizacja mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, poprzez poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu,
VII. 9. Krajoznawstwo oraz wypoczynek dzieci i młodzieży	1) liczba imprez turystyczno – rekreacyjno – krajoznawczych – 15 imprez, 2) liczba zajęć – 5 obszarów tematycznych, 3) liczba dzieci i młodzież uczestniczących w imprezach i zajęciach – 150 osób, 4) liczba instruktorów – 6 osób,	1) krajoznawstwo oraz wypoczynek dzieci i młodzieży,	1) promocja gminy, 2) aktywizacja mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, poprzez poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu, 3) poprawa stanu zdrowia uczestników kursu, 4) niwelowanie zjawisk patologicznych poprzez rozszerzenie oferty zajęć, 5) zmniejszenie wskaźnika przestępczości w gminie, 6) uatrakcyjnienie

			Chełmka, jako miejsca zamieszkania, wzrost jakości życia mieszkańców,
VIII.1. Modernizacja willi Gabesama w Chełmku	1) liczba zmodernizowanych obiektów - 1 szt. 2) powierzchnia zmodernizowanego obiektu – ok. 150 m ² 3) liczba wyremontowanych pomieszczeń – 10 szt. 4) liczba pokoi gościnnych – 4 szt.	1) liczba szkoleń, konferencji, spotkań – 25 szt./rocznie, 2) powstanie nowych miejsc pracy – 1 osoba,	1) poprawa estetyki miasta, 2) zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy,
VIII.2. Wydanie monografii gminy wraz z przewodnikiem multimedialnym	1) liczba wydanych monografii – 1 szt. 2) liczba wydanych przewodników – 1 szt. 3) liczba wydanych przewodników multimedialnych – 1 szt.	1) liczba odbiorców – 1 000 osób, 2) wzrost liczby turystów – 500 osób rocznie,	1) promocja gminy, 2) zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy, tradycji,
VIII.3. Międzynarodowa sesja popularnonaukowa poświęcona przemysłowej, społecznej i kulturotwórczej roli Baty w rozwoju Chełmka	1) liczba sesji – 1 szt. 2) liczba wydanych monografii – 1 szt., 3) liczba wykładowców – ok. 10 osób,	1) liczba odbiorców – 300 osób,	1) promocja gminy, 2) zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy, tradycji, 3) zacieśnienie kontaktów między Chełmkiem a krajowym oraz zagranicznym środowiskiem naukowym.

VII. ► Plan finansowy realizacji rewitalizacji

VII.1. ► Zadania o charakterze przestrzennym (techniczno-materialnym)

- **Cel szczegółowy I. Powstanie centrum miasta wraz z rozwojem nowoczesnej i zróżnicowanej bazy sportowo-rekreacyjnej**

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji	Koszt całkowity	w tym	
				środki publiczne	środki prywatne
I.1.1.	Budowa centrum miasta Chełmek wraz z zapleczem rekreacyjnym – etap I: 1. Budowa centrum miasta Chełmek (teren pomiędzy Urzędem Miejskim, a budynkiem byłego przedszkola), 2. Budowa centrum sportowego 3. Modernizacja Parku Miejskiego	2009-2011	15 000 000	15 000 000	0
I.1.2.	Budowa centrum miasta Chełmek wraz z zapleczem rekreacyjnym – etap II – Budowa rynku w mieście Chełmek	2011-2013	25 000 000	15 000 000	2 250 000
I.2.	Modernizacja kompleksu rekreacyjnego „Stawy” wraz z powstaniem odcinka regionalnego szlaku rowerowego w gminie Chełmek	2010-2012	3 070 000	3 070 000	0
I.3.	Podłączenie obiektów planowanych do budowy w ramach centrum sportowego w Chełmku do sieci ciepłowniczej	2009-2010	450 000	225 000	225 000

- **Cel szczegółowy II. Poprawa miejskiej infrastruktury drogowej i komunikacyjnej.**

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji	Koszt całkowity	w tym	
				środki publiczne	środki prywatne
II.1.	Modernizacja dróg w mieście Chełmek	2009-2013	35 000 000	35 000 000	0

- **Cel szczegółowy III. Uporządkowana i przyjazna dla środowiska gospodarka wodno – kanalizacyjna, gospodarka odpadami oraz gospodarka ciepła.**

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji	Koszt całkowity	w tym	
				środki publiczne	środki prywatne
III.1.	Modernizacja systemu wodno-ściekowego gminy Chełmek	2008-2013	57 333 935	57 333 935	0
III.2.	Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne	2008-2010	268 000	268 000	0

III.3.	Modernizacja sieci ciepłowniczej od komory K IV do budynku Urzędu Miejskiego	2009-2010	850 000	850 000	0
III.4.	Modernizacja sieci ciepłowniczej od płotu PZPS do komory K III	2009-2011	1 000 000	1 000 000	0
III.5.	Podłączenie budynków wielorodzinnych do sieci ciepłowniczej	2008	500 000	250 000	250 000

Cel szczegółowy IV. Modernizacja zasobów budownictwa mieszkaniowego.

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji	Koszt całkowity	w tym	
				środki publiczne	środki prywatne
IV.1.	Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych w mieście Chełmek	1 X 2008-31 XII 2009	3 053 040	1 468 470	1 584 570
IV.2.	Odnowienie osiedla „Stara Kolonia”	2008-2012	2 000 000	1 360 556	639 444
IV.3.	Remont i budowa dróg, chodników oraz parkingów przy budynkach mieszkalnych należących do Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej „Budowlanka” w Oświęcimiu	2009	700 000	490 000	210 000
IV.4.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych (wielorodzinnych) Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej „Budowlanka” w Oświęcimiu	2008-2010	2 210 000	1 547 000	663 000
IV.5.	Remont drogi i chodników przy budynkach mieszkalnych Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej „Budowlanka” w Oświęcimiu	2009	300 000	210 000	90 000

VII.2. ► Zadania o charakterze gospodarczym

Cel szczegółowy V. Wspieranie przedsiębiorczości poprzez dalszy rozwój Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej.

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji	Koszt całkowity	w tym	
				środki publiczne	środki prywatne
V.1.	Rozwój Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej w Chełmku	2010-2013	8 000 000	6 400 000	1 600 000
V.2.	Rozszerzenie obszaru Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej w Chełmku	2010-2013	15 000 000	15 000 000	0

VII.3. ► Zadania o charakterze społecznym

- **Cel szczegółowy VI. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego i socjalnego mieszkańców miasta.**

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji	Koszt całkowity	w tym	
				środki publiczne	środki prywatne
VI.1.	Bezpieczne miasto – monitoring wizyjny miasta Chełmek	2010-2012	500 000	500 000	0
VI.2.	Poprawa bezpieczeństwa publicznego mieszkańców miasta Chełmek	2010	850 000	850 000	0
VI.3.	Modernizacja obiektu Fundacji im. Brata Alberta w Chełmku	2009-2011	400 000	400 000	0
VI.4.	Modernizacja budynku Samodzielnego Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Chełmku wraz z infrastrukturą towarzyszącą	2008-2010	500 000	500000	0
VI.5.	Komputeryzacja Samodzielnego Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Chełmku	2009-2010	300 000	300 000	0
VI.6.	Modernizacja instalacji C.O. oraz wodnokanalizacyjnej w Samodzielnym Gminnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Chełmku	2009-2011	255 000	255000	0
VI.7.	Zakup aparatury medycznej oraz niezbędnego wyposażenia gabinetów w Samodzielnym Gminnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Chełmku	2008-2010	1 500 000	1 500 000	0
VI.8.	Utworzenie Centrum Odnowy Biologicznej SPA przy Samodzielnym Gminnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Chełmku	2009-2012	1 000 000	1 000 000	0
VI.9.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dostępny dla wszystkich – likwidacja barier architektonicznych w siedzibie MOPS-u w Chełmku	2010-2015	150 000	150 000	0
VI.10.	Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	2009-2015	17 500	17 500	0
VI.11.	Wyrównanie szans osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w zakresie korzystania z pełnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej – osób niepełnosprawnych ruchowo i w zakresie zdrowia psychicznego	2010 – termin zakończenia działań jest niemożliwy do określenia, gdyż będą one miały charakter stały	300 000	300 000	0

VI.12.	Dom Dziennego Pobytu	2010-2015	800 000	800 000	0
VI.13.	Prowadzenie działań na rzecz osób niepełnosprawnych	2009-2015	70 000	70 000	0
VI.14.	Prowadzenie działań na rzecz edukacji, oświaty, wychowania	2009-2015	315 000	315 000	0
VI.15.	Program „Porządek i bezpieczeństwo publiczne oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym”	2009-2015	203 000	203 000	0

• Cel szczegółowy VII. Zwiększenie oferty kulturalnej i sportowej.

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji	Koszt całkowity	w tym	
				środki publiczne	środki prywatne
VII.1.	Przeźrenie miejska przestrzenią sztuki	2007-2015	150 000	150 000	0
VII.2.	Ścieżkami gminnej historii	2007-2015	50 000	50 000	0
VII.3.	Wzgórze Skala – miejsce pamięci i wypoczynku	2009-2010	100 000	100 000	0
VII.4.	Utworzenie Zespołu Pieśni i Tańca w Chełmku	2007-2010	60 000	60 000	0
VII.5.	Język obcy drzwiami do rozwoju i kariery	2009-2010	100 000	100 000	0
VII.6.	Projekt: TENIS – sport, tradycja, wychowanie	2007-2013	1 050 000	1 050 000	0
VII.7.	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu	2009-2013	465 000	465 000	0
VII.8.	Upowszechnianie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji	2009-2013	35 000	35 000	0
VII.9.	Krajoznawstwo oraz wypoczynek dzieci i młodzieży	2009-2013	117 500	117 500	0

• Cel szczegółowy VIII. Zachowanie dziedzictwa Tomasza Baty.

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji	Koszt całkowity	w tym	
				środki publiczne	środki prywatne
VIII.1.	Modernizacja willi Gabesama w Chełmku	2009-2010	800 000	800 000	0
VIII.2.	Wydanie monografii gminy wraz z przewodnikiem multimedialnym	2009	30 000	30 000	0
VIII.3.	Międzynarodowa sesja popularnonaukowa poświęcona przemysłowej, społecznej i kulturotwórczej roli Baty w rozwoju Chełmka	2008	20 000	20 000	0

VIII. ► Instrumenty wdrażania programu i komunikacji społecznej

VIII.1. ► System wdrażania

OPERATOR – Instytucja Zarządzająca Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Chełmek

Mając na uwadze, że w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Chełmek znajdują się zadania różnych instytucji, zarówno publicznych, jak i niepublicznych, ważne jest wskazanie i określenie zadań Instytucji Zarządzającej Programem (operatora). Funkcję instytucji koordynującej realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie pełniło **Biuro ds. Rewitalizacji** przy Urzędzie Miejskim w Chełmku, a w jego ramach zadaniowy Zespół ds. Rewitalizacji Miasta, pracujący nad LPR. Do zakresu zadań Instytucji Zarządzającej należy:

- dokonanie oceny ex-ante (przed rozpoczęciem) realizacji Programu,
- kreowanie i przyjmowanie propozycji projektów od instytucji partnerskich – instytucji realizujących zadania, mieszkańców,
- przyjmowanie rocznych sprawozdań z realizacji projektów od instytucji partnerskich – instytucji realizujących zadania,
- przygotowywanie i składanie wniosków aplikacyjnych na zadania, w których instytucją realizującą jest gmina Chełmek,
- monitorowanie wdrażania poszczególnych zadań, w tym projektów instytucji partnerskich,
- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Programu,
- zapewnienie zgodności realizacji Programu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu,
- zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Programu (w tym informowanie o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów),
- przeprowadzanie okresowych (co najmniej raz w roku) spotkań z instytucjami partnerskimi – instytucjami realizującymi zadania w celu informowania o postępach w realizacji Programu i możliwościach finansowania zadań LPR,
- opracowywanie corocznych raportów dotyczących postępów we wdrażaniu Programu,
- coroczna aktualizacja zadań Programu,
- dokonanie oceny ex-post (po zakończeniu) realizacji Programu.

Dla właściwej realizacji i oceny Lokalnego Programu Rewitalizacji Instytucja Zarządzająca może dopraszać lokalnych ekspertów (przedstawicieli lokalnych środowisk społeczno-gospodarczych) oraz korzystać z opinii niezależnych doradców i usług innych instytucji.

Aktualizacja zapisów Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chełmek dokonywana będzie przez Instytucję Zarządzającą raz w roku i na podstawie złożonych przez zainteresowane podmioty wypełnionych kart zadania. W procesie wyboru projektów do aktualizowanego dokumentu LPR, brane będą pod uwagę kryteria hierarchizacji zawarte w niniejszym dokumencie.

Partnerstwo lokalne w realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji

Współpraca pomiędzy władzami gminy Chełmek, a pozostałymi partnerami, w tym sektorem prywatnym i organizacjami pozarządowymi w realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chełmek, opierać się będzie na kilkunastu zasadach:

- realizm – cele i terminy ich realizacji ustalane przez partnerów muszą być możliwe do osiągnięcia,
- pragmatyzm – poszukiwanie wymiernych i szybko osiągalnych rozwiązań jasno zdefiniowanych problemów,

- stosowność – metody pracy i zasoby muszą być dostosowane do wymogów konkretnych działań, partnerstwo musi umożliwiać osiąganie postępu w rozwoju lokalnym, przewyższanie kryzysów i osiąganie akceptowalnych rozwiązań,
- dzielenie wspólnej wizji przyszłości miasta, która rozwija się i wzbogaca wraz z realizacją projektów na rzecz rozwoju,
- otwartość i elastyczność pozwalające uczestniczyć jak największej liczbie osób i gwarantujące zróżnicowany skład partnerstwa, warunek jego pomysłowości i innowacyjności,
- wysłuchiwanie, szacunek i zaufanie, dzięki którym można przełamać potencjalne konflikty, uwzględnić różne punkty widzenia i osiągnąć prawdziwe porozumienie w miejsce pozornego konsensusu,
- wzajemne zrozumienie umożliwiające poznanie umiejętności i możliwości różnych partnerów oraz szybkie osiągnięcie najlepszej formy współdziałania i podziału obowiązków w konkretnych sytuacjach,
- zrozumienie i dostosowanie się do potrzeb różnych grup społecznych w celu zmobilizowania i uczynienia odpowiedzialnymi wszystkich mieszkańców miasta,
- przejrzystość działań i troska o informowanie, tak by wszyscy mogli uczestniczyć w działaniu i przez to zmieniać swoją mentalność,
- dyskusja nad rolą, funkcją i działaniami każdego z partnerów w celu wzmocnienia jego poparcia i zaangażowania,
- determinacja, na ogół ze strony kilku kluczowych osób, gwarantująca spójność projektu, jako całości i uniemożliwiająca rozpraszenie działań.

Powyższe zasady oznaczają, że partnerstwo lokalne zachowane zostanie nie tylko na czas opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chelmek, ale będzie trwać także na etapie wdrażania jego zapisów.

VIII.2. ► Systemy monitorowania, oceny i komunikacji społecznej

Kluczowe znaczenie w zakresie monitorowania i oceny realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chelmek ma Pełnomocnik Burmistrza ds. Rewitalizacji oraz Zespół ds. Rewitalizacji, którzy przyjmą rolę Instytucji Realizującej założenia Programu oraz Monitorującej. Ta druga funkcja będzie polegała na monitorowaniu przebiegu wykonywania przedsięwzięć zawartych w Programie Rewitalizacji, okresowej ocenie oraz podejmowaniu działań służących usprawnieniu realizacji LPR, w tym likwidacji barier stojących na drodze procesu wdrażania zadań.

Monitorowanie to proces systematycznego zbierania i analizowania wiarygodnych informacji finansowych i statystycznych dotyczących wdrażania zadań, którego celem jest zapewnienie zgodności realizacji projektów i Programu Rewitalizacji z wcześniej zatwierdzonymi założeniami. Monitorowanie realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chelmek prowadzone będzie w zakresie rzeczowym i finansowym.

Monitorowanie rzeczowe obejmować będzie skwantyfikowane dane obrazujące postęp we wdrażaniu Programu oraz umożliwienie oceny jego wykonania w odniesieniu do celów ustalonych w LPR i będzie prowadzony w trzech kategoriach:

- wskaźniki produktu,
- wskaźniki rezultatu,
- wskaźniki oddziaływania.

Monitorowanie finansowe obejmować będzie dane finansowe z realizacji projektów, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na niego środków, w oparciu o raporty okresowe obrazujące wysokość wkładu finansowego pochodzącego ze środków publicznych i prywatnych.

Skuteczność Lokalnego Programu Rewitalizacji poddawana będzie także **okresowej (corocznej) ocenie**. Dokonywana ona będzie przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Rewitalizacji oraz Zespół ds. Rewitalizacji, sporządzającego corocznie raport z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji, który następnie omawiany będzie na posiedzeniach Rady Miejskiej. Raport prezentowany będzie także przez Pełnomocnika oraz w/w Zespół w trakcie corocznych spotkań z instytucjami partnerskimi – instytucjami realizującymi zadania LPR w Chełmku.

Komunikacja społeczna Lokalnego Programu Rewitalizacji

Ważnym elementem realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chełmek będzie plan informowania i promocji Programu (komunikacja społeczna). Do jego podstawowych zadań należy:

- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o działaniach realizowanych przez różne podmioty w ramach procesu rewitalizacji miasta Chełmek,
- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania przez różne podmioty wsparcia finansowego w ramach funduszy strukturalnych i innych środków dotujących działania rewitalizacji w mieście,
- zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w realizowanie i monitorowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych,
- inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym, zwłaszcza z wykorzystaniem mediów lokalnych i regionalnych,
- wykorzystanie nowoczesnych technologii, takich jak Internet, poczta elektroniczna, cyfrowa archiwizacja dokumentów, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- promowanie udanych efektów współpracy pomiędzy gminą Chełmek a powiatem oświęcimskim, sektorem prywatnym i organizacjami pozarządowymi.

Działania promocyjne podejmowane w ramach realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chełmek będą uwzględniały potrzeby wymienionych grup docelowych w zakresie informacji oraz użytych instrumentów:

- **Opinia publiczna/mieszkańcy gminy** – powszechna wiedza na temat działań związanych z wdrażaniem oraz wykorzystaniem środków Unii Europejskiej i innych funduszy w ramach procesu rewitalizacji służyć będzie prezentacji korzyści płynących z członkostwa we Wspólnocie, budowaniu pozytywnego wizerunku podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania pomocy, jak również przyczyni się do poparcia dla zadań rewitalizacji, których bezpośrednim beneficjentem będzie społeczność lokalna gminy.
- **Beneficjenci** – to instytucje, osoby prawne i prywatne, które będą bezpośrednio realizować zadania w ramach procesu rewitalizacji i tym samym korzystać z wdrażanej pomocy. Będą to m.in.:
 - jednostki podległe samorządowi gminnemu bądź realizujące zadania jednostki samorządu gminnego,
 - jednostki podległe samorządowi powiatowemu bądź realizujące zadania jednostki samorządu powiatowego,
 - spółdzielnia mieszkaniowa,
 - dostawcy mediów,
 - podmioty gospodarcze,
 - osoby prywatne – właściciele nieruchomości (zwłaszcza terenów inwestycyjnych) w Chełmku, potencjalni przedsiębiorcy planujący inwestycje w mieście,
 - organizacje pozarządowe.

Partnerzy mogący wspomóc realizację zadań LPR, to m.in.:

- Administracja Domów Mieszkalnych sp. z o.o. w Chełmku,
- Beskidzka Energetyka, ENION S.A. – Oddział w Bielsku Białej,
- Fundacja im. Brata Alberta, Oddział w Chełmku,

- gminy sąsiednie,
- Klub Sportowy „Chełmek”,
- Komisariat Policji w Chełmku,
- Konsulat Republiki Czeskiej w Katowicach,
- Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Krakowie,
- Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie,
- Małopolski Urząd Wojewódzki,
- Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chełmku,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmku,
- Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Chełmku,
- Międzyzakładowa Spółdzielnia Mieszkaniowa „Budowlanka” w Oświęcimiu,
- Muzeum Baty w Zlinie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Chełmku,
- organizacje pozarządowe oraz organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego,
- osoby publiczne związane z gminą Chełmek (np. parlamentarzyści, radni wojewódzcy i powiatowi),
- Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu,
- przedsiębiorcy działający na terenie gminy Chełmek,
- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej i Gospodarki Wodno-Ściekowej ENWOS sp. z o.o.
- Robotnicze Stowarzyszenie Twórców Kultury w Chełmku,
- PTTK o/Chełmek,
- Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmku,
- Samorządowe zespoły szkolno-przedszkolne z miasta Chełmek,
- Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu,
- Stowarzyszenie Klub Idei Tomasza Baty w Chełmku,
- Stowarzyszenie „Metrostacja” Chełmek,
- Szkolny Związek Sportowy nr 1 w Chełmku,
- Środowiskowy Dom Samopomocy – Pobyt Dzienny A w Chełmku,
- Uniwersytet Jagielloński w Krakowie,
- Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego,
- wspólnoty mieszkaniowe funkcjonujące na terenie miasta Chełmek,
- Zarząd Dróg Powiatowych w Oświęcimiu,
- Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Chełmku.

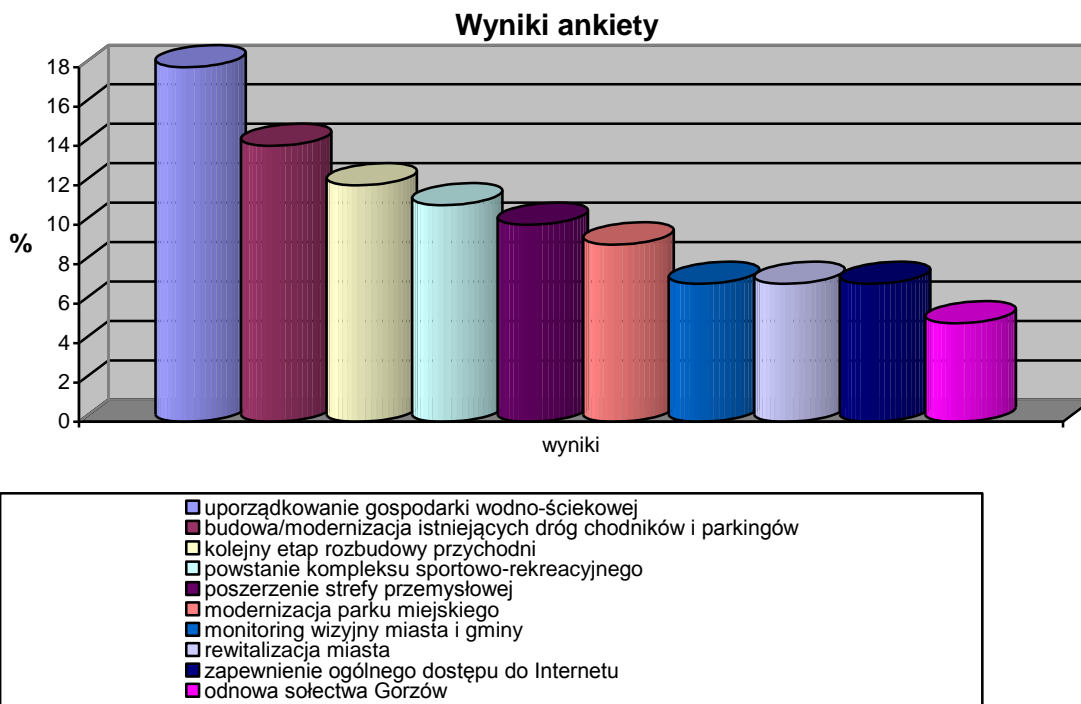
Konsultacje społeczne

Udział w przygotowywaniu Programu Rewitalizacji mieli mieszkańcy Chełmka. Aby jak najlepiej umożliwić im wypowiedzenie swego zdania, zorganizowano następujące formy konsultacji społecznych:

- a) Zebrania rad osiedlowych:
 - zebrania mieszkańców Osiedla „Nowe Miasto” w **marcu i kwietniu 2008 roku**. Podczas spotkań zostały przedstawione następujące tematy: budowa cmentarza komunalnego, przebudowa dróg powiatowych – dojazd do autostrady A4, gospodarka wodno – ściekowa Gminy Chełmek, modernizacja SGZOZ, rewitalizacja centrum miasta – modernizacja Parku Miejskiego, budowa centrum sportowo – rekreacyjnego, powstanie rynku, monitoring miasta, podłączenie bloków przy ul. Topolowej, Klonowej i Generała Andersa do ogólnej miejskiej sieci ciepłowniczej, budowa sięgacza przy ul. Powstańców Śląskich 2 i 2a, potrzeba opracowania LPR dla miasta Chełmek;
 - zebranie mieszkańców Osiedla „Stare Miasto” w marcu 2007 roku – omówiono temat związany z inwestycją przebudowy ul. Jaworznickiej – dojazdu do autostrady A4,
- b) Zebrania „Administracji Domów Mieszkalnych” sp. z o.o. w Chełmku:
 - Zebrania wspólnot mieszkaniowych budynków przy ulicach 25-go Stycznia, Brzozowej, Andersa, Bocznej oraz 11-go Listopada zostały zorganizowane w **miesiącach lutym oraz**

marcu 2008r. Omówiony został na nich projekt p.n. „Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych w mieście Chełmek”, który jest zawarty w niniejszym Programie. Łącznie w dwudziestu przedstawionych do modernizacji budynkach znajduje się 271 mieszkań, zamieszkiwanych przez 652 osoby. Wszyscy odbiorcy wykazują poparcie dla planowanego projektu. Zniszczone oraz słabo ocieplone obiekty powodują niezadowalającą jakość życia. Projekt jest zlokalizowany w bliskiej odległości terenu, gdzie planuje się utworzenie w ramach programu rewitalizacji centrum miasta Chełmka oraz kompleksu sportowego na terenach przy istniejącym stadionie sportowym;

- c) Spotkania konsultacyjne władz Chełmka ze społecznością lokalną miasta:
- **W miesiącu kwietniu 2008 roku** odbyły się dwa spotkania konsultacyjne władz Chełmka z mieszkańcami miasta. Przedstawiono na nich następujące zagadnienia, wpisujące się w Lokalny Program Rewitalizacji miasta Chełmek:
 - przebudowa Parku Miejskiego oraz budowa kompleksu sportowego na terenie sąsiadującym z istniejącym stadionem sportowym, czyli I etap rewitalizacji miasta, przewidziany do realizacji w latach 2008 – 2010,
 - koncepcja architektoniczno – urbanistyczna „Centrum Chełmka”, która jest planowana do realizacji jako II etap rewitalizacji miasta Chełmek, w latach 2011 – 2013,
 - „Moje boisko – Orlik 2012”, jako rozwój bazy sportowej w mieście.
- d) Spotkania konsultacyjne władz Chełmka z przedstawicielami lokalnej przedsiębiorczości:
- **w październiku 2007r. i w lutym 2008r.** odbyły się spotkania lokalnych władz z przedstawicielami miejscowej przedsiębiorczości. Poruszono na nich tematy związane z poszerzeniem istniejącej Miejskiej Strefy Gospodarczej na 27 ha obszarze po byłych Południowych Zakładach Przemysłu Skórzanego Chełmek oraz z istniejącymi możliwościami modernizacji istniejącej infrastruktury komunikacyjnej (drogi, chodniki, parkingi) na terenie strefy, której właścicielami są podmioty gospodarcze funkcjonujące w strefie. Przedmiotowe zadania zawarte są w niniejszym LPR;
- e) Przeprowadzenie ankiety wśród mieszkańców gminy Chełmek:
- trafiła ona do każdego gospodarstwa domowego. 160 ankiet zostało wypełnionych i zwróconych do Urzędu Miejskiego w Chełmku. Mieszkańcy gminy powinni brać udział w ustalaniu kierunków rozwoju miasta i gminy. W przedmiotowym badaniu zostało wymienionych 10 konkretnych inwestycji, których kolejność realizacji mieli wskazać ankietowani, poprzez przypisywanie im wartości punktowej według oceny subiektywnej.

Co więcej, informacja o przyszłych działaniach władz Chełmka, związanych z rewitalizacją oraz rozwojem miasta została również podana do wiadomości ogółu w prasie lokalnej. Dnia 6 czerwca 2008 r. ukazał się dodatek specjalny „Dziennika Polskiego”, w którym zostały przedstawione następujące zagadnienia:

- a) budowa rynku miejskiego,
- b) modernizacja parku miejskiego,
- c) budowa kompleksu sportowego,
- d) planowane poszerzenie istniejącej Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej”,
- e) projekt budowy kanalizacji oraz sieci wodociągowej,
- f) termomodernizacja bloków mieszkalnych w mieście.

Wydanie przedmiotowego dodatku prasowego zbiegło się w czasie z obchodami święta miasta, gdzie był on rozprowadzany bezpłatnie wśród mieszkańców.

Ponadto informacje o zadaniach oraz planach są podawane do wiadomości społeczeństwa na łamach serwisu internetowego gminy oraz informatora lokalnego „Echo Chełmka”.

Realizacji polityki komunikacji społecznej w ramach procesu rewitalizacji służyć będą następujące instrumenty:

- konferencje, seminaria, wykłady, warsztaty, prezentacje – propagujące informacje o możliwościach wykorzystania środków unijnych i pozaunijnych na zadania z zakresu rewitalizacji,
- wizytacje oraz ekspozycje projektów – będą stanowić skuteczne metody prezentacji osiągnięć w zakresie realizacji inicjatyw z wykorzystaniem środków Unii Europejskiej i pozaunijnych,
- wykorzystanie tablic informujących o współfinansowaniu inwestycji z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i innych środków pozaunijnych,
- serwisy internetowe – będą szybkim i ogólnodostępnym źródłem informacji dla potencjalnych beneficjentów i instytucji o aktualnych możliwościach skorzystania ze wsparcia finansowego, zaś dla opinii publicznej stanowić będą kompleksowe źródło informacji o osiągnięciach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chełmek i wsparciu ze strony Unii Europejskiej i innych funduszy dla gminy Chełmek,

- współpraca z mediami lokalnymi i regionalnymi – wykorzystanie współpracy z prasą, radiem, telewizją o zasięgu lokalnym i regionalnym będą kluczowym elementem przy realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chełmek. Działania podejmowane za pośrednictwem mediów będą miały formę artykułów i relacji prasowych, audycji radiowych i telewizyjnych, reklam i ogłoszeń.

Tabela 61. Lista partnerów Operatora w procesie rewitalizacji.

Lp.	Nazwa organizacji
1.	Administracja Domów Mieszkalnych sp. z o.o.
2.	Biblioteka Publiczna MOKSiR w Chełmku
3.	Bobreckie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe „Spichlerz” w Bobrku
4.	Chełmeckie Stowarzyszenie Przedsiębiorców „CHEŁMEK”
5.	Chełmeckie Stowarzyszenie Trzeźwości Klub „Paprotnik” w Chełmku
6.	Dom Pomocy Społecznej w Bobrku
7.	ENION S.A.- Oddział w Bielsku-Białej, Beskidzka Energetyka
8.	Fundacja im. Brata Alberta, Warsztat Terapii Zajęciowej w Chełmku
9.	Klub Sportowy „CHEŁMEK”
10.	Koło Gospodyń Wiejskich w Bobrku
11.	Koło Gospodyń Wiejskich w Chełmku
12.	Koło Gospodyń Wiejskich w Gorzowie
13.	Koło Pszczelarzy w Chełmku
14.	Komisariat Policji w Chełmku
15.	Ludowy Klub Sportowy „GORZÓW” w Gorzowie
16.	Ludowy Klub Sportowy w Bobrku
17.	Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chełmku
18.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmku
19.	Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Chełmku
20.	Międzyzakładowa Spółdzielnia Mieszkaniowa „Budowlanka” w Oświęcimiu
21.	Ochotnicza Straż Pożarna w Bobrku
22.	Ochotnicza Straż Pożarna w Chełmku
23.	Ochotnicza Straż Pożarna w Gorzowie
24.	Parafia Rzymsko – Katolicka p.w. Miłosierdzia Bożego w Chełmek
25.	Parafia Rzymsko – Katolicka p.w. Najświętszej Marii Panny Królowej Polski w Chełmku
26.	Parafia Rzymsko – Katolicka p.w. Św. Jadwigi Królowej w Gorzowie
27.	Parafia Rzymsko – Katolicka p.w. Trójcy Przenajświętszej w Bobrku
28.	Polski Związek Działkowców, Pracowniczy Ogród Działkowy „Czerwony Kapturek” w Chełmku
29.	Polski Związek Działkowców, Zarząd Pracowniczego Ogrodu Działkowego im. Jana Kilińskiego w Chełmku
30.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Chełmku
31.	Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых, Oddział Chełmek
32.	Polski Związek Łowiecki Koło Łowieckie „Daniel” w Chełmku
33.	Polski Związek Wędkarski, Zarząd Okręgowy Bielsko-Biała, Koło Miejskie w Chełmku
34.	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Koło Miejskie w Chełmku
35.	Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu
36.	Powiatowy Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących nr 8 w Chełmku
37.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej i Gospodarki Wodno-Ściekowej ENWOS sp. z o.o.
38.	PTTK – Oddział Ziemi Oświęcimskiej – Koło Miejskie w Chełmku
39.	Robotnicze Stowarzyszenie Twórców Kultury w Chełmku
40.	Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmku
41.	Samorządowy Zespół Szkół – Przedszkolny nr 2 w Chełmku
42.	Samorządowy Zespół Szkół nr 1 w Chełmku im. Adama Mickiewicza w Chełmku
43.	Samorządowy Zespół Szkół w Bobrku im. Kardynała Adama Stefana Sapiehy
44.	Samorządowy Zespół Szkół w Gorzowie im. Marii Konopnickiej
45.	Stowarzyszenie „Rodzina Kolpinga” w Chełmku
46.	Stowarzyszenie Klub Idei Tomusza Baty w Chełmku
47.	Stowarzyszenie metroStacja CHEŁMEK

48.	Środowiskowy Dom Samopomocy – Pobyt Dzienny A w Chełmku
49.	Uczniowski Klub Sportowy „Grunwald” w Chełmku
50.	Uczniowski Parafialno - Szkolny Klub Sportowy w Bobrku
51.	Wspólnoty Mieszkaniowe w Chełmku
52.	Zarząd Dróg Powiatowych w Oświęcimiu
53.	Zespół Spiewaczy „Bobrowianki” w Bobrku
54.	Zespół Spiewaczy „Chełmkowianki” w Chełmku
55.	Zespół Spiewaczy „Malwa” w Gorzowie
56.	Związek Harcerstwa Polskiego Komenda Hufca w Chełmku
57.	Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych w Chełmku
58.	Związek Pszczelarzy Podbeskidzia „Bartnik” w Bielsku-Białej, Koło Pszczelarzy w Chełmku

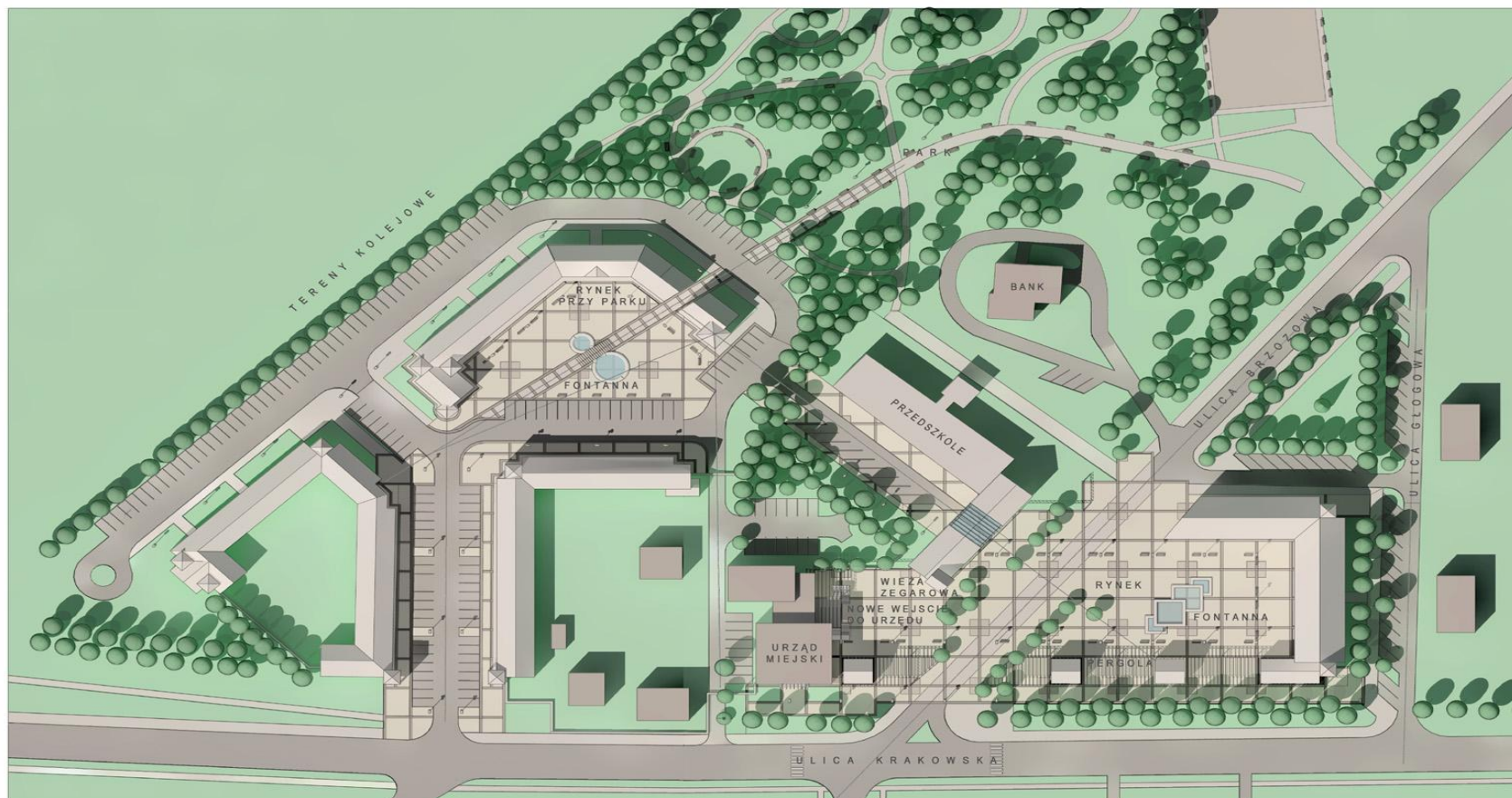
Źródło: Urząd Miejski w Chełmku

Wszelkie działania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chełmek, które będą współfinansowane w ramach funduszy strukturalnych Unii Europejskiej objęte zostaną zasadami informowania i promocji zawartymi w Rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1159/2000 z 30 maja 2000 roku w sprawie prowadzenia przez państwa członkowskie działań informacyjnych i reklamowych dotyczących pomocy udzielanej z funduszy strukturalnych.

Dotyczy to w szczególności:

- billboardów,
- tablic informacyjnych i pamiątkowych,
- broszur i ulotek,
- rocznych raportów z realizacji projektów,
- ogłoszeń i reklam prasowych,
- materiałów i notatek prasowych,
- materiałów konferencyjnych i szkoleniowych,
- materiałów multimedialnych,
- korespondencji z beneficjentami,
- plakatów, zaproszeń i naklejek,
- stron internetowych.

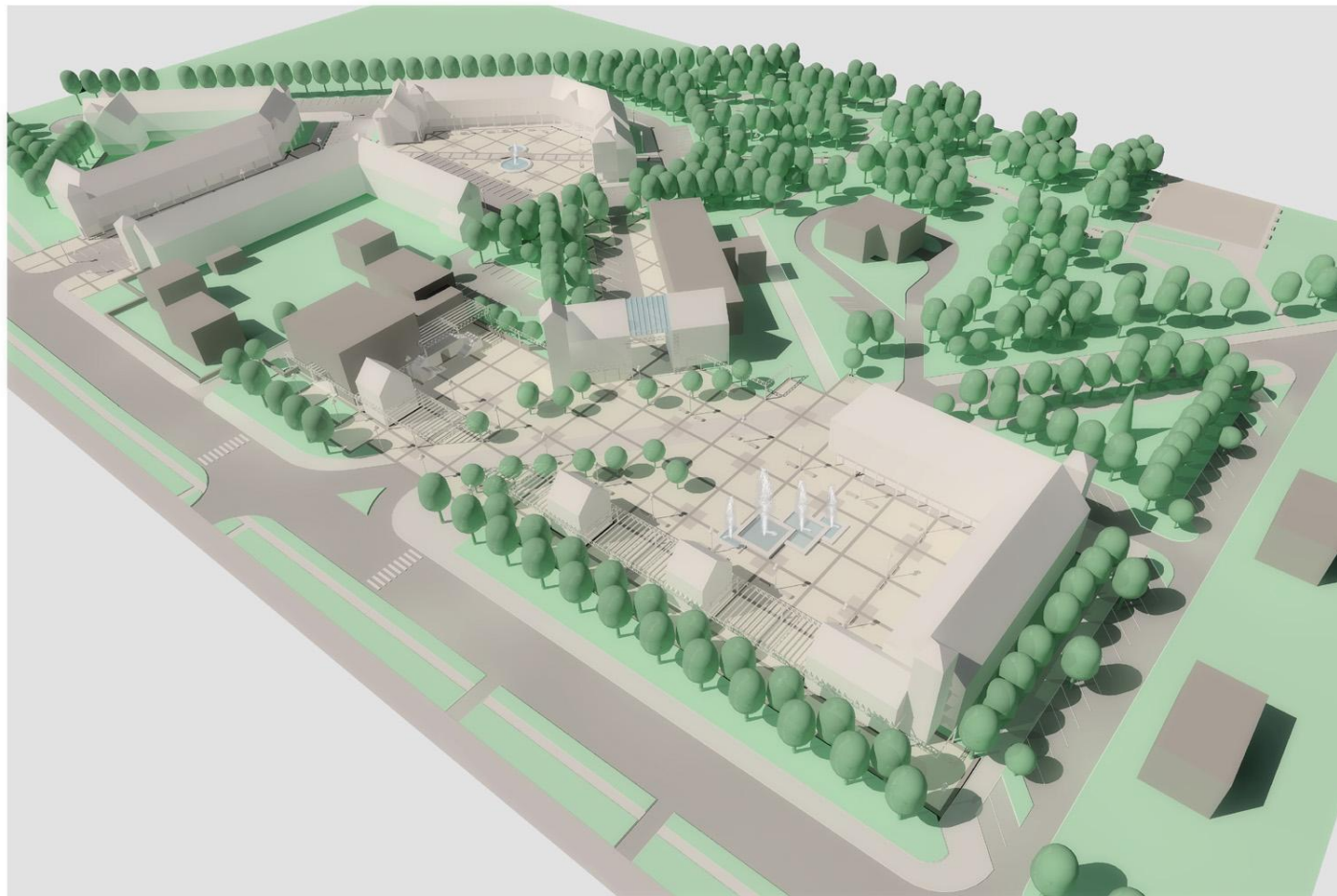
Załącznik nr 1 – projekty zrewitalizowanego rynku w Chełmku

Wojciech Klasa - Projektowanie architektoniczne, 43-300 Bielsko-Biala, ul. Żółkiewskiego 29A, tel. 0-33 8228713, 0-601 859743

Koncepcja Urbanistyczno-Architektoniczna Centrum Chełmka z Fontannami w Rejonie Ulic Krakowskiej i Brzozowej		
PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU - ŁĄCZNIE DWA WARIANTY		
Projektował: arch. Wojciech Klasa	Współpraca: arch. Marcin Wróbel	Rys. 10

Rysunek 4. Koncepcja zrewitalizowanego rynku w Chełmku.

Wojciech Klasa - Projektowanie architektoniczne, 43-300 Bielsko-Biala, ul. Żółkiewskiego 29A, tel. 0-33 8228713, 0-601 859743

Koncepcja Urbanistyczno-Architektoniczna Centrum Chelmka z Fontannami w Rejonie Ulic Krakowskiej i Brzozowej

WIDOK CAŁOŚCI OD POLUDNIOWEGO-WSCHODU

Projektował: arch. Wojciech Klasa

Współpraca: arch. Marcin Wróbel

Rys. 11

Rysunek 5. Koncepcja zrewitalizowanego rynku w Chelmku.

Wojciech Klasa - Projektowanie architektoniczne, 43-300 Bielsko-Biala, ul. Żółkiewskiego 29A, tel. 0-33 8228713, 0-601 859743

Koncepcja Urbanistyczno-Architektoniczna Centrum Chełmka z Fontannami w Rejonie Ulic Krakowskiej i Brzozowej		
WIDOK CAŁOŚCI OD POŁUDNIOWEGO-ZACHODU		
Projektował: arch. Wojciech Klasa	Współpraca: arch. Marcin Wróbel	Rys. 12

Rysunek 6. Koncepcja zrewitalizowanego rynku w Chełmku.

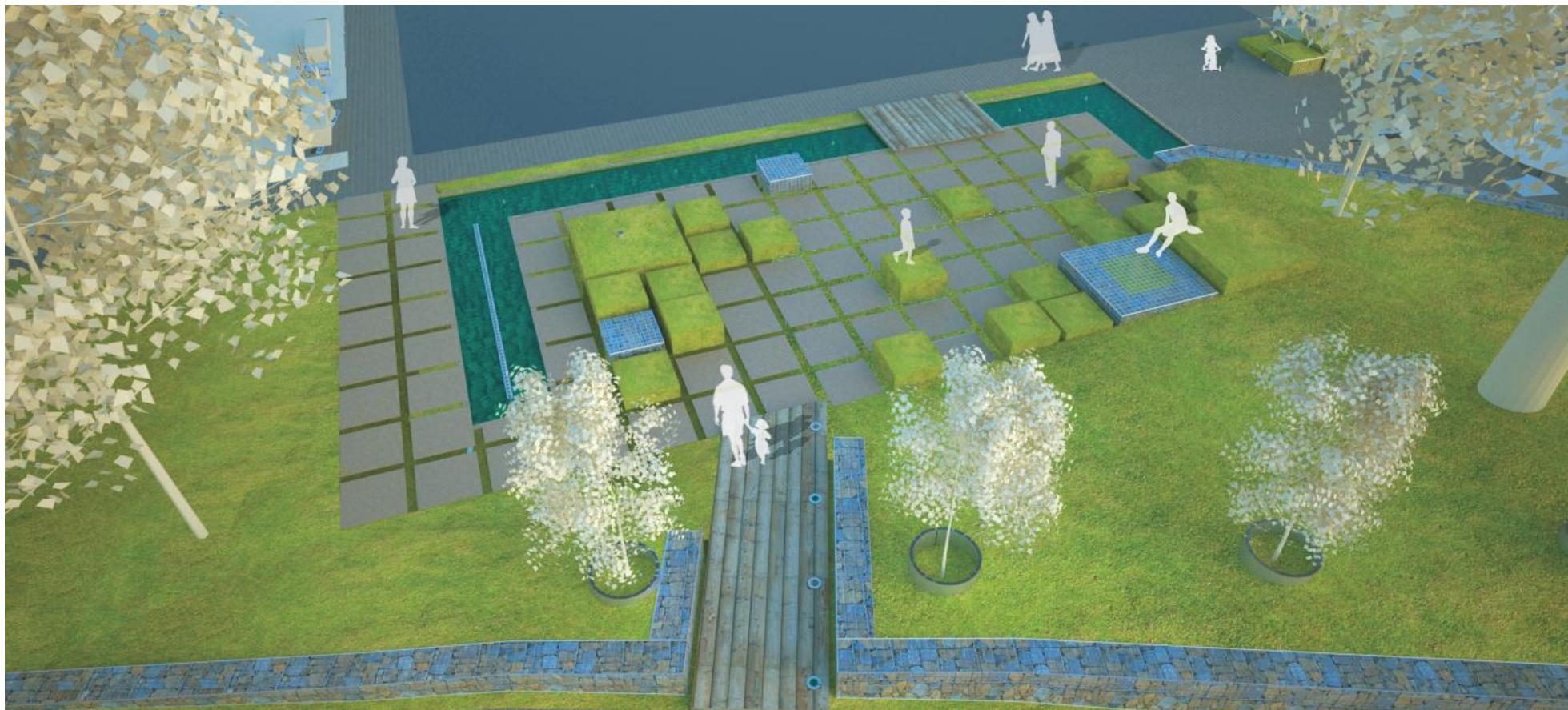

Wojciech Klasa - Projektowanie architektoniczne, 43-300 Bielsko-Biala, ul. Żółkiewskiego 28A, tel. 0-33 8228713, 0-601 859743

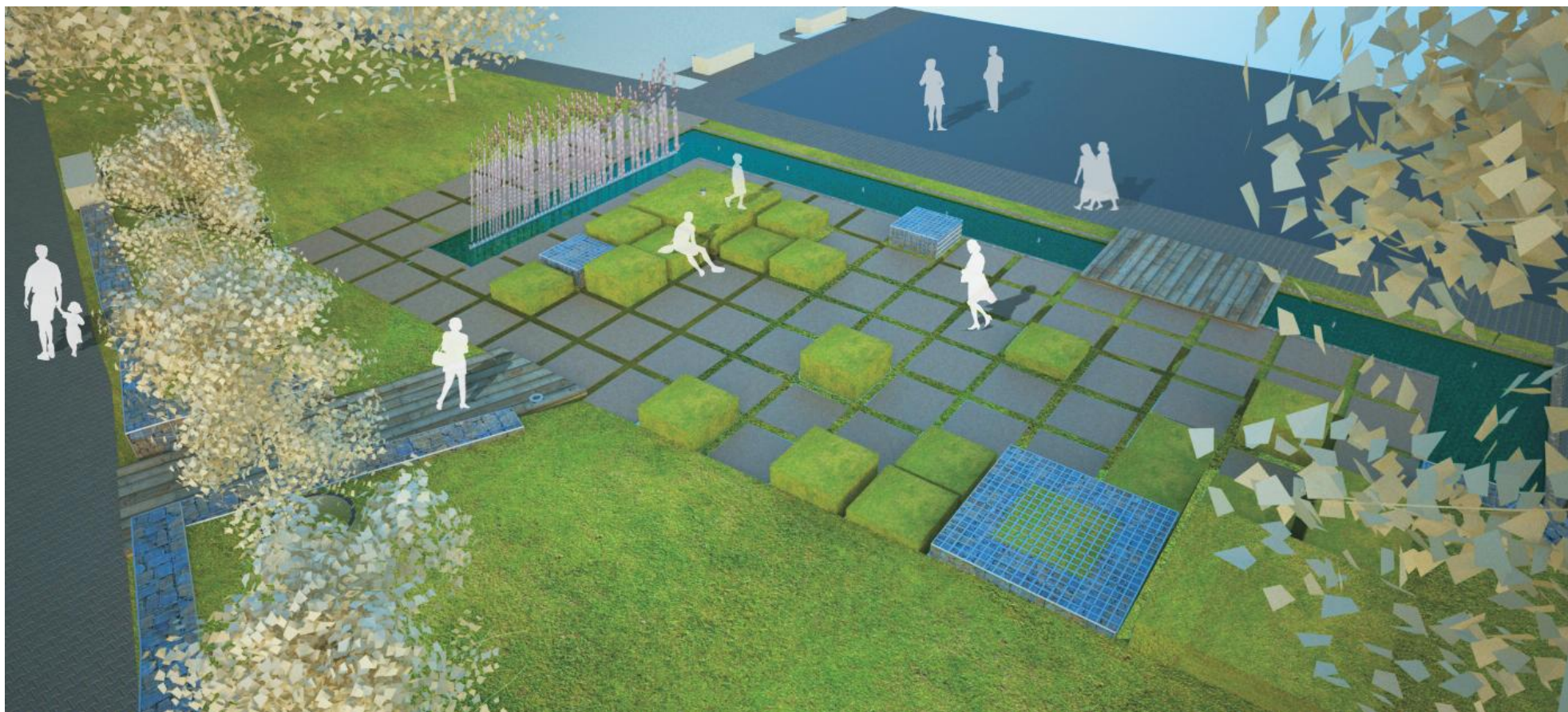
Koncepcja Urbanistyczno-Architektoniczna Centrum Chelmka z Fontannami w Rejonie Ulic Krakowskiej i Brzozowej		
WIDOK CAŁOŚCI OD PÓŁNOCNEGO-ZACHODU		
Projektował: arch. Wojciech Klasa	Współpraca: arch. Marcin Wróbel	Rys. 13

Rysunek 7. Koncepcja zrewitalizowanego rynku w Chelmku.

Załącznik nr 2 – wizualizacje elementów rewitalizowanego Parku Miejskiego w Chełmku.

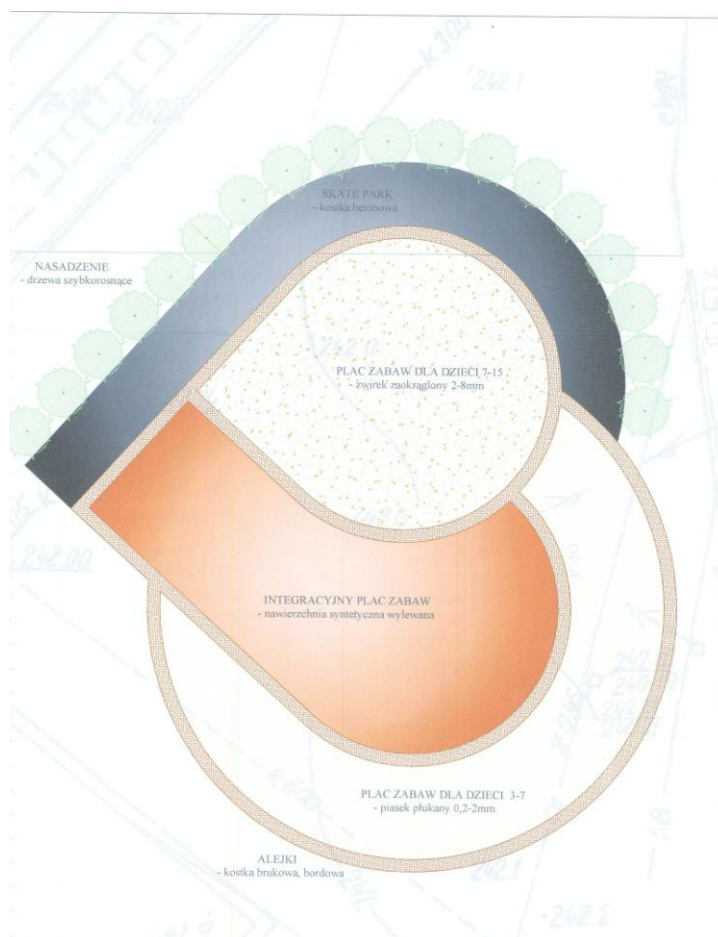
Rys. Koncepcja fontanny w Parku Miejskim w Chełmku.

Rys. Koncepcja fontanny w Parku Miejskim w Chelmka

Rys. Koncepcja przebudowy muszli koncertowej w Parku Miejskim w Chełmku

Rys. Koncepcja powstania placu zabaw przy Parku Miejskim w Chełmku.

*PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej w Chełmku
mgr Zofia Urbańczyk*

